මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
மத்திய சுற்றாடல் அதிகாரசபை
Central Environmental Authority

වාර්ෂික වාර්තාව - 2024

පරිසර අමාත්‍යාංශය
சுற்றாடல் அமைச்சு
Ministry of Environment

දැක්ම

විශිෂ්ට සේවාවක් තුලින් “
පිවිතුරු
හරිත පරිසරයක් ”

මෙහෙවර

“මනා සම්බන්ධීකරණය, ප්‍රවර්ධනය,
මහජන සහභාගීත්වය, නීති ක්‍රියාත්මක කිරීම,
නිසි තාක්ෂණික මැදිහත්වීම්
සහ
පරිසර අධ්‍යාපනය හා දැනුවත්කිරීම් මඟින්
පරිසරයේ ගුණාත්මක බව සුරකින
සහ
හසුරුවන ජාතියේ පෙර ගමන්කරු”

පෙරවදන

2024 වර්ෂය සඳහා වූ මෙම වාර්ෂික වාර්තාව මෙම අධිකාරියේ අංශ / ඒකක 15 ක, පළාත් කාර්යාල 09 ක අධ්‍යක්ෂවරුන්, ඒකක ප්‍රධානීන් හා පරිසර සභාව විසින් සපයනු ලැබූ තොරතුරු මත සම්පාදනය කරන ලදි. තවද, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ විශේෂ ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය හා අදල තොරතුරු මෙහි අන්තර්ගත වී ඇත. මෙම වාර්ෂික වාර්තාවේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ඒ ඒ ප්‍රධාන අංශ / ඒකකයන්හි හා පළාත් කාර්යාල වල ප්‍රගතිය පිළිවෙලින් වාර්තා වී ඇත.

1971 අංක 38 දරණ මුදල් පනතේ 14 වන වගන්තිය ප්‍රකාර හා යහ පාලන ගුරු උපදෙස් අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වාර්ෂික ප්‍රගතිය, වාර්ෂික ගිණුම් වාර්තාව හා විගණකාධිපති වාර්තාව ප්‍රසිද්ධියට පත් කළ යුතු අතර, පාර්ලිමේන්තුවට ද ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

මෙම වාර්ෂික වාර්තාව පිළියෙල කිරීම සඳහා ඒ ඒ අංශ / ඒකක/ පළාත්කාර්යාල ප්‍රධානීන් හා ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරුන් විසින් අවශ්‍ය තොරතුරු සපයා දෙමින්, දෙනු ලැබූ අගනා සහයෝගය හා දායකත්වය සම්බන්ධයෙන් ඔවුනට ස්තූතිය පිරිනැමීම සඳහා සැලසුම් හා පසුවිපරම් ඒකකය මෙම අවස්ථාව ප්‍රයෝජනයට ගන්නෙමු.

සැලසුම් ඒකකය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිතුමාගේ පණිවුඩය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) හි 2024 වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන මා, පසුගිය වසරේ අපගේ ජයග්‍රහණ සහ අභියෝග පිළිබඳව සිහිපත් කරන විට ශුභවාදී බලාපොරොත්තු සහ අධිෂ්ඨානයෙන් පිරී සිටිමි. 1981 දී පිහිටුවන ලද CEA, ශ්‍රී ලංකාව පුරා තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කරමින් අපගේ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමේ මෙහෙවර ස්ථීර ලෙස අනුගමනය කර ඇත.

2024 වසරේදී, ජාතික පාරිසරික පනත සහ එහි සංශෝධන ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අපි සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් ලබා ඇත්තෙමු. අපගේ නියාමන රාමුව වැඩිදියුණු කිරීම සහ අපගේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPL) යෝජනා ක්‍රමය ශක්තිමත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇත. අපගේ ක්‍රියාකාරී ප්‍රයත්න හේතුවෙන් මූලික පාරිසරික අධ්‍යනයන් 100 කට අධික ප්‍රමාණයක් සාර්ථකව නිම කිරීමට හැකි වී ඇති අතර, සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ස්වභාවික පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණයට අපගේ කැපවීමට අනුකූල වන බව සහතික කරයි.

වැදගත්ම දෙය නම්, අපගේ කාර්යය නියාමනයෙන් ඔබ්බට විහිදී තිබීමයි. මේ වසරේ, පාසල් ළමුන්, අධ්‍යාපනඥයින් සහ ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමට අධ්‍යාපනික මූලපිරීම්වලට අපි ප්‍රමුඛත්වය දුන්නෙමු, ඔවුන් අපගේ පරිසරයේ ක්‍රියාකාරී භාරකරුවන් වීමට සවිබල ගන්වමු. අපගේ පරිසර ළමාසමාජ (Eco-Club) වැඩසටහනේ සාමාජිකත්වය කැපී පෙනෙන ලෙස වැඩි වූ අතර, ළමුන් 77,000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් විවිධ පාරිසරික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ක්‍රියාකාරීව සහභාගී වූහ. විශේෂයෙන්ම, දේශගුණික මාර්ග වැඩසටහනේ තරුණ නායකත්වය සඳහා බ්‍රිතාන්‍ය කවුන්සිලය (British Council) සමඟ අපගේ සහයෝගීතාවය ප්‍රජා මට්ටමේ දේශගුණික ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට තරුණ නායකයින් පෙළඹවීය.

තවද, 2024 ජනාධිපති පාරිසරික සම්මාන, පාරිසරික සංරක්ෂණයට කැප වූ කර්මාන්ත සහ පුද්ගලයින්ගේ අගනා දායකත්වය අගය කළ අතර, රන් සම්මාන 24 ක් ඇතුළුව සම්මාන 125 ක් පිරිනමන ලදී. මෙම මූලපිරීම මගින් කර්මාන්ත තුළ පරිසර හිතකාමී ආචාර ධර්ම පෝෂණය කිරීමට සහ තිරසාර භාවිතයන් අනුගමනය කිරීමට මහජනතාව දිරිමත් කිරීමට අපගේ කැපවීම පෙන්නුම් කරයි.

මෙම අවස්ථාවෙහිදී, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙහි කැපවූ සමස්ථ කාර්ය මණ්ඩලයට, අපගේ හවුල්කරුවන්ට සහ අපගේ මූලපිරීම් සඳහා සහාය දුන් සියලුම පාර්ශවකරුවන්ට මගේ හෘදයාංගම කෘතඥතාව පළ කිරීමට මම කැමැත්තෙමි. එක්ව, අපට පාරිසරික ගැටළු සමඟ සටන් කළ හැකි අතර තිරසාර සංවර්ධනයක් කළ හැකිය.

අප ඉදිරියට යන විට, පාරිසරික අඛණ්ඩතාව, මහජන දැනුවත්භාවය සහ තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ අපගේ මූලධර්මවලට කැපවී සිටිමු. ශ්‍රී ලංකාවට වඩා සෞඛ්‍ය සම්පන්න, හරිත අනාගතයක් කරා යන ගමනේදී අප සමඟ එක්වන ලෙස මම ඔබ සැමට ආරාධනා කරමි.

ඔබගේ අඛණ්ඩ සහයෝගයට ස්තූතියි.

සභාපති

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජ්‍යෂ්ඨ කළමනාකාරිත්වය

නම	තනතුර	සුදුසුකම්
මහාචාර්ය තිලක් හේවාවසම් (සභාපති)		
පද්මසිරි මූණමලේ (අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්)		
එම්. සිවකුමාර් මහතා	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් අංශය)	විද්‍යාවේදී (කෘෂිකර්ම විද්‍යාව) ගෞරව, පරිසර කළමනාකරණය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව, විද්‍යාපති (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය), වරලත් පරිසරවේදී
එම්.එස්.ඒ.ඊ. තිස්මල්පොල මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මානව සම්පත් සංවර්ධන)	නීතීඥ, මානව සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ පශ්චාත් ඩිප්ලෝමා
කේ.ඒ.පී. වැලිකන්නගේ මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මධ්‍යම පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති, ශාස්ත්‍රපති, පශ්චාත් ඩිප්ලෝමාව (පරිසර විද්‍යාව), මානව සම්පත් කළමනාකරණය හා අලෙවිකරණය පිළිබඳ ඩිප්ලෝමාව
එස්.එම්.ඒ. සේනානායක මහතා	අධ්‍යක්ෂ (සබරගමුව පළාත)	විද්‍යාවේදී (භෞතික විද්‍යා), විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යා), පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා
එන්.ජී. සෙනවිරත්න මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ (වයඹ පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යාව)
චතුර මල්වාන මහතා	අධ්‍යක්ෂ (ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය)	විද්‍යාවේදී (ජීවවිද්‍යාව), විද්‍යාපති (පරිසරවිද්‍යාව)
ආචාර්ය ආර්.ඒ.සී.එච්. විජයසිංහ මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ (සැලසුම්)	ආචාර්ය උපාධිය (ව්‍යාපාර පරිපාලන), ශාස්ත්‍රපති (ව්‍යාපාර පරිපාලන), විද්‍යාවේදී කෘෂිකර්ම (ගෞරව) විශේෂ
ප්‍රියන්ගනී ගුණතිලක මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ)	විද්‍යාවේදී (ජීව විද්‍යාව), විද්‍යාපති (වන විද්‍යාව හා පරිසර කළමනාකරණය), පස්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමා
එස්.පී. පෙරියප්පෙරුම මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (පරිසර ප්‍රවර්ධන)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර හා වන විද්‍යාව), පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව
පී.ආර්.ඩී.එන්.කේ. අත්තනායක මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (පරිසර බලපෑම් ඇගයීම්)	විද්‍යාවේදී (උද්භිද විද්‍යා), විද්‍යාපති (ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය),
ප්‍රදීප් වක්වැල්ල මහතා	අධ්‍යක්ෂ (මුදල්)	ACA, B.Sc. (Applied Accounting)
එච්. එල්. කේ. ප්‍රියන්ත මහතා	අධ්‍යක්ෂ (ජලතත්ත්ව රසායනාගාරය)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යාව) පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා (පරිසර විද්‍යාව)
පී. එම්. එම්. ප්‍රියදර්ශනී	අධ්‍යක්ෂ (බස්නාහිර පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යාව) පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා (පරිසර විද්‍යාව)
ඒ.ජී.ඩී.එල්. කරුණාරත්න මහතා	අධ්‍යක්ෂ (උතුරුමැද පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යාව), පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා (පරිසර විද්‍යාව), සිද්ධායුර්වේදඥ (වෛද්‍ය)
එච්. ඩී. චන්ද්‍රිකා මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (පරිපාලන)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති, පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා
ආර්. එම්. ජල්තොට මහතා	අධ්‍යක්ෂ (උතුරුද පළාත)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති
ආර්. ඒ. ඩබ්ලිව් රනවකාරච්චි මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (වායු සම්පත් කළමණාකරන ඒකකය)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යාව)
ආචාර්ය ජේ. ඒ. ආර්. ගුණවර්ධන	අධ්‍යක්ෂ (පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් ඒකකය)	විද්‍යාවේදී (කෘෂිකර්ම විද්‍යාව)ල විද්‍යාපති (කෘෂි වන වගාව) ආචාර්ය උපාධිය

නම	තනතුර	සුදුසුකම්
සී. පී. පලිහපිටිය මහත්මිය..	අධ්‍යක්ෂිකා (ඌව පළාත)	විද්‍යාවේදී (භෞතික විද්‍යා), විද්‍යාපති (පරිසර විද්‍යා)
හිමාලි කරුණාවීර මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂිකා (පරිසර දූෂණ පාලන අංශය)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති සහ පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා
ඩබ්ලිව්. ඒ. ප්‍රේමරත්න මහතා	අධ්‍යක්ෂ (විමර්ෂණ අංශය)	විද්‍යාවේදී, විද්‍යාපති සහ පශ්චාත්උපාධි ඩිප්ලෝමා
ජී. යූ. චිතානාරච්චි මිය	අභ්‍යන්තර විගණක	විද්‍යාවේදී (ව්‍යාපාර පරිපාලන), ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනයේ සාමාජික, වරලත් ගණකාධිකරණ ආයතනයේ ආවසරික, HDM

පටුන

වගු ලැයිස්තුව viii
රූප ලැයිස්තුව x
1 වන පරිච්ඡේදය: මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 1
2 වන පරිච්ඡේදය: පරිසර ආරක්ෂණ අංශය 7
3 වන පරිච්ඡේදය: අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය 28
3.1 රසායනික ද්‍රව්‍ය හා උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකක 28
3.2 ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය අංශය 31
4 වන පරිච්ඡේදය: පාරිසරික කළමනාකරණ සහ තක්සේරු අංශය 40
4.1. පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් ඒකකය. 40
4.2.ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය. 64
4.3. උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකය 73
5 වන පරිච්ඡේදය: පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය 79
6 වන පරිච්ඡේදය: නීති ඒකකය 84
7 වන පරිච්ඡේදය : පාරිසරික අධ්‍යාපනය සහ දැනුවත් කිරීමේ (EEA) අංශය 87
7.1 පරිසර අධ්‍යාපන ප්‍රගතිය2024 87
7.2 පරිසර ප්‍රචර්ධන ඒකකය 98
7.3. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය 112
8 වන පරිච්ඡේදය : සැලසුම් ඒකකය 117
9 වන පරිච්ඡේදය : අනුකූලතා පසුවිපරම් හා පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ඒකකය 119
10 වන පරිච්ඡේදය: අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය 128
11 වන පරිච්ඡේදය: විමර්ශන ඒකකය 129
12 වන පරිච්ඡේදය: තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය 136
13 වන පරිච්ඡේදය: මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමධ්‍යගතකරණ වැඩ පිළිවෙල 137
14 වන පරිච්ඡේදය : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීයකරණ වැඩ පිළිවෙල 138
අ. පරිසර දූෂණ පාලනය 138
ආ. ISO 14000 තත්ත්ව සහතිකකරණය පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලයේ දායකත්වය. 141
15 වන පරිච්ඡේදය: ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශය 145
16 වන පරිච්ඡේදය: පළාත් කාර්යාලවලින් ලැබුණු සාර්ථක කතා 148
17 වන පරිච්ඡේදය: මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන සහ මූල්‍ය අංශය 151
17.1 මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය 151
17.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණ උප ඒකකය 152
17.3 මුදල් ඒකකය 154
18 වන පරිච්ඡේදය; මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව 178

වගු ලැයිස්තුව

Table 1 : පරිසර සභාවේ සාමාජිකත්වය 2
Table 2 : පරිසර ආරක්ෂාව සහ කළමනාකරණය 4
Table 3 : ස්වේච්ඡා සංවිධානවල නියෝජිතයින් 4
Table 4 : ආයෝජන මණ්ඩල නිර්දේශිත නොවන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම 8
Table 5 : පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව අධීක්ෂණ 12
Table 6 : රු.මී.8.8 ක වෙන් කල පුනරාවර්තන අයවැය සඳහා ප්‍රගතිය 14
Table 7 : 2024 වසර තුල ඉදිරිපත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා 15
Table 8 : රසායනාගාර නිලධාරින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 15
Table 9 : අංශ, ඒකක, පලාත් කාර්යාල හා බාහිර ආයතන සමඟ සහයෝගිතාව 16
Table 10 : බත්තරමුල්ල සහ මහනුවර පිහිටි AAQMS හි නියාමනය කරන ලද දූෂක සඳහා වාර්ෂික සාමාන්‍ය ..19
Table 11 : දත්ත වගු 19
Table 12 : කොළඹ කොටුවේ AAQMS හි නියාමනය කරන ලද දූෂක සඳහා වාර්ෂික සාමාන්‍යය 21
Table 13 : 2024 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ එහි ප්‍රගතිය 24
Table 14 : අනුමැතිය සඳහා යොමු කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා 25
Table 15 : අනුකූලතා පරීක්ෂා කිරීම සහ පසුවිපරම් වාර්තා නිකුත් කිරීම 25
Table 16 : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර අංශය සහ බාහිර ආයතන සඳහා ආධාර සැපයීම 26
Table 17 : පර්යේෂණ ප්‍රකාශනය 27
Table 18 : නැව්වලින් ලබා ගත හැකි අනතුරුදායක නොවන / දූෂිත නොවන ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම. 32
Table 19 : අභිරුචි ප්‍රතික්ෂේප කළ මාතෘකා වල සාරාංශය 33
Table 20 : පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා විරෝධයක් නොමැති ලිපි නිකුත් කිරීම 33
Table 21 : පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් නියෝග යටතේ 2024 වසර සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලද ව්‍යාපෘති 40
Table 22 : පරිසර අනුමැතිය ලබා දී ඇති එහෙත් ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර නොමැතිව 2024 වසරේදී පරිසර අනුමැතියෙහි වලංගු කාලය දීර්ඝ කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 41
Table 23 : පරිසර අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 42
Table 24 : අනුමැතිය ලබාදීම සලකා බැලීම සිදුකරන ලද ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප. ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 42
Table 25 : 2024 වසරේ දී අනෙකුත් අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 46
Table 26 : අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය වෙත තාක්ෂණික සහය ලබා දුන් ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 51
Table 27 : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල/ වෙනත් ඒකක වෙත තාක්ෂණික සහය/ මාර්ගෝපදේශ ලබා දුන් ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව 54
Table 28 : 2024 වසර තුළ දී පාරිසරික උපදේශන කමිටුව වෙත යොමු කර ඇති නව අයදුම්පත් 55
Table 29 : 2024 වසර තුල දී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කරන ලද පාරිසරික උපදේශන කමිටු රැස්වීම් 55
Table 30 : 2024 වසර තුල දී පාරිසරික උපදේශන කමිටු මගින් නව පාරිසරික අනුමැතිය ලබා දී ඇති ව්‍යාපෘති 57
Table 31 : 2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ ව්‍යාපෘති කමිටු 58
Table 32 : 2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ නියාමන කමිටු 58
Table 33 : 2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් වගුව 59
Table 34: 2024 වසර තුළදී පසු විපරම් කරන ලද ව්‍යාපෘති 59
Table 35: 2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය සම්පත් දායකකත්වය ලබා දෙන ලද වැඩසටහන 62
Table 36 : 2024 වර්ෂය තුළ පැමිණිලි නිරාකරණයට සහභාගී වීම 62
Table 37: තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත යටතේ ඉල්ලා ඇති තොරතුරුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම 63
Table 38: පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන NIT විසින් අරමුදල් සපයන ලද පර්යේෂණ යෝජනාව 79
Table 39: පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අවසන් වෙමින් පවතී. 80
Table 40: NEA පරිසරය තුළ පළාත්වල ක්‍රියාකාරිත්වය 84

Table 41: 2024 වර්ෂයේදී පදක්කම්ලාභීන් හා සාමාජිකයින් 3361 කින් වැඩි කිරීම 88
Table 42: 2024 වසරේ පාසල් 3,767 ක පරිසර සංගම් සාමාජිකත්වය වැඩි කිරීම 90
Table 43: 2024වර්ෂයේදී අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් පසුවිපරම් කරන ලදකර්මාන්ත පිළිබඳ තොරතුරු 120
Table 44: 2024 වර්ෂයේදී පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සිදුකරන ලද අනුකූලතා පසුවිපරම් සංඛ්‍යාව 121
Table 45: වගුව 3 - යොමු වූ මුළුපැමිණිලි සංඛ්‍යාව -"ඒ","බී"හා"සී" කාණ්ඩ හා දිස්ත්‍රික්ක අනුව 123
Table 46: අංක 2034/34 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය 130
Table 47: අංක 2211/51 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය 131
Table 48: අංක 2341/30 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය 132
Table 49:පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාපටිපාටිය පලාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරී 139
Table 50:නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම 140
Table 51: මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ (IEE) / පරිසර බලපෑම් ඇගයීම (EIA) නියමයන්ට අනුකූලව 2024 වසර තුළදී අනුමත වූ ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව. 142
Table 52: 2024 වසරේදී ලැයිස්තුගතකොට නැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලබාදුන් පාරිසරික නිර්දේශ ලැයිස්තුව 143
Table 53: ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් සහ කාර්යාල පරිශ්‍රයන් නිරීක්ෂණය කිරීම 145
Table 54:තාක්ෂණික, පරිපාලන සහ මූල්‍යමය කටයුතු සඳහා අදාල අංශ සම්බන්ධීකරණය කර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශයේ දායකත්වය 147
Table 55: 2024 වර්ෂයේ සේවයට බදවා ගැනීම්, උසස්වීම්, සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම්, සේවය හැර යාම සහ විශ්‍රාම ගැනීම 152
Table 56: මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශනය 158
Table 57: මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය 161
Table 58: කොටස්වල වෙනස්කම් ප්‍රකාශනය 163
Table 59: මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් 164

රූප ලැයිස්තුව

Figure 1 :පරිසර සභාව රැස්වීම් 5
Figure 2 : ආයතන ව්‍යුහය 6
Figure 3 : පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලියේ මුළු කර්මාන්තය 9
Figure 4 : මතුපිට ජල කඳන් සහ කාර්මික අපජලය නිරීක්ෂණය කිරීම 12
Figure 5 : I 2024 වසර තුල විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු සාම්පල ගණන 13
Figure 6 : I 2024 වසර තුල විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු සාම්පල ගණන 14
Figure 7 : උපාධිධාරී/උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් සඳහා පුහුණුව 16
Figure 8 : JRDC සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම 17
Figure 9 : UNEP විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද ගුවන් දෘශ්‍ය සෙන්සර් ස්ථාපනය කිරීම 21
Figure 10 : ශ්‍රී ලංකාවේ වායු ගුණාත්මකභාවය හඳුනා ගැනීම සඳහා හදිසි ප්‍රතිචාර ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම . 23
Figure 11 : 2024 දී පාරිසරික වාණිජ මිනුම් හරහා ඉපැයීම් 24
Figure 12 : ගෘහස්ථ වායු ගුණාත්මක වැඩසටහන වැඩිදියුණු කිරීම 26
Figure 13 : රසායනික කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම - අනතුරු වැළැක්වීම සහ පූර්ව සූදානම 29
Figure 14 : රසායනික අනතුරු කළමනාකරණය 30
Figure 15 : 2015 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා දිරන / නොදිරන කසල ප්‍රමාණයන් 35
Figure 16 : 2015 සිට 2024 දක්වා ආදායම් ව්‍යාප්තිය 36
Figure 17 : දොම්පේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් භූමියේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද අනෙකුත් වැඩසටහන් 36
Figure 18 : ශ්‍රීපාද ස්ථාන පරීක්ෂාව සහ වෙළඳසැල් හිමියන් දැනුවත් කිරීම 37
Figure 19 : පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පැවති JCC රැස්වීම 39
Figure 20 : වැඩමුළුවට සහභාගී වූ නිලධාරීන්හහාගී වූ නිලධාරීන් 61
Figure 21 : වර්ණගලවත්ත EPA ගැසට් නිවේදනය 64
Figure 22: වර්ණගලවත්ත EPA 64
Figure 23: ඇත්ලිකුලම් වැව EPA ගැසට් නිවේදනය 64
Figure 24; ඇත්ලිකුලම් වැව EPA 64
Figure 25 : වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සහ ඒතාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීම, පාර්ශවකාර ආයතන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 65
Figure 26: : පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 66
Figure 27: පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම 66
Figure 28 : පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල ශ්‍රමදාන සහ පැළ සිටුවීමේ වැඩසටහන් 67
Figure 29: පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල දැන්වීම් පුවරු සවි කිරීම 67
Figure 30: මායිම් කණුව 68
Figure 31: හාලිඇල EPA සිතියම Figure 32: EPA වල ආක්‍රමණශීලී SPPS 68
Figure 33: HEPA විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන වාර්තාව 68
Figure 34: ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම් සහ අධ්‍යයන කණ්ඩායම සමඟ රැස්වීම් 68
Figure 35: කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන පරීක්ෂාව 69
Figure 36: : රජයේ ඉඩම් විවිධ කාර්යයන් සඳහා නිදහස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන මාර්ගෝපදේශය 71
Figure 37: ලෝකඩ පදක්කම ලබා ගැනීම සඳහා 2024 වර්ෂයේ සුදුසුකම් ලැබූ පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන 72
Figure 38:ආචාර්ය තුසිත සුගතපාල මහතාගේ ඉදිරිපත් කිරීම 74
Figure 39: තාක්ෂණික උපදේශන රැස්වීමේදී 75
Figure 40: දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය 75
Figure 41: බොල්ගොඩ EPA හි සංයුක්ත රූපය 81
Figure 42: ග්‍රෙගරි වැව පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සංයුක්ත ඡායාරූපය 82
Figure 43: බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සංයුක්ත ඡායාරූපය (2024 දෙසැම්බර් දක්වා) 82
Figure 44: ECO CLUB සිසුන් සඳහා සහතික පිරිනමනු ලැබේ 89
Figure 45: හරිත නායක වැඩසටහන 90
Figure 46: නැගෙනහිර පළාත් සභාවේ උපදේශක ගුරුවරුන් සහ පරිසර පුරෝගාමීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන 91
Figure 47: පාරිසරික නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන 92
Figure 48: පාරිසරික පුරෝගාමී සංසද ක්‍රියාකාරකම් 93
Figure 49දේශගුණික මාර්ග සඳහා යොවුන් නායකත්ව වැඩසටහන 94

Figure 50: ජනාධිපති පදක්කම් පරීක්ෂණය 95
Figure 51: පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර 95
Figure 52: පාරිසරික අධ්‍යාපනික උපකරණ පුවරුව 97
Figure 53: අධ්‍යාපනික පත්‍රිකාව 98
Figure 54: ස්වභාව ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානවල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩසටහන් 99
Figure 55: පාරිසරික ප්‍රදර්ශනය 100
Figure 56: බටහිර පළාතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ජාලකරණය 101
Figure 57: :ජාතික සංස්කෘතික උත්සවවලට අදාළ පාරිසරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් 101
Figure 58: ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන 102
Figure 59: හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය තෝරා ගැනීම 103
Figure 60:සොබාකෙත සඟරාව 106
Figure 61: පාරිසරික පුවත් පත්‍රිකාව 106
Figure 62: ජනාධිපති පරිසර සම්මාන උළෙල 107
Figure 63: ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍යවලින් මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය තහනම් 109
Figure 64: දේශගුණික විපර්යාස අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය දියත් කිරීම 109
Figure 65: දේශගුණික විපර්යාස මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය 110
Figure 66: තිරසාර කලාව ප්‍රතිලාභ තරගය 111
Figure 67: : (තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය හැඳින්වීමේ වීඩියෝව සහ ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ගවේෂණ වීඩියෝව) 113
Figure 68: ජාතික සාහිත්‍ය හා කියවීමේ මස නිමෙත්තෙන් සිදු කල සාහිත්‍යමය වැඩසටහන 114
Figure 69: : ළමා කතන්දර පැය වැඩසටහන 114
Figure 70: පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල පුස්තකාල සඳහා පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන 115
Figure 71: පළාත් අනුව "ඒ" ,"බී"හා "සී" කාණ්ඩවලට අදාලව ලැබුණු මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 125
Figure 72: පළාත් අනුව "ඒ" ,"බී" හා "සී" කාණ්ඩවලට අදාලව ලැබුණු මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 125
Figure 73: දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් යොමු වූ මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාවට එදිරිව ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කර ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 126
Figure 74: "ඒ" කාණ්ඩයේ මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාවට එදිරිව ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කිරීම 126
Figure 75: දිස්ත්‍රික්ක අනුව වැටලීම් ප්‍රගතිය 129
Figure 76: අංක 2034/34,ආහාර දවටන රෙගුලාසි (2018–2024) සඳහා උල්ලංඝනය කිරීමේ ප්‍රතිශතය 130
Figure 77: නීතිවිරෝධී පොලිතීන් ආහාර දවටන කිලෝග්‍රෑම් 2060ක් අත්අඩංගුවට ගැනීම 131
Figure 78: INSEE හි අත්අඩංගුවට ගත් ආහාර දවටන විනාශ කිරීම 131
Figure 79: 2024.07.29 දින වෙරළ පිරිසිදු කිරීම සහ කසළ සමීක්ෂණය 133
Figure 80: කෝට්ටේ ප්‍රදේශයේ සුපිරි වෙළඳසැල් දැනුවත් කිරීම 133
Figure 81:කොස්වත්ත, බත්තරමුල්ල ප්‍රදේශයේ සුපිරි වෙළඳසැල් දැනුවත් කිරීම. 133
Figure 82: JICA විසින් සකස් කරන ලද ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය (P-WACS) පිළිබඳ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ සංයුති මාර්ගෝපදේශ අනුව කසල සංයුතිය විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී. 134
Figure 83: අවසාන සාම්පලයේ ඇති ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය 134
Figure 84: අවසාන සාම්පලයේ විවිධ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩවල සංයුතිය 134
Figure 85: තහනම් ප්ලාස්ටික් අයිතම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රතිශතය 135
Figure 86: තහනම් ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය සඳහා ආදේශක ලබා ගැනීමේ ප්‍රතිශතය 135
Figure 87: විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන 149
Figure 88:රුහුණු මහා කතරගම දේවාලයේ වාර්ෂික ඇසළ උත්සවයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය 149
Figure 89: ලෝක තෙත්බිම් දින සැමරුම 149

1 වන පරිච්ඡේදය: මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

1.1.හැඳින්වීම

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ 1981 ස්ථාපිත කරනු ලැබූ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 2024 වන විට වසර 43 ක් සම්පූර්ණ කරයි. පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් ඇති කරනු ලැබූ පරිසර ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ප්‍රධාන ආයතන වලින් එකකි. 2024 වාර්ෂික වාරතාව මඟින් 2024 වසර තුල මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය සාධනය හා මහා භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් හා විදේශ මූල්‍යාධාර යොදවමින් පළාත් කාර්යාල 09, දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 15 හා එක් සම්බන්ධීකරණ කාර්යාලයෙහි ක්‍රියාකාරකම් සහ 2024 වර්ෂයේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විශේෂ ව්‍යාපෘතීන්ගේ ළඟා කරගත් කාර්ය සාධනය පිළිබඳ සම්පූර්ණ වාර්තාවක් සපයනු පිණිස එම වර්ෂය තුල සාක්ෂාත් කරගත් සාර්ථකත්වය මෙන්ම අසාර්ථකත්වය පිළිබඳ තක්සේරුවක් ද පෙන්නුම් කරයි.

1.2 අරමුණු

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනුමැතිය මත 1980 අංක 47 දරන පාරිසරික පනත පිළිවෙලින් 1988 අංක 56 දරන පාරිසරික පනත යටතේ සහ 2000 අංක 53 දරන පනත යටතේ සංශෝධනය කරන ලදි. 1980 ජාතික පාරිසරික පනත පහත සඳහන් ප්‍රධාන බලතල වලින් සමන්විත වේ.

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පාරිසරික ආරක්ෂණ වැඩ සටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිසරයේ අනතුරුදායක මෙන්ම, අනතුරුදායක වීමට ඉඩ තිබෙන අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීම, තැන්පත් කිරීම හෝ වෙනත් දූෂණ මාර්ග වල ස්වභාවය, ප්‍රමාණය, අන්තර්ග්‍රහණය සහ බලපෑම් විධිමත් කිරීම, පවත්වාගෙන යාම හා පාලනය කිරීම

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් උපයෝගී කරගෙන, ක්‍රමවත්ව ඇගයීමට ලක් කරන ලද පාරිසරික ගැටළු මඟින් පරිසරයට හිතකාමී සංවර්ධනයන් තහවුරු කරමින් රටේ ස්වභාවික සම්පත් පද්ධතිය ආරක්ෂා කිරීම

පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමෙහිලා මහජන සහයෝගය සහ සහභාගීත්වය ලබාගැනීම. විශේෂයෙන් පාසල් ළමුන්ගේ සහයෝගය ලබාගැනීම අරමුණු කොට දේශීය, ජාතික මෙන්ම භූගෝලීය පරිසර ගැටළු පිළිබඳ මහජනයා දැනුවත් කිරීම අනුග්‍රාහක පිරිස් වැඩි දෙනෙකුට සේවය සලසමින් පරිසර ආශ්‍රිත තොරතුරු සහ දත්ත සපයන මධ්‍යම මධ්‍යස්ථානයක් සේ ක්‍රියා කිරීම

1.3 බලතල, කාර්ය සහ රාජකාරී

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතෙහි සඳහන් බලතල, කාර්ය හා රාජකාරී වලින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දැනටතම අවධානය පහත සඳහන් ප්‍රධානතම බලතල, කාර්ය සහ රාජකාරී වලට යොමු කරයි.

ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන හා ඒ යටතේ සාදන ලද නියෝග හා රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම

දූෂණ ඇතිවීමේ හේතූන්, එහි ස්වභාවය, ප්‍රමාණය සහ එය වැලැක්වීමෙහිලා සමීක්ෂණ හා විමර්ශන පැවැත්වීම සහ ඊට සමාන සමීක්ෂණ සහ විමර්ශන පවත්වන්නා වූ වෙනත් තැනැත්තන්ට හෝ ආයතනවලට සහාය වීම සහ සහයෝගය දීම

පාරිසරික පරිහානියේ යම් අංශයකට අදාලව පරීක්ෂණ පැවැත්වීම, ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ සම්බන්ධීකරණය කිරීම හෝ එවැනි පරිහානි වැලැක්වීම සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට ද, වැඩි දියුණු කිරීමට ද උපමානයන් වර්ධනය කිරීම.

පරිසරය වැඩදායී ලෙස උපයෝගී කර ගැනීම හා ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ද, එහි තත්වය පවත්වාගෙන යාම සඳහා ද ප්‍රමිති, න්‍යායන් සහ උපමානයන් නිශ්චය කිරීම

පාරිසරික ආරක්ෂාව සහ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වූ යම් අංශ පිළිබඳව වාර්තා සහ තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම හා වැඩි දියුණු කිරීම සම්බන්ධයෙන් මහජනතාවට තොරතුරු සැපයීම හා අධ්‍යාපනය ලබාදීම1988 හා 2000 වර්ෂ වලදී ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීමෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට බලතල පැවරිනි. අනෙකුත් දේ අතර, මෙම සංශෝධනය මඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට පැවරෙන ප්‍රධාන බලතල පහත දැක්වේ. පරිසරයට දූෂ කාරකයන් පිට කිරීම සිදු වන අවස්ථා වලදී එම කටයුතු මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නියම කර ඇති ප්‍රමිති හා මිනුම් දඬු වලට අනුකූලව නිකුත් කරනු ලබන බලපත්‍රයක බලය යටතේ එසේ කිරීමට නියම කිරීම

පරිසරය කෙරෙහි අහිතකර බලපෑම් ප්‍රබල ලෙස ඇති වන්නා වූ යම් නිශ්චිත සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙරාතුව ඒවා විසින් පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් කළ යුතු යැයි නියම කිරීම
නිශ්චිත කටයුතු ලෙස පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදාහරින, තැන්පත් කරන හෝ පිටකරන කටයුතු ගැසට් කිරීමට සහ මෙම පනතේ සඳහන් උපමාන සහ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කටයුතු කිරීමටත්, අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍ර නොමැතිව කිසිම පුද්ගලයෙකු කිසිම නිශ්චිත කටයුත්තක් නොකිරීම තහවුරු කිරීම

1.4 පරිසර සභාව

අ. හැඳින්වීම

1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතේ 7 වගන්තිය යටතේ පරිසර සභාව පිහිටුවා ඇත.

ආ .පරිසර සභාවේ ප්‍රධාන කාර්ය

උක්ත පනත ප්‍රකාරව පරිසර සභාවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

- සිය වගකීම්, බලතල, රාජකාරී හා කාර්යයන් සම්බන්ධව මධ්‍යම
  පරිසර අධිකාරියට උපදෙස් ලබා දීම
- අධිකාරියේ කිසියම් කරුණක් පිළිබඳ උපදෙස් ලබාදී අධිකාරිය ඒ
  සඳහා යොමු කිරීම

ඇ .පරිසර සභාවේ ව්‍යුහය

1980 අංක 47 දරන සංශෝධිත ජාතික පාරිසරික පනතේ සඳහන් පරිදි පාරිසරික සභාව පරිසර

ඈ .පරිසර සභාවේ සාමාජිකත්වය

1

TABLE 1 : පරිසර සභාවේ සාමාජිකත්වය

අ/අ	නම	තනතුර	ආයතනය
01.	ආචාර්ය නීතිඥ ජගත් ගුණවර්ධන මහතා	පරිසරවේදී	15/4, ස්ටැන්ලි තිලකරත්න මාවත, නුගේගොඩ
02	පී. බී. හේමන්ත ජයසිංහ මහතා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
03.	ඌරුවරිගේ වන්නිලැඇත්තෝ	ශ්‍රී ලංකා වැදි ජනතාවගේ ප්‍රධාන නායක, විශ්වකිර්ති, වනස්පති -	කොටබකිනිය, දඹාන.
04.	සුරංගා ප්‍රේමනී විතානගේ මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සැලසුම්)	සංචාරක හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශය
05.	සුජීවා එස්. ගුරුගේ මහත්මිය	අතිරේක ලේකම් (පාලන)	ඉඩම් අමාත්‍යාංශය, මිහිකත මැදුර, ඉඩම් මහලේකම් කාර්යාලය
06.	කේ.ජී.සුමුදු දිනේෂා මහත්මිය	ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර ලේකම් (පාලන)	ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය

අමාත්‍යවරයා විසින් පත් කරන ලද සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

උ .14 වන සැසි වාරය

2021 නොවැම්බර් 29 වන දින පැවති රැස්වීමෙන් 14 වන සැසි වාරය වර්ෂ 3ක කාලසීමාවක් සඳහා ආරම්භ වූ අතර ගරු පරිසර අමාත්‍ය මහින්ද අමරවීර මැතිතුමන් විසින් පරිසර සභාවේ 14 වන සැසිවාරය සඳහා අදාල පත් කිරීම් සිදු කරන ලදි.
විවිධ පාරිසරික ජයග්‍රහණ මෙන්ම පාරිසරික ගැටළු සාකච්ඡා කරමින්, උපදෙස් ලබාදෙමින් විශාල කාර්යභාරයක් සිදුකළ 14 වන පරිසර සභාව 2024 ඔක්තෝබර් 23 වන දින 18 වන රැස්වීමෙන් අවසන් කෙරිණි.

අ/අ	නම	තනතුර	ආයතනය
			7 වැනි මහළ, සෙත්සිරිපාය, අදියර 2, බත්තරමුල්ල.
07.	එම්. ආර්. හසන් මහතා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (සාගර සබඳතා, පරිසර හා දේශගුණ)	විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය ජනරජ ගොඩනැගිල්ල ,කොළඹ 01
08.	එච්. ආර්. සිරිනාම මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	වරාය හා නාවික කටයුතු අමාත්‍යාංශය අංක 19, චෛත්‍ය පාර, කොළඹ 01.
09.	ලාල් සමරසේකර මහතා	අතිරේක ලේකම් (පාලන)	කම්කරු හා විදේශ රැකියා අමාත්‍යාංශය
10.	එච්.අයි. ඩී.ඩී හෙට්ටිආරච්චි මහත්මිය	අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂ (පරිසර)	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, ඉසුරුපාය
11.	මහාචාර්ය සෙව්වන්දි ජයකොඩි මහත්මිය	මහාචාර්ය	වයඹ විශ්ව විද්‍යාලය කුලියාපිටිය.
12.	ඩී.පී. තිවංකා ප්‍රේමරත්න මිය	ප්‍රදේශීය අධ්‍යක්ෂ (බස්නාහිර පළාත)	කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය නො 73/1, ගාලු පාර කොළඹ 03
13.	පුබුදු වීරරත්න මහතා	සභාපති	ජෛව සංරක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය 8/2 බටුවන්දර, මඩපාත
14.	වෛද්‍ය ලක්ෂ්මී සී. සෝමතුංග මිය	අතිරේක ලේකම් (මහජන සෞඛ්‍ය සේවා)	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය 385, සුවසිරිපාය, කොළඹ 10.
15.	ඩී. එච්.ආර්.ඩී විජේසිංහ මහත්මිය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ	මුදල් අමාත්‍යාංශය
16.	සුරේකා. එන්. අත්තනායක මහත්මිය	අධ්‍යක්ෂ ප්‍රතිපත්ති හා මෙහෙයුම්	වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
17.	ජේ. එම්. බුද්ධි මංගල මහතා	ඉංජිනේරු (පරිසරවේදි)	නො. 157/17/A1, පන්සල පාර, මහරගම.
18.	ආචාර්ය ආර්. ඩී. එස්. ජයතුංග මහතා	අතිරේක ලේකම් (පරිසර සංවර්ධන)	පරිසර අමාත්‍යාංශය සොබාදම් පියස, බත්තරමුල්ල.

අ/අ	නම	තනතුර	ආයතනය
19.	ධම්මික මහේන්ද්‍ර කොඩිබෑකඩුව මහතා	-	18/271 හිරස්සාගල පාර, මහනුවර.
20.	ජේ. පී. අයි ස්වර්ණලතා මෙය	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ (සාගර සම්පත්)	ධීවර අමාත්‍යාංශය නව මහ ලේකම් කාර්යාලය, මාළිගාවත්ත කොළඹ 10.

ඉ.පරිසර ආරක්ෂාව සහ කළමනාකරණය

TABLE 2 : පරිසර ආරක්ෂාව සහ කළමනාකරණය

අංකය	**සාමාජිකයාගේ නම**	**නියෝජනය කළ අමාත්‍යාංශය**
O1	**ආචාර්ය ජගත් ගුණවර්ධන**	**නීතිය / පරිසරය පිළිබඳ නීතිඥ**
02	**ආචාර්ය සෙව්වන්දි ජයකොඩි මහත්මිය**	**ජ්‍යෙෂ්ඨ මහාචාර්ය - වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය**

ඊ. ස්වේච්ඡා සංවිධානවල නියෝජිතයින්

TABLE 3 : ස්වේච්ඡා සංවිධානවල නියෝජිතයින්

අංකය	**සාමාජිකයාගේ නම**	**නියෝජනය කළ අමාත්‍යාංශය**
01	**පුබුදු වීරරත්න මහතා**	**සභාපති - ජෛව විවිධත්ව සංරක්ෂණය**

උෆ . රැස්වීම් පැවැත්වීම හා කාර්යය

2024 වර්ෂය සඳහා රැස්වීම් 05ක් පවත්වා ඇති අතර 2024 වර්ෂයේ රටේ පැවැති වාතාවරණය මත රැස්වීම් පැවැත්වීම මාස දෙකකට වරක් සිදු කරන ලදී.

පරිසරවේදී, නීතිඥ, ආචාර්ය ජගත් ගුණවර්ධන මහතා පරිසර සභාවේ සභාපතිධූරය හොබවන ලදී. 14 වන පරිසර සභාව අවසන් වන විට සාමාජිකයින් 20 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වූ අතර විවිධ කාලීන පාරිසරික ගැටලු වෙනුවෙන් පෙනී සිටිමින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජනරාල්වරුන්ගේ දායකත්වය ද නිරතුරුව ලබාගැනිණි.

මීට අමතරව 14 වන සැසිවාරයේ අවසන් වසර වූ 2024 වර්ෂය තුලදී පහත සඳහන් කරුණු සඳහා ද පරිසර සභාවේ මැදිහත්වීම සිදු විය.

1. පාරිසරික ආරක්ෂණ කලාප නම් කිරීමේ සිට ඒවා පවත්වාගෙන යාමේ ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීමට වෙනමම ඒකකයක් ම.ප.අ. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය තුළ පිහිටුවීමට එකඟතාව පළකරන ලදී.

2. වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයක් ලෙස නම් කරන ලදී.

3. ඇලිගේටර් මත්ස්‍යා පිළිබඳ කඩිනමින් තීන්දු ගැනීමට තීරණය විය.

4. සුරිනාම් රාජ්‍යයෙන් ගෙන්වන ලද පක්ෂීන් පිළිබඳව ගැටළුව පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම හා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අවධානයට යොමුකිරීම.

5. කිරල කැලයට යාබද අත්තුඩාව තෙත්බිම් සංරක්ෂණය කිරීමට තීරණය කිරීම.

6. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාරිසරික සංවේදී කලාප පිළිබඳ සිදුකරන ලද වාර්තාව සභාවට ඉදිරිපත් ලද අතර ඒ පිළිබඳ සාකච්ඡා කෙරිණි.

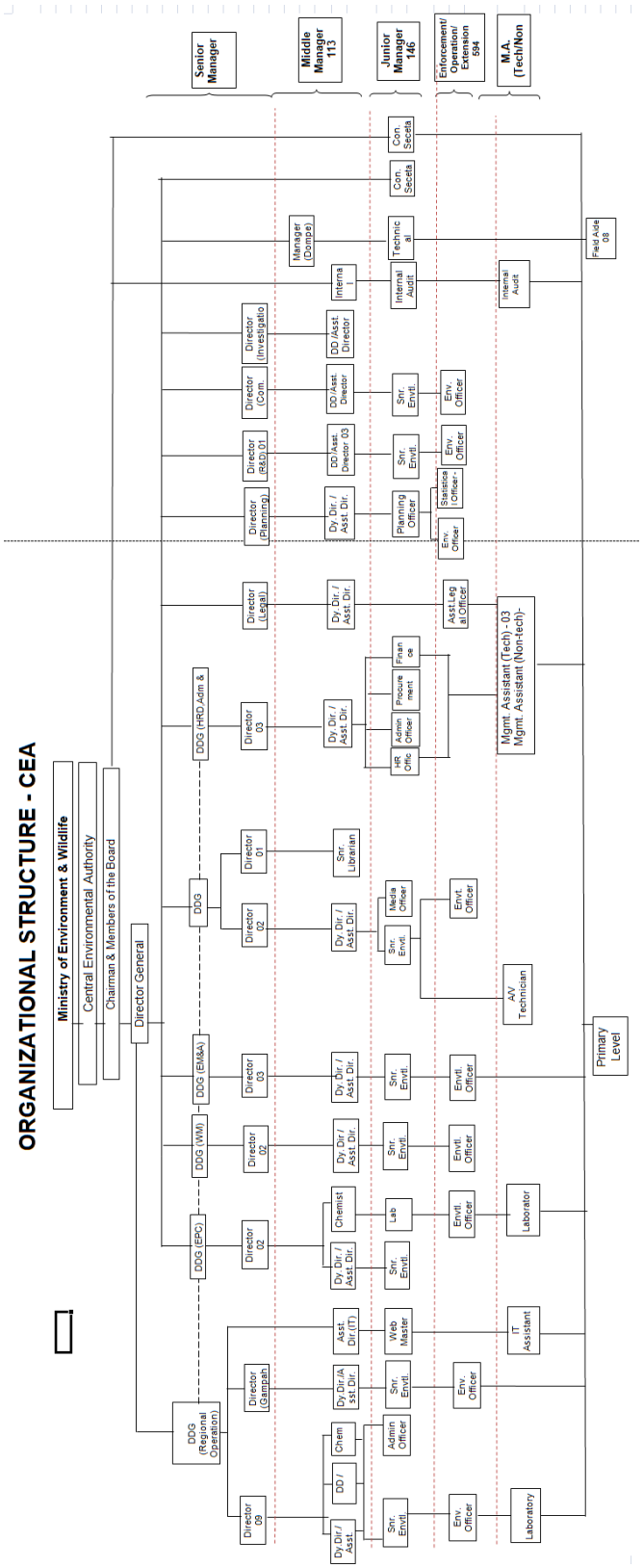
7. යම් යම් පරිසර තීන්දු තීරණ ගැනීමේදී අත්‍යාවශ්‍ය වන අමාත්‍යාංශ පරිසර සභාවට සම්බන්ධ කරගත යුතු බවත් තීරණය විය.

FIGURE 1 :**පරිසර සභාව රැස්වීම්**

1.5 ආයතන ව්‍යුහය

රූපය 2 : ආයතන ව්‍යුහය

2 වන පරිච්ඡේදය: පරිසර ආරක්ෂණ අංශය

මෙම අංශය යටතේ ඒකක දෙකක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර ඒවායේ ක්‍රියාකාරකම් පහතින් විස්තර කොට ඇත.

2.1. පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය

රටේ කාර්මික සංවර්ධනය හා නාගරීකරණය වේගයෙන් සිදු වන අවස්ථාවක රට සුරක්ෂිත හරිත පරිසරයකට ගෙනයෑමත් එහි සම්පත් ආරක්ෂා කරගැනීමත් සරල, පහසු කාර්යයක් නොවේ. එමනිසා, නීතිමය හා පරිපාලන මෙවලම් සහ නිරන්තර පසු විපරම් ක්‍රියාවලි මඟින් පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන වගකීම හා කාර්යභාරයක් වේ. ඉහත අරමුණු කරා යාමේදී කාර්මික ක්‍රියාකාරකම්වලින් ඇතිවන දූෂණය පාලනය කිරීමට භාවිතා කරන ප්‍රධාන නීතිමය මෙවලම වන්නේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ය.

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය, පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය හා පරිසර නිර්දේශ ක්‍රියාවලි ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් රට තුල පිරිසිදු සහ හරිත පරිසරයක් ගොඩනගා ගැනීමට කැපවී ඇත. මෙම අංශය සිදු කරන ප්‍රධාන කාර්යයන් අතර, පරිසර ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අදාළ නීති ප්‍රතිපත්ති, ප්‍රමිතීන් සමාන සහ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම, පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිපාලන හා තාක්ෂණික සහයෝගය ලබා දීම, කර්මාන්තකරුවන්ට අවශ්‍ය විටකදී තාක්ෂණික මැදිහත්වීම් ලබා දීම හා ඒ සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් ලබා දීම , කාර්මික අපජලය බැහැර කිරීම සඳහා ගලි බවුසර් සේවා සපයන්නන් ලියාපදිංචි කිරීම , තාක්ෂණික උපදෙස් සැපයීම සඳහා පිහිටුවන ලද කමිටු (H & M කමිටුව) සහ විශේෂ ව්‍යාපෘති (තෝරාගත් ගංගා සහ වෙනත් ජල දේහයන්හි ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගැනීම සහ කර්මාන්තකරුවන් අනුකූලතාවයෙන් ඔබ්බට ළඟා වීම හා ඔවුන්ගේ පාරිසරික කැපවීම හඳුනා ගැනීම

සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය වායු විමෝචන තොරතුරු රැස් කර ගැනීමේ දත්ත ඇතුළත් කරන ලදී.එමෙන්ම මේ වන විට 2022.01.27 දිනැති අංක 2264/17 දරන ගැසට් නිවේදනය මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අපජල බැහැර කිරීමේ ප්‍රමිතීන් සමහරක් අතුරින් හා පරාමිතීන් එහි සීමාවන් සම්බන්ධයෙන් දැනට පවතින ප්‍රායෝගික ගැටළු සලකා බලා සමාලෝචනය කරමින් පවතී.

II. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සහ පළාත් පාලන ආයතන වෙත මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම.

හා ඇගයීම සඳහා ජනාධිපති පාරිසරික සම්මාන වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදිය)

අ.පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර යෝජනා ක්‍රමය සහ පරිසර නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම

I. පවතින රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම මඟින් නීතිමය අංශ ශක්තිමත් කිරීම

1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනතේ නවතම සංශෝධනය මේ වන විට අවසන් කර ඇති අතර, එහි *"දූෂකයා ගෙවන මූලධර්මය "*(Polluter Pay Principle PPP)ඇතුළත් කර ඇත. මෙම ක්‍රියාවලිය වෙළඳපොළ මූලික මෙවලමක් (Market based tool) ලෙස පරිසරයට අපජල බැහැර කිරීම පාලනය කිරීමට යොදාගැනේ. **මේ යටතේ පරිසර දූෂණ පාලන** අංශය මඟින් පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල නිලධාරීන් සඳහා ඉහත *මූලධර්මය* ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව වැඩමුළු දෙකක් පවත්වා දැනුවත් කිරීම සීමා කර ඇත. එමෙන්ම රෙදිපිලි සැකසීම හා ආහාර නිශ්පාදන ආශ්‍රිත කර්මාන්ත කාණ්ඩ සඳහා අපජල බැහැර කිරීම ප්‍රමාණ සහ අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් පිළිබඳ දත්ත එක් රැස්කර ගෙන ඇත.

පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා නිරන්තරව පවතින ප්‍රමිති හා උපමාන සමාලෝචනය කිරීම අත්‍යවශ්‍යය වේ.ඒ අනුව දේශගුණික විපර්යාස අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වශයෙන් තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් (NDCs) සැලකිල්ලට ගනිමින් අංක 1534/18 ගැසට් නිවේදනයේ අඩංගු පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අයදුම්පත

පරිසර දූෂණ පාලන අංශය මඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වලට පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සහ පහසුකම් සැපයීමේ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වේ. තාක්ෂණික හා පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ අවශ්‍ය උපදෙස් හා මාර්ගෝපදේශ ලබා දීම, පරිසර දූෂණ පාලන අංශයේ මූලික කාර්යයකි. පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීමට හා ඔවුන්ගේ පරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කිරීමට, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ හි පළාත් සහ

දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හා දේශීය ආයතනවලට උපදෙස් සහ සහාය සැපයීම අත්‍යවශ්‍ය කාර්යයකි.

ඒ අනුව 2024 සඳහා පරිසර නිර්දේශ සහ පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණය කරන ලද අතර දකුණු , උතුර , මධ්‍යම උතුර සහ වයඹ පළාත් කාර්යාල නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ අවබෝධ වැඩමුළු 4ක් පවත්වා ඇත.

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන (R&D) අංශය විසින් නඩත්තු කරන පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර දත්ත ගබඩාව පදනම් කරගෙන පරිසර දූෂණ පාලන අංශ නිලධාරීන් විසින් මාසික පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ප්‍රගතිය සමාලෝචනය කර ඇත. ඒ අනුව පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාම සඳහා පළාත්/දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට පරිපාලනමය උපදෙස් සහ තාක්ෂණික උපදෙස් ලබා දීම නිරන්තරයෙන් සිදු කෙරේ.

III. **ආයෝජන ප්‍රවර්ධන මණ්ඩලයේ (BOI) නියම කර නොමැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.**

පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර (පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකයේ මග පෙන්වීම යටතේ) 2024.12.31 දක්වා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමයට කර්මාන්ත 28,829 ක් (A, B සහ C කාණ්ඩ) ඇතුළත් කර ගෙන ඇත. (විස්තර 01 වගුවේ දක්වා ඇත

TABLE 4 : ආයෝජන මණ්ඩල නිර්දේශිත නොවන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම

	"A" කාණ්ඩය			**"B" කාණ්ඩය**			**"C" කාණ්ඩය**		
පළාත	මුළු ගණන	නිකුත් කළ EPL	නිකුත් කළ ප්‍රතිශතය (%)	මුළු ගණන	නිකුත් කළ EPL)	නිකුත් කළ ප්‍රතිශතය (%)	මුළු ගණන	නිකුත් කළ EPL	නිකුත් කළ ප්‍රතිශතය (%)
බස්නාහිර	584	428	73.29	6267	4401	70.22	3345	2517	75.25
දකුණ	61	48	78.69	1490	1007	67.58	2625	2137	81.41
නැගෙනහිර	14	10	71.43	985	775	78.68	1178	982	83.36
ඌව	14	12	85.71	843	710	84.22	685	557	81.31
මධ්‍යම	32	28	87.50	1626	1340	82.41	1360	1191	87.57
උතුරු මැද	33	28	84.85	983	781	79.45	680	555	81.62
සබරගමුව	82	66	80.49	1378	1147	83.24	1404	1079	76.85
උතුර	24	18	75.00	934	773	82.76	1191	1050	88.16
වයඹ	27	25	92.59	456	349	76.54	528	487	92.23
එකතුව	**871**	**663**	**76.12**	**14962**	**11283**	**75.41**	**12996**	**10555**	**81.22**

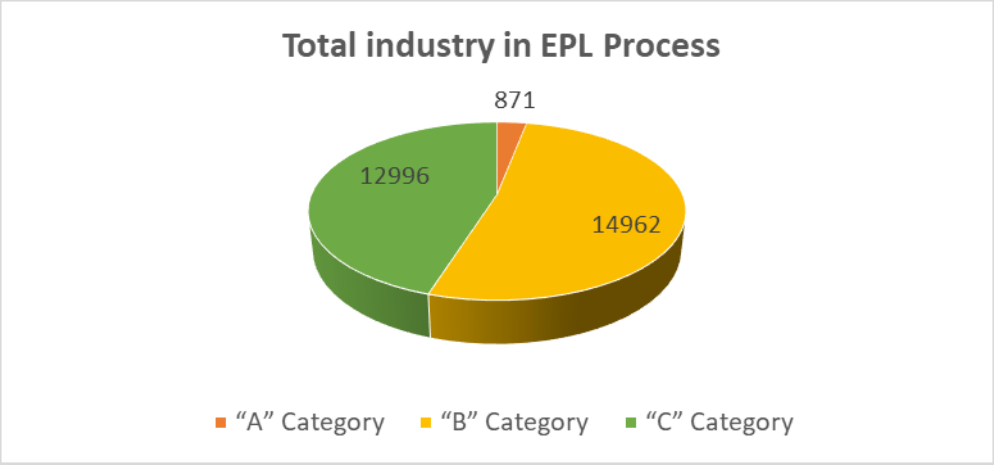

FIGURE 3 : පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලියේ මුළු කර්මාන්තය

IV. ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් කර්මාන්ත සඳහා එකඟතා (CONCURRANCE) නිකුත් කිරීම.

ආයෝජන මණ්ඩල පනතේ 17 වැනි වගන්තිය යටතේ ලියාපදිංචි කර්මාන්ත කටයුතු සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක කිරීම, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාවය යටතේ ආයෝජන මණ්ඩලය මගින් සිදු කෙරේ. 2024 දී, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් එකඟතා ක්‍රියාවලිය හරහා පරිසර දූෂණ පාලන අංශයේද මගපෙන්වීමෙන් කර්මාන්ත 1,155 ක පරිසර දූෂණ පාලනය සඳහා කටයුතු කර ඇති අතර මේ වන විට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ හි පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් නිකුත් කළ එකඟතා ප්‍රතිශතය 83.0% ක් වේ.

V. පරිසර නිර්දේශ ක්‍රියාවලිය

කාර්මික පරිසර දූෂණ වැළැක්වීමේ ක්‍රියාවලියක් ලෙස යම් කර්මාන්තයක් ස්ථාපිත කිරීමට පෙර යෝජිත ස්ථානය සඳහා පරිසර නිර්දේශ ලබාගැනීම හැදින්විය හැක. මෙමඟින් කර්මාන්තකරුවන් හට නව කර්මාන්ත 1406 ක් නිකුත් කර ඇති අතර එමඟින් එම කර්මාන්ත වල විමෝචනයන් සහ පරිසර දූෂක කාරක බැහැර කිරීම මූලික අවධියේදී පාලනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සපයා ඇත.

ආ .තාක්ෂණික පහසුකම් සැපයීම.

VI. ආයෝජන මණ්ඩලයේ කලාප සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.

ආයෝජන මණ්ඩලය සතුව දිවයින පුරා විහිදීහ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයට අයත් කර්මාන්ත කලාප 12ක් ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් එම කර්මාන්ත කලාප ක්‍රියාත්මක වීම තුලින් ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පාලනය කරන්නේ එම ආයෝජන මණ්ඩල කලාප තුළ පාරිසරික කළමනාකරණය, ජාතික පරිසර පනත යටතේ නියමිත ප්‍රමිතීන්ට සහ නියාමයන්ට අනුකූල වන ලෙස නියාමනය කිරීම මගිනි.

ඒ අනුව 2024 දී ආයෝජන මණ්ඩලය ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ප්‍රකාශිත පරිසර ප්‍රමිතීන් උපමාන වලට අනුකූල වීමෙන් පසු එම කලාප සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කරන අතර මේ වන විට කලාප 3ක් සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කර ඇත. එමෙන්ම ආයෝජන මණ්ඩල කලාපවල ස්ථාපිත කර ඇති කර්මාන්ත සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු 2ක් මේ වන විට පවත්වා නිර්දේශ ලබාගැනීම හැදින්විය හැක. මෙමඟින් කර්මාන්තකරුවන් හට නව කර්මාන්ත ආරම්භක අවධියේදීම පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රතිලාභ ලබා දෙයි. ඒ අනුව, 2023 දී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පාරිසරික නිර්දේශ

I. මධ්‍යම හා මහා පරිමාන කර්මාන්ත ස්ථාපිත කිරීමේ කමිටුව

කැලණි ගඟ කාර්මික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මඟින් දූෂණය වීම් වලින් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින්, කැලණි ගංගා ද්‍රෝණියේ ඉහළ සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දූෂණයක් ඇති කරන කර්මාන්ත විධිමත් පරිදි සහ ස්ථානගත කිරීම සඳහා 1993 දී කැබිනට් සංදේශයක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. ඒ අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරි විසින් කැලණි ගඟ ජලාශ නිම්නයේ නව කර්මාන්ත පිහිටුවීමට තාක්ෂණික නිර්දේශ ලබා දීම සඳහා කමිටුවක් පත් කළේය. මෙම කමිටුවේ සාමාජිකයන් ලෙස ආයෝජන මණ්ඩලයේ, ජාතික ජල සැපයුම් හා ජලාපවහන මණ්ඩලය, කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය, කර්මාන්ත හා වෙළඳ අමාත්‍යාංශය, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තාක්ෂණික නිලධාරීන් ඇතුළත් වේ. 2024 වර්ෂය තුළ ව්‍යාපෘති යෝජනා 29 ක් ඇගයීමට ලක් කර ඇති අතර, ප්‍රධාන වශයෙන් කැළණි ගඟට සහ අනෙකුත් ග්‍රාහක පරිසරවලට අපදියර බැහැර කිරීම් සහ විමෝචන පාලනය කිරීමට මෙමඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට හැකි විය.

කිරීමට භාවිතා වන නීතිමය මෙවලම වන්නේ **පරිසර බලපෑම් ඇගයීම** (EIA) හෝ මූලික පාරිසරික බලපෑම් පරීක්ෂණය (IEE) වේ.

2024 වර්ෂය තුලදී, පරිසර දූෂණ පාලන අංශයේ නිලධාරීන් මෙවැනි තාක්ෂණික කමිටු 87ක් සහ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 50ක් සඳහා සහභාගී වී, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය/ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල, වෙරළ ආරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය, වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් පවත්වන ලද තාක්ෂණික කමිටු සහ වෙනත් තාක්ෂණික කමිටු සඳහා පරිසර දූෂණ පාලනය පිළිබඳ මගපෙන්වීම් ලබා දී ඇත.

III. කාර්මික අපජලය බැහැර කිරීම සඳහා ගලි බවුසර් සේවා සපයන්නන් ලියාපදිංචි කිරීම.

ගලි බවුසර් සේවා, කාර්මික අපජල පරිසර හිතකාමී ලෙස ඉවත් කිරීමේදී වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කරයි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2022.02.27 දින නිකුත් කළ අතිරේ ගැසට් නිවේදනය අංක 2264/18 යටතේ නියමිත කර්මාන්ත මගින් ජනනය වන වර්තමාන පාරිසරික තත්ත්වයන් සහ ගංවතුර වැනි ස්වාභාවික ආපදා සැලකිල්ලට ගනිමින් 1993 ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ඉහත කැබිනට් සංදේශයේ සංශෝධන ක්‍රියාවලිය සඳහා අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර ඒකක සහ අදාළ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සහභාගීත්වයෙන් මේ වන විට ආරම්භ කිරීම පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකට කටයුතු කර ඇත.

II. අනෙකුත් ආයතන සහ ඒකකවලට තාක්ෂණික දැනුම සැපයීම.

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ප්‍රකාශිත අංක 772/22 (1993.06.24) යටතේ සඳහන් ඕනෑම ව්‍යාපෘතියක්, එහි සංවර්ධන කටයුතු වලින් ඇතිවන බලපෑම් හඳුනාගෙන ඒවා අවම කිරීමට අවශ්‍ය සැලසුම් ව්‍යාපෘතියේ මූලික අවධියේදී පරිසර ඇගයීමට ලක් කළ යුතුය. මෙම ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක

එම අවුරුද්දේදී පරිසර දූෂණ පාලන අංශය පරිසර ආරක්ෂණය සම්බන්ධ රැස්වීම් 141 සහ පරිසර දූෂණ පාලනය සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 29 ක් සඳහා සහභාගී වී, තාක්ෂණික දැනුම සහ උපදෙස් ලබා දී ඇත. තවද මෙම ඒකකය මඟින් ‘‘සහල් මෝල් ’’ හා ‘‘හුණු පෝරණු ’’ යන කර්මාන්තයන්හි පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් මාර්ගෝපදේශ පොත් සකස් කර මුද්‍රණය කර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ හි පළාත්/දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වලට බෙදා දී, එමඟින් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදු කරන නිලධාරීන් හා කර්මාන්තකරුවන් සඳහා පහසුකම් සලසා ඇත.

අපජලය ප්‍රවාහනයේ නිරත වන ගලි බවුසර් සේවා සැපයුම්කරුවන් නියාමනය කිරීමට මෙම ගලි බවුසර් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත. 2024 වසරේදී, ගලි බවුසර් ප්‍රවාහකයන්ට අදාල වූ මෙම අධිකාරිය මඟින් ප්‍රකාශිත මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල වූ ගලි බවුසර් සේවා සැපයුම්කරුවන් 52 දෙනෙකු මෙම අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කරන ලදී.

IV. පාරිසරික අධීක්ෂණ සඳහා වූ රසායනාගාර සහ තාක්ෂණික මගපෙන්වීම් තාක්ෂණික විශේෂඥ සපයන උපදේශකයින් / විශේෂඥයින් ලියාපදිංචි කිරීම.

පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය පවත්වා ගැනීම සහ පාරිසරික ප්‍රමිතීන් සහ උපමාන වලට අනුකූල වීම සඳහා, පාරිසරික අධීක්ෂණය සහ තාක්ෂණික උපදේශන සේවා අත්‍යවශ්‍ය අංග වේ. දිවයින පුරා කර්මාන්ත සඳහා වූ පරීක්ෂණ අවශ්‍යතා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට තනිව සපුරාලිය නොහැකි බැවින්, වසර 2කට වරක් මෙම ආයතන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචිය පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය මඟින් සිදු කෙරේ. ඒ අනුව පරීක්ෂණ රසායනාගාර 33ක් සහ විශේෂිත උපදේශක ආයතන 66

ලියාපදිංචි කර තිබූ අතර රසායනාගාර 30 ක් ලියාපදිංචි කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වෙබ් අඩවියේ පල කර ඇත.

ඇ.විශේෂ ව්‍යාපෘති

I. දියවන්නා ඔය ජල ගුණාත්මකභාවය පවත්වාගැනීම.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ යනු රජයේ කාර්යාල සහ නිවාස ස්ථාපිත කිරීම සඳහා සකස් කරන ලද සැලසුම් සහිත නගරයක් වේ. ජනගහණය වැඩි වීම හා නාගරීකරණය වීම හේතුවෙන් කාලයත් සමඟ මෙම දියවන්නා ඔය පෝෂක ප්‍රදේශය විවිධ පාරිසරික , සමාජීය හා ආර්ථික වෙනස්කම් වලට බඳුන්ව ඇත. 2024 දී දයවන්නා ඔය පාර්ලිමේන්තුව පිහිටා ඇති ප්‍රදේශයේ භූමියක් ලෙස භාවිතයට ගෙන පිහිටා තිබූ මූලාශ්‍ර 46ක් නිරීක්ෂණය හඳුනාගත් අතර එහිදී මෙම අධිකාරියේ ප්‍රමිති හා උපමාන වලට අනුකූල නොවන තත්ත්වයන් නිවැරදි කිරීමට මගපෙන්වීම් ලබාදී, ඒවා නිරාකරණය කරන ලදී.

II. ජනපති පරිසර සම්මාන

කර්මාන්තවලට අදාල පාරිසරික අනුකූලතාවයන් ප්‍රකාශිත අනුකූලතා සීමාවන් ඉක්මවා කටයුතු කරමින් පරිසර සංරක්ෂණයට දක්වන දායකත්වය හා තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක කරා ගමන් කිරීමේ නැඹුරුවක් දක්වන කර්මාන්ත හඳුනා ගෙන ඔවුන් ඇගයීමේ හා දිරිගැන්වීමේ ක්‍රමවේදයක් ලෙස ජනාධිපති පරිසර සම්මාන වැඩසටහන හැඳින්විය හැකිය.

මෙම අරමුණින් යුතුව 2011 දී ජාතික හරිත සම්මාන වැඩසටහන ආරම්භ කළ අතර අද වන විට එය ජනපති පරිසර සම්මාන වැඩසටහන ලෙස සංවර්ධනය වී ඇත.

2024 දී, ජනාධිපති පරිසර සම්මාන වැඩසටහනේ කර්මාන්ත අංශ ජයග්‍රාහකයන් තෝරාගැනීම සඳහා, කර්මාන්ත අයදුම්කරුවන් 295 ගේ ඇගයීම් සිදු කර සම්මාන ප්‍රදානය කරන ලදී.

ජනාධිපති පරිසර සම්මාන සඳහා අයදුම් කළ කර්මාන්ත කරුවන්ගේ දුර්වලතා හා වැඩිදියුණු කර ගත යුතු අවස්ථා සකච්ඡා කිරීමට සහ පරිසර අනුකූලතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මගපෙන්වීම් ලබා දීමට, 2024 ජනාධිපති පරිසර සම්මාන අයදුම්කරුවන් සඳහා වැඩමුළු 2ක්සංවිධානය කර පවත්වා ඇත.

ජල තත්ව පසුවිපරම් රසායනාගාරය මෙම අධිකාරියේ පරිසර ආරක්ෂණ අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.
මෙම රසායනාගාරය මඟින් ඉටු කරන ප්‍රධාන රාජකාරි පහත පරිදි වේ.

- ජාතික පාරිසරික පනත 4 බී කොටසට අනුකූලව පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා ගත යුතු නිශ්චිත ක්‍රියාවලියක් සඳහා අවශ්‍ය ජල තත්ව විශ්ලේෂණ වාර්තා ලබා දීම.
- තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක අතර 6.3.2 යටතේ රට තුල ජල දේහයන්ගේ පරිමණ්ඩිත ජල තත්වය පරීක්ෂාව

A. ජල තත්ව රසායනාගාරයේ කාර්යභාරය: පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව පරීක්ෂාව හා කාර්මික අපජල පරීක්ෂාව

2024 වසර තුල මධ්‍යම රසායනාගාරය මඟින් ප්‍රධාන මතුපිට ජල තටාක 05ක් පහත පරිදි ජල තත්ව අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කර ඇත.
ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ජල මූලාශ්‍ර මත නියැදි ගැනීම් සිදු කර ඇත. එහිදී, කැලණි ගඟ මත නියැදි ස්ථාන 17 ක්, මා ඔය මත ස්ථාන 08 ක්, බොල්ගොඩ ජලාශය මත ස්ථාන 06 ක්, දියවන්නා ඔය මත ස්ථාන 08 ක් සහ බෙන්තර ගඟ මත ස්ථාන 08 ක් වෙන් කරගෙන නියැදි සම්පිණුම් කරන ලදී.
පලාත් පදනමින් ඒ ඒ පලාත් කාර්යාල හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මඟින් 2024 වසර තුල පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව අධීක්ෂණ පහත පරිදි වේ.

TABLE 5 : පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව අධික්ෂණ

පළාත් රසායනාගාරය	ජල දේහයේ නම	නිරීක්ෂණය කළ ස්ථාන ගණන
නැගෙනහිර	කන්තලේ වැව	04
	මහවැලි පහළ	09
උතුරු මැද	නුවර වැව	06
	තිස්ස වැව	04
ගම්පහ දිස්ත්‍රික් රසායනාගාරය	අත්තනගලු ඔය	06
සබරගමුව	කළු ගඟ	12
මධ්‍යම	ග්‍රෙගරි වැව	07
	නුවර වැව	05
	මහවැලි ඉහළ	08
ඌව	බදුලු ඔය	07
	කුඹුක්කන් ඔය	03
	මැණික් ගඟ	05
දකුණු	නිල්වලා ගඟ	08
වයඹ	කුරුණෑගල වැව	04
	වෙන්නරුව වැව	03
	මී ඔය	06
	දැදුරු ඔය	08
	කලා ඔය	04

FIGURE 4 : මතුපිට ජල කඳන් සහ කාර්මික අපජලය නිරීක්ෂණය කිරීම

මීට අමතරව, පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, අනුකූලතා අධීක්ෂණය සහ නඩු කටයුතු සඳහා අධිකරණ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කාර්මික අපජලය පරීක්ෂා සිදු කර ඇත. විවිධ අරමුණු සම්බන්ධයෙන් ඒ ඒ රසායනාගාරයන් විසින් විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු කාර්මික හා පරිමණ්ඩිත ජල සාම්පල පහත I වගුවෙහි දක්වා ඇත.

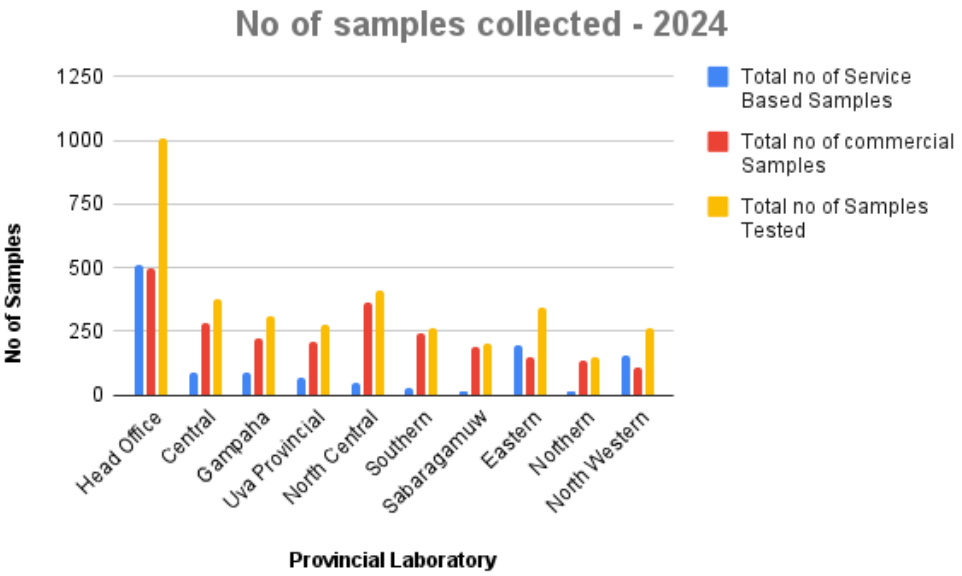

FIGURE 5 : I 2024 වසර තුල විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු සාම්පල ගණන

B. ජල තත්ව රසායනාගාරයෙහි සේවාවන්හි ISO ප්‍රමිති අංක ISO/IEC 17025:2017 ප්‍රතිනය පවත්වා ගැනීම

ජල තත්ව පසුවිපරම් රසායනාගාරය ISO/IEC 17025:2017 රසායනාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය ස්ථාපිත සහ ප්‍රතිනය කර ඇති අතර පාරිභෝගිකයාට විශ්වාසදායක සහ ලාභදායී සේවාවන් ලබා දීමේ හැකියාව ඇත. දක්ෂ, පුහුණු හා සුදුසුකම් ලත් කාර්යය මණ්ඩලය විසින් විශ්ලේෂණ කටයුතු සිදු කරනු ලැබේ. තවද, ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව අවශ්‍ය නිරවද්‍යතාවය සහතික කිරීම සඳහා රසායනාගාරයේ ඇති සියලුම උපකරණ ප්‍රතිනය ලත් ක්‍රමාංකන රසායනාගාර මගින් ක්‍රමාංකනය කර ඇත.

ISO/IEC 17025:2017තත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන්, සාමාන්‍ය පරිදි රසායනාගාර තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සිදු කර ඇති අතර, 2024.11.19 දින පවත්වන ලද ප්‍රතිනය අලුත් කිරීම සඳහා වූ නැවත ඇගයීම් විගණනය සාර්ථකව නිම කරන ලදි.

මීට අමතරව, ප්‍රතිනත ක්‍රියාවලියේ අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් වන ජල තත්ත්ව පරීක්ෂණයේ විශ්ලේෂණාත්මක ප්‍රතිඵල වල තාක්ෂණික නිපුණතාවය සහ විශ්වසනීයත්වය ඇගයීම සහා ඵලදායී යාන්ත්‍රණයක් අනුගමනය කරමින් අන්තර් රසායනාගාර සංසන්දන (ILC) වැඩසටහන් සඳහා රසායනාගාරය සහභාගී විය.

C. 2024 වසර තුල ජල තත්ව රසායනාගාරයේ ඉපැයීම්

මධ්‍යම රසායනාගාරය 2024 තුලදී රු. 4,496,508.30ක් උපයා ගැනීමට හැකි වූ අතර මධ්‍යම සහ සියලුම පළාත් රසායනාගාරවලින් උපයා ඇති සමස්ත ආදායම රු. 25,686,003.61 කි. මීට අමතරව, රු. 10,399,165.00 ක වටිනාකම් සහිත පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව විශ්ලේෂණ හා අනෙකුත් සේවාවන් රසායනාගාරයන් මඟින් සිදු කර ඇත.

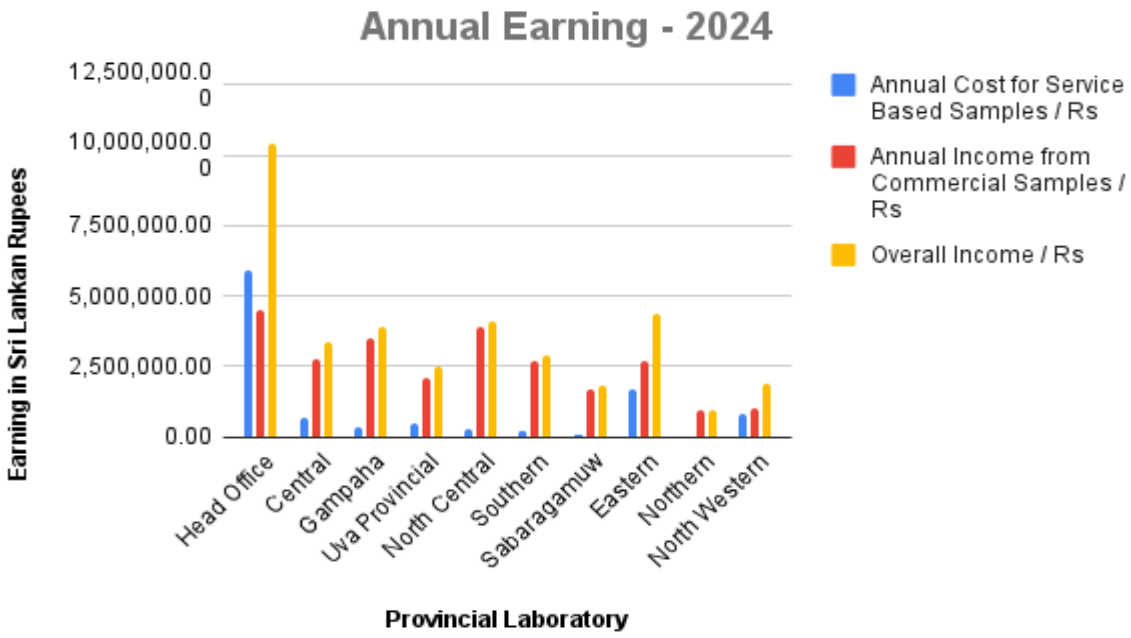

FIGURE 6 : I 2024 වසර තුල විශ්ලේෂණය කරන ලද මුළු සාම්පල ගණන

රු.මි.8.8 ක වෙන් කල පුනරාවර්තන අයවැය සඳහා ප්‍රගතිය පහත පරිදි වේ

TABLE 6 : රු.මි.8.8 ක වෙන් කල පුනරාවර්තන අයවැය සඳහා ප්‍රගතිය

මූල්‍ය කේතය	ක්‍රියාකාරකම	සම්පූර්ණ මූල්‍ය ඇස්තමේන්තුව / රුපියල්	වියදම් කළ මුදල / රුපියල්
1.5.1.1	උපකරණ ක්‍රමාංකනය	1,300,000.00	1,115,036.20
1.5.1.2	උපකරණ නඩත්තු කිරීම සහ සේවා ගිවිසුම	600,000.00	564,850.00
1.5.1.3	සියලුම රසායනාගාර සඳහා රසායනික වීදුරු භාණ්ඩ හා ආරක්ෂණ උපකරණ මිලදී ගැනීම	4,000,000.00	2,956,229.40
1.5.1.4	එදිනෙදා අවශ්‍යතා සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදි ගැනීම	400,000.00.	377,541.95
1.5.1.5	ප්‍රධාන රසායනාගාරයේ ප්‍රතිනතය පවත්වා ගැනීම හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් රසායනාගාර ප්‍රතිනතය	800,000.00	688,835.00
1.5.1.6	සියලුම රසායනාගාර කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණුවීම්, රැස්වීම් පැවැත්වීම් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් රසායනාගාර පසුවිපරම් කටයුතු	700,000.00	283,111.50
1.5.1.7	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් රසායනාගාරවල පසුවිපරම් කටයුතු (ජල හා ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික්)	200,000.00	159,121.80
1.5.1.8	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සියළුම රසායනාගාරවල අපජල බැහැර කිරීම් කටයුතු	800,000.00	693,775.91
මුළු වියදම		8,800,000.00	6,679,379.96
ඉතිරි මුදල			2,120,620.04

TABLE 7 : 2024 වසර තුල ඉදිරිපත් කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා

අනුක්‍රමික අංකය	**අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවේ නම**	**මණ්ඩල පත්‍රිකාවේ අංකය**	**දිනය**
01	GCMS යන්ත්‍රය ස්ථාපනයට අදාල අත්‍යාවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් ලබා ගැනීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉපැයීම් භාවිතා කිරීම	432/6113/24	10.07.2024
02	නව ක්‍රියාකාරකම් සඳහා 2024 පුනරාවර්තන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ භාවිතයට නොගත් අරමුදල් නැවත භාවිතය	432/6115/24	10.07.2024
03	වරාපිටිය, කුණ්ඩසාලේ පිහිටි මධ්‍යම පලාත් කාර්යාලය රසායනාගාරයෙහි අවශ්‍යතා සැපිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉපැයීම් යොදා ගැනීම.	432/6114/24	10.07.2024
04	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පලාත් රසායනාගාර වල රසායනාගාර උපකරණ ක්‍රමාංකනය කිරීම සඳහා අමතර මුදල් වෙන් කිරීම.	435/6160/24	21.11.2024
05	අඛණ්ඩ ජල තත්ව අධික්ෂණ මධ්‍යස්ථානයක් පුගොඩ පිහිටුවීම.	435/6159/24	21.11.2024

2024 වසර තුල ජල තත්ව අධික්ෂණ දියුණු කිරීම සහ පර්යේෂණ
බස්නාහිර පලාතේ අපනයන සැකසුම් කලාපවල පොදු අපජල පවිත්‍රාගාර වල ඇති ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් දූෂකාරක හඳුනා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ දියත් කර ඇත.

TABLE 8 : රසායනාගාර නිලධාරින් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්

අනු. අංකය	පුහුණුව / වැඩමුළුව	පුහුණු ආයතනය/සම්පත් දායකත්වය	සහභාගි වූ ගණන	පුහුණු කාලය
01	රසායනික විශ්ලේෂණයේ අවිනිශ්චිතතාව තක්සේරු කිරීම	එස්. ඩී. අයි ඩයස් මයා (MUSSD)	5	2024.02.20 &21 දින දෙකකි
02	විශ්ලේෂණ ක්‍රමය වලංගු කිරීම හා සත්‍යාපනය	ආචාර්ය එච් පි පි එස් සෝමසිරි (ITI)	5	2024.03.19 & 20 දින දෙකකි
03	ක්ෂුද්‍ර ජීවී විභක්තික මිනුම් අවිනිශ්චිතතාව	එස්. ඩී. අයි ඩයස් මයා (MUSSD)	4	2024.04.02 & 03 දින දෙකකි
04	උපකරණ ක්‍රමාංකනය	සුජීවා මහත්මිය (SLSI)	5	2024.04.25 & 26 දින දෙකකි
05	අවදානම් කළමනාකරණය	සුභද්‍රා ජයසිංහ මහත්මිය (SLSI)	5	2024.04.29 &30 දින දෙකකි
06	අභ්‍යන්තර විගණනය	සුභද්‍රා ජයසිංහ මහත්මිය (SLSI)	3	2024.05.21 & 22 දින දෙකකි
07	GIS හා දුරස්ථ සංවේදක වැඩමුළු	OCPP	1	2024.04.29& 2024.05.07

අනු. අංකය	පුහුණුව / වැඩමුළුව	පුහුණු ආයතනය/සම්පත් දායකත්වය	සහභාගි වූ ගණන	පුහුණු කාලය
				දින දෙකකි
08	අධිතාක්ෂණික උපකරණ හා රසායනාගාර මෙහෙයුම්	JRDC	5	2024.08.23
09	රසායනාගාර සහායකවරුන් සඳහා ආරම්භක පුහුණුව	ලසන්ත ගමගේ මයා (SLIDA) මානව සම්පත් සංවර්ධන (ම.ප.අ)	9	2020.09.09.& 13 දින දෙකකි
10	ජලය හා සනීපාරක්ෂාව	REECS China	1	2024.10.20සිට 2024.11.02 දින දොළහකි
11	GCMS මෙහෙයවීම හා නඩත්තුව	නිලන්ත ප්‍රනාන්දු මයා (Hyles Life Science)	3	2024.10.09, 15 & 24 දින තුනකි
12	ISO 16140 ක්ෂුද්‍ර ජීව විද්‍යාවේ ක්‍රම සත්‍යාපනය	ආචාර්ය චන්ද්‍රානි විජේරත්න (UNIDO)	4	2024.10.29
13	මධ්‍යම කළමනාකරුවන් සඳහා පුහුණුව	මානව සම්පත් සංවර්ධන (ම.ප.අ)	7	2024.11.08 & 9 දින දෙකකි
14	ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය	එස් බුලත්සිංහල මයා (මැතිවරණ කොමිසම)	15	2024.12.27

E. උපාධිධාරි/ උපාධි අපේක්ෂිත සිසුන් සඳහා පුහුණු වැඩමුළු

FIGURE 7 : උපාධිධාරී/උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් සඳහා පුහුණුව

TABLE 9 : අංශ, ඒකක, පලාත් කාර්යාල හා බාහිර ආයතන සමඟ සහයෝගිතාව

අනු.අංක	විස්තරය	ගණන
01	EIA/IEE කමිටු රැස්වීම් හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂා සඳහා සහභාගි වීම	05

02	අධ්‍යාපනික හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා සම්පත් දායකයන් ලෙස සහභාගි වීම	04
03	අනෙකුත් ආයතන සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම	02
04	රජයේ විගණන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සංවිධානය කරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සඳහා සහභාගි වීම.	03
05	පැමිණිලි පදනම් කරගත් හදිසි ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම	05
06	මාධ්‍ය වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වීම	01

F. ජල තත්ව රසායනාගාරය මඟින් සිදු කරනු ලැබූ විශේෂ වැඩසටහන්

1 මුල පිරීම්

ආ. පරිමණ්ඩිත ජල තත්වයන්ගේ ගුණාත්මක භාවයට බලපාන නව දූෂකාරක හඳුනා ගැනීම

i.වැඩසටහන්

ඇ. ඒකාබද්ධ පර්යේෂණ සහ අදාර්ශන මධ්‍යස්ථාන (JRDC), චීන විද්‍යා ආයතනය (CAS) සහ අ. පරිමණ්ඩිත ජල තත්ව පරීක්ෂණ සඳහා නියැදි ස්ථාන නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටියක් යෙදීම

හොංකොං පරිසර ආරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව (HKEPD) සමඟ සහයෝගිව,

- JRDC සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම.

FIGURE 8 : JRDC සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම

- දැනුම බෙදාගැනීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- මාර්ගගත ක්‍රමයට ජල තත්ව අධීක්ෂණය කිරීමේ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීමට අදාල කටයුතු සිදු කිරීම.

ii. ක්‍රියාකාරකම්

- උපකරණ හා පහසුකම් ස්ථාපනය
- UNIDO විසින් ශ්‍රී ලංකාවට පරිත්‍යාග කරන ලද ගැස්ක්‍රොමොටෝග්‍රැෆි ස්කන්ධ වර්ණාවලිමානය (GCMS) උපකරණය ස්ථාපනය කිරීම.
  - FTIR යන්ත්‍රය ස්ථාපනය සඳහා අවශ්‍ය තත්ව සහිත කාමරයක් ඉදි කිරීම.
- වැඩසටහන්

2025 වසර සඳහා සැලසුම්, ක්‍රියාකාරී සැලසුම් රසායනාගාර පද්ධතිය වැඩි දියුණු කිරීම හා යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳව වැඩසටහනක් 2024.12.26 හා 2024.12.27 දිනයන්හි පැවැත්වීම

.

2.3 වායු තත්ත්ව, ශබ්ද සහ කම්පන පසුවිපරම් ඒකකය

A. හැඳින්වීම

1980 අංක **47** දරණ ජාතික පරිසර පනත (ජා.පා. ප) යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සහ කළමනාකරණය පිණිස මහ පෙන්වීම සඳහා මෙම ඒකකය හඳුන්වා දී ඇති අතර ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ රාජකාරි ඉටු කරයි.

- ශබ්ද හා කම්පන කළමනාකරණය සහ පසුවිපරම් කිරීම.
- වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය සහ පසුවිපරම් කිරීම.

මෙම කොටස් දෙකෙහි කාර්යයන් පහත පරිදි බෙදා ඇත.

1) තාක්ෂණික සේවා
   - වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් කිරීම.
   - ශබ්ද හා කම්පන මිනුම් කිරීම.
   - පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියා පටිපාටිය හැසිරවීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම.
   - EIA/IEE හැසිරවීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම.
   - සිදුවීම් මත පදනම් වූ වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණය.
   - තාක්ෂණික උපදේශක ආයතනයකින් සහ රසායනාගාර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචි කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණ සහාය ලබා දීම.

2) නියාමන කාර්යයන්
   - වාතයේ ගුණාත්මකභාවය, විමෝචන ප්‍රභවයන්, ශබ්දය, කම්පන යනාදිය සම්බන්ධ රෙගුලාසි, මාර්ගෝපදේශ සහ ක්‍රියා පටිපාටි සකස් කිරීම.
   - රෙගුලාසි සංශෝධනය කිරීම.
   - රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම.

3) පැමිණිලි හැසිරවීම සහ කාර්මික අනුකූලතාව පරීක්ෂා කිරීම සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම
   - කර්මාන්තවල අනුකූලතා පරීක්ෂා කිරීම.
   - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නඩු පැවරීමේ ක්‍රියාපටිපාටි වලට සහාය වීම.
   - මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් නියාමන කාර්යයන් සඳහා තාක්ෂණික සහාය - වාතය, ශබ්දය, කම්පන පාලනය සහ කළමනාකරණය සඳහා තාක්ෂණික යෝජනා ඇගයීම, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වල කාර්යයන් යනාදිය

4) දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම

5) පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ අනෙකුත් ආයතන සමඟ සහයෝගීව කටයුතු කිරීම
   - වායු සම්පත් හා ඕසෝන් – පරිසර අමාත්‍යාංශය
   - මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ (VETP-DMT) වාහන වායු විමෝචන පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන

6)ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම.

B. වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණය සහ කළමනාකරණය 2024

I. තත්කාලීන සංසරණ වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් කිරීමේ වැඩසටහන

බත්තරමුල්ල සහ මහනුවර වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් මධ්‍යස්ථාන

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් බත්තරමුල්ල සහ මහනුවර පිහිටි ස්වයංක්‍රීය පරිසර වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් මධ්‍යස්ථාන භාවිතා කරමින් අඛණ්ඩ පරිසර වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් කිරීම සිදු කරයි.

මෙම තත් කාලීන පසුවිපරම් කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන දෙක වායු දූෂක 06 ක් මිනුම් ගත කෙරේ. PM_{10} (මයික්‍රෝන 10 ට අඩු වායුගතික විෂ්කම්භය සහිත අංශු), $PM_{2.5}$ (මයික්‍රෝන් 2.5 ට අඩු වායුගතිකවිෂ්කම්භය සහිත අංශු), නයිට්‍රජ මෙම ස්වයංක්‍රීය වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන 02 මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ වාහන විමෝචන භාර අරමුදල විසින් පරිත්‍යාග කරන ලදී. න්ඩයොක්සයිඩ් (NO_2), සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් (SO_2), කාබන් මොනොක්සයිඩ් (CO) සහ ඕසෝන් (O_3) සමඟ කාලගුණ විද්‍යා පරාමිතීන් මේ සමඟ මිනුම් කෙරේ.

TABLE 10 : බත්තරමුල්ල සහ මහනුවර පිහිටි AAQMS හි නියාමනය කරන ලද දූෂක සඳහා වාර්ෂික සාමාන්‍යය

දූෂක	වාර්ෂික සාමාන්‍යය අගය	
	බත්තරමුල්ල **AAQMS**	මහනුවර **AAQMS**
PM_{10} (µg/m³)	28.01*	**
$PM_{2.5}$ (µg/m³)	26.0	28.71*
NO_2 (ppb)	7.8	11.5
SO_2 (ppb)	6.2	0.6*
O_3 (ppb)	11.0	2.4
CO (ppb)	342.9*	566.11

* නිවැරදි වාර්ෂික සාමාන්‍ය ගණනය කිරීම සඳහා **ප්‍රමාණවත් සත්‍යාපනය කළ දත්ත** නොමැත.

*ප්‍රමාණවත් සත්‍යාපිත දත්ත නොමැති වීම නිසා වාර්ෂික සාමාන්‍යයක් ලබා ගනී.

TABLE 11 : දත්ත වගු

PM2.5		
මෙට්රික්	බත්තරමුල්ල (සම්පූර්ණ වසර)	Kandy (From October)
Count	6316 records	1429 records
Mean	26.0 µg/m³	28.7 µg/m³
Min	0 µg/m³	0 µg/m³
Max	118 µg/m³	188 µg/m³
PM10		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	2493 records	442 records
Mean	28.1 µg/m³	46.1 µg/m³
Min	4 µg/m³	13 µg/m³
Max	91 µg/m³	109 µg/m³
O3		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)

Count	3901 records	1524 records
Mean	11.1 ppb	2.4 ppb
Min	-1.9 ppb	0.5 ppb
Max	84.5 ppb	15.6 ppb

කොළඹ කොටුව වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් මධ්‍යස්ථානය

සහ නයිට්‍රජන් ඩයොක්සයිඩ් (NO_2) යන වායුමය දූෂක මිනුම් කරයි.

CO		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	2087 records	1506 records
Mean	342.9 ppb	566.1 ppb
Min	50 ppb	50 ppb
Max	4559 ppb	3826 ppb
NO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	6514 records	1523 records
Mean	7.76 ppb	11.53 ppb
Min	-0.45 ppb	1.32 ppb
Max	57.08 ppb	58.36 ppb
SO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	6465 records	1559 records
Mean	6.2 ppb	0.6 ppb
Min	0.2 ppb	-0.9 ppb
Max	37.2 ppb	2.3 ppb

කොළඹ කොටුව පසුවිපරම් ස්ථානයේ රසායනික ක්‍රම භාවිතා කරමින් සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ් (SO_2)

TABLE 12 : කොළඹ කොටුවේ AAQMS හි නියාමනය කරන ලද දූෂක සඳහා වාර්ෂික සාමාන්‍යය

දූෂක (ppm)	**වාර්ෂික සාමාන්‍යය අගය**
NO_2	2.3359E -08
SO_2	1.82507E -09

ii. දිවයින පුරා ව්‍යාප්තවවී ඇති වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් මධ්‍යස්ථාන ඒකාබද්ධ කිරීම සහ එම වායු තත්ත්ව දත්ත හා තොරතුරු ජනතාව වෙත බෙදා හැරීම

පළමු අදියර ලෙස මාර්ගගත වායු තත්ත්ව ඒකාබද්ධ කිරීමේ පද්ධතිය හරහා ස්ථාවර පසුවිපරම් මධ්‍යස්ථානය **(AAQMS)** (බත්තරමුල්ල සහ මහනුවර) සහ ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයට **(NBRO)**

අයත් ජංගම මධ්‍යස්ථානය ඒකාබද්ධ කිරීම මූලික අරමුණ විය. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන **(EETP)** මඟින් අරමුදල් සම්පාදනය කරනු ලැබේ. මෘදුකාංග පද්ධතිය ගොඩනැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය මේ වන විට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

ඊ.එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන (UNEP) මඟින් පරිත්‍යාග කරන ලද IQ වායු සන්වේදක උපකරණ

එක්සත් ජාතීන්ගේ පාරිසරික වැඩසටහන **(UNEP)** විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද **IQ Air** වායු සංවේදක 12 ක් තිබුණි. ඉන් පහක් **(05)** රත්නපුර, හලාවත, මුලතිව්, කිලිනොච්චි, මන්නාරම යන ප්‍රදේශ වල ස්ථීර ලෙස සවි කර ඇත. මෙම සංවේදක උපකරණ දෙකක් **(02)** යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ කොඩිකාමන්-චාවකච්චේරි සහ වඩුක්කුඩයි යන ප්‍රදේශ වල තාවකාලිකව සවි කරන ලදී.

FIGURE 9 : UNEP විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද ගුවන් දෘශ්‍ය සෙන්සර් ස්ථාපනය කිරීම

CO		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	2087 records	1506 records
Mean	342.9 ppb	566.1 ppb
Min	50 ppb	50 ppb
Max	4559 ppb	3826 ppb
NO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)

Count	6514 records	1523 records
Mean	7.76 ppb	11.53 ppb
Min	-0.45 ppb	1.32 ppb
Max	57.08 ppb	58.36 ppb
SO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	6465 records	1559 records
Mean	6.2 ppb	0.6 ppb
Min	0.2 ppb	-0.9 ppb
Max	37.2 ppb	2.3 ppb
CO		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	2087 records	1506 records
Mean	342.9 ppb	566.1 ppb
Min	50 ppb	50 ppb
Max	4559 ppb	3826 ppb
NO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	6514 records	1523 records
Mean	7.76 ppb	11.53 ppb
Min	-0.45 ppb	1.32 ppb
Max	57.08 ppb	58.36 ppb
SO2		
Metric	Battaramulla (Full Year)	Kandy (From October)
Count	6465 records	1559 records
Mean	6.2 ppb	0.6 ppb
Min	0.2 ppb	-0.9 ppb
Max	37.2 ppb	2.3 ppb

උ. ශ්‍රී ලංකාවේ වායු තත්ත්වයේ පිරිහීම සඳහා හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම (CRAP-DAQ-SL)

වායු දූෂක සාන්ද්‍රණය (Particulate matter) මහජන සෞඛ්‍යයට තර්ජනයක් විය හැකි මට්ටම් කරා ළඟා වීම වැළැක්වීම සඳහා හෝ එවැනි වැඩිවීමක් සිදු වුවහොත් ඒවා අවම කිරීම වෙනුවෙන් පියවර ගැනීම සඳහා මෙම හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම(CRAP) සකස් කර ඇත ඇති අතර මේ වන විට මෙම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පාර්ශවකරුවන්ගේ ආයතන හරහා නීතිගත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු වේ.

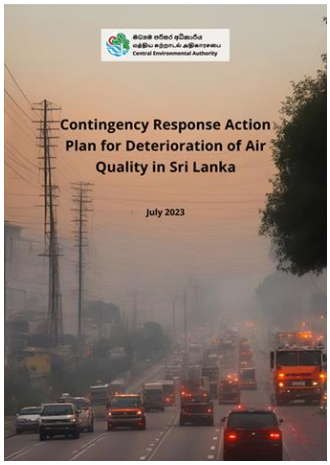

FIGURE 10 : ශ්‍රී ලංකාවේ වායු ගුණාත්මකභාවය හඳුනා ගැනීම සඳහා හදිසි ප්‍රතිචාර ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම

1. ISO ප්‍රමිතිය පවත්වා ගැනීම

අ.මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සඳහා ISO 9001:2015 තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය ස්ථාපනය කර පවත්වා ගැනීමේ අරමුණු කර ගනිමින් මෙම ඒකකය විසින්ද ඊට අදාළ ක්‍රියාවලින් සැකසීම සහ ඒවා පවත්වා ගැනීමට වසර පුරා දායක වන ලදි.

ඒ අනුව මෙම ඒකකයට දාළ පහත සඳහන් ක්‍රියාවලින් සඳහා ඊට අදාළ කාර්යය සාධන දර්ශකයන් සපුරා ලීමට හැකිවන අයුරින් වසර පුරා කටයුතු කරන ලදි.

1. ශබ්ද මට්ටම් මිනුම් වාර්තා නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය
2. වාතයේ පූර්ණ අවලම්භිත අංශු සාන්ද්‍රණය මැනීමේ ක්‍රියාවලිය
3. සංසරණ වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් ඒකක මඟින් සංසරණ වායු තත්ත්වය නීති සැකසීමේ හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි අයුරින් පසුවිපරම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

ආ. දුහුවිලි මිනුම් උපකරණ (High Volume Sampler) සඳහා

ලංකා කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය මඟින් සංවිධානය කරන ලද අන්තර් රසායනාගාර සංසන්දක වැඩසටහන සඳහා අප ආයතනයේ උපකරණද සහභාගි කර ඇති අතර එහිදි ඉහළ මට්ටම් ශ්‍රේණි ගත කිරීමක් රසායනාගර කාර්යසාධනය සඳහා ලබා ගැනීමට හැකිව ඇත.

ඇ. ISO 17025 ප්‍රමිති සහතිකය ශබ්ද පරාමිති සඳහා ලබා ගැනීමේ ආරම්භක පියවරක් ලෙස වායු තත්ත්ව, ශබ්ද හා කම්පන පසුවිපරම් ඒකකයේ නිලධාරීන් හට ශ්‍රී ලංකා ප්‍රතිතන මණ්ඩලය වෙතින් පුහුණුවක් මෙම වසර දෙක තුලදි ලබා දෙන ලදි.

2024 වර්ෂයේ දී පාරිසරික වාණිජ මිනුම් හරහා උපයා ගැනීම

මිනුම් මඟින් සේවා සැපයීම හරහා 2024 දී රුපියල් මිලියන 2.65 ක් උපයා ඇත. සිදු කරන ලද මිනුම් 04 ක් නියාමන අරමුණු සඳහා නොමිලේ සිදු කරන ලදී.

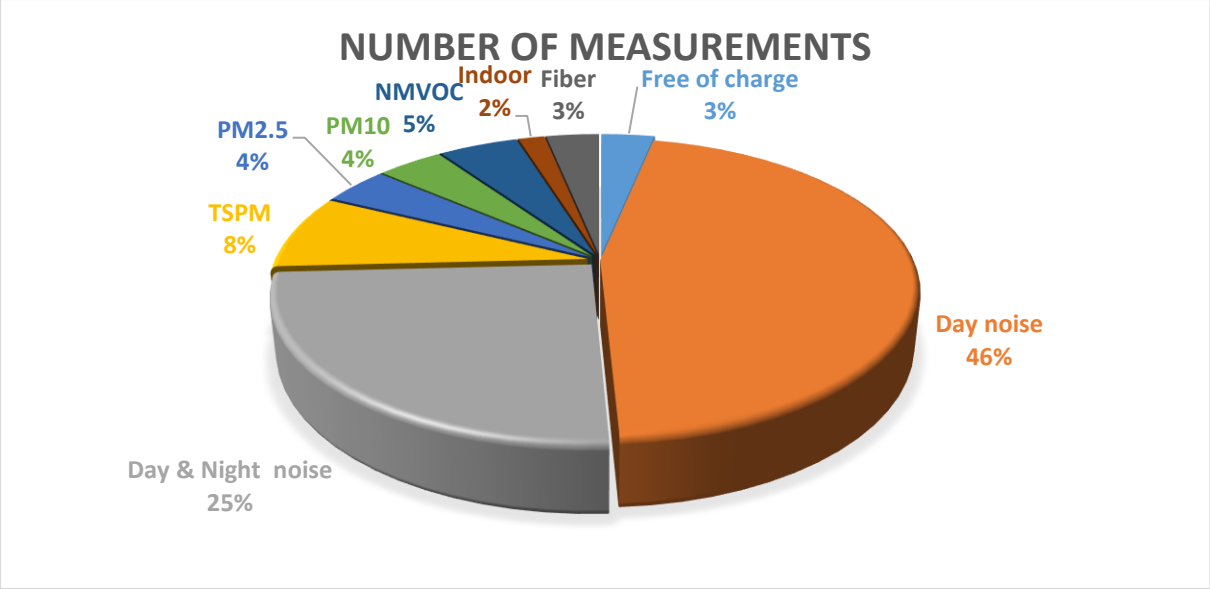

FIGURE 11 : 2024 දී පාරිසරික වාණිජ මිනුම් හරහා ඉපැයීම්

මෙම ඒකකයේ කටයුතු සිදු කිරීම සඳහා පුනරාවර්තන අයවැයෙන් රුපියල් මිලියන 5.9 ක් වෙන් කර ඇත. වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන මගින් මෘදුකාංග ව්‍යාපෘතිය සඳහා

මිලියන 4.25 ක් නිකුත් කර ඇත. පුනරාවර්තන අයවැයෙන් දැනටමත් සම්පූර්ණ කර ඇති වියදම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

එක් එක් ප්‍රතිපාදන වලට අදාළ එක් එක් පුනරාවර්තන ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ප්‍රගතිය මෙහි දැක්වේ.

TABLE 13 : 2024 වර්ෂය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ එහි ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්	මුළු මූල්‍ය ඇස්තමේන්තුව / රු.	වියදම් කළ මුදල / රු.
1.5.2.1	උපකරණ ක්‍රමාංකනය, නඩත්තු කිරීම සහ සේවා	1,100,000.00	68,523.25 +(committed 993,000.00)
1.5.2.2	රෙගුලාසි සකස් කිරීම / රෙගුලාසි සංශෝධන සකස් කිරීම	280,000.00	107,690.00
1.5.2.3	ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම සහ වායු තත්ත්ව පසුවිපරම් කිරීම	820,000.00	700,991.00
1.5.2.4	ප්‍රතිනය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්	200,000.00	100,000.00
1.5.2.5	රසායනික ද්‍රව්‍ය රසායනාගර උපකරණ සහ පරිභෝජන භාණ්ඩ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු	300,000.00	200,765.00
1.5.2.6	කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම	150,000.00	99435.00
1.5.2.7	අභ්‍යන්තර රැස්වීම් / අධීක්ෂණ කටයුතු	150,000.00	118,505.00
1.6.1	රසායනාගාර උපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ නඩත්තු කිරීම	2,800,000.00	1,365,768.50

ඒකකයේ මුළු වියදම	**5,900,000.00**	**2,761,677.75 (with committed- 3,754,677.75**

TABLE 14 : අනුමැතිය සඳහා යොමු කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා

SN	**අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකාවේ නම**	**අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා අංකය:**	**දිනය**
01	2024 වර්ෂයේ පුනරාවර්තන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම	435/6144/24	2024.12.06
02	2024 - පුනරාවර්තන ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංශෝධනය කිරීම සඳහා අනුමැතිය	435/ 6144/ 24	26.11.2024
03	වාණිජ ගෘහස්ථ වායු තත්ත්ව මිනුම් ආරම්භ කිරීම	433/ 6126/ 24	08.08.2024

නියාමන කාර්යය - 2024

අනුකූලතා පරීක්ෂා කිරීම සහ පසුවිපරම් වාර්තා නිකුත් කිරීම

TABLE 15 : අනුකූලතා පරීක්ෂා කිරීම සහ පසුවිපරම් වාර්තා නිකුත් කිරීම

	මිණුම් කටයුතු හරහා සපයන සේවාවන්		**2024-12-31 දින දක්වා සපයා ඇති සේවා සංඛ්‍යාව**
6.1	ශබ්ද මට්ටම් මිණුම්	දිවා	57
6.2		දිවා , රාත්‍රී	31
6.3	පලායිත අවලම්භිත අංශු (TSPM)		10
6.4	ඇස්බැස්ටෝස් තන්තු විමෝචනය		04
6.5	අංශු පදාර්ථ (PM_{10}) මිණුම්		05
6.6	අංශු පදාර්ථ ($PM_{2.5}$) මිණුම්		05
6.7	මීතේන් නොවන වාෂ්පශීලී කාබනික සංයෝග (NMVOC)		06
6.8	SO_2, NO_2		
6.9	නිශ්චිත නොවන මිනුම් (අලි වෙඩි 01, නිදහස් දිනය 01)		02
6.10	ගෘහස්ත වායු තත්ත්ව මිනුම්		02

නව ශබ්ද රෙගුලාසි සකස් කිරීම.

ජාතික පාරිසරික (වාහන, ගුවන්, ඉන්ධන හා ආනයන) රෙගුලාසි සඳහා ඒකාබද්ධ ගැසට් පත්‍රය සකස් කිරීම

පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් අනුව පාර්ශවකරුවන්ගේ ආයතනවල නිරීක්ෂණ ලබා ගැනීම සඳහා රැස්වීම් කිහිපයක් පවත්වා ඇති අතර වැඩිදියුණු කරන ලද කෙටුම්පත නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක දෙපාර්තුමේන්තුව වෙත යවා ඇත.

කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම

2024 වර්ෂය පුරා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු අවස්ථා 21 ක් ලබා දීමට සමත් විය.

TABLE 16 : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර අංශය සහ බාහිර ආයතන සඳහා ආධාර සැපයීම

SN	විස්තර	02-10-2024 දක්වා කාර්යයන් ගණන
01	EIA/ IEE කමිටු රැස්වීම් වලට සහභාගී වීම සහ පරීක්ෂා කිරීම	20
02	විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්/ ආරාධිත දේශන	05
03	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	07
04	කොළඹින් පිටත වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන නැරඹීම	03
05	හදිසි පරීක්ෂණ	05
06	වෙනත් ආයතන විසින් සකස් කරන ලද මිනුම් වාර්තා ඇගයීම	15
07	නීතිමය කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම සඳහා ශේෂ්ත්‍ර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම	15

I. උපාධි අපේක්ෂකයින් පුහුණු කිරීම (සීමාවාසික වැඩසටහන)

මෙම ඒකකය විසින් උපාධි අපේක්ෂක සිසුන් සඳහා සීමාවාසික පුහුණුව සපයයි.

II. විශේෂ වැඩසටහන් සහ ව්‍යාපෘති

FIGURE 12 : ගෘහස්ථ වායු ගුණාත්මභාව වැඩසටහන වැඩිදියුණු කිරීම

ගුණාත්මක වැඩසටහන වැඩිදියුණු කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සමඟ එක්ව දිස්ත්‍රික්ක 25 ක ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 25 ක් පවත්වන ලදී.

වායු තත්ත්ව කළමනාකරණයට අදාල ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන III III ධාරිතාවය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම (Air Parif)

මෙම ව්‍යාපෘතියේ මූලික අරමුණ වූයේ කොළඹ මහ නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ වායු තත්ත්ව කළමනාකරණය පිළිබඳ තාක්ෂණික සහකාර ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කිරීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන හි තාක්ෂණික ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම.

ව්‍යාපෘති අරමුණු වල කොටසක් ලෙස, ප්‍රංශයේ අධ්‍යන චාරිකාව සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් තිදෙනෙකු (අප අංශයෙන් 02 ක්) සහභාගී වීම. වායු දූෂක සඳහා විමෝචන ඉන්වෙන්ටරි (Emission Inventory) සකස් කිරීම

ආරම්භ කර ඇත. Air Parif විමෝචන ඉන්වෙන්ටරි විශේෂඥයකු විසින් විමෝචන ඉන්වෙන්ටරි සකස් කිරීම සඳහා එක් මාර්ගගත පුහුණුවක් සහ පුද්ගල පුහුණුවක් පවත්වන ලදී. විමෝචන දත්ත සහ තොරතුරු රැස් කර ඇති අතර තවමත් Air Parif වෙතින් තාක්ෂණික සහාය ඇතිව විමෝචන ඉන්වෙන්ටරි සකස් කිරීම සඳහා වලංගු දත්ත විධිමත් කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතී.

ලෝක පරිසර දින සැමරුමට සමගාමීව වාහන නලා ශබ්ද මට්ටම් හි පරීක්ෂණ පැවැත්වීම

වාහන විමෝචන පරීක්ෂණ වැඩසටහන, මෝටර් රථ ගමනාගමනය සහ අනෙකුත් අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ ආයතන සහ උනන්දුවක් දක්වන පෞද්ගලික ආයතන හා ඒකාබද්ධව කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය, දකුණු පළාත, මධ්‍යම පළාත සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය යන දිස්ත්‍රික්ක වල ජනතාව

දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සමඟ වාහන විමෝචන පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන් 4 ක් සංවිධානය කරන ලදී. ජාතික වැඩසටහන; කොළඹ දිස්ත්‍රික් වැඩසටහන 2024 මැයි මස 31 වන දින බත්තරමුල්ල සෙත්සිරිපාය සංකීර්ණය ඉදිරිපිට දී පාසල් ළමුන්, මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි. මෙම ජාතික වැඩසටහනේ දී අහඹු වාහනවල වාහන නලා ශබ්ද මට්ටමේ පරීක්ෂණ ද සිදු කරන ලදී.

පර්යේෂණ ප්‍රකාශනය

TABLE 17 : පර්යේෂණ ප්‍රකාශනය

SN	මාතෘකාව	සම්මන්ත්‍රණය / සඟරාව
01	ශ්‍රී ලංකාවේ නිවාස, පාසල් සහ කාර්යාල වල ප්‍රධාන ගෘහස්ථ වායු දූෂක සංසන්දනාත්මක විශ්ලේෂණය	ජාත්‍යන්තර පශ්චාත් උපාධි පර්යේෂණ සමුළුව (IPRC) - 2024 වර්ෂයේ 24 වන සම්මේලනයේ කටයුතු

3 වන පරිච්ඡේදය: අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය

මෙම ඒකකය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අළුතින් එක්වූ අංශයක් වන අතර ඒ යටතේ ඒකක දෙකක් ස්ථාපිත කොට ඇත.

3.1 රසායනික ද්‍රව්‍ය හා උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකක

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම **2024** හි හඳුනාගෙන ඇති පරිදි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ **(CEA)** උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකයට පැවරී ඇති කාර්යයන්;

අ) උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම
ආ) ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් සමඟ කටයුතු කිරීමට
ඇ) රසායනික කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්
ඈ) විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

ශ්‍රීලංකාව තුළ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම

අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කොටසක් ලෙස (2008 අංක 01 දරණ 2008.02.01 දිනැති අංක 1534/18 අතිවිශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින්), 2024 වර්ෂය තුළ බලපත්‍ර 531 ක් නිකුත් කර ඇත (ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මගින් නිකුත් කරන ලද SWML නොමැතිව) සහ රු. 120,563,818.39 SWML (SWM බලපත්‍ර ගාස්තුව සහ පරීක්ෂණ ගාස්තු) නිකුත් කිරීමෙන් උපයා ඇත.
අන්තර්ජාතික සම්මුතින්ට අදාළ කටයුතු

I. බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

II. අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය (අපනයන සහ සංක්‍රාන්ති) මායිම් හරහා ගෙනයාම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලයලත් ආයතනය ලෙස මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය 2024 වර්ෂය තුළ සංක්‍රමණ අනුමැතීන් (Transit Consents) 39 ක් සහ ප්‍රතිනැව්ගත කිරීමේ අනුමැතීන
(Transshipment Consents) 19 ක් ලබා දී ඇති අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඇ.ඩො. (USD) 19,250 උපයා ඇත. තවද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් බාසල් සම්මුතියේ "A" සහ "B" ලැයිස්තුවේ ලැයිස්තුගත කර ඇති අපද්‍රව්‍ය

සඳහා අපනයන අනුමැතීන් (Transboundary movement) 121 ක් ලබා දී ඇති අතර රු. 2,831,886.96 අපනයන අනුමැතීන් නිකුත් කිරීමෙන් උපයා ඇත.

ශ්‍රී ලංකාව 1992.08.28 දින සිට දේශසීමා අතර උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය හා අපහරණය සඳහා වූ බාසල් සම්මුතියට එළඹ ඇති අතර එතැන් පටන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලයලත් ආයතනය ලෙස කටයුතු කරයි. මෙම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන ජාතික සම්බන්ධීකරණ කමිටුව මෙරට උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික කරුණු වලට අදාළ නිසි තීරණ ගැනීමේ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම සඳහා තාක්ෂණික විශේෂඥයන්ගෙන් සැදුම්ලත් කමිටුවක් පත් කොට ඇත. බාසල් සම්මුතිය ක්‍රියාත්ම කිරීමට අදාලව 2024 වර්ෂය තුල ආනයන අවස්ථාවන් 601 ක් නිකුත් කල අතර ඉන් ලද මුළු ආදායම රු. 10,910,025.12 ක් වේ. වර්ෂය තුල බාසල් තාක්ෂණික රැස්වීම් 06 ක් පැවැත්වූ අතර ඒ සඳහා රු. 231,120.00 ක් වැය එහිදි කරුණු 69 කට අදාලව ආනයන ගැටළු සාකච්ඡා කරන ලද අතර ඉන් ලද ආදායම රු. 2,202,578.56 ක් ව

III. රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

උපද්‍රවකාරී රසායනික ද්‍රව්‍ය හා කෘමිනාශක වර්ග සඳහා ආනයනයේදී හෝ අපනයනයේදී පූර්ව අවසරයක් ලබා ගැනීමේ අන්තර්ජාතික වෙළඳ සම්මුතිය වන රොටර්ඩෑම් සම්මුතියට 2006 වසරේදී ශ්‍රී ලංකාව එළඹෙන ලදි. එම සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී උපද්‍රවකාරී රසායනික ද්‍රව්‍ය පිළිබඳව බලයලත් ආයතනය වනුයේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වන අතර ඒ සඳහා වන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා අප ඒකකය සෘජුවම දායකවේ.

රොටර්ඩෑම් සම්මුතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ද තාක්ෂණික විශේෂඥයන්ගෙන් සැදුම්ලත් තාක්ෂණික කමිටුවක් පත්කොට ඇති අතර 2024

වසර සඳහා තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පවත්වා ඇති අතර ඒ සඳහා රු. 51,812.48 ක පිරිවැයක් දරා ඇත. (සභාගත කර ඇති කරුණුවලට අමතරව රසායනික කළමනාකරණය සඳහා වන රෙගුලාසි සකස් කිරීම පිළිබඳව රැස්වීම් දෙකේදීම සාකච්ඡා කෙරිණි.) එම තාක්ෂණික උපදේශන කමිටු රැස්වීම් මඟින් ගත් තීරණ අනුව ඇස්බැස්ටෝස් අමුද්‍රව්‍ය ආනයන අවස්ථා 143 ක් වෙත අනුමැතිය ලබාදී ඇත. ඉන් උපයන ලද ආදායම රු. 2,595,896.16 ක් වේ.

IV. රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් තෝරාගත් කර්මාන්ත 100 ක් සහ මුලු සහභාගීත්වය 150 ක් සඳහා, රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කරන කර්මාන්තවල අවදානම් හඳුනා ගැනීම සහ හදිසි සූදානම සැලැස්මක් සකස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් දෙදින වැඩමුළුවක් සංවිධානය කර සාර්ථකව නිම කරන ලදී. මෙම වැඩමුළුව 2024 ජූලි 28 සහ 29 යන දිනයන්හිදී පවත්වන ලද අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වැඩමුළුව සඳහා රු. 340,230.00 වැය කරන ලදී.

VI. රසායනික අනතුරු කළමනාකරණය

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය විසින් හෝමාගම, කටුවාන, UDA කර්මාන්ත කලාපයේ පිහිටි රසායනික ගබඩාවක ඇති වූ ගින්නෙන් ජනනය වූ අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කළ අතර, එම පරිශ්‍රයේම ගින්නෙන් ඉතිරි වූ රසායනික ද්‍රව්‍යවල ප්‍රතික්‍රියාකාරීත්වය හේතුවෙන් අනතුරුදායක වායු මුදා හැරීමේ තවත් සිද්ධීන් දෙකක්ද කළමනාකරණය කරන ලදී.

උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අමතරව රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉහල කළමනාකාරීත්වය විසින් **2019** වසරේ සිට අප ඒකකයට පවරන ලදි. ඒ අනුව, රසායනික ද්‍රව්‍ය ආනයන අනුමැතීන් 389 ක් සහ ASYCUDA ආනයන අනුමැතීන් 2,060 ක් නිකුත් කර ඇත. ඉන් රු. 44,456,990.88 ක මුලු මුදලක් අප ඒකකය උපයා ඇත.

V. රසායනික කළමනාකරණය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම - අනතුරු වැළැක්වීම සහ පූර්ව සූදානම

FIGURE 13 : **රසායනික කළමනාකරණය පිළිබ දැනුවත් කිරීම - අනතුරු වැළැක්වීම සහ පූර්ව සූදානම**

මෙහිදී, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ප්‍රතික්‍රියාශීලී රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සක්‍රීයව දායක වූ අතර, බරපතල තත්ත්වය පාලනය කිරීම සඳහා අදාළ ආයතනවල සහභාගීත්වයෙන් යුත් තාක්ෂණික කමිටුවක් ද පත් කරන ලදී. එසේම, උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය විසින් ගිනි අනතුරෙන් ඉතිරි වූ ප්‍රතික්‍රියාශීලී රසායනික ද්‍රව්‍ය උදාසීන කිරීම සඳහා ගිනි නිවීමේ දෙපාර්තමේන්තුව, රසායනික අවි අධිකාරිය, ජාතික පිරිසිදු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානය, හෝමාගම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලය, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය, හෝමාගම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී වැනි අනෙකුත් අදාළ රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කරන ලදී.

FIGURE 14 : **රසායනික අනතුරු කළමනාකරණය**

VII. ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය

මෙරට ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමවේදය සලකා බැලීමේදී එම ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක වන්නේ විධිමත් හා අවිධිමත් අංශ එකතුකරන්නන් හරහාය. අවිධිමත් අංශය හරහා සැලකිය යුතු E - අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයක් එකතු කිරීම සහ කොටස් වලට වෙන් කිරීම අඛණ්ඩව සිදුවේ. නිසි පුහුණුවක් රහිතව මෙම ක්‍රියාවලීන් සිදු කිරීම හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය හා පාරිසරික බලපෑම් ඇති කිරීමට ඉතා විශාල විභවයක් පවතී.
E අපද්‍රව්‍ය එකතු කරනු ලබන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ ගැටළු සහ යෝජනා සාකච්ඡා කිරීම සඳහා HW & CM ඒකකය විසින් E අපද්‍රව්‍ය පාර්ශවකරුවන් සමඟ රැස්වීමක් සංවිධානය කරන ලදී. එම රැස්වීම සඳහා E අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ බලපත්‍රලාභී කර්මාන්ත සියල්ලක්ම සහභාගී වූ අතර එම රැස්වීම සඳහා වැය වූ මුළු මුදල රු. 8,700.00 කි.
තවද, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ HW සහ CM ඒකකය විසින් වරින් වර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල සහභාගීත්වයෙන් විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදී. ඒ අනුව, අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය හා රසායනික ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකයේ මූල්‍ය අනුග්‍රහය ඇතිව බස්නාහිර පළාත, දකුණු පළාත, ඌව පළාත සහ නැගෙනහිර පළාත, යන පළාත් වල පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල සහභාගීත්වයෙන් 2024 ජුනි මස 05 වන දිනට යෙදෙන ජගත් පරිසර දිනය තේමා කර ගනිමින් විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. මෙම වැඩසටහනට පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 11 ක් සම්බන්ධ වූ අතර ගෘහ මට්ටමින් ජනනය වූ ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන ලදී. වැඩසටහන සඳහා වැය වූ මුළු මුදල රු. 773,618.16ක් වන අතර එකතු කරන ලද මුළු විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය ටොන් 7.8 කි.
අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය හා රසායනික කළමනාකරණ ඒකකයේ මුළු වියදමට අනුව රු. 939,843.16 ක් වැය කර ඇති අතර, 2024 වසරේ මූල්‍ය ප්‍රගතියෙන් 93.98 % කට වැඩි ප්‍රතිශතයක් සාක්ෂාත් කර ගෙන ඇත.

තවද, උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, ආනයන අනුමැතිය ලබා දීම සහ ASYCUDA පද්ධතිය හරහා ආනයනය මුදාහැරීම මගින් අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය හා රසායනික කළමනාකරණ ඒකකය රු. 93,916,839.75 කට වඩා උපයා

ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය අංශය

පිවිතුරු හරිත පරිසරයක් රට තුළ ඇති කිරීමේ දැක්මක් උදෙසා ප්‍රතිපත්ති සැකසීම, රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඉලක්ක කණ්ඩායම් අතර දැනුවත් කිරීම සිදු කිරීම මඟින් රට තුළ නිවැරදි ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයක් සඳහා තාක්ෂණික සහයෝගය ලබාදීම යන මෙහෙවර ප්‍රකාශය යටතේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය යටතේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය පිහිටුවන ලදී. ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය ප්‍රධාන අංශ තුනක් යටතේ එහි ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි.

01. ප්‍රතිපත්ති හා තාක්ෂණික මැදිහත්වීම්.
02. නීති හා රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම.
03. විශේෂ ව්‍යාපෘති

ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති හා තාක්ෂණික මැදිහත්වීම්.

ජාතික, පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග, මාර්ගෝපදේශ හා සැලසුම් සැකසීම මේ යටතේ සිදු කරනු ලබයි.

ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ 3R සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය යටතේ 3R සංකල්පය ප්‍රගුණ කිරීම සඳහා 2024 වසරේදී පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කරන ලදි.

ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන්ගේ දත්ත සමුදායක් පවත්වාගෙන යාම.

- දිවයින පුරා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන්ගේ දත්ත සමුදාය ක්ෂේත්‍ර සත්‍යාපනය සමඟ යාවත්කාලීන කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වෙබ් අඩවියට උඩුගත කරන ලදී.
- පරිසර හිතකාමී අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ ක්ෂේත්‍ර සත්‍යාපනයට අනුව, 2024 දෙසැම්බර් දක්වා අන්තරායකර නොවන/දූෂිත නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් 606 දෙනෙකු ලියාපදිංචි කරන ලදී.
- ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳ දත්ත සමුදායන් ලියාපදිංචි එකතු කරන්නන් සහ නැවි අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් යටතේ පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ආයෝජන මණ්ඩල කර්මාන්තවලින් බැහැර කරන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම.

කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ආයෝජන මණ්ඩල කර්මාන්තවල ජනනය වන ප්ලාස්ටික්/පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්‍රියාවලිය සහ රෙගුලාසිවලට අනුකූලව සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය "විරෝධතා නොමැති ලිපියක්" නිකුත් කරයි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතා ක්‍රියා පටිපාටිය යටතේ ලියාපදිංචි වී ඇති ආයෝජන මණ්ඩල කර්මාන්ත සඳහා වලංගු පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPL) හිමි ප්‍රතිචක්‍රීකරණකරුවන්ට තම පොලිතීන්/ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය යැවීම සඳහා මෙම ක්‍රියාවලිය අදාළ වේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද නිසි පරිසර ආරක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ සහ පොලිතීන්/ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය සහ ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයන් කර්මාන්තය අනුගමනය කරන්නේද යන්න තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විටෙක අදාළ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් විසින් පරීක්ෂණ සිදු කරනු ලැබේ.2024 වර්ෂයේදී කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල ආයෝජන මණ්ඩල කර්මාන්ත වලින් ලබාගත් දත්ත වලට අනුව පොලිමර් පාදක කර්මාන්ත 6 කින් ප්ලාස්ටික්/පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය කිලෝග්‍රෑම් 452,228 ක් පමණ යවා ඇත.

නැව්වලින් නිකුත් වන අනතුරුදායක නොවන/ දූෂිත නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම.

අන්තරායකර නොවන/දූෂිත නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම

නැව් අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් විසින් 2024 වසර සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ අවසර පත්‍රය සමඟ කරන ලද ඉල්ලීම් මත පදනම්ව, නැව්වලින්

සඳහා 2024 වසර සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ (ER) 30 ක් අලුත් කරන ලදී.

TABLE 18 : **නැව්වලින් ලබා ගත හැකි අනතුරුදායක නොවන / දූෂිත නොවන ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම.**

ප්‍රතිචක්‍රීයකරණ ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම (ටොන්)		
අංක	අපද්‍රව්‍ය වර්ගය	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය (kg)
01	ප්ලාස්ටික්	43,458
02	පොලිතීන්	21,867
03	ලෝහ	112,010
04	කඩදාසි හා කාඩ්බෝඩ්	19,302
05	වීදුරු	8,801
මුළු ප්‍රමාණය		205,438

2024 වර්ෂයේදී මුළු නැව් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම කිලෝග්‍රෑම් 205,438 ක් වන අතර මාසික සාමාන්‍යය කිලෝග්‍රෑම් 17,119.83 කි. ශ්‍රී ලංකා රේගු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ආනයනික නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් කරන ලද ඉල්ලීම් මත පදනම්ව, CEA විසින් රේගු ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද භාණ්ඩ විනාශ කිරීම සඳහා නිර්දේශන ලිපි නිකුත් කරන අතර, ශ්‍රී ලංකා රේගු නම් කරන ලද තෙවන පාර්ශ්වයක් විසින් පරිසර අනුමත ක්‍රමයකින් ඒවා බැහැර කරනු ලැබේ.

ඒ අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ, ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ සහ ප්‍රදේශයේ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ පහත සඳහන් භාණ්ඩ නවය (09) බැහැර කිරීම සාර්ථකව සිදු කරන ලදී.

TABLE 19 : **අභිරුචි ප්‍රතික්ෂේප කළ මාතෘකා වල සාරාංශය**

අංක	අපද්‍රව්‍ය වර්ගය	අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය	අයිතම බැහැර කිරීමේ ක්‍රමවේදය
1	පිරිමි කමිස	කැබලි 2200	වෙස්ටර්න් පවර් කම්පැනි ලිමිටඩ්, කෙරවලපිටිය
2	V-බෙල්ට්	කැබලි 500	වෙස්ටර්න් පවර් කම්පැනි ලිමිටඩ්, කෙරවලපිටිය
3	ස්පාර්ක් ප්ලග්	කැබලි 3600	වෙස්ටර්න් පවර් කම්පැනි ලිමිටඩ්, කෙරවලපිටිය
4	වියළි රතු මිරිස්	40 FCL	මිහිසරු සම්පත් මධ්‍යස්ථානය, කරදියාන
5	වියළි රතු මිරිස්	කන්ටේනර් 40 කන්ටේනර් 40	වෙස්ටර්න් පවර් කම්පැනි ලිමිටඩ්, කෙරවලපිටිය
6	වියළි රතු මිරිස්	32000kg (40*2)	ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව කෙරවලපිටිය
7	වියළි රතු මිරිස්	22000kg (40*1)	ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව කෙරවලපිටිය
8	ඉඟුරු	9711kg	ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව කෙරවලපිටිය
9	අල	12818kg	ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව කෙරවලපිටිය

පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා විරෝධයක් නොමැති ලිපි නිකුත් කිරීම.

ලැමිනේට් කිරීමේ කටයුතු සඳහා සහ තහනම් ප්ලාස්ටික් භාවිතය සඳහා විකල්පයක් ලෙස මයික්‍රෝන 20 හෝ ඊට අඩු ඝනකමකින් යුත් පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කිසිදු විරෝධතාවක් නොමැති බව දන්වමින් ලිපි ලබා දීම සිදු කරන ලදී.
මෙම කාණ්ඩ යටතේ පහත සඳහන් දෑ සාරාංශගත කර ඇත.

TABLE 20 : **පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම සඳහා විරෝධයක් නොමැති ලිපි නිකුත් කිරීම**

අනු අංකය	ඒකකය	කාණ්ඩය	නිකුත් කල ලිපි ගණන
01	මයික්‍රෝන **20** හෝ ඊට අඩු ඝණකම සහිත ලැමිනේටින් කිරීමේ අරමුණ සඳහා පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම **(**ගෙවීම් සහිතව**)**	ASYCUDA(මාර්ගගත අනුමැතිය)	138
		Non-ASYCUDA	90
02	මයික්‍රෝන **20** හෝ ඊට අඩු ඝණකම සහිත ලැමිනේටින් කිරීමේ අරමුණ සඳහා පොලිතීන් ද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීම	ASYCUDA **(මාර්ගගත අනුමැතිය)** & Non-ASYCUDA	840
03	එක් වරක් පමණක් භාවිතා කරන ප්ලාස්ටික් තහනම් කරන ලද භාණ්ඩ සඳහා විකල්ප ලෙස භාවිතා කරන නිෂ්පාදනවල ආනයනය (ගෙවීම් සහිතව**)**		05

I. රෙගුලාසි හා නීති බලාත්මක කිරීම.

සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ නීති කෙටුම්පත් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම රෙගුලාසි හා නීති බලාත්මක කිරීම යටතේ සිදුවේ.

II. නිෂ්පාදකයාගේ විස්තීරණ වගකීම (EPR).

දිරිගන්වයි. මෙය තම නිෂ්පාදනවල ජීවන චක්‍රය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා නිෂ්පාදකයින් මත සැලකිය යුතු වගකීමක් පැටවන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රවේශයක්ද වේ. මෙම ප්‍රවේශය දූෂණය පාලනය කිරීම සඳහා, විශේෂයෙන්ම ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යවලින් ඇතිවන දූෂණය පාලනය කිරීම සඳහා බොහෝ රටවල් විසින් පුළුල් ලෙස භාවිතා කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින්, EPR ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියාමනය සකස් කිරීම සඳහා වන ව්‍යවස්ථාදායක ප්‍රතිපාදන ජාතික පාරිසරික පනතේ සංශෝධනයට ඇතුළත් කර ඇත. මහජන අවශ්‍යතා නීති පදනම සමඟ සහයෝගීත්වයෙන් පනතට සංශෝධන සමඟ සමාන්තරව EPR පහසු කිරීම සඳහා රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කිරීම සිදුවෙමින් පවතී.

EPR හි ස්වේච්ඡා ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය වීම සඳහා, සම්බන්ධ කර්මාන්ත සංගම්වල සහයෝගිතාවයෙන් ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය (Ceylon Chamber of Commerce - CCC) විසින් පරීක්ෂණ ව්‍යාපෘතියක් දියත් කරන ලදී. මෙම මූලපිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් අපද්‍රව්‍ය එකතු කරන්නන් ශක්තිමත් කිරීම සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිසාධන මධ්‍යස්ථානවල (Material Recovery Facilities) දේශීය ජාලයක් පිහිටුවීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියට මුලින් අරමුදල් සපයන ලද්දේ එක්සත් ජනපද ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන ආයතනය (United States Agency for International Development - USAID) විසිනි.

මෙම මූලපිරීමේ කොටසක් ලෙස, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම සහ වාර්තා කිරීම පහසු කිරීම සඳහා 2022 දෙසැම්බර් 13 වන දින මාර්ගගත වාර්තාකරණ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කර නිල වශයෙන් දියත් කරන ලදී. මෙම ප්‍රගතිය මත පදනම්ව, ජෙව විවිධත්ව ශ්‍රී ලංකා ආයතනය (BSL) දැන් පවතින EPR ද්වාරය පුළුල් කිරීමට කටයුතු කරමින් සිටින අතර, EPR රාමුව තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය රෙගුලාසි කෙටුම්පත් කිරීමේදී PILF සහාය ලබා දී ඇත.

2024 දී, ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය (CCC) මාර්ගගත වාර්තාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම දිගටම කරගෙන ගියේය. වසර අවසන් වන විට, PET & HIPS සංසද සාමාජිකයින් 35 දෙනාගෙන්, සමාගම් නිෂ්පාදකයාගේ විස්තීරණ වගකීම (EPR) යනු අපද්‍රව්‍ය හා දූෂණ කළමනාකරණ සංකල්පයක් වන අතර එය සමාගම්වලට වඩා තිරසාර හා ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි නිෂ්පාදන සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලි නිර්මාණය කිරීමට

28 ක් ඔවුන්ගේ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ දත්ත වාර්තා කිරීම සඳහා EPR වේදිකාවේ ලියාපදිංචි වී තිබූ අතර, EPR ද්වාරය හරහා ක්‍රියාකාරීව වාර්තා කළේ සමාගම් 10 ක් පමණි.

I. විශේෂ ව්‍යාපෘති

දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයේ මෙහෙයුම් නඩත්තුව සහ වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු ඇතුළුව සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට අදාළ විශේෂ ව්‍යාපෘති විශේෂ ව්‍යාපෘති අංශය යටතේ සිදු කෙරේ.

අ.දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය - Green Park ඒකාබද්ධ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය

දොම්පේ කිරිඳිවැල ප්‍රදේශයේ පිහිටි ග්‍රීන් පාක් ඒකාබද්ධ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් කළමනාකරණය කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් කිරීමේ ස්ථානය වේ. මෙම පහසුකම ඉදිකිරීම 2010 දී ආරම්භ වූ අතර මෙහෙයුම් කටයුතු 2015 දී ආරම්භ විය. මෙම පහසුකම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක්, කොම්පෝස්ට් අංගනයක් සහ අපජල පවිත්‍රකරණ පද්ධතියක් ඇතුළත් වන අතර, ඒ සියල්ල කොරියානු සහ ශ්‍රී ලංකා රජයන්ගේ මූල්‍ය ආයෝජන සමඟ ස්ථාපිත කර ඇත.

මධ්‍යස්ථානයේ මුළු භූමි ප්‍රමාණය අක්කර 12 ක් වන අතර, සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම්හල ඉදිකිරීම සඳහා අක්කර 5 ක් වෙන් කර ඇත. මෙම කසළ බිම් පිරවුම් ධාරිතාව මෙට්‍රික් ටොන් 140,000 ක් වන අතර, මේ වන විට අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 31,240.09 ක් බැහැර කර ඇත. 2015 සිට, කසළ ගොඩකිරීමේ ධාරිතාවෙන් ආසන්න වශයෙන් 27% ක් භාවිතා කර ඇති අතර, අනාගත භාවිතය සඳහා ධාරිතාවෙන් 63% ක් පමණ ඉතිරිව ඇත. 2024 දී, අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 3,446.03 ක් කසළ බිම් පිරවුම් භූමියට බැහැර කරන ලදී.

සැලසුම් වලට අනුව, දිනකට අපද්‍රව්‍ය මෙට්‍රික් ටොන් 90 ක් සැකසීම සඳහා මෙම කසළ රඳවනය සැලසුම් කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, වර්තමානයේ දිනකට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරනු ලබන්නේ මෙට්‍රික් ටොන් 13-14 ක් පමණි. දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාව හැර, අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා පළාත් පාලන ආයතන සහ කර්මාන්ත මගින් අරමුදල් සපයනු ලැබේ.

මෙම පහසුකමේ පිහිටා ඇති කොම්පෝස්ට් අංගනය, දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශය තුළ ජනනය වන ජෙව භායනයට ලක්වන අපද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පමණක් සකස් කරයි. අංගනය වර්ග මීටර් 494 ක භූමි ප්‍රමාණයකින් යුක්ත වන අතර, ජෙව භායනයට ලක්වන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීමේ දෛනික ධාරිතාව ආසන්න වශයෙන් කිලෝග්‍රෑම් 1,500 කි.

2024 දී නිෂ්පාදනය කරන ලද කොම්පෝස්ට් පොහොර ප්‍රමාණය.

සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් සහ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන්ගෙන් ජනනය වන අපජලය සහ ලීචේට් පිරිපහදු කිරීම සඳහා අපජල පිරිපහදු පද්ධතියක් ඉදිකර ඇත. මෙම පද්ධතිය ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාත්මක වන අතර අනුක්‍රමික කණ්ඩායම් ප්‍රතික්‍රියාකාරක (SBR) තාක්ෂණය සමඟ ජීව විද්‍යාත්මක පිරිපහදු ක්‍රියාවලියක් භාවිතා කරයි. එයට දිනකට 40m³ පිරිපහදු ධාරිතාවක් ඇත. පිරිපහදු කළ අපජලය යාබද ඇළකට මුදා හරිනු ලබන අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නියම කර ඇති ප්‍රමිතීන් සහ අනුමත බැහැර කිරීමේ සීමාවන් තුළ අනුකූල වීසහතික කෙරේ.

සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් සහ කොම්පෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලීන්ගෙන් ජනනය වන අපජලය සහ ලීචේට් පිරිපහදු කිරීම සඳහා අපජල පිරිපහදු පද්ධතියක් ඉදිකර ඇත. මෙම පද්ධතිය ස්වයංක්‍රීය ක්‍රියාත්මක වන අතර අනුක්‍රමික කණ්ඩායම් ප්‍රතික්‍රියාකාරක (SBR) තාක්ෂණය සමඟ ජීව විද්‍යාත්මක පිරිපහදු ක්‍රියාවලියක් භාවිතා කරයි. එයට දිනකට 40m³ පිරිපහදු ධාරිතාවක් ඇත. පිරිපහදු කළ අපජලය යාබද ඇළකට මුදා හරිනු ලබන අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නියම කර ඇති ප්‍රමිතීන් සහ අනුමත බැහැර කිරීමේ සීමාවන් තුළ අනුකූල වීම සහතික කෙරේ.

2024 දී, පහසුකමේ ආදායම සහ වියදම් සලකා බැලීමේදී, සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයට ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමෙන් සහ නිෂ්පාදනය කරන ලද කොම්පෝස්ට් අලෙවියෙන් රුපියල් මිලියන 11.93 ක ආදායමක් උපයා ඇත. මෙම මුදලින් රුපියල් මිලියන 7.9 ක් පහසුකමේ නඩත්තු සහ පරිපාලන වියදම් සඳහා යොදා ගන්නා ලදී.

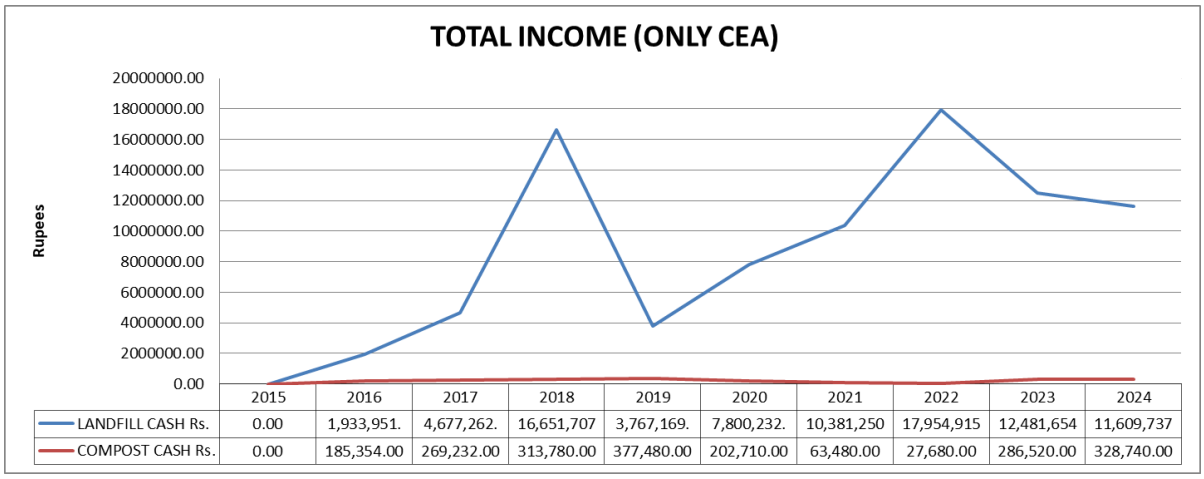
පරිසර දූෂණය පාලනය කිරීම සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ නොහැකි අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කිරීම මගින් මෙම පහසුකම ජාතික මට්ටමින් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ පළමු සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය වන අතර එහි ආරම්භයේ සිට වසර නවයක් ක්‍රියාත්මක වී ඇත. ජාතික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රයත්නයන්ට සහාය වීම සඳහා මෙම පහසුකම තවත් වසර 20 ක් පමණ ක්‍රියාකාරීව පවතිනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
YEAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LAND FILL WASTE Ton	1360.50	3224.99	3367.99	7962.22	1437.45	2677.36	2618.88	2826.85	2317.85	3446.03
COMPOST RAW MATTERIAL Ton	0.00	437.73	566.08	708.50	842.46	238.01	62.78	179.54	415.25	406.63

FIGURE 15 : 2015 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා දිරන / නොදිරන කසළ ප්‍රමාණයන්

2015 සිට 2024 දක්වා කාලය තුළ මෙම පහසුකමේ ආදායම් ව්‍යාප්තිය විශ්ලේෂණය කිරීමේදී, එය පහත පරිදි උච්චාවචනය වී ඇත.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
LANDFILL CASH Rs.	0.00	1,933,951.	4,677,262.	16,651,707	3,767,169.	7,800,232.	10,381,250	17,954,915	12,481,654	11,609,737
COMPOST CASH Rs.	0.00	185,354.00	269,232.00	313,780.00	377,480.00	202,710.00	63,480.00	27,680.00	286,520.00	328,740.00

FIGURE 16 : 2015 සිට 2024 දක්වා ආදායම් ව්‍යාප්තිය

දොම්පේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් භූමියේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද අනෙකුත් වැඩසටහන්

- විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්ට අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය පිළිබඳ දැනුම ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලසීම.
- Leo සමාජයේ සාමාජිකයින් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ/ගම්පහ නිලධාරීන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- හරිත උද්‍යානයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා අරුවක්කාලු සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ස්ථානයට සංචාරයක් සංවිධානය කිරීම.

FIGURE 17 : **දොම්පේ සනීපාරක්ෂක බිම් පිරවුම් භූමියේ ක්‍රියාත්මක කරන ලද අනෙකුත් වැඩසටහන්**

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ DVI නිලධාරීන්

1.3.2 ශ්‍රී පාද සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන 2024

ශ්‍රී පාදය, නල්ලතන්නි සහ ඒ අවට ප්‍රදේශවලින් පැමිණෙන මාර්ගය මීට වසර කිහිපයකට පෙර යුනෙස්කෝ ලෝක උරුමයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද්දේ පූජනීය ස්ථානයක් ලෙස එහි ඇති වටිනාකම සහ ජෛව විවිධත්වයේ පාරිසරික ප්‍රතිලාභ හේතුවෙනි.

ශ්‍රීපාද සමය සෑම වසරකම දෙසැම්බර් මාසයේ ආරම්භ වී මාස 06ක් පවතී. මෙම කාලය තුළ ශ්‍රීපාදස්ථානය අවට ඉතා විශාල පිරිසක් ගැවසෙන අතර දිරාපත් වන සහ නොදිරන අපද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක් ප්‍රදේශයේ ගොඩගැසී ඇත. අපද්‍රව්‍ය

කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වුවද දිගුකාලීන වැඩපිළිවෙළක අවශ්‍යතාව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් හඳුනාගෙන ඇත.

ඒ අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන්, නල්ලතන්නියේ සිට ශ්‍රීපාද මළුව දක්වා, රත්නපුර-ශ්‍රීපාලබද්දල මාර්ගය සහ කුරුවිට-එරත්න මාර්ගය (ගෙත්තම්පාන) ආවරණය වන පරිදි කෙටිකාලීන හා දිගුකාලීන විසඳුම් සහිත සැලැස්මක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරන ඒකකය විසින් සකස් කරන ලදී.

මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අවම කිරීම සහ පරිසර දූෂණය වැලැක්වීම සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම මගින් වියදම් ඉතිරි කර අවසානයේ ආර්ථිකය, සමාජය සහ පරිසර ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන බැහැර කිරීමේ කටයුතු සඳහා වන වියදම් අවම කිරීම මගින් හඳුනාගත් ප්‍රදේශය සඳහා ස්ථීර දිගුකාලීන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්මක් ස්ථාපිත කිරීමයි.

මෙම වැඩසටහන යටතේ ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණ ගැටලුව විසඳීම සඳහා ක්‍රියාකාරකම් රැසක් හඳුනා ගන්නා ලදී. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය විධිමත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී පාද මාර්ගය සහ මළුව ප්‍රදේශය අවට ප්ලාස්ටික්වලින් තොර කලාපයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ද වැඩසටහනේ තවත් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵලයකි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රීපාද පුදබිමේදී සිදු වූ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ගැටලුවට දීර්ඝ කාලීන විසඳුමක් සඳහා නිර්මාණය කර ඇති අතර එය එක් වරක් සිදු වූවක් නොවේ. මෙම ක්‍රියාවලිය අපේක්ෂිත අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා එකට එකතු වන විවිධ ක්‍රියාකාරකම් වලින් සමන්විත වේ. විවිධ සංවිධාන, ආයතන සහ පෞද්ගලික සමාගම් සමඟ සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීම මගින් පරිසර සංරක්ෂණයට සහය වන සහ තිරසාර සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙන් රාජ්‍ය, පෞද්ගලික සහ පුරවැසි පාර්ශවකරුවන් අතර සහයෝගිතාව වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් මෙම ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට විශාල ශක්තියක් වනු ඇත.

ශ්‍රී පාද ප්‍රදේශයේ අපද්‍රව්‍ය කළමණාකරණයේ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීම මගින් දිගුකාලීනව තිරසාර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට දායක වන අතර අවසානයේදී ජනතාවගේ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීමටත් පිරිසිදු ජලය, වාතය සහ වනජීවී වැනි ස්වාභාවික සම්පත් අනාගතය සඳහා ආරක්ෂා කිරීමටත් දායක වේ.

ශ්‍රී පාද විහාර මළුව සහ අවට ප්‍රදේශවල කසළ එකතු කිරීම සඳහා යෝජිත යාන්ත්‍රණයට වන්දනාකරුවන්ට අපද්‍රව්‍ය ලබා දිය හැකි එකතු කිරීමේ ස්ථානයක් ස්ථාපිත කිරීම ඇතුළත් වේ. ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා, පුද්ගලයන්ට පිරිසිදු කිරීමේ අවස්ථාවට සහභාගී විය හැකි අතර එහිදී ඔවුන්ට මළුව දක්වා දිවෙන කඳුකර ප්‍රදේශවලින් කසළ, විශේෂයෙන් ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය, නිශ්චිත ප්‍රමාණයක් එකතු කළ හැකිය.

එකතු කරන ලද අපද්‍රව්‍යවල බර අනුව ලකුණු උපයා ගත හැකි අතර, ඒවා ත්‍යාග සඳහා හුවමාරු කර ගත හැකිය. මළුව පරිශ්‍රයෙන් සහ කන්දෙන් පහළට එකතු කරන කසළ වෙනුවෙන් තෑගි සඳහා හුවමාරු කර ගත ලකුණු ලබා දීමේ ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. තෑගි ලෙස දේශීයව ලබා ගත හැකි ආහාරයට ගත හැකි ද්‍රව්‍යවල සිට ටී-ෂර්ට් හෝ සිහිවටන ලෙස අත්කම් භාණ්ඩ දක්වා ඕනෑම දෙයක් විය හැකිය.

තෑගි ප්‍රදානය කිරීමේ ක්‍රමයට අමතරව, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වන ලද අතර, අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වැදගත්කම පිළිබඳව අමුත්තන් සහ ප්‍රදේශවාසීන් දැනුවත් කිරීම ශ්‍රී පාද සමය පුරාම සිදු කරන ලදී. මේ සඳහා ස්ථාන තෝරා ගැනීමේදී තහනම් ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය නියාමනයට අදාළ රෙගුලාසි පිළිබඳව සාප්පු හිමියන් දැනුවත් කිරීම සහ යෝජිත තෑගි කිරීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලදී.

FIGURE 18 : **ශ්‍රීපාද ස්ථාන පරීක්ෂාව සහ වෙළඳසැල් හිමියන් දැනුවත් කිරීම**

ඇ.JICA ආයතනයේ සහයෝගීතාවයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්ලාස්ටික් කළමනාකරණ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.

ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය ශ්‍රී ලංකාවේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කරන අතර, එය අඩු කිරීම සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කිරීම ඉතා අත්‍යාවශ්‍ය වී ඇත. ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් 2021-2030 සකස් කර ඇති අතර, ප්ලාස්ටික් ඒකාබද්ධ කළමනාකරණය සඳහා ජපාන රජයේ තාක්ෂණික සහාය ඇතිව ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකයේ ප්ලාස්ටික් කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය (මින් ඉදිරියට, "CPM") ස්ථාපිත කර ඇත.

ඉලක්කය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්ලාස්ටික් කළමනාකරණ ධාරිතාව ශක්තිමත් කිරීම.

- අදියර 1: 2023 සැප්තැම්බර් - 2024 සැප්තැම්බර්
- අදියර 2: 2024 සැප්තැම්බර් - 2026 සැප්තැම්බර්

ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් දෙවන අදියර සඳහා සම්පූර්ණ කරන ලද ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් පහත දැක්වේ.

ප්‍රතිදානය 1: ප්ලාස්ටික් කළමනාකරණය සඳහා දත්ත සමුදාය සහ අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය ස්ථාපිත කරන ලදී.

ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ හඳුනාගත් අදාළ සංවිධාන සමඟ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් සකස් කරන ලදී.

ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ නියමු ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන ලදී:

ප්ලාස්ටික් බහාලුම් සහ ඇසුරුම් අපද්‍රව්‍ය සඳහා වන කෙටුම්පත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ සහ තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීම සඳහා වන කෙටුම්පත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ ක්‍රියාකාරකම් අංගවල කාර්යක්ෂමතාව සහ කාර්යක්ෂමතාව සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා නියමු ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කරන ලදී.

පහත සඳහන් නියමු ව්‍යාපෘති ආරම්භ කරන ලද අතර දැනට ක්‍රියාත්මක වේ:

ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම යටතේ ප්‍රවර්ධනය කරනු ලබන ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳ දත්ත වලංගු කරන ලද අතර, ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සම්පත් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය, ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය ආනයනය සහ අපනයනය පිළිබඳ වලංගු දත්ත රැස් කරන ලදී.

ප්‍රතිදානය 2: නැවත භාවිතා කළ හැකි, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි හෝ නැවත ලබා ගත හැකි ප්ලාස්ටික් බහාලුම් සහ ඇසුරුම් අපද්‍රව්‍ය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කරන ලදී.

ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීමට සම්බන්ධ සංවිධාන හඳුනාගෙන, ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් පිහිටුවන ලදී. අදාළ සෑම සංවිධානයකම භූමිකාවන් බෙදීම තීරණය කරන ලද අතර, නීති සම්පාදනය, සංවිධාන, කර්මාන්ත සම්බන්ධතා, වෙළඳපොළවල් සහ ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහ විශ්ලේෂණය කරන ලදී. ඊට අමතරව, ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සම්පත් ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට අදාළ නිවැරදි භාවිතයන් විමර්ශනය කරන ලදී.

ප්‍රතිදානය 3: තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කරන ලදී.

තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය අඩු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සංවර්ධනය කිරීමට සම්බන්ධ සංවිධාන හඳුනා ගන්නා ලද අතර, ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් පිහිටුවන ලදී. ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංවර්ධනය කිරීම සඳහා එක් එක් සංවිධානයේ කාර්යභාරයන් තීරණය කරන ලදී. නීති සම්පාදනය, සංවිධාන, කර්මාන්ත සම්බන්ධතා, වෙළඳපොළවල් සහ තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය හා සම්බන්ධ ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහ විශ්ලේෂණය කරන ලද අතර ප්‍රධාන ගැටළු හඳුනා ගන්නා ලදී. තවද, තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් විකල්ප හඳුන්වාදීමේ උදාහරණ විමර්ශනය කරන ලදී.

- ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යවල ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කරන ලද ප්ලාස්ටික් භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතිය
- දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතිය - දැනුවත් කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් පැවැත්වීම සඳහා දිස්ත්‍රික්ක 25 න් එක් පාසලක් තෝරා ගන්නා ලදී.
- ඇසුරුම් ද්‍රව්‍යවල rPP සහ rHDPE භාවිතය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා නියමු ව්‍යාපෘතිය

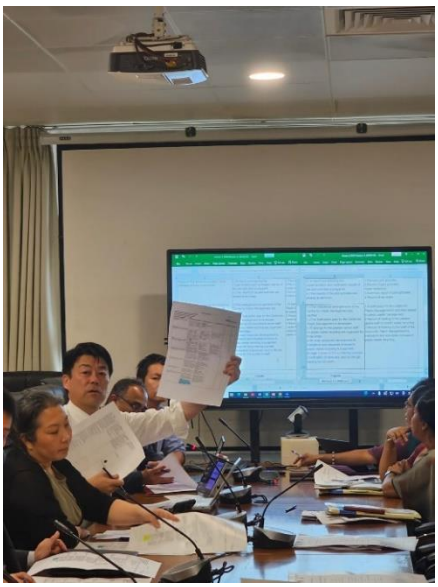

FIGURE 19 : **පරිසර අමාත්‍යාංශයේ පැවති JCC රැස්වීම**

4 වන පරිච්ඡේදය: පාරිසරික කළමනාකරණ සහ තක්සේරු අංශය

4.1. පරිසර කළමනාකරණ හා ඇගයීම් ඒකකය.

1. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.1 නියමිත ව්‍යාපෘති සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීම

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් (ප.බ.ඇ.) ඒකකයේ ප්‍රධාන නියාමන කාර්යභාරය වනුයේ පාරිසරික බලපෑම් අවම කිරීමේ අදහසින් සියලුම 'නියමිත ව්‍යාපෘති' සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ පරිපාලන ක්‍රියාදාමය පවත්වාගෙන යාමයි. මෙම කාර්යභාරයට විෂය ප්‍රමාණය කිරීම තුලින් ව්‍යාපෘතියට ප.බ.ඇ. හෝ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ (මූ.පා.ප.) සිදු කිරීම් පිළිබඳ තීරණ ගැනීම, ප.බ.ඇ. වාර්තා හා මූ.පා.ප. වාර්තා සඳහා නිර්ණේය විෂයයන් සැකසීම, ප.බ.ඇ. හා මූ.පා.ප. වාර්තා ඇගයීම, තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම් කැඳවීම, මහජන සහභාගිත්වය සඳහා අවකාශ ලබාදීම හා ඉන් අනතුරුව ව්‍යාපෘති සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීම හා අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති පසුවිපරම් කිරීම යන කරුණු ඇතුලත් වේ.

2024 වසර තුල දී ජාතික පාරිසරික පනතේ IV (ඇ) වගන්තිය යටතේ අනුමැතිය ලබාගත යුතු ව්‍යාපෘති 50ක් සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට අදාල කාර්යයන් පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් සිදු කර ඇත. ව්‍යාපෘති 09ක් සඳහා පාරිසරික අනුමැතිය ලබා දී ඇත- වගු අංක 1. පරිසර අනුමැතිය ලබා දී ඇති, ඉදිකිරීම් අවසන් කර නොමැති ව්‍යාපෘති 07ක පරිසර අනුමැතියෙහි වලංගු කාලය දීර්ඝ කර ඇති අතර එම තොරතුරු වගු අංක 2හි සඳහන් වේ. 2024 වසරේදී ව්‍යාපෘති 02ක් සඳහා පරිසර අනුමැතිය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප වී ඇත.

TABLE 21 : **පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් නියෝග යටතේ 2024 වසර සඳහා අනුමැතිය ලබාදෙන ලද ව්‍යාපෘති**

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ. / මූ.පා.ප. / අ.ප.බ.ඇ. /අ.මූ.පා.ප	අනුමැතිය ලබාදුන් දිනය
01	හබරණ ග්‍රීඩ් උප පොලේ සිට කප්පල්තුරෙයි ග්‍රීඩ් උප පොල දක්වා ඉදිකිරීමට යෝජිත කි.වො.220 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	මූ.පා.ප.	2024.02.19
02	සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, කිරිඉබ්බන් වැව **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	මූ.පා.ප.	2024.03.20
03	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සඳහා මුතුරාජවෙල ඉඩම සංවර්ධනය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව	ප.බ.ඇ.	2024.04.01
04	පාවෙන සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, චන්ද්‍රිකා වැව **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	මූ.පා.ප.	2024.04.01
05	කෙරවලපිටිය සිට නුගපෙ දක්වා යෝජිත කි.වො. 33 වූ ද්විත්ව පරිපථ අධිබල විදුලි සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	මූ.පා.ප.	2024.11.13
06	කටුනායක අපනයන සැකසුම් කලාපයෙහි තාප විච්ඡේදන බලාගාරයක් (Pyrolysis Plant) ස්ථාපනය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ඒ.ටී.ජී. හෑන්ඩ් කෙයාර් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	2024.06.12
07	පිළිකා නාශක ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, කටුනායක අපනයන සැකසුම් කලාපය **ව්‍යා.යෝ.:** වී.අයි.වී. බයෝෆාර්මා පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	2024.08.23
08	යෝජිත ජෙව ඉන්ධන වාෂ්ප බොයිලේරු ධාරිතාව වැඩි දියුණු කිරීම	මූ.පා.ප.	2024.09.19

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ. / මූ.පා.ප. / අ.ප.බ.ඇ. /අ.මූ.පා.ප	අනුමැතිය ලබාදුන් දිනය
	ව්‍යා.යෝ.: එම්.ඒ.එස්. ෆැබ්‍රික් පාර්ක් පුද්ගලික සමාගම, තුල්හිරිය		
09	නල මාර්ග සැකසීම, සවි කිරීම හා ත්‍රිකුණාමලය චීන වරාය පරිශ්‍රයේ පිහිටි තෙල් ටැංකි 10 ක් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ට්‍රිංකෝ පෙට්‍රෝලියම් ටර්මිනල් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	2024.12.09

ප.බ.ඇ. - පරිසර බලපෑම් ඇගයීම
මූ.පා.ප. - මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණය
අ.ප.බ.ඇ - අතිරේක පරිසර බලපෑම් ඇගයීම
අ.මූ.පා.ප. - අතිරේක මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණය
ව්‍යා.යෝ. - ව්‍යාපෘති යෝජක

TABLE 22 : **පරිසර අනුමැතිය ලබා දී ඇති එහෙත් ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර නොමැතිව 2024 වසරේදී පරිසර අනුමැතියෙහි වලංගු කාලය දීර්ඝ කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ. / මූ.පා.ප. / අ.ප.බ.ඇ. /අ.මූ.පා.ප	පරිසර අනුමැතියේ වලංගු කාලය දීර්ඝ කරන ලද දිනය
01	බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ, මීගහකිවුල පිහිටි බදුලු ඔය ආශ්‍රිත කුඩා පරිමාණ ජලවිදුලි ව්‍යාපෘතිය (මෙ.වො 7.2) **ව්‍යා.යෝ.:** හයිලන්ඩ් බලශක්ති සංවර්ධන පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	2024.02.08
02	පහළ මල්වතු ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය	ප.බ.ඇ.	2024.02.28
03	ඇඹිලිපිටිය කඩදාසි කම්හල නැවත පිහිටුවීම සහ වැඩි දියුණු කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** කේ.එස්.පී.ඒ. ඇඹිලිපිටිය පේපර් මිල්ස් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.	2024.05.14
04	හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර වරායේ කර්මාන්ත පුරයේ අපනයනය සඳහා ටයර් නිෂ්පාදනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** හම්බන්තොට ඉන්ටර්නැෂනල් පෝට් ගෘප් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	2024.08.26
05	වේයන්ගොඩ සිට තුලහිරිය දක්වා ඉදිකිරීමට යෝජිත කි.වො.132 අධිබලැති විදුලි සම්ප්‍රේෂණ ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	අ.මූ.පා.ප	2024.08.05
06	බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ්ස් ජලවිදුලි ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	අ.ප.බ.ඇ.	2024.11.12
07	යෝජිත ශ්‍රී ලංකා ජෛව තාක්ෂණ ආයතනය, අරමාවත්ත, පිටිපන, හෝමාගම **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා ජෛව තාක්ෂණ ආයතනය	මූ.පා.ප	2024.12.09

TABLE 23 : **පරිසර අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ. / මූ.පා.ප. / අ.ප.බ.ඇ. /අ.මූ.පා.ප	පරිසර අනුමැතිය ලබාදීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දිනය
01	ද්‍රව සහ ඝණ අපද්‍රව්‍ය භෂ්මීකරණ දාහකය ස්ථාපනය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ක්‍රිස්ටික් ලංකා පොලිමර්ස් පුද්ගලික සමාගම	-	2024.01.10 අයදුම්පත ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.
02	නව කැලණි පාලමේ සිට අතුරුගිරිය දක්වා ඉදිවන කණුමතින් දිවෙන මංතිරු 4කින් යුත් අධිවේගී මාර්ගය 2 වන අදියර **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	ප.බ.ඇ.	2024.04.08

2024 වර්ෂය තුළ ප.බ.ඇ. හෝ මූ.පා.ප. අපේක්ෂා කරන අයදුම්පත් (Basic Information Questionnaires- BIQs) 62ක් ලැබී ඇත. මෙම වසරේ ලැබුණු අයදුම්පත් අතරින් නව ව්‍යාපෘති 21ක් සහ පූර්ව වසර වලින් ප.බ.ඇ. ක්‍රියාවලිය තුල පැවති ව්‍යාපෘති ද ඇතුළත්ව සමස්ථ ව්‍යාපෘති 41ක් සඳහා විෂයගත රැස්වීම් හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ පවත්වා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කර ඇත- වගු අංක

TABLE 24 : **අනුමැතිය ලබාදීම සලකා බැලීම සිදුකරන ලද ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප. ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

අනු අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප.	තත්ත්වය
	ප්‍රවාහන		
1.	මහනුවර උමං මාර්ග ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	**ප.බ.ඇ.**	තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
2.	මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අදියර 1), ගම්පහ අන්තර් හුවමාරුව **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	අ. ප.බ.ඇ.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත
3.	මහනුවර තදාසන්න දුම්රිය මාර්ග ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ප්‍රවාහන හා මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය	**ප.බ.ඇ.**	විෂයගත රැස්වීම හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය පවත්වා ඇත.
4.	රුවන්පුර අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අදියර 1) **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	**ප.බ.ඇ.**	පරිසර අනුමැතියේ වලංගු කාලය දීර්ඝ කිරීම සලකා බැලීම.
5.	රුවන්පුර අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අදියර 2 හා 3),ඉංගිරිය සිට පැල්මඩුල්ල දක්වා **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	**ප.බ.ඇ.**	අතිරේක ප.බ.ඇ. සඳහා නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
6.	පිටත වටරවුම් අධිවේගී මාර්ගය සහ මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ගය සම්බන්ධ කිරීම සඳහා කඩවත අන්තර් හුවමාරුවේ ඉතිරි කටයුතු අවසන් කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය	**අ.ප.බ.ඇ.**	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
	කර්මාන්ත		
7.	කුඩා හා මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ව්‍යවසායක කාර්මික උද්‍යාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මිල්ලෑව, පාදුක්ක **ව්‍යා.යෝ.:** නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	මූ.පා.ප.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.

අනු අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප.	තත්ත්වය
8.	අපනයනය සඳහා වන ඛනිජ තෙල් පිරිපහදුව, හම්බන්තොට **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය/ සිනොපෙක් ඕවසීස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩින්ග්ස් ලිමිටඩ්	ප.බ.ඇ.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
9.	නල මාර්ග සැකසීම සහ සවි කිරීම, ටැංකි දහයක් (10) ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ චීන වරායේ ඉහළ තෙල් ටැංකි සංකීර්ණයට අනුබද්ධ පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ට්‍රින්කෝ පෙට්‍රෝලියම් ටර්මිනල් (පුද්ගලික) සමාගම	මූ.පා.ප.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
10.	ත්‍රිකුණාමලයේ චීන වරාය තෙල් සංකීර්ණයේ ටැංකි 24ක් සංවර්ධනය කිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා ඛනිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව	මූ.පා.ප.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
11.	සම් සහ සම් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත සඳහා කාර්මික ජනපදයක් ස්ථාපිත කිරීමේ , වාලච්චේන, මඩකලපුව **ව්‍යා.යෝ.:** කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය	මූ.පා.ප.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය		
12.	ඉන්ධන දැව වාෂ්ප බොයිලේරුවක් සහ මඩිති භෂ්මීකාරකයක් ස්ථාපනය කිරීම. **ව්‍යා.යෝ.:** ටීජේ ලංකා පී.එල්.සී.	**මූ.පා.ප.**	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
13.	යෝජිත දහන යන්ත්‍රය **ව්‍යා.යෝ.:** ශක්ති ලංකා වේස්ට් සොලියුෂන් (පුද්ගලික) සමාගම, නාගහවත්ත පාර, රණාල	**මූ.පා.ප.**	විෂයගත රැස්වීම සහ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය පවත්වා ඇත
	නාගරික සංවර්ධනය		
14.	මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, දඬුගම ජා ඇල **ව්‍යා.යෝ.:** වර්ල්ඩ් මාර්ට් කලම්බෝ (පුද්ගලික) සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
	හෝටල්		
15.	යෝජිත ගොල්ෆ් පිටිය සහ මෙල් වත්ත සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** මෙල් වත්ත ප්‍රොපටීස් (පුද්ගලික) සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
16.	යෝජිත නානු ඔය සිට නුවර එළිය දක්වා කේබල් කාර් ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** අවුට්ඩෝ ඉංජිනියරින් (පුද්ගලික) සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
17.	තිඹිරිය ස්කයිලයින් රිසෝට්ස්, උඩ තිඹිරිය, නාරංගල **ව්‍යා.යෝ.:**යූ.ඩී.එස්. ඇග්‍රෝ හෝල්ඩින්ග්ස් පුද්ගලික සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
	කැණීම්		
18.	EL423 සහ EL424 බලපත්‍ර ප්‍රදේශවලින් මන්නාරම දූපතෙන් බැර ඛනිජ නිස්සාරණය කිරීමේ යෝජිත ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ඔරයන් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.	විෂයගත රැස්වීම හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය පවත්වා ඇත.

අනු අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප.	තත්ත්වය
19.	ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සඳහා කෙරවලපිටිය අක්වෙරළ මුහුදු වැලි කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාව	ප.බ.ඇ.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
20.	යෝජිත පොස්පේට් කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය එප්පාවල **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා පොස්පේට් ලිමිටඩ්	ප.බ.ඇ.	විෂයගත රැස්වීම හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය පවත්වා ඇත.
21.	යෝජිත ඛණිජ වැලි කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පොදුවකට්ටු, ත්‍රිකුණාමලය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා මිනරල්ස් සෑන්ඩ්ස් ලිමිටඩ්	ප.බ.ඇ.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
විදුලිබල හා බලශක්ති			
22.	යෝජිත මෙ.වො. 700 සූර්ය බලශක්ති උද්‍යානය සහ සංචිත ජාල උපපොළ - පූනකරි වැව, කිලිනොච්චිය **ව්‍යා.යෝ.:** යුනයිටඩ් සෝලාර් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
23.	යෝජිත මෙ. වො. 250 සුළං බල ව්‍යාපෘතිය (අදියර II) මන්නාරම **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	ප.බ.ඇ.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
24.	යෝජිත කි.වො. 220 අධිබල සම්ප්‍රේෂණ රැහැන් ව්‍යාපෘතිය නව අනුරාධපුරයේ සිට නව හබරණ දක්වා **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය	අ.මූ.පා.ප.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
25.	යෝජිත මෙ.වො. 100 කේම්බ්‍රිජ් සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, සූරියවැව, හම්බන්තොට **ව්‍යා.යෝ.:** කේම්බ්‍රිජ් පවර් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
26.	යෝජිත මෙ.වො. 100 බෝල්ටන් සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, සූරියවැව, හම්බන්තොට **ව්‍යා.යෝ.:** බෝල්ටන් පවර් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
27.	යෝජිත මෙ.වො. 10, පාවෙන සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, මීගමුව **ව්‍යා.යෝ.:** සෝලර් රිසෝර්සස් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
28.	යෝජිත කුඹල්ඔළුව-පුඩළු ඔය කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය, කොත්මලේ , නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය **ව්‍යා.යෝ.:** රිවින්මො හයිඩ්‍රෝ පවර් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
29.	මුතුරාජවෙල සිට බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපළ දක්වා ජෙට් A-1 හුවමාරු නල මාර්ගයක් ඉදිකිරීම සහ ආශ්‍රිත සංවර්ධනය **ව්‍යා.යෝ.:** ලංකා ඛනිජ තෙල් සංස්ථාව	අ.මූ.පා.ප.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
30.	යෝජිත මෙ. වො. 204 වේරවිල් සුළං බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, පූනකරි, කරච්චි, කන්වඩලෙයි ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ,	ප.බ.ඇ.	තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.

අනු අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප.	තත්ත්වය
	කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කය **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය		
31.	මෙ. වො. 350 ස්වභාවික වායු දහන සංයුක්ත චක්‍ර විදුලි බලාගරය **ව්‍යා.යෝ.:** සොබාදනවි ලිමිටඩ්	ප.බ.ඇ.	පාරිසරික අනුමැතිය දීර්ඝ කිරීම සලකා බලනු ලැබේ.
32.	යෝජිත මෙ. වො. 52.5 සුළං බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය වඩමාරච්චි නැගෙනහිර මරුතන්කර්නි, යාපනය දිස්ත්‍රික්කය **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය	ප.බ.ඇ.	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
	ජල සැපයුම්		
33.	මුන්දෙණිආරු ගංගා ද්‍රෝණිය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අම්පාර සහ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කය **ව්‍යා.යෝ.:** වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	**ප.බ.ඇ.**	තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
34.	මෙගාවොට් 4.8 ක බලාගාරයක් සහිතව වී ඔය ජලාශය ඉදිකිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	**ප.බ.ඇ.**	නිර්ණේය විෂය නිකුත් කර ඇත.
35.	යටිමහන ජලාශ ව්‍යාපෘතිය, මාවනැල්ල **ව්‍යා.යෝ.:** ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	**ප.බ.ඇ.**	**අවසාන ප.බ.ඇ. වාර්තාව ලබා දී නැත.**
36.	බෝවතැන්න සිට වැමැඩිල්ල ජලාශය දක්වා ඉදිවන උමං මාර්ගය සහ වැමැඩිල්ල ජලාශයේ දකුණු ඇළ වැඩිදියුණු කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය	**ප.බ.ඇ.**	තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
37.	ගිං නිල්වලා හැරවුම් ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	ප.බ.ඇ	විෂයගත රැස්වීම හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණය පවත්වා ඇත.
38.	පුනකරී වැව් බැම්ම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සහ ලවන ජලය පාලනයට බැම් ඉදිකිරීම **ව්‍යා.යෝ.:** යුනයිටඩ් සෝලා එනර්ජි ශ්‍රී ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	විෂය ප්‍රමාණය සහ වැඩිමනක් තොරතුරු විමසා ඇත.
	කෘෂිකර්ම		
39.	තේ, කෝපි සහ අගාවුඩ් ශාක සිටුවීමේ ව්‍යාපෘතිය **ව්‍යා.යෝ.:** සමනල එස්ටේට් හෝල්ඩිංග්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	ප.බ.ඇ	විෂය ප්‍රමාණය සහ වැඩිමනක් තොරතුරු විමසා ඇත.
40.	මුතුවැල්ල කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය- මහවැලි 'බී' කලාපය **ව්‍යා.යෝ.:** ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය	මූ.පා.ප.	තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීමට ලක් කරමින් ඇත.
	ජලජීවී වගාව		
41.	යෝජිත ඉස්සන් වගා කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය, ගල්මුල්ල, හම්බන්තොට **ව්‍යා.යෝ.:** රේන්බෝ ෆුඩ්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	**ප.බ.ඇ.**	විෂය ප්‍රමාණය සහ වැඩිමනක් තොරතුරු විමසා ඇත.

1.2 ප.බ.ඇ. හා මූ.පා.ප. ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කිරීම.

ජාතික පරිසර පනතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන මඟින් 'නියමිත ව්‍යාපෘති' සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියේ ඇගයීම් කටයුතු සිදු කරනු

ලබයි. 2024 වර්ෂයේ දී ලැබුණු අයදුම්පත් 40ක් මූලික පිරික්සීමේ ක්‍රියාවලිය (Screening) හරහා වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව, වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වැනි අනෙකුත් අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලදි- වගුව 05.

සංකීර්ණ පාරිසරික ගැටලු රහිත 'නියමිත ව්‍යාපෘති' සඳහා මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පලාත් කාර්යාල වෙත බලය පවරා ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිවලට අදාල කටයුතු කර ගෙන යාමේ දී අවශ්‍ය සහාය හා මඟ පෙන්වීම පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් ලබා දී ඇත. ඒ අනුව ව්‍යාපෘති 16ක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය වෙත යොමු කරන ලදි - වගුව 05 අ.

TABLE 25 : 2024 **වසරේ දී අනෙකුත් අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති			
ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අ.අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 42			
අනු අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය**
1.	යෝජිත සංචාරක ව්‍යාපෘතිය "එකෝ පාර්ක්", අංක 288, වනජීවී කාර්යාල පාර, මා ඔය	ටී. නෙවිල් පෙරේරා මහතා, අංක 288, වනජීවී කාර්යාල පාර, මා ඔය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
2.	යෝජිත කළුගල් කොරි ව්‍යාපෘතිය, පෙරියකට්ටිකුලම් රක්ෂිත වනාන්තරය, වව්නියාව උතුර	කේ.පී. අසංගිකා මදුවන්ති, නො. 571/ඒ, පදවිපරාක්‍රමපුර	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
3.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, සිංහකන්ද, ගලමැටියාව	නලවත්තගේ සිරියලතා මහත්මිය, අංක 100, 5 කණුව, වයිනාබේ, මහනුවර පාර, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
4.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, සිංහකන්ද, ගලමැටියාව	මාෂි වෙළඳ මධ්‍යස්ථානය, අංක 46/1, ඒකකය 22, අග්බෝපුර, කන්තලේ	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
5.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය, සිංහකන්ද, උතුරු ගලමැටියාව	ආර්.එම්.එල්.ඩබ්ලිව්.ආර්. රණවීර මයා, අංක 4/13, පන්සල පාර, විල්ගම, කන්නිය, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
6.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය, සිංහකන්ද, උතුරු ගලමැටියාව	ඩබ්ලිව්.එම්. ෆයිසර්, 2 වන හරස් පාර, රොටවැව, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
7.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය, සිංහකන්ද, උතුරු ගලමැටියාව	අයි.නවහීර් මයා, කුට්ටිකරච්චි, කින්නියා 05	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
8.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය, සිංහකන්ද, උතුරු ගලමැටියාව	එම්. එෆ්. නලීර් මයා, අලිම් වීදිය, නන්චෝලයිවේන, කින්නියා	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
9.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පඹුරුගස්හින්න රක්ෂිත වනාන්තරය, ගෝමරන්කඩවල , ත්‍රිකුණාමලය	සිතුම් හාඩ්වෙයාර් සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය, ගල්කඩවල, ගෝමරන්කඩවල, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති			
ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අ.අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 42			
අනු අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය**
10.	යෝජිත මෙ. වො.10 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය	මයික්‍රෝ හයිඩ්‍රෝ ඉඹුල්කන්ද පුද්ගලික සමාගම	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
11.	යෝජිත මෙ. වො. 2.5 මිනිපේ දකුණු ඉවුර කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය, කන්දකැටිය, බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කය	වලව නදී හයිඩ්‍රෝ පවර් ප්‍රොජෙක්ට්ස් පුද්ගලික සමාගම	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
12.	යෝජිත මෙ.වො. 10 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය, පුදුකුඩිඉරිප්පු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය, මූලතිව් දිස්ත්‍රික්කය	ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
13.	ද වේව්ස්, වලව - තරු හතරේ හෝටලය ගොඩවාය, අම්බලන්තොට	එන්. සී. ඩබ්ලිව්, ලෙෂර්, 177/1 නාවල පාර, නුගේගොඩ	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
14.	රින්ග් බයි ද ලේක්, මහ කප්පින වල්ව්ව පාර, බලපිටිය	T & O ලෙෂර් හෝල්ඩින් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
15.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, නුවරගල රක්ෂිත වනාන්තරය, මහඔය, අම්පාර	එම්.ජී.යූ.කමලසේන මහත්මිය, නො. 21/13/2, කෝන්ගස්හන්දිය, උහන	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
16.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පන්කුලම් යෝජිත රක්ෂිත වනාන්තරය, කන්නිය, ත්‍රිකුණාමලය	පී.එම්.කේ. ගෝමස් මහතා. , නො. 09, ජයවික්‍රමපුර, ලව් ලේන්, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
17.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පන්කුලම් යෝජිත රක්ෂිත වනාන්තරය, කන්නිය, ත්‍රිකුණාමලය	එස්. ප්‍රතීපන් මහතා, අංක 691, භාරතීපුරම්, 01 වැනි පටුමග, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
18.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පන්කුලම් යෝජිත රක්ෂිත වනාන්තරය, කන්නිය, ත්‍රිකුණාමලය	එස්.මයුරන් මහතා, නො. 48/204, විනයාගපුරම් නුවර පාර, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
19.	යෝජිත මෙ.වො. 10 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, මාන්කුලම්, මූලතිව් දිස්ත්‍රික්කය	මයික්‍රෝ හයිඩ්‍රෝ ඉලුඹුකන්ද ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ් , 56/20, කුමාරගෙවත්ත, පැලවත්ත, බත්තරමුල්ල	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
20.	යෝජිත මෙ.වො. 5 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, වැලිකන්ද, පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය	සම්මානී සෝලා ඉලෙක්ට්‍රෝ (පුද්ගලික) සමාගම	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
21.	යෝජිත බොරළු කැණීම් ව්‍යාපෘතිය (කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය), 10 කණුව, කිතුලුතුව, මොරවැව	පියල් සප්ලයි ඇන්ඩ් කන්ස්ට්‍රක්ෂන්, අංක. 2078/1, නවනිවාස පාර, ආන්දකුලම්, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
22.	යෝජිත බොරළු කැණීම් ව්‍යාපෘතිය (කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය), සිංහකන්ද, තම්පලගාමන්, ත්‍රිකුණාමලය	නලවත්තගේ සිරියලතා මහත්මිය, අංක 100, 5 කණුව, වයිනාබේ, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති			
ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අ.අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 42			
අනු අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය**
23.	යෝජිත බොරළු කැණීම් ව්‍යාපෘතිය, ගලමැටියාව උතුර (කන්තලේ රක්ෂිත වනාන්තරය), ගලමැටියාව, තම්පලගාමන්	එම්.ජී. මල්කාන්ති මිය, නො. 291/C, යුනිට් 03, රජ ඇල, කන්තලේ	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
24.	යෝජිත බොරළු කැණීමේ ව්‍යාපෘතිය, පුවක්ගහ උල්පත, ඇලහැර	අමිත් මඩවල මයා, අධ්‍යක්ෂ, රැන්ඩෙල් ලංකා කන්ස්ට්‍රක්ෂන්, නො. 27/3, පේරලන්ද පාර, රාගම	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
25.	යෝජිත ඛනිජ වැලි නිස්සාරණ ව්‍යාපෘතිය - EL 431, ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය - මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
26.	යෝජිත ඛනිජ වැලි නිස්සාරණ ව්‍යාපෘතිය - EL 432, ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය - මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
27.	යෝජිත ඛනිජ වැලි නිස්සාරණ ව්‍යාපෘතිය - EL 436, මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කය - මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
28.	යෝජිත ඛනිජ වැලි නිස්සාරණ ව්‍යාපෘතිය - EL 434, මුලතිව් දිස්ත්‍රික්කය - මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් ප්‍රයිවට් ලිමිටඩ්	මීඩ්වෙස්ට් හෙවි සෑන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
29.	යෝජිත බොරළු කැණීම් ව්‍යාපෘතිය, (ආඩියාගලහින්න රක්ෂිත වනාන්තරය), රංගිරිඋල්පත ගෝමරන්කඩවල	ස්වාමිනාදන් කුකේස් මහතා, අංක 32/4, කැබලි අංක 03, සම්පල්තිව්, ත්‍රිකුණාමලය	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
30.	යෝජිත මහල් නිවාස ව්‍යාපෘතිය, අංක 3 ඩීන්ස්ටන් පෙදෙස, අංක3 සහ 4 සහ 6 ඩීල් පෙදෙස, කොළඹ 03	ෆ්රේසර් සුයිට්ස් අපාර්ට්මන්ට්ස් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
31.	බහු මහල් ගබඩා සහිත සැපයුම් සහ වාණිජ සංකීර්ණය, කොළඹ වරාය, කොළඹ 01	රේමන්ඩ් මු, ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, දකුණු ආසියානු වාණිජ සහ සැපයුම් මධ්‍යස්ථානය, කොළඹ වරාය, 120/20, මැරීන් ඩ්‍රයිව්, කොළඹ 01	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
32.	යෝජිත අර්තාපල් සහ ස්ට්‍රෝබෙරි වගා ව්‍යාපෘතිය- මීපිලිමාන, කන්ද ඇල, වැලිමඩ	ආර්.එච්.එන්.එච් සමරතුංග මහතා, ග්‍රීන්ඩේල් ඇග්‍රෝ පුද්ගලික සමාගම, 49/9, සමන් මාවත, ගලවිලවත්ත, හෝමාගම	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව

ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති			
ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අ.අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 42			
අනු අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය**
33.	කොළඹ වරාය නගර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - ගාලුමුවදොර පිටියෙන් වරාය නගරයට ඇතුළු වීමට සෑදීමට යෝජිත ලී පාලම	CHEC පෝට් සිටි කලම්බෝ පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
34.	ඉඳිකිරීම් ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය, යුරෝ රෙඩිමික්ස් පුද්ගලික සමාගම, උතුරු පළාත	යුරෝ රෙඩිමික්ස් පුද්ගලික සමාගම	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
35.	යෝජිත මෙ.වො. 1 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය, පදවුගම, ලුණුගම්වෙහෙර	කෙන්යන් සයිරස් පුද්ගලික සමාගම, ගල්කිස්ස	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
36.	යෝජිත මෙ.වො. 5 ක දඹුලුඔය ජලාශයේ පාවෙන සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය,	වින්ඩ්ෆෝස් පුද්ගලික සමාගම	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
37.	යෝජිත මෙ.වො. 10 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය, පොළොන්නරුව	සූර්යධනවි සූර්ය බලශක්ති සමාගම, 334, T. B. ජයා පාර, කොළඹ 10	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
38.	යෝජිත මෙ.වො. 10 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය, පොළොන්නරුව	මොනරාගල රිවිබල පුද්ගලික සමාගම	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
39.	යෝජිත මෙ.වො. 150 සුළං බල ව්‍යාපෘතිය, ඩව් බේ	එන්විෂන් පුද්ගලික සමාගම	වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව
40.	යෝජිත අඹ වගා ව්‍යාපෘතිය, තණමල්විල	කේ ගාමිණී රත්න කුමාර මහතා, අලුත්වැව, කොටවෙහෙර, තණමල්විල	වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
ආ. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 16			
අංකය	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය/ ඒකකය**
1.	යෝජිත කාමර 100 තරු හෝටලය, බත්ගොඩැල්ලහේන, හල්දුම්මුල්ල	හල්දුම්මුල්ල රිසෝට් පුද්ගලික සමාගම, ඩී පී එම් ටී ජයමාන්න, "ඩීපීජේ හවුස්", ජැස්මින් පාර්ක්, නාරාහේන්පිට පාර, නාවල	උඟව පළාත් කාර්යාලය
2.	සංචාරක හෝටලය, සීගිරිය වෝටර් කොටේජ්, 134/E, කිඹිස්ස, සීගිරිය	කේ ඒ රුවන් රවීන්ද්‍ර ගුණසේකර මහතා	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය
3.	කොළඹගේ මාවතේ මලාපවහන පොම්පාගාරය සහ ෆෝස් මේන් ඇතුළුව තාවකාලික මලාපවහන සම්බන්ධතාවය ඉදිකිරීම	කොළඹ නාගරික පුනර්ජනන ව්‍යාපෘතිය, නාගරික සංවර්ධන සහ නිවාස අමාත්‍යාංශය	බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය

ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති			
ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අ.අනුයෝජිත ආයතන වෙත යොමු කරන ලද ව්‍යාපෘති- 42			
අනු අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**	**ව්‍යාපෘතිය අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය**
4.	සංචාරක ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කිරීම සඳහා අවසර ලබා ගැනීම	ප්‍රනීත් මධුසංක ප්‍රේමදාස මයා, අංක E (455) B, පොල්අත්තෑව, සීගිරිය	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය
5.	යෝජිත බුටික් හෝටලය, අසායා සමිට්, ස්ප්‍රිං මවුන්ටන් වත්ත, ගම්මඩුව, කළුගලතැන්න, සීරංගහ වත්ත, අඹන්ගහ කෝරළය	හැකර්ස් බීච් පුද්ගලික සමාගම	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය
6.	ඇල්ල නගරය සඳහා අපජල කළමනාකරණ පද්ධතිය	ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය	ඌව පළාත් කාර්යාලය
7.	ඉඩම් නොමැති ජනතාව සඳහා ඉඩම් ලබා දීම, මහකන්දවත්ත	ටී.එම්. සුරේන්ද්‍ර බණ්ඩාර මහතා, සභාපති, නිවාස සමිතිය, මහකන්දවත්ත II ජනපදය, ගඟවට කෝරළය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය, සෙංකඩගල, මහනුවර	මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය
8.	සංචාරක නිකේතනයක් ඉදි කිරීම සඳහා අවසර ලබා ගැනීම.	සෙනුර ෆොන්සේකා මහතා	දකුණු පළාත් කාර්යාලය
9.	යෝජිත හල්මිල්ලකැටිය සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය (මෙ. වො. 6.5), රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කය	R R ඉන්ටනැෂනල් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් හෝල්ඩිංග්ස් පුද්ගලික සමාගම	දකුණු පළාත් කාර්යාලය
10.	කොන්කටුව ප්‍රදේශයේ යෝජිත මෙගාවොට් 1.5 ක සූර්ය බලාගාරය	ඇක්වෙල් ග්‍රීන් එනර්ජී පුද්ගලික සමාගම	දකුණු පළාත් කාර්යාලය
11.	යෝජිත මෙගාවොට් 4.8 ක සූර්ය බලාගාරය සුදුගල	ඇක්වෙල් ග්‍රීන් එනර්ජී පුද්ගලික සමාගම	දකුණු පළාත් කාර්යාලය
12.	යෝජිත මෙගාවොට් 2 ක බිම් සවිකළ සූර්ය බලාගාරය, සුදුගල	ඇක්වෙල් ග්‍රීන් එනර්ජී පුද්ගලික සමාගම	දකුණු පළාත් කාර්යාලය
13.	යෝජිත මෙගාවොට් 2 ක සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය - තුල්හිරිය	ඇක්වෙල් ග්‍රීන් එනර්ජී පුද්ගලික සමාගම	වයඹ පළාත් කාර්යාලය
14.	යෝජිත මෙ.වො. 137 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, ත්‍රිකුණාමලය	බ්ලූසන් ටෙක්නොලොජී පුද්ගලික සමාගම	නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලය
15.	ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව සඳහා ඉඳිකරන රෝහල	ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කඳවුර, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය
16.	යෝජිත මෙ. වො. 2 සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය- පන්නල	ඇක්වෙල් ග්‍රීන් එනර්ජී පුද්ගලික සමාගම	වයඹ පළාත් කාර්යාලය

1.3 ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප. ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන වෙත අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබා දීම.

වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව සහ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව ද පිළිවෙලින් වෙරළ සංරක්ෂණ පනත සහ වන සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂණ පනත්වල ප්‍රතිපාදන යටතේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කරනු ලබයි. එම ආයතන සඳහා ද පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබා දී ඇත. 2024 වසරේ වෙරළ සංරක්ෂණ හා වෙරළ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව හා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට පිළිවෙලින් ව්‍යාපෘති 16ක් හා 22ක් යොමු කර ඇත.

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන මඟින් 'නියමිත ව්‍යාපෘති' සඳහා ද පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සිදු කරනු ලබයි. ඒ අනුව ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන යටතේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය මගින් අනුමැතිය ලබාදීම සඳහා ව්‍යාපෘති 34ක් සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය මඟින් තාක්ෂණික සහාය එම ආයතන ලබා දී ඇත. - වගුව 06.

ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන වෙත තාක්ෂණික සහාය ලබාදීමේ ක්‍රියාවලියේ දී නිර්ණේය විෂය (ToR) කෙටුම්පත් කිරීම, තාක්ෂණික කමිටුව නියෝජනය කිරීම සහ ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප. වාර්තා සඳහා අදහස්/ නිරීක්ෂණ ලබාදීම ද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් සිදු කර ඇත. මෙම ආයතන අවසන් අනුමැතිය ලබාදීමට ප්‍රථම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාවය විමසිය යුතු අතර එකඟතාවය ලබා දීමේ දී අවසන් අනුමැතියට අන්තර්ගත කළ යුතු නිර්දේශ/ කොන්දේසි ලබා දෙනු ලබයි

.

TABLE 26 : **අනෙකුත් ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය වෙත තාක්ෂණික සහය ලබා දුන් ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක	ප.බ.ඇ/ මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය- වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව- 16			
1.	කල්පිටිය, එරුමතිව් දූපතේ යෝජිත කාමර 113ක එකෝ සංචාරක නිකේතන ව්‍යාපෘතිය	කන්සල්ටන්ට් ඉන්ජිනියර්ස් ඇන්ඩ් ආකිටෙක්ට්ස් ඇසෝසියේටඩ් (පුද්ගලික) සමාගම	ප.බ.ඇ.
2.	යෝජිත කාමර 08 බීච් රිසෝට් ව්‍යාපෘතිය - රූකව, තංගල්ල	ස්ට්‍රැටර්ස්පියර් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
3.	මුහුදු ජලය භාහිරාස්‍රැතිය මගින් පිරිපහදු කිරීමේ (ලවණ ඉවත් කිරීමේ) පද්ධතිය- අරලිය උණවටුන හෝටල් ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමුද්‍රීය පිටවුම් නලයක් සහ උණවටුන ඕලන්ද ඇළෙහි ජල පිරිපහදුව සඳහා අපජල පිරිපහදු කිරීමේ පද්ධතිය, වැල්ලදේවාලය, පාර, යද්දෙහිමුල්ල, උණවටුන	අරලිය උණවටුන බීච් හොටෙල් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.
4.	කාමර 55 සහිත හෝටල් ව්‍යාපෘතිය, අංක 368, ගණහේන, උණවටුන	අරලිය ගෝල්ඩන් බීච් රිසෝට් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
5.	යෝජිත සභාධිපත්‍ය මහල් නිවාස ඒකක 125ක සහ සභාධිපත්‍ය නොවන විලා නිවාස17ක ව්‍යාපෘතිය, කුඩාවස්කඩුව, කළුතර	හෝම් ලැන්ඩ් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
6.	යෝජිත මෙ.වො. 3 සූර්ය බල ව්‍යාපෘතිය, කකුඩා, මඩකලපුව	ඇල්පිටිය වැවිලි පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
7.	යෝජිත කාමර 14 කින් යුත් බුටික් හෝටල් ව්‍යාපෘතිය (රින්ග් බයි ද ලේක්) -	T & O ලෙෂර් හෝල්ඩින් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක	ප.බ.ඇ/ මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය- වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව- 16			
	මහ කප්පින්න වලව්ව පාර, වැලිවතුගොඩ, බලපිටිය		
8.	ගාලු වරාය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය	අ. ප.බ.ඇ.
9.	යෝජිත බහිජ වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘතිය, පරිකන්මඩු - මන්නාරම - පාවිලුක්කිලායන් (දකුණු වෙරළ තීරය) සහ උප්පුතරවි - පේසාලේ - එරුක්කලම්පිඩ්ඩි (උතුරු වෙරළ තීරය) වෙරළ තීරය, මන්නාරම දිස්ත්‍රික්කය	මාර්ස් මෙටිල්ස් ඇන්ඩ් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
10.	යෝජිත මහල් නිවාස ඒකක 103ක සහ විලා නිවාස 28ක ව්‍යාපෘතිය - (අදියර 1)	හෝම් ලැන්ඩ් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
11.	යෝජිත සභාධිපත්‍ය මහල් නිවාස ඒකක 125ක් සහ විලා 17ක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (අදියර 2)	හෝම් ලැන්ඩ් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
12.	යෝජිත සභාධිපත්යප මහල් නිවාස ඒකක 107ක් සහ විලා 28ක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	හෝම් ලැන්ඩ් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
13.	11- විලා ආයුර්වේද නිවාඩු නිකේතන ව්‍යාපෘතිය, රකව	එෆ්.පී.ඩී. සිලෝන් එන්ටර්ප්‍රයිසර්ස් පුද්ගලික සමාගම	අ.මූ.පා.ප
14.	යෝජිත කාමර 08 වෙරළ නිවාඩු නිකේතන ව්‍යාපෘතිය	ස්ට්‍රැටර්ස්පියර් (පුද්ගලික) සමාගම, මලිත්තංගහවත්ත, රකාව, තංගල්ල	මූ.පා.ප
15.	නිලාවේලි වෙරළ තීරයේ යෝජිත බහිජ වැලි කැණීම් ව්‍යාපෘතිය (EL 441) ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික්කය - ජේම්ස් ග්ලෝබල් පුද්ගලික සමාගම	ජේම්ස් ග්ලෝබල් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.
16.	යෝජිත කුඹුක්කන් ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	ප.බ.ඇ.
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය- වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව- 22			
1.	වානිජ කටයුත්තක් සඳහා රජයේ ඉඩමක් දීර්ඝ කාලීන බදු ඉල්ලීම, කේ. කේ. ඩී. කරුණාරත්න මයා	කේ. කේ. ඩී. කරුණාරත්න මයා	මූ.පා.ප
2.	වානිජ කටයුත්තක් සඳහා රජයේ ඉඩමක් දීර්ඝ කාලීන බදු ඉල්ලීම, දොන් රත්න කුමාර වීරසිංහ මයා	දොන් රත්න කුමාර වීරසිංහ මයා	මූ.පා.ප
3.	යෝජිත කිතුල්කොටේගම කර්මාන්තපුරය	කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය	ප.බ.ඇ.
4.	යාල ගල්ලේ පිවිසුම ආශ්‍රිතව සංචාරක නිකේතනයක් සඳහා ඉඩමක් දීර්ඝ කාලීන බදු පදනම මත ලබා ගැනීම, ලුණුගම්වෙහෙර ජාතික උද්‍යානය	සී. ජේ. වික්‍රමසිංහ මයා	මූ.පා.ප
5.	සංචාරක ව්‍යාපෘතියක් සඳහා දීර්ඝ කාලීන බදු පදනම මත ඉඩමක් ලබා ගැනීම, නිමලව අභය භූමිය	ටී.එච්.ඩී. නිරන්ජන් මයා	ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප
6.	යෝජිත නිවාඩු නිකේතනයක් ඉදි කිරීම	දේවමුණි සුනිල් ද සොයිසා මයා	මූ.පා.ප

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක	ප.බ.ඇ/ මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය- වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව- 16			
7.	සංචාරක හෝටල් ව්‍යාපෘතියක් සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම් නිර්දේශ ලබා ගැනීම	මජින්ත මඩවල නො.16, රත්මල් මාවත සිරිමල් උයන, රත්මලාන	මූ.පා.ප
8.	වානිජ ව්‍යාපෘතියක් සඳහා ඉඩමක් දීර්ඝ කාලීන බදු පදනමින් ඉල්ලුම් කිරීම - විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානයේ ප්‍රේරක කලාපය තුළ	එස්.ඒ. ජනක නිමලචන්ද්‍ර මයා	මූ.පා.ප
9.	යෝජිත කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, කන්දකාඩුව	ජාතික පශු සම්පත් සංවර්ධන මණ්ඩලය	ප.බ.ඇ.
10.	යෝජිත සිව්මෙක් කැවෙන්ඩිෂ් කෙසෙල් වගා ව්‍යාපෘතිය, ගිරාඳුරුකෝට්ටේ	ඩෝල් ලංකා පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
11.	යෝජිත ඉන්ධන පිරවුම්හල, මරුතැන්කෙනි	එස් කෝගුලන්	මූ.පා.ප
12.	යෝජිත එළුතුමඩුවාල් - නගර්කෝවිල් මාර්ග පාලම් ව්‍යාපෘතිය	ග්‍රාමීය පාලම් ව්‍යාපෘතිය, පළාත් සභා රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ පළාත් පාලන කටයුතු	මූ.පා.ප
13.	ලංකා ඉන්ධන පිරවුම්හල, මනම්පිටිය	එච්.ජී.ඒ. පලන්සූරිය මයා	මූ.පා.ප
14.	යෝජිත ඉන්ධන පිරවුම්හලක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා නිර්දේශ ලබා ගැනීම	ජේ. ඒ.එස්.එම්. ජයවික්‍රම	මූ.පා.ප
15.	යෝජිත කුකුල් ගොවිපලක් සඳහා පරිසර බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම	ටී. එච්. බී. පී. කුමාර ද සොයිසා මයා	මූ.පා.ප
16.	නැවත ඉදිකිරීමට යෝජිත රෝයල් ලෝටස් හෝටල් ව්‍යාපෘතිය,	රෝයල් ලෝටස් හෝටලය	මූ.පා.ප
17.	යෝජිත ඒකාබද්ධ කෘෂි සංචාරක ව්‍යාපෘතිය,	එච්.එම්. ලලිත් බණ්ඩාර මයා, තුරු සෙවණ පැළ තවාන	මූ.පා.ප
18.	නිවසක් ඉදි කිරීමට අවසර ලබා ගැනීම (මින්නේරිය ජාතික උද්‍යානය - සැතපුමේ සීමාව තුළ)	ශ්‍රියංගනී සන්ධ්‍යා වැන්ඩකෝන් මිය	මූ.පා.ප
19.	වාහන සේදීමේ ස්ථානය, මන්නාරම	ඒ එන් රීගන් මහතා	මූ.පා.ප
20.	වනජීවී ආරක්ෂක කලාප ප්‍රදේශවල මොබිටෙල් කුළුණු ස්ථාපනය - පෙරියකාමම්, පාලියාරු, උප්පුලම්, එරුක්කලම් පිඩිඩි	මොබිටෙල් පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප
21.	පාරිසරික බලපත්‍රය ලබා ගැනීම - මේනකා රයිස් මිල්ස් (පුද්ගලික) සමාගම.	මේනකා රයිස් මිල්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	මූ.පා.ප
22.	සුංගාවිල, මලාපවහන පවිත්‍රාගාරය සඳහා පාරිසරික බලපත්‍රය ලබා ගැනීම	ලංකාපුර ප්‍රාදේශීය සභාව	මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය - වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව- 02			
1.	මෙ.වො.100 මුතුර් සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය	ඕබිටල් එනර්ජි පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප.
2.	කුඹුක්කන් ඔය ජලාශ ව්‍යාපෘතිය	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව	ප.බ.ඇ.
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය - නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය- 01			

අංකය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක	ප.බ.ඇ/ මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය- වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුව- 16			
1.	යෝජිත නිවාස ඒකක 700ක් සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම, ඇපල්වත්ත, කොළඹ 10	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය	මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය - විදුලිබල හා බලශක්ති අමාත්‍යාංශය- 01			
1.	වේයන්ගොඩ සිට හබරණ දක්වා ඉදි කිරීමට යෝජිත කි.වෝ 220 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	අ.මූ.පා.ප
ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතනය - ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය- 04			
1.	මොරගොල්ල ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය	ප.බ.ඇ.
2.	යෝජිත දිගන සුඛෝපභෝගී විලා ව්‍යාපෘතිය, අංක 4211,ගඟපිටිය වත්ත, අළුත්වත්ත,කෙන්ගල්ල,දිගන,මහනුවර	වික්ටෝරියා රෙසිඩන්සීස් පුද්ගලික සමාගම	ප.බ.ඇ.
3.	යෝජිත මෙ.වෝ 100 ඉන්ෆිනිටම් එනර්ජි හම්බන්තොට සූර් ය බල ව්‍යාපෘතිය, සූරියවැව, හම්බන්තොට	අයි. ඊ. ජී. එස් ලංකා ප්‍රොජෙක්ට් ලිමිටඩ්	ප.බ.ඇ.
4.	යෝජිත මගුල්පොකුණ සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘතිය, වැලිකන්ද, පොළොන්නරුව	සම්මානි සෝලා ඉලෙක්ට්‍රෝ පුද්ගලික සමාගම	මූ.පා.ප

ප.බ.ඇ. ඒකකය මගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල/ **වෙනත් ඒකක** මගින් හසුරුවන ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික සහාය ලබා දීම සිදු කරයි.

TABLE 27 : **මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල/ වෙනත් ඒකක වෙත තාක්ෂණික සහය/ මාර්ගෝපදේශ ලබා දුන් ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව**

ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක	ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය/ වෙනත් ඒකක
ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම, පොම්පෙමඩු, වව්නියාව	වව්නියාව දකුණ ප්‍රාදේශීය සභාව	උතුරු පළාත් කාර්යාලය
ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රධාන සැලැස්ම පිළිබඳ උපාය මාර්ගික පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ රැස්වීම	අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය	උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකය
යෝජිත අපනයන සැකසුම් කලාපය, වගවත්ත, හොරණ	ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය	පරිසර දූෂණ පාලන ඒකකය
සායනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය, කෙලියපුර, හම්බන්තොට	GFC අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය පුද්ගලික සමාගම	රසායනික සහ උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ඒකකය

2. පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සහ ඒ හා සම්බන්ධ කරුණු/ ගැටලු විසඳීම සඳහා රේඛීය ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය

2.1 නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ පාරිසරික උපදේශන කමිටුව නියෝජනය

පා.බ.ඇ. / මූ.පා.ප යටතේ "නියමිත ව්‍යාපෘති" ලෙස නොගැනෙන නිවාස සහ වාණිජ ගොඩනැගිලි සඳහා අනුමැතිය ලබාදීමේදී නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් පවත්වනු ලබන පාරිසරික උපදේශන කමිටුව වෙත පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් තාක්ෂණික සහාය ලබා දෙනු ලැබේ. 2024 වසරේ දී නව අයඳුම්පත් 11 ක් පාරිසරික උපදේශන කමිටුව වෙත යොමු කර ඇත- වගුව 08 අ. ව්‍යාපෘතීන් 22ක් සඳහා පාරිසරික උපදේශන කමිටු රැස්වීම් හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ2 නියෝජනය

කර ඇති අතර අධ්‍යයන වාර්තා සමාලෝචනය කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිරීක්ෂණ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත යවා ඇත- වගුව 08 ආ.

2024 වසරේ දී නව ව්‍යාපෘති 17 ක් සඳහා පාරිසරික අනුමැතිය ලබා දී ඇති අතර පෙර අනුමැතීන් 03 ක් යාවත්කාලීන කර ඇත- වගුව 8 ඇ.

TABLE 28 : 2024 **වසර තුළ දී පාරිසරික උපදේශන කමිටුව වෙත යොමු කර ඇති නව අයඳුම්පත්**

අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	**ව්‍යාපෘති යෝජක**
1.	යෝජිත මහල් නිවාස සංවර්ධනය, ඇඹුල්ගම පාර, වැලිපිල්ලැව, පනාගොඩ	හෝම් ලැන්ඩ්ස් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම
2.	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ් (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා යෝජිත සහාධිපත්‍ය නිවාස ව්‍යාපෘතිය, අංක 44, සමගි මාවත, තලවතුගොඩ	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම
3.	ද සීසන්ස් නේවාසික මහල් නිවාස, අංක 21, චන්ද්‍රලේඛා මාවත, කොළඹ 08	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් රෙසිඩන්සීස් පුද්ගලික සමාගම
4.	ප්‍රයිම් රෙසිඩන්සීස් (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා යෝජිත මහල් නිවාස, අංක 644, නුවර පාර, කැලණිය	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් රෙසිඩන්සීස් පුද්ගලික සමාගම
5.	සහාධිපත්‍ය මහල් නිවාස ගොඩනැගිලි ව්‍යාපෘතිය, සී වීව් ඇවනිවු, අංක 09, කොළඹ 03	එස්.එම්.අයි. ඩිවෙලිංග්ස් පුද්ගලික සමාගම
6.	යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලය රත්මලාන	අහමඩ් යසීන් මහතා
7.	යෝජිත නේවාසික මහල් නිවාස සංකීර්ණය, අංක 18, පාගොඩ පාර, නුගේගොඩ	Evercore Properties පුද්ගලික සමාගම
8.	යෝජිත නේවාසික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අංක 12, ටිකල් පාර, කොළඹ 08	හෝම් ලැන්ඩ්ස් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම
9.	යෝජිත මිශ්‍ර සංවර්ධනය, අංක 22 , ආර්.ඒ. ද මැල් මාවත (ශ්‍රී උත්තරානන්ද මාවත), කොළඹ 03	සමුපකාර සංවර්ධන කොමසාරිස්
10	යෝජිත රෂ් මෙට්‍රොපොලිස් නේවාසික මහල් නිවාස ව්‍යාපෘතිය, දෙහිවල	රෂ් දේපල සංවර්ධක පුද්ගලික සමාගම
11	යෝජිත සහාධිපත්‍ය නිවාස ව්‍යාපෘතිය කැබලි අංක X, පැරකුම්බා මාවත, මාකොළ	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් (පුද්ගලික) සමාගම.

TABLE 29 : 2024 **වසර තුල දී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කරන ලද පාරිසරික උපදේශන කමිටු රැස්වීම්**

අංක	**ව්‍යාපෘතියේ නම**	**ව්‍යාපෘති යෝජක**
1.	යෝජිත දෙපාර්තමේන්තු ගබඩා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම අංක 611, ගාලු පාර සහ අංක 5 සහ 7, රාජගුරු ශ්‍රී සුබූති පාර, කොළඹ 06	එම් සෙල්වරාජ් මහතා සහ එස් වසන්ති මහත්මිය
2.	යෝජිත නේවාසික සහාධිපත්‍ය ගොඩනැගිල්ල, 14, ඇල්ෆ්‍රඩ් හවුස් ඇවනිව්, කොළඹ 03	රයිස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් පුද්ගලික සමාගම
3.	යෝජිත නේවාසික මහල් නිවාස සංකීර්ණය, අංක 143, තුනදහේන පාර, මාලඹේ	ඉන්වෙස්ට් ලංකා කම්පැනි පුද්ගලික සමාගම
4.	යෝජිත තදාසන්න මහල් නිවාස ව්‍යාපෘතිය අංක 525, මීගමුව-කොළඹ පාර, කපුවත්ත, ජා ඇල.	ජෝන් කීල්ස් ජා-ඇල පුද්ගලික සමාගම
5.	ප්‍රයිම් රෙසිඩන්සීස් (පුද්ගලික) සමාගම සඳහා යෝජිත මහල් නිවාස, අංක 644, නුවර පාර, කැලණිය	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් රෙසිඩන්සීස් පුද්ගලික සමාගම

අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක
6.	යෝජිත නේවාසික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අංක 12, ටිකල් පාර, කොළඹ 08	හෝම් ලැන්ඩ්ස් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම
7.	යෝජිත රෂ් මෙට්‍රොපොලිස් නේවාසික මහල් නිවාස ව්‍යාපෘතිය, දෙහිවල	රෂ් දේපල සංවර්ධක පුද්ගලික සමාගම
8.	යෝජිත නේවාසික මහල් නිවාස සංකීර්ණය, අංක 18 ,පාගොඩ පාර, නුගේගොඩ	එවර්කෝර් ප්‍රොපර්ටීස් පුද්ගලික සමාගම
9.	සභාධිපත්‍ය මහල් නිවාස ගොඩනැගිලි ව්‍යාපෘතිය, සී ඒවි ඇවනිවු, අංක 09, කොළඹ 03	එස්.එම්.අයි. ඩිවෙලිංග්ස් පුද්ගලික සමාගම
10.	යෝජිත මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අංක 27,තලපත්පිටිය, මාදිවෙල	International Construction Consortium පුද්ගලික සමාගම
11.	යෝජිත "ද සීසන්ස්" නේවාසික මහල් නිවාස අංක 21, චන්ද්‍රලේකා මාවත, කොළඹ 08.	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම
12.	යෝජිත විශ්වවිද්‍යාලය රත්මලාන	සීමාසහිත තොරතුරු තාක්ෂණ ආයතනය.
13.	යෝජිත මහල් නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, ඇඹුල්ගම පාර, වැලිපිල්ලෑව, පනාගොඩ	හෝම් ලැන්ඩ්ස් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම
14.	යෝජිත මහල් නිවාස සංකීර්ණය අංක 151, මරදාන පාර, කොළඹ 10	සැන්ඩල් කළම්බෝ පුද්ගලික සමාගම
15.	අධිකරණ සංකීර්ණය ඉදිකිරීම, කොළඹ 12	අධිකරණ, බන්ධනාගාර කටයුතු සහ ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය
16.	යුධ හමුදා නිලධාරීන් සඳහා යෝජිත නවාතැන් ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය, තලංගම උතුර- අදියර I	ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව
17.	යුධ හමුදා නිලධාරීන් සඳහා යෝජිත නවාතැන් ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය, තලංගම උතුර- අදියර II	ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව
18.	ප්‍රවීණ කලාකරුවන් සඳහා යෝජිත නිවාස ව්‍යාපෘතිය, පලතුරුවත්ත කොට්ටාව	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
19.	යෝජිත නිවාස ඒකක 700ක් සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම, ඇපල්වත්ත, කොළඹ 10	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
20.	යෝජිත මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය අංක 250, සිරිමත් රාමනාදන් මාවත, කොළඹ 15.	හාබර් විලේජ් පුද්ගලික සමාගම
21.	යෝජිත සභාධිපත්‍ය නිවාස ව්‍යාපෘතිය කැබලි අංක X, පැරකුම්බා මාවත, මාකොළ	ප්‍රයිම් ලැන්ඩ්ස් (පුද්ගලික) සමාගම.
22.	දුම්රිය මෙහෙයුම් මූලස්ථානය සහ දුම්රිය පාලන මධ්‍යස්ථානය සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම, මරදාන	මාගා ඉංජිනියරින් පුද්ගලික සමාගම

TABLE 30 : 2024 වසර තුල දී පාරිසරික උපදේශන කමිටු මගින් නව පාරිසරික අනුමැතිය ලබා දී ඇති ව්‍යාපෘති

අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක
1.	යෝජිත "ද සීසන්ස්" නේවාසික මහල් නිවාස අංක 21, චන්ද්‍රලේකා මාවත, කොළඹ 08.	ප්‍රයිම් ලෑන්ඩ්ස් පුද්ගලික සමාගම
2.	යෝජිත දෙපාර්තමේන්තු ගබඩා ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම, අංක 611, ගාලු පාර, 5 සහ 7, රාජගුරු ශ්‍රී සුභූති පාර, කොළඹ 6	එම් සෙල්වරාජ් මහතා සහ එස් වසන්ති මහත්මිය
3.	යෝජිත සභාධිපත්‍ය සංවර්ධනය අංක 10, 12, 14, ඇල්ෆ්‍රඩ් හවුස් මාවත සහ අංක 11, ටෙම්පල් ලේන්, කොළඹ 03	එම් එම් සලාහුදීන් මහතා
4.	යෝජිත නේවාසික සංවර්ධනය, ටිකල් පාර, කොළඹ 08	හෝම් ලෑන්ඩ්ස් ස්කයිලයින් පුද්ගලික සමාගම
5.	යෝජිත මහල් නිවාස සංකීර්ණය අංක 481, කලපලුවාව පාර, කොස්වත්ත	KIU කැම්පස් පුද්ගලික සමාගම
6.	නේවාසික මහල් නිවාසය, අංක 05, ජයන්ති පාර, දෙහිවල	රෂ් දේපල සංවර්ධක පුද්ගලික සමාගම
7.	යෝජිත සභාධිපත්‍ය ව්‍යාපෘතිය අංක 525, කොළඹ-මීගමුව පාර, කපුවත්ත, ජා-ඇල	ජෝන් කීල්ස් ජා-ඇල පුද්ගලික සමාගම
8.	ෆ්ලෙමින්ටන් 360°, 26 සී, සේනානායක මාවත, නාවල	International Construction Consortium පුද්ගලික සමාගම
9.	යෝජිත නේවාසික මහල් ගොඩනැගිලි ව්‍යාපෘතිය, අංක 09, සී ව්‍යි මාවත, කොළඹ 03	S M I Dwellings පුද්ගලික සමාගම
10.	යෝජිත නේවාසික ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය, කිංහදෙණිය (අදියර I)	ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය
11.	යෝජිත නේවාසික මහල් නිවාස සංකීර්ණය, අංක 18, පාගොඩ පාර, නුගේගොඩ	Evercore Properties පුද්ගලික සමාගම
12.	යෝජිත නිවාස ඒකක 750ක් සැලසුම් කිරීම සහ ඉදිකිරීම, ෆර්ගියුසන් පාර, කොළඹ 12	නාගරික පුනර්ජනන ව්‍යාපෘතිය
13.	යෝජිත නේවාසික ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය, කිංහදෙණිය (අදියර II)	ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය
14.	ප්‍රයිම් රෙසිඩන්සිස් පීඑල්සී සඳහා යෝජිත මහල් නිවාස අංක 644, නුවර පාර, කැලණිය	ප්‍රයිම් ලෑන්ඩ්ස් රෙසිඩන්සිස් පුද්ගලික සමාගම
15.	නේවාසික සභාධිපත්‍ය සංවර්ධනය අංක 31, රෝහල් පාර, මාදිවෙල, තලපත්පිටිය	මොනාක් ඉම්පීරියල් පුද්ගලික සමාගම
16.	යෝජිත අඩු ආදායම්ලාභී නිවාස ව්‍යාපෘතිය, වනාතමුල්ල, දෙමටගොඩ	නිවාස අංශය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
17.	යෝජිත මහල් නිවාස සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අංක 345, පන්නිපිටිය පාර, තලවතුගොඩ	ග්‍රෑන්ඩ් කැපිටල් රෙසිඩන්සිස් පුද්ගලික සමාගම
පාරිසරික අනුමැතිය යාවත්කාලීන කිරීම		
1.	යෝජිත මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, අංක 250, සිරිමත් රාමනාදන් මාවත, කොළඹ 15	නාගරික පුනර්ජනන ව්‍යාපෘතිය
2.	යෝජිත මහල් ගොඩනැගිල්ල, අංක 104, බක්මීගහ පාර, පෝරේ, අතුරුගිරිය	ඕඩිලියා රෙසිඩන්සිස් පුද්ගලික සමාගම

අංක	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘති යෝජක
3.	යෝජිත මහල් නිවාස සංකීර්ණය අංක 151, මරදාන පාර, කොළඹ 10	සැන්ඩල් කළම්බෝ පුද්ගලික සමාගම

1.2 ව්‍යාපෘති කමිටු, නියාමන කමිටු, ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණ කමිටු, කැබිනට් උප කමිටු, ආංශික අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් සහ නීති උපදේශන සැසි සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කිරීම.

වගුව 6 න් දක්වන ලද පාරිසරික උපදේශන කමිටුවලට අමතරව පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයෙන් පහත වගු අංක 9, 10 සහ 11 හි සඳහන් පරිදි පිළිවෙලින් ව්‍යාපෘති කමිටු, නියාමන කමිටු, කැබිනට් උප කමිටු, ආංශික අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් සහ නීති උපදේශන සැසි සඳහා ද නියෝජනය කර ඇත.

TABLE 31 : 2024 **වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ ව්‍යාපෘති කමිටු**

අංකය	ව්‍යාපෘති කමිටුවේ නම
1.	වැවිලි අමාත්‍යාංශය විසින් කැඳවන ලද දැව හෙළීම පිළිබඳ විශේෂ රැස්වීම
2.	ශ්‍රී ලංකා පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයේ පාර්ශවකරුවන්ගේ සාකච්ඡාව
3.	EL423 සහ EL424.ppt බලපත්‍ර ප්‍රදේශවලින් මන්නාරම දූපතෙන් යෝජිත බර ඛනිජ නිස්සාරණය- සම්බන්ධීකරණ කමිටු රැස්වීම
4.	සූර්ය බලශක්ති ව්‍යාපෘති සඳහා පහසුකම් සැලසීම සඳහා වන යෝජනාව සම්බන්ධ පාර්ශවකරුවන්ගේ රැස්වීම
5.	න්‍යෂ්ටික පරීක්ෂණ තහනම් ගිවිසුම් සංවිධානයේ (Comprehensive Nuclear Test Ban Treaty Organization- CTBTO) ස්ථානීය පරීක්ෂණ ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාසය (Hosting of the On- site Inspection Integrated Field Exercise IFE) සංවිධානය කිරීම පිළිබඳ විශේෂඥ කමිටුවේ රැස්වීම
6.	සුන්දර වෙරළ තීරයක් - ආකර්ශනීය සංචාරක ගමනාන්තයක්- හම්බන්තොට සිට මීගමුව දක්වා වෙරළ පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහන

TABLE 32 : 2024 **වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ නියාමන කමිටු**

අංකය	ව්‍යාපෘති මෙහෙයුම් කමිටුවේ නම
1.	බස්නාහිර ප්‍රදේශ මහා නගර සැලැස්ම 2048 ක්‍රියාත්මක කිරීම, නැගෙනහිර පළාත් උපාය මාර්ගික සංචාරක කලාපය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රධානසැලැස්මක් පිළියෙළ කිරීම හා හම්බන්තොට මහා නගර සැලසුම් කිරීමේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරී කමිටුව
2.	හම්බන්තොට ප්‍රදේශයේ අපනයනය ඉලක්ක කරගත් ඛනිජ තෙල් පිරිපහදුවක් සහ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සැකසුම් මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම
3.	ත්‍රිකුණාමලයේ ඉහළ ටැංකි ගොවිපලේ ටැංකි 61ක් සංවර්ධනය කිරීම
4.	5 වැනි ව්‍යාපෘති කමිටු රැස්වීම- මිශ්‍ර සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, කොල්ලුපිටිය, කොළඹ 03
5.	ව්‍යාපෘති කමිටු රැස්වීම 01- ඕවර්ඩ් වත්ත, නිට්ටඹුව (නාගරික ජනාවාස සංවර්ධන අධිකාරිය)
6.	අපනයනය සඳහා පෙට්‍රෝලියම් පිරිපහදු කිරීම, හම්බන්තොට
7.	උතුරු මැද ඇළ ව්‍යාපෘතිය (UEC/ICB/-2A) මගින් ජනනය කරන ලද උමං මඩ බැහැර කිරීම පිළිබඳ රැස්වීම
8.	ආයෝජන ප්‍රසම්පාදනය සහ විදුලිය ජනනය කිරීම සඳහා මෙගාවොට් 300-400 න්‍යෂ්ටික බල ප්‍රතික්‍රියාකාරක (Nuclear Reactors) ස්ථාපිත කිරීම
9.	කොළඹ ශ්‍රීමත් චිත්තම්පලම් ඒ ගාඩිනාර් මාවතේ ඉඩම සඳහා යෝජනා සඳහා ඉල්ලීම Request For Proposals (RFP)සඳහා කෙටුම්පත
10.	තේ කෞතුකාගාරය සමඟ මිශ්‍ර වාණිජ සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම කොළඹ 01 ශ්‍රීමත් බාරොන් ජයතිලක මාවතේ තේ කෞතුකාගාරය සහ තේ අත්දැකීම් මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීම.

TABLE 33 : **2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය නියෝජනය කළ අධීක්ෂණ කමිටු රැස්වීම් වගුව**

අංකය	අධීක්ෂණ කමිටුවේ නම
1.	CTBTO: ස්ථානීය පරීක්ෂණය (OSI) ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර අභ්‍යාස (IFE) 2025
2.	සංචාරක ආයෝජන සඳහා සම්බන්ධ වීමට පහසුකම් සැලසීම සම්බන්ධ අන්තර් රාජ්‍ය සංවාදය
3.	Green Policy Dialog Facility
4.	කොළඹ උප නාගරික දුම්රිය ව්‍යාපෘතිය
5.	ප්‍රධාන සැලසුම් කමිටුව- නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
6.	මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය පොතුහැර සිට ගලගෙදර දක්වා
7.	නව කැලණි පාලමේ සිට අතුරුගිරිය දක්වා මංතීරු හතරක උස් අධිවේගී මාර්ගය - II අදියර

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය වඩාත් ඵලදායී හා පහසු ආකාරයට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට අදාළ ව ජාතික පාරිසරික පනතේ දැනට පවතින නීති රෙගුලාසි යාවත්කාලීන කිරීම.

වර්තමාන තත්ත්වයන් සහ ඉදිරි අවශ්‍යතාවයන් සළකා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දැනට පවත්නා නියමිත ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව, ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ අනුයෝජිත ආයතන ලැයිස්තුව සහ ප.බ.ඇ. සම්බන්ධ රෙගුලාසි සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රැස්වීම් කිහිපයක් මෙන්ම නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ද සාකච්ඡා කිහිපයක් පවත්වන ලදී.

අදාල සංශෝධන සහිත ලියකියවිලි අවසන් අදියරේ පවතින අතර ඒවා නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර ඇත.

3.1. ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීම

දැනට පවතින ජාතික පාරිසරික පනතේ පවතින හඳුනා ගත් අඩුපාඩු මහඟරවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විධි විධාන සහිතව ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කරමින් පවතින අතර පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධව ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීමට අදාල ව කටයුතු ආරම්භ කර ඇත.

3.1.1. ජාතික පාරිසරික පනතේ IV ඇ උල්ලංඝනය කිරීම සඳහා දඩ මුදල් පැනවීම

ජාතික පාරිසරික පනතේ iv ඇ උල්ලංඝනය කිරීමේ දී සිදු කරන ලද වැරදි සම්බන්ධයෙන් වෙන වෙනම දඬුවම් පැනවීම සඳහා පවත්නා පනතෙහි විධිවිධාන විශේෂයෙන් අන්තර්ගත නොවේ. වර්තමාන තත්තවය යටතේ ජාතික පාරිසරික පනතේ 31 වැනි වගන්තිය ප්‍රකාරව දඬුවම් නියම කළ හැකි අතර යෝජිත සංශෝධනයේ දඩුවම් පැනවීමට අදාල විධිවිධාන විශේෂයෙන් සඳහන් කර ඇත.

3.1.2. අනුමත ව්‍යාපෘති පසුවිපරම් කිරීමේ ක්‍රමවේදය

අනුමත ව්‍යාපෘති පසුවිපරම් කිරීම පිළිබඳව පනතෙහි පැහැදිලිව සඳහන් කර නොමැත. එසේම පරිසර බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ එම ක්‍රියාමාර්ග හරහා පරිසරික බලපෑම් අවම වන පරිදි ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක වේද යන්න පිළිබඳ අනුකූලතා වාර්තා ව්‍යාපෘති යෝජක විසින් ඉදිරිපත් කිරීමට අදාල ප්‍රතිපාදන දැනට ජාතික පාරිසරික පනතේ අන්තර්ගත නොවේ. එබැවින් අනුමත කරන ලද ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය/ පසුවිපරම් කිරීම සඳහා පරිසර කළමනාකරණ සැළැස්මක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජක වගවන ලෙසට ජාතික පාරිසරික පනතට ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් කිරීමට යෝජනා වී ඇත.

4. අනුමත ව්‍යාපෘති පසුවිපරම් කිරීම

ව්‍යාපෘති අනුමත කිරීමේ දී දෙනු ලබන කොන්දේසිවලට යටත්ව ව්‍යාපෘති නිසි අයුරින් ක්‍රියාත්මක වන්නේදැයි සහතික කිරීම සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් අනුමැතිය ලබා දුන් ව්‍යාපෘති පසු විපරම් කරනු ලබයි. ඒ අනුව රැස්වීම් හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ මඟින් පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති පසුවිපරම් කිරීම සිදු කර ඇත.

TABLE 34: 2024 වසර තුළදී පසු විපරම් කරන ලද ව්‍යාපෘති

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති යෝජක
1.	ඉහළ ඇලහැර ඇල ව්‍යාපෘතිය	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
2.	උමා ඔය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - උමා ඔය ද්‍රෝණිය	වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය
3.	කළු ගඟ ජලාශය සහ කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
4.	කොළඹ අග නගර ආශ්‍රිත ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය	නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය
5.	හුළු ගඟ කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය, හුළු ගඟ - වටකැලේ, පන්විල, මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය	හිල් කන්ට්‍රිජ පවර් (පුද්ගලික) සමාගම
6.	අමනාවල කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය (මෙ. වො. 1), යටියන්තොට, අමනාවල, කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කය	හිරාන් පවර් (පුද්ගලික) සමාගම
7.	වේයන්ගොඩ සිට තුල්හිරිය දක්වා යෝජිත කි.වො. 220 විදුලි සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය
8.	බෝගහඟේන කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	සෙයිජින් යුන්ග් එනර්ජි පුද්ගලික සමාගම
9.	මියනවිට දැරණියගල කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය (කි.වො. 600)	මිඩ්ලන්ඩ් එනර්ජි පුද්ගලික සමාගම
10.	යෝජිත හුණුගල් කැණීම් පරිශ්‍රය, - අරුවක්කාරු, එළුවන්කුලම්	සියම් සිටි සිමෙන්ති (ලංකා) ලිමිටඩ්
11.	බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ, හල්දුම්මුල්ල පිහිටි මෙ.වො.5 බෝගන්දන කුඩා පරිමාණ ජලවිදුලි ව්‍යාපෘතිය	මැත් හයිඩ්‍රා පවර් පුද්ගලික සමාගම
12.	උමා ඔය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - කිරිඳි ඔය ද්‍රෝණිය	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
13.	මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අදියර 3) - පොතුහැර සිට ගලගෙදර දක්වා	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
14.	බ්‍රෝඩ්ලන්ඩ්ස් ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය
15.	ඇඹිලිපිටිය කඩදාසි කම්හල පුනරුත්ථාපනය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම	කේ එස් පී ඒ ඇඹිලිපිටිය පේපර් මිල්ස් පුද්ගලික සමාගම
16.	යෝජිත ශ්‍රී ලංකා පෙව තාක්ෂණ ආයතනය, මහඟේනවත්ත, පිටිපන, හෝමාගම	ශ්‍රී ලංකා පෙව තාක්ෂණ ආයතනය
17.	මොරගහකන්ද-කළුගඟ ව්‍යාපෘතිය- ඉහළ ඇළහැර ඇළ, මාන්නක්කට්ටිය වැවේ සිට මහකනදරාව වැව දක්වා ඇළ සහ කළුගඟ-මොරගහකන්ද සම්බන්ධක ඇල මාර්ග ව්‍යාපෘතිය (අංක 3 හි උතුරු ද්වාරයෙහි ඉදිකෙරෙමින් පවතින පැකේජයේ උතුරු ද්වාරයෙහි තාවකාලික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ සැලැස්ම සම්බන්ධව)	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය
18.	කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ යටියන්තොට කිතුල්ගල කැලණි ගඟේ කිතුල්ගල කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය (මෙ.වො.7.3)	කිතුල්ගල හයිඩ්‍රෝ පවර් පුද්ගලික සමාගම
19.	කෙහෙල්ගමු ඔය කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය - අදියර II, දගිනිගත්ඟේන, නුවරඑළිය	PAMS පවර් පුද්ගලික සමාගම
20.	වයඹ පළාත් ඇළ ව්‍යාපෘතිය - බෝවතැන්න උමග සිට වෑමැඩිල්ල ජලාශය දක්වා ඉදි කිරීම සහ කුඩා ජලවිදුලි බලාගාර දෙකක් ඇතුළුව වෑමැඩිල්ල ජලාශය සහ RB ඇළ වැඩ වැඩි දියුණු කිරීම	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව
21.	බස්නාගොඩ ජලාශ ව්‍යාපෘතිය, කරස්නාගල, අත්තනගල්ල	ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලාපවහන මණ්ඩලය
22.	ගුරුගොඩ ඔය කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	හෝරුක පවර්
23.	ලිෆ්ට් ගෝලීය අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ සේවාව, පෝරුවදණ්ඩ, හොරණ	ලිෆ්ට් ග්ලෝබල් පුද්ගලික සමාගම
24.	රුවන්පුර අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය- කහතුඩුව සිට ඉංගිරිය දක්වා (පළමු අදියර)	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති යෝජක
25.	යෝජිත, ඉදිකිරීම-අයිතිය-ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ පැවරීමේ (BOOT) පදනම මත කෙරවලපිටිය ප්‍රදේශයේ මෙගාවොට් 350 ක සංයුක්ත චක්‍ර RLNG විදුලි බලාගාරයක් ඉදිකිරීම	සොබාදනවි ලිමිටඩ්

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්

5.1. පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සඳහා පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළු

ප.බ.ඇ./ මූ.පා.ප. අධ්‍යයන ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිතව පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල නිලධාරීන් ගේ ගැටලු විසඳීම හා දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, මෙම පුහුණු වැඩසටහන ඔස්සේ පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය දිවයින පුරා එකම ආකාරයකට ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා වන මාර්ගෝපදේශ හා උපදෙස් පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල නිලධාරීන් හට ලබා දී ඇත.

පහත සඳහන් වැඩමුළු පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය විසින් සංවිධානය කර පවත්වා ඇත.

2024 වසර තුළදී පවත්වන ලද පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ආශ්‍රිත දැනුම පුළුල් කිරීමේ වැඩසටහන්

මෙම වසර තුළ පවත්වන ලද දැනුම හා අත්දැකීම් බෙදාගැනීමේ සැසි සහ වැඩමුළු පිළිබඳ විස්තර කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

“න්‍යෂ්ටික බලාගාර සහ ඒවායේ පාරිසරික බලපෑම්” පිළිබඳ දැනුම හුවමාරුකර ගැනීමේ වැඩසටහනක් 2024.02.13 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පවත්වන ලදී. ජාත්‍යන්තර පරමාණුක බලශක්ති ඒජන්සියේ නියෝජිතයෙකු වන ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ආචාර්ය හලීල් අව්චි Halil Avci මහතා විසින් පවත්වන ලද මෙම වැඩමුළුව සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සහ අනෙකුත් නියෝජිතායතනවල නිලධාරීන් සහභාගී විය.

FIGURE 20 : **වැඩමුළුවට සහභාගී වූ නිලධාරීන්හභාගී වූ නිලධාරීන්**

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන

“අංක 772/22 ගැසට් පත්‍රය යටතේ පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම්/මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියා පටිපාටියට භාජනය විය යුතු නව ව්‍යාපෘති සඳහා අනුමැතිය/ නිර්දේශ ලබා දීමේදී අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියා පටිපාටිය” සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශය සම්බන්ධයෙන්, නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.

1. උතුරු පළාත් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් සඳහා 2024.11.21 සහ 2024.11.22
2. කළුතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ නිලධාරීන් සඳහා 2024.11.21 සහ 2024.11.22

5.2. වෙනත් ආයතන මඟින් සංවිධානය කරනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා සම්පත් දායකත්තවය ලබා දීම.

වෙනත් ආයතන මඟින් කරනු ලබන ඉල්ලීම් අනුව, පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ නිලධාරීන් සම්පත් දායකයින් ලෙස සහභාගී වී ඇත.

වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නව පත්වීම් ලද කරන ලද සහකාර වන සංරක්ෂකවරුන් සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුවක් 2024 ඔක්තෝබර් 8 සහ 9 යන දිනවල පවත්වන ලදී. මෙම වැඩමුළුව වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේදී පැවැත්වුණු අතර පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකයේ නිලධාරීන් සම්පත් දායකයින් ලෙස වැඩමුළුව සඳහා සහභාගී වී ඇත.

TABLE 35: 2024 වසර තුළදී පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ඒකකය සම්පත් දායකකත්වය ලබා දෙන ලද වැඩසටහන්

අංක	වැඩසටහන
	බාහිර වැඩසටහන් සඳහා සම්පත් දායකත්වය – 04
1.	පරිසර යුක්තිය කේන්ද්‍රය විසින් සංවිධානය කරන ලද පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් පුහුණු වැඩසටහන
2.	කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍ර පීඨයේ දෙවන වසරේ උපාධි අපේක්ෂකයින් සඳහා "පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ මහජන සහභාගීත්වය" මැයෙන් පවත්වන ලද දේශනය
3.	ශ්‍රී ලංකා පාරිසරික වෘත්තිකයන්ගේ ආයතනය විසින් පළාත් පාලන ආයතන සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන
4.	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ නව පත්වීම් ලද කරන ලද සහකාර වන සංරක්ෂකවරුන් සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ දෙදින වැඩමුළුව

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය/ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට අදාළව පැන නගින ව්‍යාකූල තත්ව නිරාකරණයට සහභාගී වීම

6.1 පැමිණිලි නිරාකරණය

පරිසර බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය/ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට භාජනය වූ ව්‍යාපෘති සහ නියමිත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් පැන නගින ව්‍යාකූල තත්ව නිරාකරණය කිරීමට මැදිහත් වී ඇත- වගුව 17

TABLE 36 : 2024 වර්ෂය තුළ පැමිණිලි නිරාකරණයට සහභාගී වීම

අංකය	ව්‍යාපෘතිය	ව්‍යාපෘති යෝජක
1	බෙරගල හිඩින් වැලී ඉකෝ ගොල්ෆ් රිසෝට් ව්‍යාපෘතිය	ඇල්ෆා සහ ඔමේගා ඩිවෙලොපර්ස් පුද්ගලික සමාගම
2	මධ්‍යම අධිවේගී මාර්ග ව්‍යාපෘතිය කඩවත සිට දඹුල්ල දක්වා	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
3	හම්බන්තොට කර්මාන්තපුරය හා ජාත්‍යන්තර වරාය	හම්බන්තොට ඉන්ටර්නැෂනල් පෝට් ග්‍රෑප්

6.2 තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත යටතේ ඉල්ලා ඇති තොරතුරුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම

තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතහි විධිවිධාන යටතේ මහජනතාව ඉල්ලා සිටින තොරතුරු සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම

TABLE 37: **තොරතුරු දැනගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ පනත යටතේ ඉල්ලා ඇති තොරතුරුවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම**

අංක	ව්‍යාපෘති	ව්‍යාපෘති යෝජක
1	RTI/1101/2024 - EL423 සහ EL424 බලපත්‍ර යටතේ මන්නාරම දූපතේ ප්‍රදේශවලින් යෝජිත බැර බනිජ නිස්සාරණය	ඔරයන් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම
2	RTI/1101/2024 - EL423 සහ EL424 බලපත්‍ර යටතේ මන්නාරම දූපතේ ප්‍රදේශවලින් යෝජිත බැර බනිජ නිස්සාරණය	ඔරයන් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම
3	RTI/1082/2024 - කිරින්ද පලටුපාන වෙරළ තීරයේ පතල් හා බැර බනිජ සැකසුම් කර්මාන්ත පිහිටුවීම	IOGS මිනරල්ස් ලංකා පුද්ගලික සමාගම
4	RTI/1079/2024 - EL423 සහ EL424 බලපත්‍ර යටතේ මන්නාරම දූපතේ ප්‍රදේශවලින් යෝජිත බැර බනිජ නිස්සාරණය	ඔරයන් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම
5	RTI/1084/2024 - EL423 සහ EL424 බලපත්‍ර යටතේ මන්නාරම දූපතේ ප්‍රදේශවලින් යෝජිත බැර බනිජ නිස්සාරණය	ඔරයන් මිනරල්ස් පුද්ගලික සමාගම.
6	RAT/1083/2024 - මෙට්‍රෝ කලම්බු ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය, අරුවක්කාලු- හෂානි පතිරණ මෙනවිය	නාගරික සංවර්ධන සහ නිවාස අමාත්‍යාංශය
7	RTI/1096/2024 හම්බන්තොට ජාත්‍යන්තර වරායේ යෝජිත කර්මාන්ත පුරය- තරිඳු දවාකැල්ල මහතා	හම්බන්තොට ඉන්ටර්නැෂනල් පෝට් ගෘප්
8	RTI/1094/2024 හම්බන්තොට මිරිජ්ජවිල සහ අරබොක්ක ප්‍රදේශවල කර්මාන්ත ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීම- තරිඳු දවාකැල්ල මහතා	හම්බන්තොට ඉන්ටර්නැෂනල් පෝට් ගෘප්
9	RTI/1103/2024 RTI/1120/2024 RTI/1142/2024 මන්නාරම සුළං බල ව්‍යාපෘතිය අදියර II	ශ්‍රී ලංකා සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය
10	RTI/1154/2024- ප්‍රවීණ කලාකරුවන් සඳහා යෝජිත නිවාස ව්‍යාපෘතිය, පලතුරුවත්ත, කොට්ටාව	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
11	RTI/1202/2024 RTI/1155/2024 රාජගිරියේ සිට අතුරුගිරිය දක්වා කණු මතින් දිවෙන මංතීරු හතරේ අධිවේගී මාර්ගය	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
12	RTI/1164/2024 RTI/1169/2024 RTI/1126/2024 පොල්පිටිය ජාල උපපොළේ සිට හම්බන්තොට ජාල උපපොළ දක්වා යෝජිත කි.වෝ. 220ක සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය	ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
13	RTI/1164/2024 උමා ඔය බහුකාර්ය සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය	වාරිමාර්ග අමාත්‍යාංශය
14	RTI/1166/2024- නාය ගහ කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	IWS පවර් ග්‍රිඩ් ලිමිටඩ්
15	RTI/1189/2024 ශ්‍රී ලංකාවේ පුනර්ජනනීය බලශක්ති අංශයේ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ තොරතුරු- පාරිසරික පදනම	-
16	RTI/1194/2024 රක්වාන දෙනියාය මාර්ගය ඉදිකිරීම	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
17	RTI/1211/2024 2019-2024 කාලසීමාව සඳහා පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් වාර්තා සම්බන්ධ තොරතුරු- ධනුෂ්ක එස් සිල්වා මහතා	-
18	RTI/1216/2024 කදුරුගල්දොල කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය	SN සබරගමුව හයිඩ්‍රෝ පවර් (පුද්ගලික) සමාගම

19	RTI/1104/2024 කෙහෙල්ගමු ඔය කුඩා ජල විදුලි ව්‍යාපෘතිය-අදියර II	පාම්ස් හයිඩ්‍රෝ පවර් (පුද්ගලික) සමාගම

4.2 ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය.

ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කරමින් පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම, එම ප්‍රකාශිත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ සහ තෙත්බිම් පරිසර පද්ධති වල කළමනාකරණය සහ පසුවිපරම් කටයුතු සිදු කිරීම, රටේ පවතින ස්වාභාවික සම්පත් තිරසාර කළමනාකරණය සහ ඥානාන්විතව භාවිතය සිදු කිරීම සඳහා අදාල පාර්ශවකාර ආයතන සමඟ ඵලදායී අන්තර් ආයතනික සබඳතා තුළින් සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම, ස්වාභාවික සම්පත් සහ පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීම සම්බන්ධයෙන් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ සහ තෙත්බිම් සම්බන්ධව මහජන ගැටලු සහ මහජන පැමිණිලි විමර්ශනය කිරීම සහ නීතිමය කටයුතු සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් සංවිධානය කරනු ලබන විශේෂ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ ස්වාභාවික සම්පත්වලට අදාල අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අදාල අමාත්‍යාංශවලට සහාය වීම ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය විසින් සිදු කරනු ලබයි.

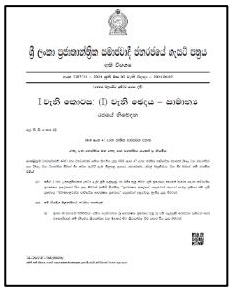

FIGURE 21 : **වර්ණගලවත්ත EPA ගැසට් නිවේදනය**

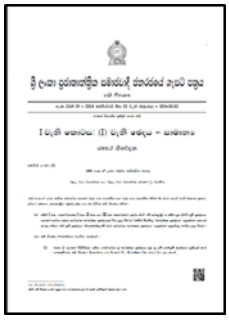

FIGURE 22: **වර්ණගලවත්ත EPA**

1. පරිසර පද්ධති සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය

ජාතික පාරිසරික පනතේ 24 ඇ සහ 24 ඈ හි විධිවිධාන යටතේ පාරිසරික වශයෙන් වැදගත් ප්‍රදේශ ඒවායේ තිරසර පැවැත්ම සඳහා අවශ්‍ය නීතිමය රැකවරණය ලබා දෙමින් 2024 අවසානය වන විට පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ 13 ක් ප්‍රකාශයට පත්කර ඒවායේ කළමනාකරණය සහ පසු විපරම් කටයුතු සාර්ථකව සිදු කරමින් පවතී.

2024වර්ෂයේදීනැගෙනහිර පළාතේ මඩකලපුව දිස්ත්‍රික්කයේ මන්මුණායි දකුණ එරුවිල්පත්තු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ කුරුකල්මඩම් උතුර ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටි ඒතාලෙයිකුලම් වැව එහි තිරසර පැවැත්ම සඳහා නීතිමය රැකවරණය ලබා දෙමින් ඒතාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය ලෙස අංක 2369/39 දරණ 2024.02.02 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදි. එය 2024 වර්ෂයේ ලෝක තෙත්බිම් දින වැඩසටහනට අදාලව සිදු කරන ලද විශේෂ වැඩසටහනක් ද වේ.

රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ

කුරුවිට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ

FIGURE 23: **ඇත්ලිකුලම් වැව EPA ගැසට් නිවේදනය**

FIGURE 24; **ඇත්ලිකුලම් වැව EPA**

අඩවිකන්ද ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ දැරණියගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ මාගල ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ පිහිටි වර්ණගලවත්ත ජලපෝෂක ප්‍රදේශය එහි තිරසර පැවැත්ම තහවුරු කරමින් වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය, 2024 වර්ෂයේ ලෝක පරිසර දින සැමරුමේ විශේෂ අංගයක් ලෙස අංක 2387/22 දරණ 2024.05.06 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදි

ඒතාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සහ වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල වැදගත්කම සහ එම ගැසට් නිවේදන පිළිබඳව අදාල පාර්ශවකාර ආයතන සහ පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීම සඳහා එක් එක් පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයට අදාලව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන බැගින් පවත්වන ලදි. ඒතාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සහ වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සඳහා අදාල පාර්ශවකාර ආයතන නිළධාරීන්ගෙන් සමන්විත කළමනාකරණ සහ අධීක්ෂණ කමිටුව පිහිටුවීම සිදුකර එම කමිටුවල කාර්යභාරය සහ වගකීම් හඳුන්වාදෙන ලදි. කමිටු නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සකස් කර කමිටු සාමාජිකයන් වෙත යොමු කරන ලදි.

FIGURE 25 : **වර්ණගලවත්ත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ සහ ඒතාලෙයිකුලම් වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීම, පාර්ශවකාර ආයතන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්**

2024 වර්ෂය සඳහා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 24 ක් පවත්වන ලදි. (හන්තාන ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 05, බොල්ගොඩ ප්‍රා.ආ.ප්‍ර – 04, වරාතැන්න හක්කිඳ ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 02, මරගල කඳුවැටිය ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 03, ග්‍රෙගරි වැව ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 02, හාලිඇල ජලමූලාශ්‍ර රක්ෂිත ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 02, මුතුරාජවෙල ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 01, කලංගම ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 01, පන්සලාතැන්න ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 02, වර්ණගලවත්ත ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 01, ඒතාලෙයිකුලම් ප්‍රා.ආ.ප්‍ර - 01).

FIGURE 26: : **පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්**

පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල කළමනාකරණ කටයුතු ලෙස අදාල පාර්ශවකාර ආයතනවල ද සහභාගීත්වයෙන් ග්‍රෙගරි වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය සහ බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ ජලදේහ තුළ ව්‍යාප්තවී පවතින ආක්‍රමණශීලි ආගන්තුක ශාක (ජපන් ජබර සහ සැල්වීනියා) ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදි. තවද මරගල කඳුවැටිය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ මොනරකැලේවත්ත ප්‍රදේශයේ පවතින මාර්ග ආශ්‍රිතව ව්‍යාප්තව පවතින ආක්‍රමණශීලි ආගන්තුක ශාක ඉවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදි.

FIGURE 27: **පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම**

පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ඒතාලෙයිකුලම් පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ දැන්වීම් පුවරු 01 ක් ද ග්‍රෙගරි වැව පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ දැන්වීම් පුවරු 02 ක් ද, හාලිඇල ජල මූලාශ්‍ර රක්ෂිත පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ දැන්වීම් පුවරු 03 ක් ද සහ මරගල කඳුවැටිය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ දැන්වීම් පුවරු 04 ක් ද වශයෙන් දැන්වීම් පුවරු 10 ක් සකස් කර සවි කරන ලදි. පන්සලාතැන්න පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ එක් දැනවීම් පුවරුවක් අලුත්වැඩියා කර සවි කරන ලදි. තවද, හාලිඇල පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයේ අනවසර අල්ලා ගැනීම් සඳහා ජල මූලාශ්‍ර රක්ෂිත ඉඩම් කැබලි වල සීමා මායිම් සලකුණු කිරීම සඳහා මායිම් කණු සිටුවීමේ වැඩසටහන සඳහා මූලික කටයුතු ආරම්භ කරන ලදි.

FIGURE 28 : **පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල ශ්‍රමදාන සහ පැළ සිටුවීමේ වැඩසටහන්**

FIGURE 29: **පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල දැන්වීම් පුවරු සවි කිරීම**

Figure 30: මායිම් කණුව

Figure 31: හාලිඇල EPA සිතියම

Figure 32: EPA වල ආක්‍රමණශීලී SPPS

වරාතැන්න හක්කිඳ පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ පවතින ඝන අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් කර ඉවත් කිරීම සඳහා ශ්‍රමදාන වැඩසටහන් 02 ක් පවත්වන ලදි. තවද, මරගල පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය තුළ පවතින සුවිශේෂී පරිසර පද්ධතිය සංරක්ෂණය පිළිබඳව දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීම උදෙසා සහ එහි පවතින ජල මූලාශ්‍ර සංරක්ෂණය කිරීම සඳහා පාසල් සිසුන්ගේ ද සහභාගීත්වයෙන් කොලොන්විත්ත ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පැළ සිටුවීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදි.

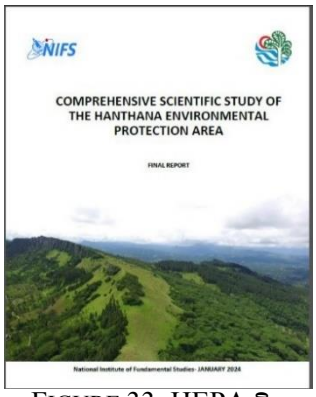

FIGURE 33: HEPA විද්‍යාත්මක අධ්‍යයන වාර්තාව

FIGURE 34: **ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම් සහ අධ්‍යයන කණ්ඩායම සමඟ රැස්වීම්**

ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල දිගු කාලීන පැවැත්ම තහවුරු කරනු වස් එක් එක් පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශවල පසුවිපරම් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ 24 ක් සිදුකර හඳුනා ගත් ගැටලු සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදි.අධ්‍යයන නිර්දේශ මත පදනම්ව හන්තාන පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශය ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම අරමුණු කර ගනිමින් පාරිසරික, ජල විද්‍යාත්මක, භූ විද්‍යාත්මක, ජෛව විද්‍යාත්මක, ඉඩම් පරිහරණය, සමාජයීය හා ආර්ථික යන අංග ඇතුළත් විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක් ජාතික මූලික අධ්‍යයන ආයතනයේ දායකත්වයෙන් සිදු කරන ලදි

2. තෙත්බිම් සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය

තෙත්බිම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම පිළිබඳව ඇතුළත් කර ඇති සංශෝධිත ජාතික පාරිසරික පනත අනුමත වීමෙන් පසු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සඳහා සුදුසු තෙත් බිම් හඳුනා ගැනීම සඳහා පූර්ව ක්‍රියාමාර්ගයක් ලෙස නිර්ණායක මාලාවක් සකස් කරන ලදි. එම නිර්ණායක මාලාව අදාල තෙත්බිම් හඳුනා ගැනීම සඳහා යොදවා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් භූමියේ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් සඳහා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ තෝරා ගත් තෙත්බිම් කිහිපයක් අනුසාරයෙන් සිදුකිරීම මෙම අධිකාරියේ නිළධාරීන්ගේ සහ දොඩම්ගොඩ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ නිළධාරීන්ගේද සහභාගීත්වයෙන් සිදුකරන ලදි.

Figure 35: කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ස්ථාන පරීක්ෂාව

ලෝක තෙත්බිම් දින සැමරීමේ ජාතික වැඩසටහන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මූලිකත්වයෙන් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව සමග ඒකාබද්ධව ‘‘තෙත්බිම් සහ මානව යහපැවැත්ම’’ යන තේමාව යටතේ 2024 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 02 සහ 03 යන දිනයන්හි තලවතුගොඩ පිහිටි දියසරු උද්‍යානයේදි පවත්වන ලදි. ලෝක තෙත්බිම් දින ජාතික සැමරුම් ලෝක තෙත්බිම් දින වැඩසටහනේ සමාරම්භයෙන් පසුව 2024 වර්ෂයේ පෙබරවාරි 02 සහ 03 යන දිනයන්හි දී තලවතුගොඩ දියසරු උද්‍යානය තුළ තෙත්බිම් සැණකෙලිය පවත්වන ලදි. මෙම තෙත්බිම් සැණකෙලිය තුළ විවිධ රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන මගින් පවත්වන ලද අධ්‍යාපන කූටි 17 ක්, විදී නාට්‍ය වැනි විනෝදාස්වාදන ක්‍රියාකාරකම්, ඡායාරූපකරණ සැසි සහ සමාරම්භක වැඩසටහන අතරතුරදි ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන ප්‍රකාර ‘‘ඒතාලෙයිකුලම් වැව’’ තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදි. තවද මෙම වැඩසටහන අතරතුර ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින දියඇලි 10 ක් ඇතුළත් මුද්දර 10 ක්ද නිකුත් කරන ලදි.

සම්මන්ත්‍රණ, බෝට්ටු සවාරි වැනි ක්‍රියාකාරකම් තුළින් තෙත්බිම්වල වැදගත්කම පිළිබඳව වූ දැනුම ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා කටයුතු කරන ලදි. තවද, පෙබරවාරි 02 දින සන්ධ්‍යාවේ දියසරු උද්‍යාන පරිශ්‍රය තුළදි සාහිත්‍ය තුළින් තෙත්බිම් සංරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් ධනාත්මක ආකල්ප සංවර්ධනය උදෙසා ‘‘තෙත්බිම් සැදෑව’’ පවත්වන ලදි.

FIGURE36: EPA අධීක්ෂණය

FIGURE37:ලෝක තෙත්බිම් දින පළාත
දිස්ත්‍රික් වැඩසටහන

FIGURE38 :ලෝක තෙත්බිම් ද
ජාතික වැඩසටහන 2024

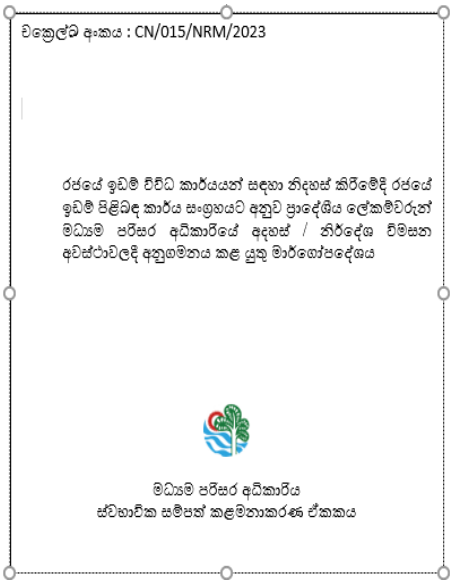

ලෝක තෙත්බිම් දින ජාතික සැමරුමට සමගාමීව එක් එක් දිස්ත්‍රික්කයේ තෙත්බිම් ආශ්‍රිතව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, නිරීක්ෂණ චාරිකා, ශ්‍රමදාන වැඩසටහන් සහ රුක් රෝපණ වැඩසටහන් ඇතුළත්ව පළාත් හා දිස්ත්‍රික් වැඩසටහන් 24 ක් පවත්වන ලදි.

3. ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික සම්පත්වල තිරසාර කළමනාකරණය සහ නැණවත් භාවිතය සඳහා අන්තර් ආයතනික සම්බන්ධීකරණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරනු ලබන රාජ්‍ය ආයතන සඳහා ස්වභාවික සම්පත් තිරසර ලෙස කළමනාකරණය සහ නැණවත් භාවිතය උදෙසා අවශ්‍ය අවස්ථාවලදි තාක්ෂණික සහය ලබාදෙමින්අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරනු ලැබේ. ඒ අනුව, භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යංශය සමග වැලි නිශ්පාදනය සඳහා පස් කැණීම් කිරීමේදි මතුව ඇති ගැටලු පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා අන්තර් ආයතනික සම්බන්ධීකරණ රැස්වීමක් පවත්වන ලදි. එහිදි වැලි නිශ්පාදනය සඳහා පස් කැණීම් කිරීමේදි පවතින සීමාවන් එලෙසම පවත්වාගෙන යාම සුදුසු බවට තීරණය කරන ලදි.

තවද රජයේ ඉඩම් විවිධ කාර්යයන් සඳහා

චක්‍රලේඛ අංකය : CN/015/NRM/2023

රජයේ ඉඩම් විවිධ කාර්යයන් සඳහා නිදහස් කිරීමේදි රජයේ ඉඩම් පිළිබඳ කාර්ය සංග්‍රහයට අනුව ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අදහස් / නිර්දේශ විමසන අවස්ථාවලදි අනුගමනය කළ යුතු මාර්ගෝපදේශය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකය

FIGURE 36: : **රජයේ ඉඩම් විවිධ කාර්යයන් සඳහා නිදහස් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන මාර්ගෝපදේශය**

නිදහස් කිරීම සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීමේදි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් පොදු ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කිරීම සඳහා එම අවස්ථාවලදි අනුගමනය කළ යුතු පොදු ක්‍රමවේදය ඇතුළත් කර මාර්ගෝපදේශයක් සකස් කර පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත ලබා දෙන ලදි.

ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණයට අදාලව ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධව තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදි අදාල පාර්ශවකාර අයතන විසින් පවත්වනු ලබන විවිධ කමිටු රැස්වීම් වලදි තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ , විශේෂඥ දැනුම සහ අදහස් ලබා දීම සිදුකරනු ලැබේ. ඒ අනුව 2024 වර්ෂය සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ ඒකකයේ නිළධාරීන් වෙනත් අදාල පාර්ශවකාර ආයතන මගින් පවත්වන රැස්වීම් 90 ක් (තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම්, ජාතික මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම්, සැලසුම් කමිටු රැස්වීම්, ජාතික විද්වත් කමිටු රැස්වීම්, උපදේශක සභා රැස්වීම්, තත්ත්ව කළමානකරණ පද්ධති සම්බන්ධ රැස්වීම්, ජාතික මට්ටමේ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම් සඳහා වන රැස්වීම්, වෙනත් විවිධ රැස්වීම්) සඳහා සහභාගී වී අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකර ඇති අතර වෙනත් අදාල පාර්ශවකාර ආයතන මගින් සංවිධානය කරන ලද වැඩමුළු 32 ක් සඳහා සහභාගි වී ඇත. තවද 2024 වර්ෂය තුල සැලසුම් 03 ක් ප්‍රතිපත්ති 01 ක් සහ කැබිනට් පත්‍රිකා 12 ක් සඳහා ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධව නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කර ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිළධාරීන් සඳහා එම නිලධාරීන් ක්ෂේත්‍රයේ රාජකාරී කටයුතු කිරීමේදි අත්‍යවශ්‍ය වන ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් වන පවතින දැනුම වර්ධනය සහ යාවත්කාලීන කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ භූමි සම්පත, ඉඩම් ගොඩකිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවේ සංශෝධිත 2021 අංක 13 දරණ සංශෝධිත පනත, පරිසර පද්ධති තක්සේරුව සහ පාරිසරික හානි තක්සේරුව, කාබන් ජල පාරිසරික පිය සටහන් සහ කාබන් බැර කිරීම්, වෙරළ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණය යන විෂය ක්ෂේත්‍රයන්ට අදාලව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් පවත්වන ලදි.

පාරිසරික ගැටලු කළමනාකරණය සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විශේෂ වැඩසටහන් සඳහා දායකත්ව

ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය, පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ සහ තෙත්බිම් සම්බන්ධයෙන් මෙම අධිකාරිය වෙත ලැබෙන ලද පැමිණිලි පරීක්ෂා කර බලා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා ලදි. තොරතුරු දැනගැනීමේ පනත යටතේ වාර්තා 01 ක් ලබා දීම සිදුකළ අතර පාරිසරික ආරක්ෂක ප්‍රදේශ සම්බන්ධව නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමග නීති උපදේශන සේවා 04 ක් සඳහා සහභාගි වන ලදි.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් සංවිධානය කරනු ලබන විශේෂ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ පරිසර සංරක්ෂණසඳහා විශිෂ්ඨ දායකත්වයක් සැපයූ පුද්ගලයින් සඳහා මෙම අධිකාරිය වෙත ලැබුණු ඉල්ලුම් ඇගයීම සිදු කරන ලදි. පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන යන කාණ්ඩය යටතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන 03 ක් ලෝකඩ පදක්කම ලබා ගැනීම සඳහා තේරී පත්වන ලදි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තුල ස්ථාපනය කරන ලද ISO 9001:2015 අන්තර්ජාතික තත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය ආයතනය තුල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාලව

ස්වභාවික සම්පත් කළමණාකරන ඒකකයේ අරමුණු හා ආයතනික අරමුණු ස්ථාපනය කර උසස්

FIGURE 37: **ලෝකඩ පදක්කම ලබා ගැනීම සඳහා 2024 වර්ෂයේ සුදුසුකම් ලැබූ පරිසර සංරක්ෂණ සඳහා කටයුතු කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන**

වැඩසටහනක් වන ජනාධිපති පරිසර සම්මාන 2024 සඳහා පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කරන .

සේවාවක් සැපයීම සඳහා ක්‍රියාත්මක කරන ලදි

4.3. උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකය

උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් යනු යෝජිත ප්‍රතිපත්තියක්, උපාය මාර්ගයක්, සැලසුමක් හෝ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇති විය හැකි පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමකට ලක් කිරීමේ ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාවලියක් වේ.එමඟින් ඇති විය හැකි පාරිසරික බලපෑම් පිළිබඳ පුරෝකථනය කරන ලද තොරතුරු අනුව අදාළ ප්‍රතිපත්තිය, උපාය මාර්ගය, සැලසුම හෝ වැඩසටහන වෙනස් කිරීම පිළිබඳව තීරණ ගැනීමක් සිදු කරයි.මෙහිදී ඍණාත්මක බලපෑම් ඉවත් කර ගැනීමක් හෝ අවම කර ගැනීමසහ ධනාත්මක බලපෑම් ප්‍රශස්ත කිරීමක් සිදු කළ හැක.මෙය ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම් සහ වැඩසටහන් ආරම්භයේදීම පාරිසරික හා තිරසාර සංවර්ධන අරමුණු කල්තියා සලකා බැලීමට සහාය වේ.මෙම සමස්ත අරමුණුවලට අමතරව උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් තුළින් විකල්ප ඇගයීමට සහය දක්වන අතර තෝරා ගත් විකල්පය සඳහා පාරිසරික වශයෙන් තිරසාර සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීමටද උපකාරී වේ.

උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකය විසින් 2024 වසර තුළදී පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් වල නිරත විය.

1. **ශ්‍රී ලංකාව තුළ උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ස්ථාපනය කිරීමසඳහා අවශ්‍ය නීති සම්පාදනය කිරීම**
   - ප්‍රතිපත්ති, උපාය මාර්ග, සැලසුම් සහ වැඩසටහන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාව තුළ උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය විධිවිධාන ඇතුළත් කිරීම සඳහා 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීමට නීති ඒකකයට සහායවීම.
   - ඉහතසඳහන් කර ඇති ක්ශේස්ත්‍ර3 සඳහා ජාතික උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම (NSEA) ආරම්භ කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී.

   2.2) මෙහෙයුම් කමිටු සහ තාක්ෂණික විද්වත් කමිටු රැස්වීම්
   - ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම 2024 පෙබරවාරි 05 වැනි දින පවත්වන ලද අතර, මෙය උක්ත ඇගයීමේ විෂය පථය කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති, සංචාරක ක්ශේස්ත්‍ර 3 දක්වා සීමා කිරීමට ප්‍රථමව පවත්වන ලදී.

   2.3) පාර්ශවකාර ආයතන/ පළාත් සභා සඳහා වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම

2. **ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම**

   2.1) නිර්ණේය විෂය පථය සකස් කිරීම
   - ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් ලබා දී ඇති උපදෙස් පරිදි තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක කරමින් කාර්යක්ෂම සහ පරිසර හිතකාමී අකාරයෙන් ආයෝජන සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් ජාතික භෞතික සැලැස්මට (2017-2048) අනුව ජාතික උපායමාර්ගික පරිසරික ඇගයීමක් ආරම්භ කරන ලදී.ආරම්භයේදී, සියළුම ප්‍රධාන ක්ශේස්ත්‍ර සැළකිල්ලට ගෙන මෙම අධ්‍යයනය සඳහා නිර්ණේය විෂය පථය සැකසුවද පසුව මෙම ඇගයීමේ විෂය පථය මෙරට ආර්ථිකයට ඍජුවම දායකවන කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ශේස්ත්‍ර 03 සැළකිල්ලට ගෙන සිදු කරන ලෙස ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය විසින් උපදෙස් දෙන ලදී.
   - ඒ අනුව, සංශෝධිත උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ නිර්ණේය විෂය පථය (Terms of Reference) ඉහත ක්ශේස්ත්‍ර සඳහා කෙටුම්පත් කර පාර්ශවකරුවන්ගේ අදහස්/නිරීක්ෂණ සඳහා අදාළ පාර්ශවකාර ආයතන අතර බෙදා හරින ලදී.අවශ්‍ය දත්ත/තොරතුරු සහ තාක්ෂණික සහාය ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ නියෝජිතායතනවලින් තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමක් ද(TWG) පිහිටුවන ලදී.ජාතික භෞතික සැලැස්ම සහ අනෙකුත් අදාළ ආංශික සැලසුම් (sector plans) සැළකිල්ලට ගනිමින්

   - ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික අධ්‍යයනය සඳහා වැදගත්වන උක්ත ක්ශේස්ත්‍ර 03ට අදාළ තාක්ෂණික කරුණු දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩමුළු 03ක් 2024.10.16, 2024.10.23 සහ 2024.10.29 දිනයන්හිදී කොළඹ 07, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවිජන පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ආයතනයේදී (HARTI) පවත්වනු ලැබීය. මේ සඳහා අදාළ පාර්ශවකාර ආයතනවල තාක්ෂණික කමිටු සාමාජිකයන් (TWG) සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිළධාරීන් සහභාගී වන ලදී.මෙම වැඩමුළු පැවැත්වීමේ අරමුණ **ජාතික** උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය විශේෂ විෂය දැනුම තාක්ෂණික කමිටු සාමාජිකයන් වෙත ලබා දීමයි.මෙම වැඩමුළුවලට

සම්පත්දායකත්වය දක්වන ලද්දේ උක්ත විෂය ක්ශේස්ත්‍රවලට අදාළ විශේෂඥ දැනුම සහිත පුද්ගලයින් වේ.

- මෙම දේශන මාලාවේ ප්‍රධාන විෂය ක්ෂේත්‍ර පහත පරිදි වේ.
- දේශගුණික විපර්යාස ප්‍රතිපත්තිය,කර්මාන්ත සහ පුනර්ජනනීය බලශක්තිය, සංචාරක ව්‍යාපාරය සහ ආංශික අනුවර්තනය සහ අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග මත දේශගුණික විපර්යාස වල බලපෑම
- සංවර්ධන සැලසුම් සඳහා භූගත ජලයේ පවතින ශක්‍යතාවය
- වන ප්‍රතිපත්තිය, වන විද්‍යා අංශයේ ප්‍රධාන සැලැස්ම මෑත කාලීන යාවත්කාලීන කිරීම, සංරක්ෂණය සහ රක්ෂිත වනාන්තර, වන කළමනාකරණ සැලසුම්වල ප්‍රධාන අංග, කඩොලාන වනාන්තර ප්‍රකාශ කිරීමේ සංවර්ධන සහ තත්ත්වය
- හරිත කාර්මික උද්‍යාන සංකල්පය සහ කාර්මික කලාප සැලසුම් කිරීමේදී අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සහ දූෂණ පාලන උපාය මාර්ග
- වනජීවී ප්‍රතිපත්තිය, ආරක්ෂිත ප්‍රදේශ සහ සංරක්ෂිත ප්‍රදේශ ප්‍රකාශ කිරීම සහ ගැසට් කිරීම පිළිබඳ මෑත කාලීන යාවත්කාලීන කිරීම් සහ වනජීවී ප්‍රදේශවල පාරිසරික සංචාරක ප්‍රවර්ධනය
- සංචාරක අංශයේ ප්‍රධාන සැලැස්ම, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක උපායමාර්ග සහ සංචාරක අංශයේ දියුණුව සඳහා ඒවායේ යෙදීම්
- වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම, විශේෂ කළමනාකරණ ප්‍රදේශ, සංචාරක අංශයේ සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් කළමනාකරණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරය
    - සංවර්ධන සැලසුම් කිරීමේදී සැළකිය යුතු වෙරළබඩපාරිසරික අංශ

FIGURE 38:**ආචාර්ය තුසිත සුගතපාල මහතාගේ ඉදිරිපත් කිරීම**

- උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකයේ ඉල්ලීමකට අනුව, 2024 නොවැම්බර් 20 වැනි දින ලෝක බැංකු කාර්යාලය විසින් 'උපායමාර්ගික පාරිසරික හා සමාජ ඇගයීම්' පිළිබඳ මූලික කරුණු (Strategic Environmental and Social Assessment) පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුවක් මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ කොළඹ ලෝක බැංකු ප්‍රධාන කාර්යාලයේදී පවත්වන ලදී.මේ සඳහා ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ අදාළ පාර්ශවකාර ආයතනවල විද්වත් කමිටු සාමාජිකයන් (TWG) සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිළධාරීන් සහභාගී වන ලදී. ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ ලෝක බැංකුවේ උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් පිළිබඳව විශේෂඥයන් දෙදෙනෙක් මාර්ගගත ක්‍රමය ඔස්සේ ඉදිරිපත් කිරීම් සිදු කළහ.

2.4) දත්ත එක්රැස් කිරීම

මෙම අධ්‍යයනය සඳහා අවශ්‍ය අවකාශීය දත්ත අදාළ සියලුම පාර්ශවකාර නියෝජිතායතන වලින් ලබාගෙන ඇත.

අවකාශීය දත්ත ලබාගන්නා ලද නියෝජිතායතන පහත සඳහන් වේ.

- නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය
- වෙරළ සංරක්ෂණ සහ වෙරළ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව
- වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
- සුනිත්‍ය බලශක්ති අධිකාරිය
- පුරාවිද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
- වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව

- ජාතිකභෞතිකසැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුව
- ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
- ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලය

- කර්මාන්ත,පුනර්ජනනීයබලශක්ති සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය සඳහා වන ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමෙහි තත්ව විශ්ලේෂණ අධ්‍යයනය(Situation
- අධ්‍යයනයේ ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කරන ලද්දේ පාරිසරික, සමාජීය සහ ආර්ථික අභියෝග, ප්‍රවණතා සහ මෙම අංශවල වඩා උචිත තිරසාරභාවය සඳහා ඇති අවස්ථා හඳුනා ගැනීම සහ තක්සේරු කිරීම ය.
- උක්ත ක්ශේස්ත්‍ර වලට අදාළ තත්ත්ව විශ්ලේෂණ අධ්‍යයනය පාර්ශවකාර ආයතනවලින් ලබාගත් දත්ත, තොරතුරු සහ උක්ත වැඩමුළු වලින් ලබාගත් දැනුම භාවිතාකොට ඉහත ක්ශේස්ත්‍ර 03 සඳහා සිදුකරන ලදී.
- ඒ අනුව මේ වනවිට පහත ඉලක්ක සපුරා ගන්නා ලදී.
  - පවතින කාර්මික කලාප, පුනර්ජනනීය බලශක්ති උද්‍යාන සහ සංචාරක කලාප යන අංශ තුනට අදාළ සියලුම

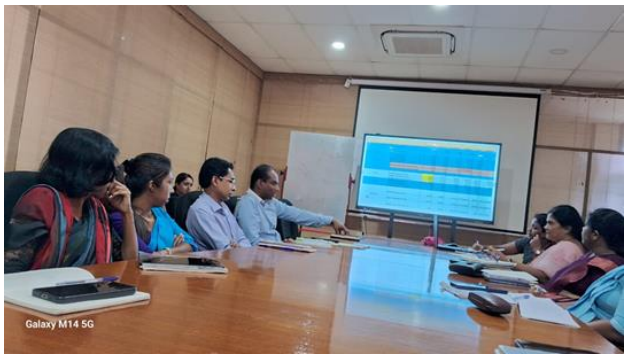

FIGURE 39: **තාක්ෂණික උපදේශන රැස්වීමේදී**

2.5) විශේෂඥතාව සඳහා ගෙවීම්

සම්පත්දායකයන් සහ තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් (TWG) සාමාජිකයින් සඳහා ගෙවීම් කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා ගන්නා ලදී. ඒඅනුව, කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ශේස්ත්‍ර සඳහා පැවැත් වූ වැඩමුළු වලට සම්පත් දායකත්වය සැපයූ (2024.10.16, 2024.10.23 සහ 2024.10.29 දිනයන්හිදී) විශේෂඥයින් 9 දෙනෙකු සඳහා විශේෂඥ ගෙවීම් සිදු කරන ලදී.

3.) උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම්පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන්ගේ දැනුවත්භාවයපුළුල් කිරීම

- ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය
- කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය
- කාර්මික සංවර්ධන මණ්ඩලය

Analysis) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන ඒකකයේ සහයෝගීතාවයෙන් ඉහත දත්ත භාවිතා කර අවසන් කරන ලදී. මෙම

මූලික සිතියම් භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් සකස් කර ඇත.

- පවතින කාර්මික කලාපවල අවශ්‍ය ජල සම්පාදන, පවිත්‍රාගාර, විදුලිය ආදී යටිතල පහසුකම්වල අඩුපාඩු හඳුනා ගැනීම.
- යෝජිත කාර්මික, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක කලාපවල පාරිසරික හා සමාජීය ශක්‍යතා හඳුනා ගැනීම සහ නිර්දේශ යෝජනා කිරීම
- මීට අමතරව ඛනිජ, ධීවර, කෘෂිකර්මාන්ත සහ වනාන්තර, වනජීවී සහ පුරාවිද්‍යාත්මක වශයෙන් වැදගත් සහ සංවේදී ප්‍රදේශ වැනි අනෙකුත් අංශවල පවතින ගැටළුකාරී තත්ව (conflicts & overlapping areas) හඳුනා ගැනීම සඳහා සිතියම්ගත කර ඇත.
- කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍ර සඳහා ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේ මූලික දත්ත ස්ථාපනය සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික උපදේශන රැස්වීමක් අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2024/12/18 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේදී පවත්වන ලදී.

3.1) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා වැඩමුළුව

FIGURE 40: **දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය**

උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ

- වැඩසටහනක් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් 70කට ආසන්න පිරිසකගේ සහභාගීත්වයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ශ්‍රවණාගාරයේදී 2024 දෙසැම්බර් 16 වැනි දින පවත්වන ලදී.මෙම වැඩසටහනේදී දේශන පවත්වන ලද්දේ උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකයේ අධ්‍යක්ෂ (රා.ඉ) විසිනි.
- එමදේශන වලට ඇතුළත්වූ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍ර වනුයේ:
  - උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් පිළිබඳව හැදින්වීම
  - දකුණු ආසියාවේ උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම්ක්‍රියාවලිය (උදාහරණ සහිතව)
  - ශ්‍රී ලංකාවේ උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් භාවිතයේ පසුබිම(උදාහරණ සහිතව)
  - කර්මාන්ත, පුනර්ජනනීය බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ශේස්ත්‍ර සඳහා ජාතික උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම(වත්මන් උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් අධ්‍යයනය) සහ තත්ත්ව විශ්ලේෂණයේ (Situation Analysis) සොයාගැනී

- උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ දෙවන වැඩසටහන දකුණු පළාතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා 2024 දෙසැම්බර් 31 දින නිලධාරීන් 80කට ආසන්න පිරිසකගේ සහභාගීත්වයෙන් මාතර, මයුර බීච් රිසෝට්හිදී පවත්වන ලදී.

4. උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් සිදු කිරීමටඋනන්දුව දක්වන රාජ්‍ය ආයතනවලටස්වේච්ඡා පදනම යටතේ මෙම ඇගයීම් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය සහයෝගය ලබා දේ.

ඒ අනුව, පහත සඳහන් අධ්‍යයන කටයුතු සිදු කරන ලදී.

4.1) ත්‍රිකුණාමල වරාය ආශ්‍රිත කාර්මික සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත ප්‍රධාන සැලැස්ම පිළිබඳ උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම

ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය (SLPA) විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් මත උක්ත ඇගයීම පැවැත්වීමට කටයුතු ආරම්භ කරන ලදී.

- 2024/01/17 දින පාර්ශවකරුවන්ගේ නියෝජිතායතන 22කගේ සහභාගීත්වයෙන් විෂය ප්‍රමාණය කිරීමේ රැස්වීම පවත්වන ලදී.
- 2024 පෙබරවාරි 08 සිට 09 දක්වා ත්‍රිකුණාමලය වරාය පරිශ්‍රය තුළ දෙදින ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයක් සිදු කරන ලදී.අදාළ පාර්ශවකාර රැස්වීමක් ද වරාය පරිශ්‍රයේදී පැවැත්විණි.
- වරාය ආශ්‍රිත සහ කාර්මික සංවර්ධනය සඳහා යෝජිත ප්‍රධාන සැලැස්මේ උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමේනිර්ණේය විෂය පථය සකස් කිරීම සඳහා අදාළ පාර්ශවකරුවන්ගේ නියෝජිතායතනවල අදහස් සහ නිරීක්ෂණලබා ගැනීමට 2024.02.19 දින ඉල්ලීමක් කරන ලදී.
- එමෙන්ම උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම සඳහා නිර්ණේය විෂය පථය සකස් කිරීමට තෝරාගත් තාක්ෂණික විශේෂඥයන් සමඟ රැස්වීමක් 2024.06.24 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දීපවත්වනලදඅතරඔවුන්ගෙන් වැඩිදුර අදහස් ලබා ගැනීම සඳහා කෙටුම්පත් කරන ලද නිර්ණේය විෂය පථය තාක්ෂණික විශේෂඥයින් අතර බෙදා හරින ලදී.
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය වෙත අවසන් නිර්ණේය විෂය පථය 2024 ජූලි 17 වැනි දිනනිකුත් කරන ලදී.
- සංවර්ධන සැලසුම් ක්‍රියාවලියේ වත්මන් තත්ත්වය පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ අදාළ නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් 2024.09.30 දින උක්ත උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීමපිළිබඳ රැස්වීමක් පවත්වන ලදී.
- ත්‍රිකුණාමලය වරාය පරිශ්‍රය තුළ යෝජිත කර්මාන්ත භූමියේ ඉඩම් වෙන් කිරීම පිළිබඳ යාවත්කාලීන සිතියමක් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් 2024.11.02 දිනැති ලිපිය මගින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- 2024 දෙසැම්බර් 19 වැනි දින යෝජිත ඉඩම්වල සංවර්ධන සැලසුම්වල නවතම තත්ත්වය සමඟ මේ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි සැලසුම් පිළිබඳවසාකච්ඡා කිරීමට වරාය අධිකාරියේ දී රැස්වීමක් පැවැත්විණි.

4.2) බස්නාහිර පලාත් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රධාන සැලැස්ම සඳහා උපාය මාර්ගික පාරිසරිකඇගයීම්

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් කරන ලද ඉල්ලීමකට අනුව JICA ආයතනය, බස්නාහිර පළාත සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රධාන සැලැස්මක් සැකසීම සඳහා බස්නාහිර පළාත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය සමඟ එක්ව කටයුතුසිදු කරන ලදී.

- අපද්‍රව්‍යකළමනාකරණඅධිකාරිය (WP) උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් වාර්තාව සහ කෙටුම්පත්කරන ලද ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රධාන සැලැස්ම සමඟ 2023 පෙබරවාරි 17 වන දින මෙම අධිකාරිය වෙතවෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් වාර්තාව සහ කෙටුම්පත් කරන ලද ඝන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රධාන සැලැස්ම සමාලෝචනය කිරීමෙන් අනතුරුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2023 අප්‍රේල් 11 දිනැති ලිපිය මගින් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියට නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරන ලදී. සංශෝධිත ප්‍රධාන සැලැස්ම අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය (WP) විසින් 2023 මැයි 30 වන දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- සංශෝධිත වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම සඳහා තාක්ෂණික විශේෂඥ කමිටු රැස්වීමක් 2024.04.01 දින පැවැත්විණි.
- 2024.07.03 දින ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පළාත සඳහා සංශෝධිත ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රධාන සැලැස්ම සම්බන්ධයෙන් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියට (බස්නාහිර පළාත) කොන්දේසි සහිත ලිපියක් නිකුත් කරන ලදී.

5) වෙනත් අංශ / ආයතන සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබා දීම

5.1) උපාය මාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකය පහත කරුණු සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු රැස්වීම් 03 කට සහභාගී විය.

- පෑලියගොඩ මධ්‍යම මත්ස්‍ය වෙළඳපොලේ අපජල පවිත්‍රාගාරයක් ඉදි කිරීම සම්බන්ධයෙන් පවත්වනු ලබන තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම
- පරිසර අමාත්‍යාංශය සඳහා කොටිකාම්බොක්ක පිහිටි ක්වාර්ට්ස් ප්‍රසම්පාදනය කිරීම, සැකසීම සහ විකිණීම සඳහා වූ තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම
- තිරසාර අපනයන නැඹුරු වාණිජ ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ උපාය මාර්ග පිළිබඳ තාක්ෂණික කමිටු රැස්වීම - පාරිසරික තිරසාරභාවය පිළිබඳ අනුකමිටු රැස්වීම

5.2) පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන වැඩමුළු කිහිපයකට සහභාගී විය. ඒවායින් සමහරක් වූයේ:

- බස්නාහිර පළාත සහ කොළඹ නගරය සංවර්ධනය කිරීම සඳහා වන ප්‍රධාන සැලැස්මේ සමාලෝචන සැලැස්මක් සැකසීමේ 2 වන සහ 3 වන පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන වැඩමුළුව
- පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කරන ලද කෘෂිකාර්මික වන වගාව සහ අනෙකුත් ඉඩම් භාවිතය (AFLOU) සඳහා පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන වැඩසටහන
- " කෘෂිකාර්මික වන වගාව සහ අනෙකුත් ඉඩම් භාවිතඅංශ සඳහා ජාතිකව තීරණය කරන ලද දායකත්වයන් (NDC)හි ප්‍රමුඛත්වය දී ඇති දේශගුණික විපර්යාස බලපෑම්, අවදානම් සහ අනුවර්තනය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා මිනුම් රාමුව ප්‍රදර්ශනය කිරීම සහකෘෂිකර්මය, වන විද්‍යාව සහ අනෙකුත් ඉඩම් පරිහරණ (AFOLU) අංශ සඳහා දත්ත සැපයීමේ මාර්ගෝපදේශය" පිළිබඳ උපදේශන වැඩමුළුව

5.3) රජයේ ආයතන වල වැදගත් රැස්වීම්, වැඩමුළු සහ සාකච්ඡා කිහිපයකට සහභාගී විය.

- ශ්‍රී ලංකා පාරිසරික හා සමාජ රාමුව (ESF) දළ විශ්ලේෂණය සඳහා වැඩමුළුව
- වැල්ලම්පිටිය, පරමාණුක බලශක්ති මණ්ඩලයේදී පැවැත්වූ ශ්‍රී ලංකාවේ න්‍යෂ්ටික බලශක්ති යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය පිළිබඳ ජාතික වැඩමුළුව
- භූ විද්‍යා සමීක්ෂණ හා පතල් කාර්යාංශයේදී පැවැත්වූ ශ්‍රී ලංකාවේ න්‍යෂ්ටික යටිතල පහසුකම් පිළිබඳ ජාතික සම්මන්ත්‍රණය
- Jokasou අපජල පිරිපහදු තාක්ෂණය පිළිබඳ වැඩමුළුව
- ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේදී පැවැත්වූරටේ උපාය මාර්ග වැඩසටහන (CSP) 2023-2027 යටතේ පාරිසරික සහ සමාජ ආරක්ෂණ (ESS) කැපවීම් පිළිබඳ රැස්වීම
- සමුද්‍ර අවකාශීය සැලසුම් තක්සේරු ප්‍රවේශය අනුවර්තනය කිරීම පිළිබඳ වැඩමුළුව
- සමුද්‍රීය අවකාශීයසැලසුම් - නීල ආයෝජන අවස්ථා සිතියම් (Blue Investment Opportunity Map)
- විවෘත මූලාශ්‍ර භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධතිය පිළිබඳ ධාරිතා ගොඩනැගීමේ වැඩමුළුව
- තලෙයිමන්නාරම ජැටියේ කුළුණු ඉදිකිරීම් කටයුතු පිළිබඳ ව්‍යාපෘති කමිටු රැස්වීම
- තිරසාර අපනයනය ඉලක්ක කරගත් වාණිජ ධීවර කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය

කිරීමේ උපාය මාර්ගය පිළිබඳ අනු කමිටු රැස්වීම

- ඒකක සහ අංශ අතර අභ්‍යන්තර විගණනය හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ISO-9001-2015 තත්ත්ව කළමනාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට දායක වීම.
- යෝජිත සංවර්ධන සැලසුම්වලට අදාළ කැබිනට් සංදේශ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කිරීම.

5 වන පරිච්ඡේදය: පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය

පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකයේ ප්‍රධාන අභිමථාර්තයන් වන්නේ,

ඕනෑම ආකාරයකින් විය හැකි පරිසර හායනයන් හඳුනාගැනීම හා කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය පර්යේෂණ /අධ්‍යයන /සමීක්ෂණ සිදුකිරීම හා ඒවා ප්‍රවර්ධනය, සම්බන්ධීකරණය සහ එම තොරතුරු බෙදාහැරීම සහ භූගෝලීය තොරතුරු හා දුරස්ථ සංවේද තාක්ෂණය භාවිතයෙන් ස්වාභාවික සම්පත් තිරසර ලෙස කළමනාකරණය කිරීම වේ. ඒ අනුව පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය විසින් පහත ක්‍රියාකාරකම් 2024 වර්ෂයේදී ඉටුකරන ලදී.

1.1 අධිකාරියේ කාර්යභාරයට අදාලව පර්යේෂණ/ අධ්‍යයන/ සමීක්ෂණ සිදුකිරීම ඒ සඳහා පහසුකම් සැපයීම සහ සම්බන්ධීකරණය

(අ) පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකයේ මූල්‍ය දායකත්වය යටතේ සිදුකරන ලද පර්යේෂණ උපදේශන කමිටුව විසින් අනුමත කල පර්යේෂණ වල ප්‍රගතිය

2024 වසර තුල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන එකකය වෙත ලැබුණු පර්යේෂණ යෝජනා 09 ක් අතුරින් පර්යේෂණ උපදේශන කමිටුව විසින් තෝරාගන්නා ලද පර්යේෂණ 07 ක් සඳහා අනුමත මුදලින් පළමු වාරිකය බැගින් පහත සඳහන් පරිදි නිදහස් කරන ලද

TABLE 38: **පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන NIT විසින් අරමුදල් සපයන ලද පර්යේෂණ යෝජනාව**

	පර්යේෂණ මාතෘකාව	අනුමත කරන ලද මුදල (රු.)
01	මාවතගම උප නගරසභා බල ප්‍රදේශය තුල කුඩා දරුවන් සඳහා භාවිතා වන ඩයෆර් පිලිබඳ අධ්‍යයනය සහ දැනට සිදුකරනු ලබන බැහැරලීමේ ක්‍රියාවලියට පරිභාහිර වූ ක්‍රමවේදයක් හඳුනාගැනීම	40,000.00
02	බස්නාහිර පළාතේ අපනයන සැකසුම් කලාප තුල ඇති පොදු අපජල පිරිපහදුවල අඩංගු ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික් අපවිත්‍රකාරක හඳුනාගැනීම	200,000.00
03	මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කරනලද කර්මාන්ත, ඵලදායී පසුවිපරම් කිරීම හා වාර්තාකිරීම සඳහා වූ භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතයෙන් අන්තර්ජාල යෙදුමක් නිර්මාණය	50,000.00
04	ප්‍රතික්‍රියකාරක ඩයි අඩංගු අපජලය පිරිපහදුව සඳහා තිරසාර විසඳුමක් ලෙස විද්‍යුත් මුහුම් කිරීම හා ඒකාබද්ද දෙමුහන් තාක්ෂණය භාවිතාකර කර්මාන්ත සඳහා වූ යෙදුමක් පිලිබඳ අධ්‍යයනය	50,000.00
05	අපජලය පිරිපහදුවල කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකරගැනීම සඳහා පෛව විද්‍යාත්මකව සංස්ලේෂණය කල අයන් ඔක්සයිඩ නැනෝ අංශු ආලේපිත සක්‍රියකළ කාබන් මැටි සංයෝගය භාවිතය පිළිබඳ අධ්‍යයනය	50,000.00
06	පරිසර විද්‍යාත්මක දැනුම : කාලය සහ නීතිරාමුව හරහා වැදී ප්‍රජාවේ තිරසාරත්වය දඹාන, රතුගල, පොල්ලෙබැද්ද හා වාකරෙයි වැදි ප්‍රජාවගේ විෂයානුබද්ද අධ්‍යයනය	50,000.00
07	කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පෙහෙකම්හල් වලින් පිටකරන අපජලය පිරිපහදුවල අඩංගු ක්ෂුද්‍ර ප්ලාස්ටික්වල අඩංගුභාවය හා ගුණාංග පිලිබඳ අධ්‍යයනය	50,000.00

- මෙම වැය ශීර්ෂය යටතේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාදෙන ලද පහත දැක්වෙන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතියක වැඩකටයුතු මෙම වර්ෂයේදී සාර්ථකව අවසන් කර ඇත.

	ආරම්භ කරන ලද වර්ෂය	පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය
01	2019	කලවාන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ තෝරාගත් කුඩා ජල විදුලිබලාගාර ව්‍යාපෘතිවල බලපෑම ජෛව විවිධත්වයට විශේෂ අවධානයක් ලබාදෙමින් ඇගයීම

- තවද මෙම වැඩසටහන යටතේ මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාදී ආරම්භ කරන ලද පහත දැක්වෙන පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති තවදුරටත් සිදුකරමින් පවතින අතර, ඉදිරි වර්ෂය තුලද සිදුකරගෙන යාමට නියමිතය.

TABLE 39: **පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති අවසන් වෙමින් පවතී.**

	ආරම්භ කරන ලද වර්ෂය	පර්යේෂණ ව්‍යාපෘතිය
01	2019	රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ ද්විතික අධ්‍යාපන මට්ටමේ පාසල් ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ගේ පාරිසරික දැනුවත්භාවය සහ ආකල්ප සංසංදනාත්මක අධ්‍යයනය
02	2021	වාහන සේවා ස්ථාන වලින් බැහැරකරනු ලබන අවසාදිත අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම නිසා පාංශු තත්ත්වය වෙනස්වීම පිලිබඳ ඇගයීම
03	2022	මුතුරාජවෙල ඝන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ස්ථානයේ ස්ථානීය දූෂණය විගණනය සහ එය වලක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම පිලිබඳ යෝජනාව
04	2023	මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ සිදුකරන කැණීම් කටයුතු හේතුවෙන් සිදුවන බලපෑම් පිළිබඳ අවකාශීය විශ්ලේෂණය
05	2023	ශ්‍රී ලංකාවේ සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ආශ්‍රිත ප්‍රජාපාදක පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය - යාල සහ රූකව සංරක්ෂණ ප්‍රදේශ ඇසුරෙන්

(ආ) ඩ්‍රෝන තාක්ෂණය භාවිතයෙන් පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයන් (EPA) ඡායාරූපගත කිරීම

ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාවේ සහයෝගය ඇතිව ඩ්‍රෝන මෙහෙයුම් වැඩසටහන් සිදුකිරීම මඟින් ඒතාලෙයිකුලම් සහ ග්‍රෙගරි වැව ද, බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ කොටසක් (කැස්බෑව නගර සභාව) ද ඡායාරූපගත කිරීම සිදුකොට එක් එක් ප්‍රදේශය සඳහා සංයුක්ත ඡායාරූපය බැගින් සකස් කරන ලදී.

ජාතික පාරිසරික පනතේ 24 (ඇ) සහ 24 (ඈ) විධිවිධාන යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශවල කළමනාකරණ සැලසුම් සකස්කිරීම සහ භූමි භාවිත ක්‍රියාකාරකම් කළමනාකරණය සඳහා මෙම ඡායාරූප ඉතා ප්‍රයෝජනවත් වේ.

බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ 2024 දෙසැම්බර් මස දක්වා (කැස්බෑව නගර සභාවට අයත් ප්‍රදේශය) ලබාගත් ඩ්‍රෝන ඡායාරූප භාවිත කරමින් සැකසූ සංයුක්ත ඡායාරූපය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ කැස්බෑව නගර සභාවට.

අදාලව කළමනාකරණ සැලසුම් සකස් කිරීම සඳහා ලබාදෙන ලදී

FIGURE 41: බොල්ගොඩ EPA හි සංයුක්ත රූපය

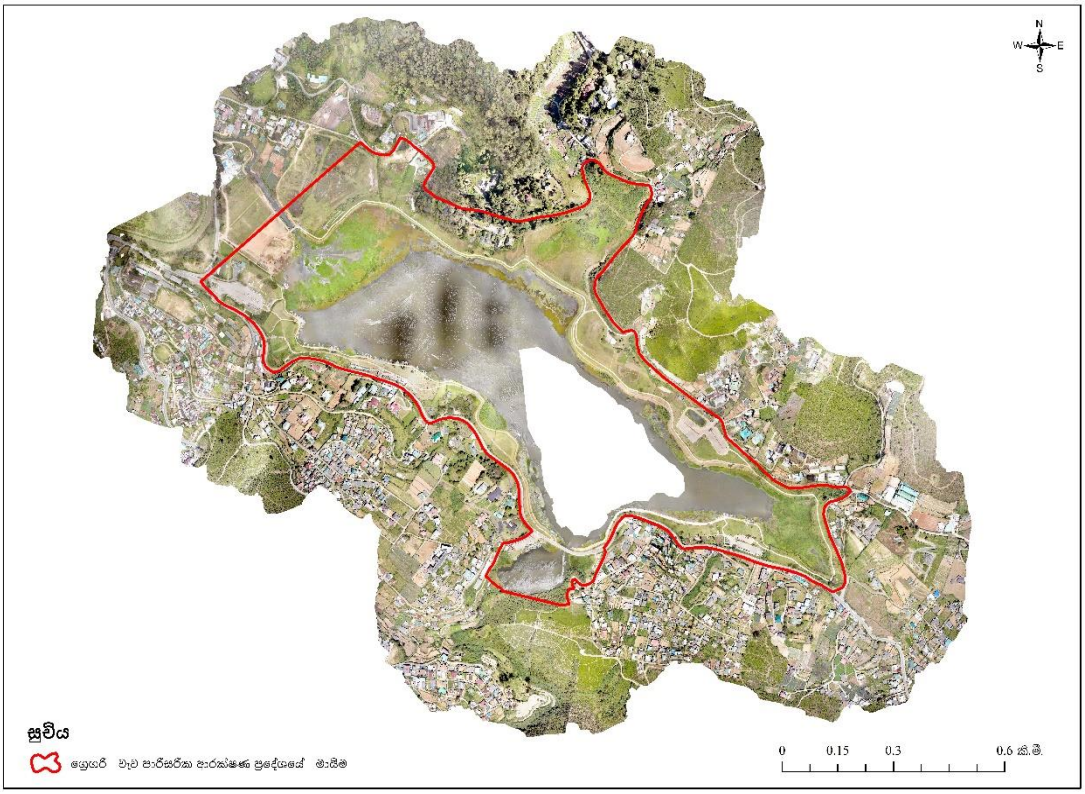

FIGURE 42: ග්‍රෙගරි වැව පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සංයුක්ත ඡායාරූපය

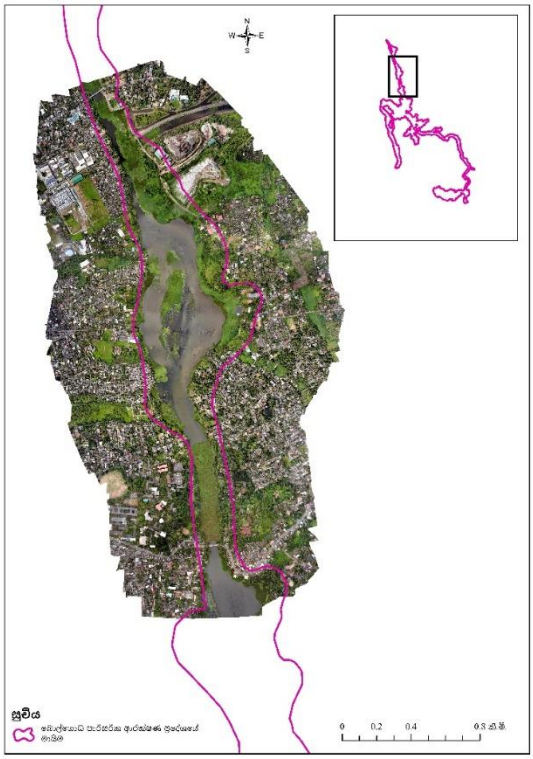

FIGURE 43: බොල්ගොඩ පාරිසරික ආරක්ෂණ ප්‍රදේශයේ සංයුක්ත ඡායාරූපය (2024 දෙසැම්බර් දක්වා)

1.2 භූගෝලීය දත්ත පද්ධති වැඩිදියුණු කිරීම හා යාවත්කාලීන කිරීම

- 2024 වසරේ ජනවාරි සහ දෙසැම්බර් මස අවසානය වන විට පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලියට යටත් කරන ලද කර්මාන්ත හා සේවාවන් පිළිබඳ සාරාංශයක් පහත දැක්වේ.

පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සාරාංශය - ජනවාරි

| | පළාත | දිස්ත්‍රික්කය | "අ", "ආ", "ඇ", "ඈ" සහ ආරම්භක නිෂේධනය ලබා ලියාපදිංචි කළ කර්මාන්ත වල ලියාපදිංචි කළ කර්මාන්ත වල ලියාපදිංචි කළ කර්මාන්ත වල

- පරිසර අධිකාරියේ තාක්ෂණික නිළධාරීන්ගේ ක්ෂේත්‍ර කටයුතුවලදී තීරණ ගැනීමේ පහසුව සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය යටතේ වන අනුමත ක්‍රියාකාරකම්වල යාවත්කාලීන කරන ලද අවකාශීය තොරතුරු අන්තර්ජාලගත පාරිසරික තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුලත් කිරීම.

- ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම සඳහා කර්මාන්ත, බලශක්ති සහ සංචාරක ක්ෂේත්‍ර සඳහා වූ අවකාශීය දත්ත ඇතුලත් සිතියම් නිර්මාණය කිරීම.

1.3 භූගෝලීය තොරතුරු තාක්ෂණයට අදාල සේවාවන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අනෙකුත් අංශ, ඒකක, පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත සැපයීම

- **අභ්‍යන්තරව සිදුකරන ලද ඉල්ලීම් 100ක සංඛ්‍යාවක් සඳහා පහත සඳහන් පහසුකම් සපයන ලදී.**

1. සිතියම් නිමැවුම් 72ක් සකස් කිරීම
2. දත්ත පද්ධති ආශ්‍රිතව සිදුකරන ලද විමසීම් 25 සඳහා පිළිතුරු ලබාදීම
3. භූගෝලීය ස්ථානීය පිහිටීම් 03 ක නිරවද්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීම

භූගෝලීය තොරතුරු පද්ධති (GIS) හා පර්යේෂණ ක්‍රියාවලීන් පිලිබඳ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය/ ප්‍රධාන කාර්යාලය/ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවල නිළධාරීන්ගේ දැනුම වර්ධනය

- උතුරු හා මධ්‍යම පළාතේ තාක්ෂණික නිළධාරීන්ගේ තීරණ ගැනීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම සඳහා අන්තර්ජාලගත පාරිසරික සම්පත් දත්ත පද්ධතිය (ArcGIS Online System) භාවිතා කරන ආකාරය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් 02ක් සිදුකිරීම.

6 වන පරිච්ඡේදය: නීති ඒකකය

එකිනෙකාගේ පැවැත්ම උදෙසා නීතිමය යාන්ත්‍රණය බලාත්මක කිරීම තුළින් පරිසරය සංවර්ධනය කිරීමෙන් ද දැනුම ලබාදීමෙන් ද පරිසරයේ සුවදායී පැවැත්ම තහවුරු කරමු.”

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ගන්නා ලද නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග -

1980 අංක 47 දරණ ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ බලාත්මක වන නීති හා රෙගුලාසි ඔස්සේ සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගේ සෘජු අධික්ෂණය යටතේ නීති අංශය මඟින් සිදු කරන ලද නෛතික කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

2024 වර්ෂය තුලදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නීති ඒකකය විසින් ගොනු කරන ලද නඩු හා අවසන් කරන ලද නඩු කටයුතු රාශියකි. ඒ අනුව 2024 වර්ෂයේ දී මෙම අධිකාරිය පවත්වාගෙන යන නඩු සංඛ්‍යාව හත්සිය විසි හතර (724) ක් වන අතර, ඒ තුළ අධිකාරියට එරෙහිව පවරන ලද නඩු හා අධිකාරිය විසින් පවරන ලද නඩු ඇතුලත් වන අතර, 2024 වර්ෂය තුල අධිකාරිය විසින් නඩු එකසිය හැත්තෑ පහ (175) ක් අළුතෙන් පවරා ඇත.

එකී නඩුකරයන් මඟින් 2024 වර්ෂයේ දඩ මුදල් ලෙස අයකරගෙන ඇති මුළු මුදල රු. 702,000.00 කි

.

TABLE 40: NEA **පරිසරය තුළ පළාත්වල ක්‍රියාකාරිත්වය**

අනු අංකය	පළාත	**2023 වර්ෂය තුළදී අළුතින් ගොනු කරන ලද නඩු සංඛ්‍යාව**	**මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පවරා පවත්වා ගෙන යන ලද නඩු සංඛ්‍යාව**	**මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අවසන් කරන ලද නඩු සංඛ්‍යාව**
01.	බස්නාහිර	66	137	40
02.	මධ්‍යම	35	130	57
03.	ඌව	02	14	06
04.	දකුණ	27	42	20
05.	නැගෙනහිර සහ උතුර	33	10	0
06.	සබරගමුව සහ වයඹ	12	60	20
07.	උතුරු මැද	00	09	05
	එකතුව	**175**	**401**	**148**

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව පැවරූ නඩු එකසිය දහ හතර (114) ක් 2024 වර්ෂයේ දී පවත්වාගෙන ගිය අතර, ඒවා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ, අභියාචනාධිකරණ, මහාධිකරණ, දිසා

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව පවරන ලද නඩු -

අධිකරණ, මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ හා කම්කරු විනිශ්චය සභාවන්හි පවරන ලද නඩු වේ.

නීති අංශයේ නිලධාරීන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ, අභියාචනාධිකරණ, මහාධිකරණ, දිසා

අධිකරණ, මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණ හා කම්කරු විනිශ්චය සභාවන් වල මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව පවරන ලද නඩු කටයුතු වලට පෙනී සිටින ලදි. තවද, අධිකරණයෙහි ගොනු කරන ලේඛන කෙටුම්පත් කිරීම සහ උපදේශන සාකච්ඡාවලට නීති අංශයේ නිලධාරීන් සහභාගී වන ලද

ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ප්‍රගතිය

නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් අනතුරුව සමහර කර්මාන්තශාලා මධ්‍යම

පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම / අත්හිටුවීම / ප්‍රතික්ෂේප කිරීම/ හේතු දැක්වීමේ ලිපි -

කර්මාන්තශාලාවල සිදු වන පරිසර දූෂණය සලකා බලා නිකුත්කොට ඇති පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර අවලංගු කිරීම සඳහා කර්මාන්තශාලා දහ අට (18) ක් වෙත ද, පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කරමින් පනස් හත (57) ක් වෙත ද ලිපි යවා ඇත.තවද, කර්මාන්තශාලා

ජාතික පාරිසරික පනතේ 24(ආ) වගන්තිය ප්‍රකාරව නිකුත් කරන විධානයන් -

2024 වර්ෂයේ නීති ඒකකය මඟින් ජාතික පාරිසරික පනතේ 24ආ වගන්තිය යටතේ විධාන එකොළහ (11) ක් නිකුත් කර ඇත.

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති අභියාචනා (මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය) –

මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වෙන අභියාචනා විභාග කිරීම් දහ හතර (14) ක්සම්බන්ධයෙන් නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් සහභාගී වී ඇත.

නොතාරිස් කටයුතු -

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යයන් ඉටු කිරීමේදී විවිධ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම ගොඩනැගිලි බදු පදනම මත ලබාගැනීම හා සේවා ලබා ගැනීම සඳහා බාහිර අංශ සමඟ එළඹෙන්නා වූ එකඟතා සහ ගිවිසුම්පත් පිළියෙළ කිරීම් සිදු කිරීම සහ එකී ගිවිසුම් පත්‍ර දෙසිය තිස් තුන (233) ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම සිදු කෙරිණ.

ජාතිකපාරිසරිකපනතේ ප්‍රකාශිත ප්‍රමිති හා උපමාන වලට අනුකූලව ශබ්ද පාලනය කිරීමෙන්ද සහ අනෙකුත් නෛතික අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කිරීමෙන්ද අනතුරුව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ගන්නා ලද

පරිසරඅධිකාරියේ ජාතික පාරිසරික පනතට අනුකූලව අපජලය පිරිපහදු පද්ධති සකස් කිරීමෙන්ද, සමහර කර්මාන්තශාලා.

සම්බන්ධව නඩු පැවරීමට අදාළ පියවර ගැනීම සඳහා ශබ්ද මට්ටම් වාර්තා අපදියර විශ්ලේෂණ වාර්තා හා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා කැඳවීම සඳහා ලිපිගොනු ගණනාවක් පරිසර දූෂණ පාලන අංශය සහ අදාළ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වෙත සහ අධිකාරියේ රසායනාගාර වෙත යොමු කොට ඇත.

පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර කොන්දේසි -

නව පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේදී එහි කොන්දේසි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් සහ පළාත් කාර්යාලවලට අනුයුක්ත කොට ඇති සහකාර නීති නිලධාරීන් විසින් පරීක්ෂා කරනු ලබ

රැස්වීම් -

නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් පාරිසරික කරුණු සම්බන්ධයෙන් වන රැස්වීම් සියය (100) ක් සඳහා සහභාගී වී ඇත.

පැමිණිලි -

නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් පරිසර දූෂණය සහ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව, පළාත් පාලන ආයතන, දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල සහ අනෙකුත් ආයතන වලින් යොමු කරන ලද පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් පියවර ගෙන ඇත.

සාකච්ඡාවලට සහභාගීවීම -

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පවරන ලද නඩු සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව අධිකරණයේ ගොනු කර ඇති නඩු සම්බන්ධයෙන් විරෝධතා, උත්තර,

ලිඛිතදේශන සැකසීම සහ විභාග නඩු සම්බන්ධයෙන් උපදේශන සාකච්ඡා සියය (100) ක් සඳහා නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් සහභාගි වී ඇත.

උපදෙස් -

නීති ඒකකයේ නිලධාරීන් විසින් පළාත් පාලන ආයතන තනි පුද්ගලයින් සහ වෙනත් අංශවලින් යොමු කරන ලද ගැටළු දෙසිය හැට නවය (269) ක් සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා දී ඇත.

නීති_නිවේදන

පරිසර දූෂණකාරී කර්මාන්ත දෙසිය අනූ නවය (299) කට එරෙහිව නීති නිවේදන යවා ඇත.

ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා -

තවද, නීති ශිෂ්‍යයින් සහ අනෙතුත් විශ්ව විද්‍යාල සිසු සිසුවියන්ගේඉල්ලීම් අනුව, පරිසර නීතිය හා පාරිසරික නියෝගයන්පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන ලදී.

ජාතික පාරිසරික පනත සංශෝධනය කිරීම

ජාතික පාරිසරික පනතට යෝජිත නව සංශෝධන පනත් කෙටුම්පතේ අවසන් සංශෝධිත කෙටුම්පත පරීක්ෂා කිරීම සඳහා නීති කෙටුම්පත් සම්පාදක වෙත යොමු කර ඇ

අධිකරණ නියෝග වලට අදාළව අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම සහ මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා ඉදිරියේ පවත්වනු ලබන අභියාචනා විභාග වලට ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත නිලධාරීන් විසින් කරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ වාර්තා සඳහා නීති අංශයේ අනුමැතිය ලබා දී ඇත.

දැනුවත් කිරීම -

නීති අංශයේ නිලධාරීන් විසින් ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අදාළ දේශන තිහ (30) ක් වෙනත් ආයතන වල නිලධාරීන් සඳහා පවත්වා ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන වැඩමුළු සඳහා සම්පත් දායකයින් ලෙස සහභාගි වී ඇත.

7 වන පරිච්ඡේදය : පාරිසරික අධ්‍යාපනය සහ දැනුවත් කිරීමේ (EEA)

7.1 පරිසර අධ්‍යාපන ප්‍රගතිය2024

මධ්‍යම පරසර අධිකාරියේ පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය පරසර සංරක්ෂනය සඳහා වගකීම් දරණ සංස්කෘතියක් ඇති කිරීම පිණිස පරිසර දැනුවත් කිරීම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමට සක්‍රීයව දායක වෙමින් වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරනු ලබයි. මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය විසින් පාසල් සිසුන්, ගුරුවරුන්, සමාජ ක්‍රියාකාරීන්,රාජ්‍ය නිළධාරීන්, පොද්ගලික් අංශයේ නියොජිතයින් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව වැනි විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් අනුව පුළුල් පරාසයක පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් සකස් කර ඇත. මෙම වැඩසටහන් සඳහා සහභාගීවන්නන්ට පාරිසරික අභියෝග අවබෝධ කර ගැනීමට හා ඒවා සඳහා විසඳුම් ලබා දීමට ක්‍රියාකාරීව දායකවීමට අවශ්‍ය දැනුම කුසලතා හා ආකල්ප වර්ධනය කිරීම පිණිස මෙම වැඩසටහන් නිර්මාණය කර ඇත.පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය විසින් මෙම වැඩසටහන්වලට සහභාගී වන්නන් සඳහා ක්ෂේත්‍රපාදක ඉගෙනුම් , සම්මන්ත්‍රණ, ප්‍රජා සත්කාරක මුලපිරීම් හරහා පාරිසරික භාරකාරීත්වය පිළිබඳ ගැඹුරු සංවේදීතාවයක් පොෂ්ණය කරමින් ඔවුන්ගේ ප්‍රජාවන් වෙනස් කිරීමේ ක්‍රියාකාරී නියොජිතයන් බවට පත් කිරීමට බලගන්වනු ලබයි. පරිසර හිතකාමී පමණක් නොව ස්වභාවධර්මය සමග තිරසාර සහ සුහද සබඳතාවක් ඇති කිරීමට කැප වී සිටින සමාජයක් ගොඩනැගීම මෙහි අවසාන ඉලක්කය වේ.

ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව, පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය මඟින් පහත ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබීය.

1. ජාතික පරිසර නියමු වැඩසටහන
2. පරිසර ළමා සමාජ වැඩසටහන
3. ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨයන්හි ගුරු සිසුන් සඳහා හරිත නායකත්ව වැඩසටහන් සහ හරිත නායකත්ව ක්‍රියාකාරකම් සටහන් පොත් මුද්‍රණය කොට බෙදාහැරීම
4. පුහුණු වැඩසටහන්
   4.1. පරිසර නියමු කාර්යභාර ගුරුවරුන් සහ සිසුන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්
   4.2. පරිසර නියමු කොමසාරිස්වරුන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්
   4.3. පරිසර නිළධාරින් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්
   4.4. අනෙකුත් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන්
5. පරිසර නියමු ජාතික සහ දිස්ත්‍රික් සංසදයන්
6. යෞවන සමාජ වැඩසටහන්
   6.1. ජනාධිපති පදක්කම්ලාභීන් සඳහා විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් සහ දේශගුණික විපර්යාස වැඩසටහනෙහි සිටින තරුණ නායකත්වය හා එක්ව ලබාදෙන පුහුණුව
7. පරිසර ළමා සමාජය,පරිසර නියමු වැඩසටහන හා හරිත නායක වැඩසටහනට අදාළව සහතික,පදක්කම්, සටහන් පොත්, කැප් තොප්පි යනාදී උපාංග නිපදවීම
8. පරිසර නියමු පදක්කම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම
   8.1. ජනාධිපති පදක්කම් පරික්ෂණය.
   8.2. හරිත රජත සහ ස්වර්ණ පදක්කම් පරික්ෂණය.

9. පරිසර නියමු ජාතික මාර්ගෝපදේශ කමිටුව

10. පරිසර නියමු කඳවුර
    - 10.1. පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර
    - 10.2. පරිසර නියමු පළාත්/දිස්ත්‍රික් කඳවුරු(උදා- **දකුණු පළාත් සභාව** සහ **පාරිසරික අමාත්‍යාංශය හා එක්ව සංවිධානය කරන ලද කඳවුරු බදුල්ල අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් කඳවුරු)**
    1. **ප්‍රගති සමාලෝචනා රැස්වීම්**
    2. හොඳම දක්ෂතා **ඉදිරිපත් කළ ගුරුවරුන්ට සම්මාන පිරිනැමීම සහ වැඩමුළු පැවැත්වීම**
    3. **පාරිසරික අධ්‍යාපන මාර්ගගත පුවරුව (EnvEdu) හඳුන්වා දීම**

ජාතික පරිසර නියමු වැඩසටහන

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ, පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය සහ **අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය** සමඟ එක්ව**,** තරුණ පරපුර තුළ පාරිසරික සංරක්ෂණය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ නව්‍ය මුලපිරීමක් ලෙස **ජාතික** පරිසර නියමු **වැඩසටහන (NEPP)** පාසල් පද්ධතිය හරහා හඳුන්වා දී ඇත**.**

පාරිසරික දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම , ප්‍රායෝගික කුසලතා වර්ධනය කිරීම, සහ පරිසරය සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය අධනාත්මක ආකල්ප වර්ධනය කරමින් පරිසර ආරක්ෂාව සහ සංරක්ෂණය සඳහා ප්‍රධාන උපදේශකයන ලෙස සේවය කිරීම සඳහා පාසල් දරුවන් පුහුණු කිරීම සහ බල ගැන්වීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණයි.

පරිසර නියමු **වැඩසටහන උප වැඩසටහන් දෙකක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ**:

- **Eco Club** වැඩසටහන
- පරිසර නියමු **වැඩසටහන**

1.1 **පරිසර නියමු වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය**

පරිසර නියමුවන්ට නියමු **(Pioneer),** හරිත **(Green), රිදී (Silver), රන් (Gold)** සහ අවසානාත්මක හා ගෞරවනීයම වන **ජනාධිපති පදක්කම** දිනාගැනීමට හැකියාව ලැබේ. අතිගරු **ජනාධිපතිතුමා** විසින් පිරිනමන මෙම පදක්කම, සෑම මට්ටමක් සඳහා නියමිත ක්‍රියාකාරකම් සාර්ථකව නිම කළ පසු ලබා දේ.

TABLE 41: 2024 වර්ෂයේදී පදක්කම්ලාභීන් හා සාමාජිකයින් 3361 කින් වැඩි කිරීම

අංකය	පදක්කම් නාමය	ලැබූ පදක්කම් ගණන
01	**පරිසර නියමු**	57,081
02	**හරිත**	14,197
03	**රජත**	3,780
04	**ස්වර්ණ**	1,109

05	ජනාධිපති	90

02. පරිසර ළමා සමාජ වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය

තම වටිනාකම් , හැසිරීම් හා ආකල්ප නිවැරදි ලෙස හැඩගස්වා ගත හැකි වයසක සිටින බැවින්, ප්‍රාථමික පාසල් ශිෂ්‍යයන් පරිසර අධ්‍යාපනයේදී වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කරනු ලබයි.. මෙය හඳුනාගනිමින්, ප්‍රාථමික මට්ටමේ ශිෂ්‍යයින් **පරිසර ක්‍රියාකාරකම් සහ දැනුවත් කිරීම වැඩසටහන්වලට සක්‍රීයව සම්බන්ධ කර ගැනීම සඳහා ළමා සමාජ (Eco-Clubs)** පිහිටුවා ඇත . **1 සිට 5 ශ්‍රේණිය දක්වා ශිෂ්‍යයන්ට** පිරිසිදු සහ හරිත පරිසරයක් ඇති කිරීමට අරමුණු වූ වැඩසටහන් තුළ ඉගෙනීමට , ගවේශනය කිරීමට හා සහභාගීවීමට පරිසර ළමා සමාජ වැඩසටහන ගතික වේදිකාවක් ලබා දේ.

මෙහිදී දරුවන් රුක් රෝපණය, අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සහ ස්වාභාවික සංචාර යන ක්‍රියාකාරකම් පුරුදු කිරීමෙන් ලබන අත්දැකීම් හරහා සොබා දහම පිළිබඳ වගකීම සහ සුරක්ෂිතතාවය වර්ධනය කර ගැනීමට හැකි ප්‍රායෝගික ඉගෙනුම් අවකාශයක් ලබාදෙන අතර වයසට සුදුසු සහ නිර්මාණාත්මක ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ශිෂ්‍යයින් සම්බන්ධ කර ගැනීම තුළින් ළමා වයසේ සිටම ඔවුන්ගේ හැසිරීම සහ ආකල්ප වර්ධනය කර ගැනීම හැකියාව ඇති කරනු ලබයි.

පරිසර සමාජ කණ්ඩායම් මඟින් ප්‍රාථමික පාසල් ශිෂ්‍යයන් අතර කණ්ඩායම් ක්‍රියාකාරකම්, විවේචනාත්මක සිතුවිලි සහ ගැටලු විසඳුම් කුසලතා වර්ධනය කරයි. එමඟින් ඔවුන්ට පරිසර අභියෝග තේරුම්ගෙන විසඳුම්ගැටලු විසඳීම සඳහා ඔවුනට එකමුතුව කටයුතු කිරීමට හැකියාව ලැබේ. පරිසර පිළිබඳ මෙම ආරම්භක පළපුරුද්ද ළමුන්ට අනාගතයේ දී තිරසාරත්වය සඳහා වූ තීරණාත්මක කොටස්කරුවන් ලෙස සක්‍රිය වීමට අවස්ථාව සලසයි. තවද, එය ඔවුන්ගේ පවුල් සහ ප්‍රජාවන් පරිසර හිතකාමී ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීමට පොළඹවනු ලබයි. ඒ මඟින් පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට කැපවූ, පරිසර අවබෝධය ගරු කරන පුරවැසියන්ගන් සමන්විත පරපුරක් ගොඩනගා ගැනීමට **පරිසර ළමා** සමාජ කණ්ඩායම් ශක්තිමත් පදනමක් සපයයි.

පරිසර ළමා සමාජ සාමාජිකයින්ට, නියමිත ක්‍රියාකාරකම් සම්පූරණ කිරීමෙන් අනතුරුව සහතික තුනක් ලබාගැනීමට අවස්ථාව ඇත.

FIGURE 44: ECO CLUB සිසුන් සඳහා සහතික පිරිනමනු ලැබේ

TABLE 42: 2024 වසරේ පාසල් 3,767 ක පරිසර සංගම් සාමාජිකත්වය වැඩි කිරීම

අංකය	පදක්කම් නාමය	ලැබූ පදක්කම් ගණන
01	තුරුලතා	77,203
02	විහඟ	28,695
03	සොබා	10,824

03. හරිත නායක වැඩසටහන

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ **ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය** එක්ව, 2024 වසරේ ආරම්භ කළ හරිත නායක වැඩසටහන තුළින් පරිසර අවබෝධය වැඩි කිරීම හා **ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨවල(NCoE)** පරිසරාභිමුඛ නායකත්වයෙන් හෙබි ගුරු පරපුරක් බිහිකිරීමට උත්සාහ කරයි.එසේම, මෙම වැඩසටහන යටතේ පාසල් තුළ පරිසර වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම මූලික අරමුණ වේ. මෙය **ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨ 18 හරහා** ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ. ඒ අනුව හරිත නායක **ක්‍රියාකාරකම් සටහන් පොත්** මුද්‍රණය කොට සියලුම පුහුණු ගුරු සිසුන් අතර බෙදාහරින ලදී.

මේ වනවිට **ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨ** 18ම ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කර ඇති අතර, ප්‍රථම වසරේ ක්‍රියාකාරකම් ද සාර්ථක ලෙස පවත්වාගෙන යයි. මෙහිදී වැය වූ මුදල **රු. 624,037.75** වේ.

FIGURE 45: හරිත නායක වැඩසටහන

04. පුහුණු වැඩසටහන්

4.1. පරිසර නියමු වැඩසටහන (EPP) ක්‍රියාත්මක කරන ගුරුවරුන් සහ පරිසර නියමුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්

පරිසර නියමු වැඩසටහනේ (EPP) කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි දියුණු කිරීම සහ එහි ව්‍යාප්තිය පුළුල් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව පරිසර නියමු වැඩසටහන හාර ගුරුවරුන් සඳහා වාර්ෂිකව පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ. 2024 වසරේදී මුල් සැලැස්ම යටතේ පුහුණු වැඩසටහන් 10 ක් පමණක් සංවිධානය කිරීමට නියමිතව තිබුණද, ඉල්ලුම වැඩිවීම සහ සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් එම ගණන 15 දක්වා වැඩි කරනු ලැබීය. මෙය **150% ක කැපී පෙනෙන ප්‍රගතියක්** වාර්තා විය.

මෙම පුහුණු වැඩසටහන් හරහා **ශිෂ්‍යයන් හා ගුරුවරුන් ඇතුළු පුද්ගලයින් 824 දෙනෙකු පාරිසරික දැනුම සහ අවශ්‍ය කුසලතාවලින් සවිබල ගැන්වීමට හැකි විය.** මෙම වැඩසටහන් දිවයිනේ පළාත් 8 ආවරණය කරමින් ක්‍රියාත්මක වූ අතර පරිසර සංරක්ෂණ කටයුතු සඳහා පුළුල් සහභාගීත්වය සහ සක්‍රීය සම්බන්ධතාවයක් පෙන්නුම් කරන ලදි. 2024 වසර තුළ මෙම පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා **රු. 524,785.00** වැය කරන ලදී.

FIGURE 46: **නැගෙනහිර පළාත් සභාවේ උපදේශක ගුරුවරුන් සහ පරිසර පුරෝගාමීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන**

4.2. පරිසර නියමු

වැඩසටහන් (EPP) කොමසාරිස්වරුන් සඳහා පත්කිරීම් සහ පුහුණු වැඩසටහන්

2024 වසරේදී දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ වැඩසටහන අතරතුර පරිසර **කොමසාරිස්වරුන්ට පත්වීම් ලිපි ප්‍රදානය කරන ලදී.**මෙම වැඩසටහන හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) විසින් පරිසර සංරක්ෂණය සහ පාරිසරික අවබෝධය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ භූමිකාවන් ශක්තිමත් කරමින් පරිසර නියමු දිස්ත්‍රික් උපදේශකයන්, කලාප සහ කොට්ඨාශ කොමසාරිස්වරුන් **424 දෙනෙකු නිලවශයෙන් පත්කර**කරන ලද

තවද මෙම පුහුණු වැඩසටහන් මගින් සහභාගීවන්නන්ට එකිනෙකා සමග සහයෝගයේන් කටයුතු කිරීමට, අදහස් හා අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට සහ තමාගේ ප්‍රදේශයට විශේෂිත අභියෝග ජය ගැනීම සඳහා යෝජනා සහ උපාය මාර්ග සාකච්ඡා කිරීමට අවස්ථාව ලබා දී ඇත. මෙමගින් පාරිසරික ගැටලූ හඳුනා ගැනීම හා විශ්ලේෂනය කිරීමේ හැකියාව වැඩි දියුණු වන අතර,පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය මගින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිළධාරීන්ට දේශය හා ජාතික මට්ටම්වල පාරිසරික ආරක්ෂණ වැඩසටහන්වල නායකත්වය දීමට ,ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ නිරීක්ෂනය කිරීමට වඩාත් සුදුසු සන්නද්ධතාවයක් ඇති කිරීමට උපකාරීවේ. මෙම පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය **රු. 43,890.00ක මූල්‍ය ආධාරය** මානව සම්පත් සංවර්ධන අංශය (HRD Unit) වෙතින් ලැබී ඇත.

4.3. පරිසර නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන්

දැනුම වර්ධනය කිරීම, ප්‍රායෝගික හැකියාවන් වැඩිදියුණු කිරීම සහ ප්‍රධාන පරිසර අභියෝගතාවයන් හඳුනා ගැනීම උදෙසා, පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් (EE Unit) විවිධ පරිසාරික ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) නිලධාරීන් සඳහා විශේෂිත පුහුණු වැඩසටහන් කිහිපයක් සංවිධානය කරන ලදී.මෙම පුහුණු සැසිවල අරමුණ වන්නේ නිලධාරීන්ට ඔවුන්ගේ කාර්යභාරයේදී මුහුණපාන විවිධ පරිසර ගැටළු සාර්ථකව නිරාකරණය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නවතම තොරතුරු, මෙවලම් සහ තාක්ෂණ ලබාදීමයි.

Figure 47: පාරිසරික නිලධාරීන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන

4.4.වෙනත් පුහුණු වැඩසටහන්

මෙම වසර තුළ විශ්වවිද්‍යාල, රජයේ ආයතන සහ අනෙකුත් සංවිධානවල ඉල්ලීම් අනුව අමතර පුහුණු වැඩසටහන් කිහිපයක් පවත්වනු ලැබීය. මෙම වැඩසටහන්වලට සහභාගීවූ පුද්ගලයින්ට ඔවුන්ගේ අදාල ක්ෂේත්‍රවල පවතින අභියෝගයන්ට මුහුණ දීමට අවශ්‍ය විශේෂිත දැනුම,ප්‍රායෝගික කුසලතා සහ මෙවලම් ලබා දීම

තුළින් ඔවුන්ගේ හැකියාවන් දියුණු කිරීමයි මෙම වැඩසටහන්වල අරමුණ වේ.

05. පරිසර නියමු සංසද ක්‍රියාකාරකම්

පරිසර අධ්‍යාපන ඒකකය විසින් ජනාධිපති පරිසර පදක්කම ලබා ඇති සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත දිස්ත්‍රික්ක 17ක් ආවරණය වන පරිසර නියමු සංසද ස්ථාපිත කර ඇත. මෙම සංසද වර්තමානයේ ස්වාධීනව ක්‍රියාකරමින් පරිසර සංරක්ෂණය හා පරිසර අවබෝධය වර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් විවිධ වැඩසටහන් සංවිධානය කර ක්‍රියාත්මක කරමින් පවතී.

මෙම සංසද මගින් සාමාජිකයන්ගේ සක්‍රීය සහභාගීත්වය ප්‍රවර්ධනය කරමින් ප්‍රජා මට්ටමේ පරිසර නායකත්වය ශක්තිමත් කිරීම සහ තිරසාර පරිසර ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේදිකාව සපයයි. වැඩමුළු, අවබෝධතා වැඩසටහන්, පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘති සහ සම්බන්ධීකරණය හරහා, මෙම සංසද දේශීය ප්‍රජාවන් තුළ පරිසර වගකීම වර්ධනය කිරීම හා තිරසාර පරිසර සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීම සඳහා වැදගත් දායකත්වයක් ලබා දී ඇත.

FIGURE 48: **පාරිසරික පුරෝගාමී සංසද ක්‍රියාකාරකම්**

06. දේශගුණික විපර්යාස සඳහා වූ තරුණ නායකත්ව වැඩසටහන (Youth Leadership Program for Climate Pathways - YLCP)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය,බ්‍රිතාන්‍ය සංගමයේ ශ්‍රීලංකා ශාඛාව හා එක්ව "දේශගුණික විපර්යාස සඳහා වූ තරුණ නායකත්වය" **(YLCP)** වැඩසටහන ආරම්භ කර ඇත. මෙම වැඩසටහනේ අරමුණ වන්නේ පරිසර නියමු වැඩසටහන යටතේ ජනාධිපති පරිසර පදක්කම්ලාභීන් 65 දෙනෙකුට, දේශගුණික විපර්යාස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වූ නායකත්වය වෙනුවෙන් විශේෂයෙන් සකස් කළ පාඨමාලා සහ ඉගෙනුම් චාරිකා මගින් ඔවුන් සක්‍රිය කිරීමය.

මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රථම අදියර ලෙස, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ තෝරාගත් නිලධාරීන් සහ බ්‍රිතාන්‍ය සංගමයේ යෞවන වැඩසටහන් ආදී උපදේශකවරුන් සඳහා සම්පත් දායක හා උපදේශක **සංවර්ධන වැඩමුළුවක්** පැවැත්වුණි. බ්‍රිතාන්‍ය සංගමයේ ප්‍රධාන සම්පත් දායකයන්ගේ මඟපෙන්වීම හා සහයෝගය යටතේ මෙම වැඩමුළුව, ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන් 65 දෙනා සඳහා වැඩමුළු පවත්වීමට උපකාරී විය.මෙම වැඩමුළු **නැගෙනහිර පළාතේ (මඩකලපුව හා අම්පාර), දකුණු පළාතේ (ගාල්ල හා මාතර) සහ බස්නාහිර පළාතේ (කොළඹ හා කලුතර)** යන ස්ථානවලදී පවත්වන ලදී.

මෙම පළාත් තුනෙහි යෞවන ජනාධිපති පදක්කම් ලාභීන් වූ කණ්ඩායම් 2024 ඔක්තෝබර් සහ නොවැම්බර් මාසවලදී දිවයින පුරා පැවති **දින 6 ප්‍රජා වැඩමුළු මාලාව** සාර්ථකව නිම ්කළහ. මෙහිදී ඔවුන් දේශගුණික විපර්යාස කළමනාකරණය සඳහා වූ දැක්මක් ගොඩනැගීම, දේශගුණික විපර්යාස සංවේදී වැඩමුළු නිර්මාණය කිරීම, ස්වයං අනාවරණය, දේශගුණික විපර්යාස අවබෝධය හා සියුම්ව තේරුම් ගැනීමේ ක්‍රියාකාරකම්වලට සම්බන්ධ විය.

ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා ව්‍යාපෘති 12ක් 2024 දෙසැම්බර් මාසයෙන් ආරම්භ කර ක්‍රියාත්මක වී ඇති අතර, ඒවා නිමාවන පසු **YLCP ව්‍යාපෘති ප්‍රදර්ශනය හා සහතික පත්‍ර ප්‍රදානෝත්සවය** 2025 මාර්තු මාසයේදී පැවැත්වීමට නියමිතය.

FIGURE 49දේශගුණික මාර්ග සඳහා යොවුන් නායකත්ව වැඩසටහන

07. පරිසර ළමා සමාජ, පරිසර නියමු වැඩසටහන් (EPP) සහ හරිත නායක වැඩසටහන් සඳහා වූඋපාංග නිෂ්පාදනය

- **පරිසර ළමා සමාජ සහතිකපත් මුද්‍රණය** කරන ලදී — **තුරුලතා (සිංහල මාධ්‍යය 100,000), විහඟ (සිංහල මාධ්‍යය 40,000), සොබා (සිංහල මාධ්‍යය 25,000 සහ දමිළ මාධ්‍යය 5,000)**.
- **පරිසර නියමු වැඩසටහන (EPP) සහතිකපත් මුද්‍රණය** කරන ලදී — **රිදී (5,000)** සහ **රන් (2,000)** (ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය).
- **EPP පදක්කම් නිෂ්පාදනය** —**පරිසර නියමු (75,000)**, **හරිත (17,500)** සහ **කැප් තොප්පි(Caps) 1,000** (ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යය).
- **හරිත නායක සටහන් පොත් 9,000ක්** ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් **මුද්‍රණය** කරන ලදී .

පරිසර ළමා සමාජ, පරිසර නියමු වැඩසටහන් (EPP) සහ හරිත නායක වැඩසටහන් සඳහා වූඋපාංග නිෂ්පාදනයට වැය වූ මුළු වියදම රුපියල් 3,344,155.88ක් විය.

08. පරිසර නියමු (EPP) පදක්කම් පරික්ෂණ පැවැත්වීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මඟින් **හරිත, රිදී සහ රන් පදක්කම්** සඳහා පරීක්ෂණ පවත්වන අතර, **ජනාධිපති පදක්කම** සඳහා පූර්ව පරීක්ෂණ (Pre-tests) ද පවත්වනු ලැබේ.

2024 දී **හරිත පදක්කම් පරීක්ෂණ 364ක්,රිදී පදක්කම් පරීක්ෂණ 183ක්** හා **රන් පදක්කම් පරීක්ෂණ 112ක්ද** පවත්වන ලදී.ඊට අමතරව, **ජනාධිපති පදක්කම්** සඳහා පූර්ව පරීක්ෂණ **11ක් මහනුවර, රත්නපුර, කොළඹ, ගම්පහ, කලුතර, කුරුණෑගල, අම්පාර, මඩකලපුව, යාපනය, කිලිනොච්චි, ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට, අනුරාධපුර, රත්නපුර සහ කෑගල්ල යන දිස්ත්‍රික්වලදී පැවැත්වූ අතර ජනාධිපති පදක්කම් අවසන් පරීක්ෂණ 12ක් දකුණු පළාත** (ගාල්ල, මාතර, හම්බන්තොට)**කොළඹ සහ කලුතරගම්පහමධ්‍යම පළාත** (මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය)**කුරුණෑගල, කෑගල්ල, යාපනය, මොණරාගල, කිලිනොච්චි, අම්පාර, මඩකලපුව, රත්නපුර යනාදී වශයෙන් පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින්ද පවත්වන ලදී.**මෙම විභාගවලින් **පදක්කම් ලාභීන් 90** දෙනෙකු තෝරා ගන්නා ලදී.

FIGURE 50: **ජනාධිපති පදක්කම් පරීක්ෂණය**

9. ජාතික මාර්ගෝපදේශන කමිටු රැස්වීම්

පරිසර නියමු වැඩසටහන ප්‍රධාන ධාරාවට ඇතුළත් කිරීම හා ආයතන සහ සංවිධාන සම්බන්ධීකරණය කිරීම මඟින් වැඩසටහන තවදුරටත් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා **ජාතික මාර්ගෝපදේශන කමිටුවක්** පිහිටුවා ඇත.මෙම මාර්ගෝපදේශන කමිටු රැස්වීම **2024 දෙසැම්බර් 12 වනදා** පවත්වන ලද අතර, **අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය** නියෝජනය කරන කමිටු සාමාජිකයන් එහි සහභාගී විය.

10. පරිසර නියමු වැඩසටහන් හාර කොමසාරිස්වරුන් හා දිස්ත්‍රික් උපදේශකයන් සඳහා වාර්ෂික ගමන් වැටුප්

කොට්ඨාශ / කලාප හාර කොමසාරිස්වරුන් හා **දිස්ත්‍රික් උපදේශකයන් සඳහා වාර්ෂික ගමන් වැටුප්** ගෙවනු ලැබීය.මෙම අරමුදල් වියදම **රු. 43,000.00**කි.

11. පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර

17 වන පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර 2024 අගෝස්තු 15 සිට 18 දක්වා **පරිසර නියමු සාමාජිකයන්ගේ දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප වර්ධනය කිරීමේ අරමුණින්** පැවැත්වුණි.මෙම අවස්ථාවට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති **මහතා යූ. ඩී. සී. ජයලාල්**, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් **මහාචාර්ය ප්‍රසාද් සේතුංග** සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් සහභාගී විය.මෙම කඳවුර පැවැත්වුණේ **මහරගම** ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේදී වන අතර,එහිදී **266 ක් වූ සිසුන්, ගුරු 60 දෙනෙක්, රාජ්‍ය නිළධාරීන් හා පුද්ගලික ආයතන නියෝජිතයන් ඇතුළු 350 ක්** සහභාගී විය.මෙම වැඩසටහන **දිස්ත්‍රික් 16ක පාසල් 57ක් ආවරණය** කළ අතර, **මුළු වියදම රු. 4,220,280.16**කි.

FIGURE 51: **පරිසර නියමු ජාතික කඳවුර**

12. ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්

අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් **පළාත් 9ක ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් 9ක්**

පවත්වන ලදී.මෙම රැස්වීම් සඳහා වූ මුළු වියදම **රු. 1,243,871.00**කි.

13. හොඳම දක්ෂතා ඉදිරිපත් කළ ගුරුවරුන්ට සම්මාන පිරිනැමීම සහ වැඩමුළු පැවැත්වීම

2021, 2022 සහ 2023 වසරවල ජාතික පරිසර නියමු වැඩසටහනට (NEPP) විශිෂ්ට සේවාවක් සිදුකළ ගුරු මණ්ඩලයට ගෞරව දැක්වීමේ අරමුණින් **දින 3ක නේවාසික පුහුණු වැඩසටහනක් හා සම්මාන උළෙලක්** පැවැත්විනි.මෙම වැඩසටහන **2024 ඔක්තෝබර් 10 සිට 12 දක්වා දඹුල්ලේ සැම් පොපැම්ගේ අර්බොරීටමයේදී [ජාතික මූලික අධ්‍යාපන ආයතනය (NIFS)]** පවත්වන ලදී.

දිස්ත්‍රික් 22කින් තෝරාගත් **හොඳම ගුරුවරුන් 48 දෙනෙකු** සම්මානයෙන් පිදුම් ලැබූ අතර, මෙම වැඩසටහන සහ සම්මාන උත්සවය සඳහා **රු. 956,281.00** වැය විය.

14. පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් "Env Edu" යන නවතම මාර්ගගත පුවරුව (Online Dashboard) හඳුන්වාදීම

පරිසර අධ්‍යාපන අංශය විසින් දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මට්ටමින් පරිසර අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම් කළමනාකරණය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා **"Env Edu" නමින් නව මාර්ගගත පුවරුවක්** හඳුන්වා දී ඇත. මෙම නවතම පද්ධතිය නිලධාරීන්ට තම පරිසර අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ තොරතුරු එකම මධ්‍යගත වේදිකාවකින් **ඇතුළත් කිරීම, ලබා ගැනීම හා බෙදාගැනීම** සඳහා පහසුකම් සලසයි.මෙහි විශේෂ ලක්ෂණ වනුයේ නිලධාරීන්ට **ඉගැන්වීම් සම්පත් (උපදේශ පොත්, PowerPoint ඉදිරිපත් කිරීම්, වෙබ් සබැඳි ආදිය)** බාගත කිරීම හා බෙදාගැනීමේ හැකියාව,**මාසික වැඩසටහන් සහ ප්‍රගති වාර්තා** ඍජුවම පද්ධතියට ඉදිරිපත් කළ හැක.**සහතික, පදක්කම්, කැප් තොප්පි ආදිය වැනි ද්‍රව්‍ය ඉල්ලීම්** මාර්ගගත ක්‍රමය මගින් ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර ඒවා කාලෝචිතව සැපයීමට සහය වනු ඇත.

මෙම පුවරුවේ විශේෂත්වයක් ලෙස **GIS පදනම් කරගත් පාසල් සිතියම් පද්ධතියක්** ස්ථාපිත කර ඇති අතර පරිසර අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම් ස්ථානමය තොරතුරු මත පදනම්ව වැඩි නිවැරදිව සැලසුම් කිරීමේ හැකියාව සලසයි.

මෙම නවීන පද්ධතිය භාවිතා කිරීමෙන් පරිසර අධ්‍යාපන අංශය දිස්ත්‍රික් කාර්යාල අතර **වඩාත් හොඳ සම්බන්ධීකරණයක්, සම්පත්වලට ප්‍රවේශ වීමේ හැකියාව සහ ජාතික මට්ටමේ පරිසර අධ්‍යාපන වැඩසටහන්වල වැඩිදියුණු කිරීමත්** බලාපොරොත්තු වේ.

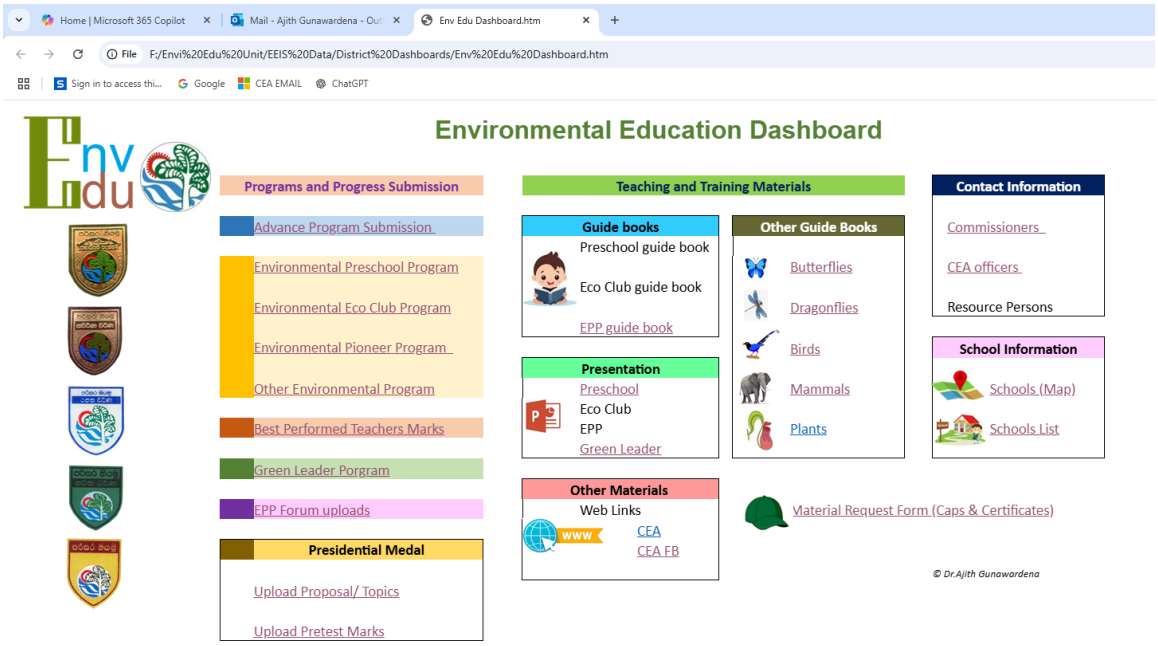

FIGURE 52: පාරිසරික අධ්‍යාපනික උපකරණ පුවරුව

පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන අංශයකි. මෙම අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දැක්ම වන "පිවිතුරු හරිත පරිසරයක්" ලඟා කර ගැනීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ.

පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ අංශයේ ඒකකයක් වන පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයේ දැක්ම වනුයේ "පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා ජනතා ක්‍රියාකාරකම් ගොඩනැංවීම" වේ. මෙම ඒකකයේ මෙහෙවර ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රජාවේ විවිධ කණ්ඩායම් තුළ දැනුම්වත්භාවය වර්ධනය කිරීම, පරිසරය පිළිබඳ සංවේදීතාවය ගොඩනැංවීම, පරිසර සංරක්ෂණය, පරිසර ආරක්ෂණය හා පරිසර කළමනාකරණයට අදාළව දැනුම, කුසලතා සහ ආකල්ප වර්ධනය කිරීමට අදාළ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි ඇති පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් 2024 වර්ෂයේදී සම්පූර්ණ කර ඇත.

FIGURE 53: අධ්‍යාපනික පත්‍රිකාව

සොබා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානවල වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සොබා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථාන යනු, පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු මෙන්ම පරිසරය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ කටයුතු වලටද ඉඩ සළසා දෙන විවිධ පරිසර පද්ධතීන් ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති පාරිසරික නිකේතනයන් වේ. අත්තිඩිය, කුණ්ඩසාලේ, රන්දෙණිය සහ රූමස්සල යන ස්ථාන ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති මෙවැනි සොබා ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථාන 04 ක් පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම

1. පාරිසරික අධ්‍යාපනික මෙවලම් නිර්මාණය කිරීම.

පරිසර සංරක්ෂණය, පරිසර ආරක්ෂණය සහ පරිසර කළමනාකරණය පිළිබඳ තොරතුරු අඩංගු අධ්‍යාපනික මෙවලම් නිශ්පාදනය කිරීම පරිසර ප්‍රවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු ප්‍රජාවට සන්නිවේදනය කිරීම හා පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමට මහජන දැනුම්වත් බව වර්ධනය කිරීම සඳහා ඉතා වැදගත් වේ. මේ යටතේ පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, කුඩා පොත් නිර්මාණය කර පාසල් සිසුන්, විශ්වවිද්‍යාල සිසුන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව අතර බෙදා හැරීම මෙම අංශයේ කාර්යභාරයකි. ඒ අනුව අත් පත්‍රිකා 7780 ක් ද, පොස්ටර් 2623 ක් ද, සොබාකෙත සඟරාවේ පිටපත් 678 ක් ද, පරිසර පුවත් සඟරා පිටපත් 5208 ක් ද, කුඩා පොත් 30ක් ද බෙදාහරින ලදී. පෙර වසරේ මුද්‍රණය කරන ලද පෝස්ටර් 03 ක් නැවත මුද්‍රණය කරන ලද අතර "දේශගුණික විපර්යාස" යන මාතෘකාව යටතේ නව අත්පත්‍රිකාවක පිටපත් 10,000 ක් මුද්‍රණය කරන ලදී

මධ්‍යස්ථාන ආශ්‍රිතව ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වන ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්, වැඩිහිටියන්, ගුරු භවතුන්, සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනයන්හි නිලධාරීන් ඇතුළු විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් විවිධ ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් හා ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන හරහා ඔවුන්ගේ පාරිසරික සවිඥානිකත්වය වර්ධනය කර ගනිති.

පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව 2024 වර්ෂයේදී අත්තිඩිය, රන්දෙණිය, කුණ්ඩසාලේ සහ රූමස්සල සොබාකෙත මධ්‍යස්ථානයන්හි දැනුවත් කිරීම්, ක්ෂේත්‍ර අධ්‍යයන වැඩසටහන් 49 ක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

2. පාරිසරික වශයෙන් කාලිනව වැදගත් මාතෘකාවලට අනුකූලව විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

කාලීනව සමාජය තුළ පැනනගින පාරිසරික ගැටලු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම් කටයුතු ද ඒකකය තුළින් සිදුකරනු ලබයි. ඒ අනුව, පාසල් සහ විශ්වවිද්‍යාල සිසුන්, කර්මාන්තකරුවන් , රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන නිලධාරීන් සඳහා පහත සඳහන් ආකාරයට විවිධාකාරයේ පාරිසරික දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් මෙන්ම ප්‍රජා සහභාගීත්ව වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත. ආගමික සිද්ධස්ථාන, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික පාසල් හා විශ්වවිද්‍යාල, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන සහ කර්මාන්ත ඇතුළු විවිධ ඉලක්ක කණ්ඩායම් සඳහා දැනුවත් කිරීම් වැඩසටහන් 38ක් පවත්වා ඇත.

FIGURE 54: **ස්වභාව ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානවල ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වැඩසටහන්**

3. පාරිසරික ප්‍රදර්ශන පැවැත්වීම.

පරිසර ප්‍රදර්ශනවලදී, අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම තුළින් පිරිසිදු, හරිත, සෞඛ්‍යමත් පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම, සම්පත් සංරක්ෂණය කර ස්වභාවික සම්පත් මතු පරපුරට ඉතිරි කිරීමේ වැදගත්කම ද, කාබන් පියසටහන සහ පාරිසරික පියසටහන අවම කිරීම තුළින් ගෝලීය උණුසුම වැඩිවීම වැළැක්වීමට දායක වීම, ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා කිරීම ඇතුළු විවිධ පාරිසරික තේමාවන්වලට අදාළ දැනුම්වත් බව ලබා දීම ද සිදු කෙරේ. එබැවින් තිරසර පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම පිණිස තිරසර ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ දිගු කාලීන දැක්මක් සහිත ප්‍රවේශයක් ලෙස ප්‍රදර්ශන කුටි පැවැත්වීම හැඳින්විය හැකි වේ. අදාළ පරමාර්ථයන් ඉෂ්ඨ කර ගැනීම සඳහා විවිධ පාසල්, විශ්වවිද්‍යාල,රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලින් ලැබෙන ඉල්ලීම් අනුව ද පාරිසරිකව වැදගත්වන විශේෂ දිනවලදී ද මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය නියෝජනය කරමින් ප්‍රදර්ශන කුටියක් ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අනුව පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සම්බන්ධීකරණය ද ඇතිව පහත සඳහන් ස්ථානවල ප්‍රදර්ශන කුටි 14 ක් පැවැත්වීම සහ ඒ තුළින් පරිසර සංරක්ෂණයට හා ප්‍රවර්ධනයට අදාළ තොරතුරු මහජනතාව වෙත ලබා දීම 2024 වසරේදී සිදුකර ඇත.

- ලෝක තෙත් බිම් දිනය සැමරීමේ ජාතික උත්සවය - දියසරු උයන- තලවතුගොඩ
- "EXPO LEEDS" - LEEDS ජාත්‍යන්තර පාසල -පානදුර

- “SENABIMAN” - ඩඩ්ලි සේනානායක විද්‍යාලය, කොළඹ 05
- “Familian EXPO 2024 ” - ශුද්ධ වූ පවුලේ කන්‍යාරාමය - වෙන්නප්පුව
- කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනය 2024 - කර්මාන්ත සංවර්ධන මණ්ඩලය
- තෙත්බිම් සැමරීමේ උත්සවය සහ කර්මාන්ත ප්‍රදර්ශනය - දියසරු උද්‍යානය
- “2024 විද්‍යා ප්‍රදර්ශනය” - අවිස්සාවේල්ල හිල්බන්ඩ් විද්‍යාලය
- මහපොළ ප්‍රදර්ශනය - අනුරාධපුරය
- “ හරසර” - ශ්‍රී ධර්මාලෝක විද්‍යාලය - කැළණිය
- “දක්ෂිණ කෘෂි නවෝදය” -කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය
- Educational & science fair 24 - අනුලා විද්‍යාලය - නුගේගොඩ
- Undergraduate Legal Research Conference - නීති පීඨය - කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය
- Exban 2024 - බණ්ඩාරනායක විද්‍යාලය - ගම්පහ
- “සියනෑපුර අබිමන්” - වර්ල්ඩ් විෂන් ආයතනය- වත්තල

මෙහිදී, පාරිසරික ගැටලු මෙන්ම පරිසරයට අදාළ විවිධ තේමාවන් පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුම්වත් කිරීම සහ පරිසරය සුරැකීමට ඇති උනන්දුව වර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගනිමින් පෝස්ටර්, අත්පත්‍රිකා, ප්‍රදර්ශන පුවරු, ආකෘති සහ වාර්තාමය වැඩසටහන් සහිත වීඩියෝ දර්ශන භාවිත කරමින් ජනතාව දැනුම්වත් කිරීම් කටයුතු සහ අධ්‍යාපනික මෙවලම් ප්‍රජාව වෙත බෙදාහැරීමේ කටයුතු ද සිදුකරනු ලැබේ.

FIGURE 55: **පාරිසරික ප්‍රදර්ශනය**

බස්නාහිර පළාත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ජාලය පිහිටුවීම.

පරිසරයේ තිරසර බව පවත්වා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතනවල වගකීම හා මැදිහත්වීම මෙන්ම පරිසර සංරක්ෂණය කෙරෙහි රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලින් දක්වන දායකත්වය ද ඉතා වැදගත් වේ. තිරසර සංවර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමේ දී සමාජයීය මැදිහත්වීම ද ඉතා වැදගත් වන බැවින්, රටේ විවිධ පලාත්වල රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නියෝජිතයින් ඉදිරිපත් කරන ගැටලු වලට විසඳුම් ලබා දීම සඳහා මෙන්ම තිරසර පරිසරයක් ළඟාකර ගැනීම සඳහා වැදගත්වන සාකච්ඡාවක් පැවැත්වීම ද මෙහිදී සිදු කෙරේ. පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය යටතේ 2024 වර්ෂයේදී පරිසර නියමු පරිසර සංවිධාන 11 ක් ද, පරිසර නියමු ජාතික සංසද 02 ක් ද, ජාතික පරිසර සංවිධාන 04ක් ද ලියාපදිංචි වී ඇති අතර බස්නාහිර පළාත හා මධ්‍යම පළාත ආවරණය වන සේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සමූළු 02ක් ද, පවත්වන ලදී.

FIGURE 56: **බටහිර පළාතේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ජාලකරණය**

4. ජාතික සංස්කෘතික දිනයන්ට සමගාමීව පාරිසරික වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

ජාතික සංස්කෘතික දිනයන් කෙරෙහි ජනතාවගේ විශේෂ අවධානයක් පවතින අතර, මෙම උත්සව දිනයන්හී දී මහජන සහභාගීත්වය ඉහළ මට්ටමකින් සිදුවේ. එම මහජනතාව විසින් අවධිමත් ලෙස අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට බැහැර කිරීම සිදුකරනු ලබන අතර, නිසි කළමනාකරණයකින් යුතුව අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම සලසා දීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම පිණිස එහිදී විවිධ දැනුවත් කිරීම් හා ප්‍රායෝගික සහභාගීත්ව වැඩසටහනක් පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය හරහා සිදු කරනු ලැබේ. මෙවන් අවස්ථාවන්ව ලදී මහජනතාව වෙත ලබාදෙන පාරිසරික දැනුම තුළින් ඔවුන්ගේ ආකල්ප හා සාරධර්ම ප්‍රවර්ධනය වේ නම් එය පිරිසිදු, හරිත, සෞඛ්‍යමත් පරිසරයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා බෙහෙවින් වැදගත් වේ. ඒ අනුව 2024 වර්ෂයේ දී පහත ආකාරයේ වැඩසටහන් 09 ක් සංස්කෘතික හා ආගමික උත්සව අවස්ථාවන්ට අදාළව සංවිධානය කර ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

- බැතිමතුන් විසින් ශ්‍රී පාද වන්දනා සමයේ දී ප්ලාස්ටික් පොලිතීන් වැනි අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදාහැරීම මගින් සිදුවන පාරිසරික හානිය පිළිබඳව බැනර් සහ පුවරු මගින් හා දැනුවත් කිරීම් මගින් මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම.
- ගාල්ල වාර්ෂික ඇසළ උත්සවයට, අනුරාධපුර පිච්ච මල් පූජා උත්සවයට, තලවිල ශාන්ත ආනා දේවස්ථාන මංගල්‍යයට, මන්නාරම මඩු මාතා මංගල්‍ය, යාපනය නල්ලූර් උත්සවයට, මහනුවර ඇසළ පෙරහර උත්සවය, කතරගම ඇසළ පෙරහැර සහ බෙල්ලන්විල ඇසළ පෙරහර උත්සවයට සමගාමීව දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් 10 ක් සංවිධානය කර ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

FIGURE 57: :**ජාතික සංස්කෘතික උත්සවවලට අදාළ පාරිසරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්**

5. පාරිසරික දිනයන්ට අදාළව විශේෂ ව්‍යාපෘති/ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ලෝක තෙත්බිම් දිනය, ලෝක මිහිතල දිනය, ලෝක ජල දිනය ආදී වසර පුරා යෙදෙන විශේෂිත දිනයන් හා අදාළව පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය විසින් සහ පළාත්/ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයන් සම්බන්ධ කර ගනිමින් දීප ව්‍යාප්තව පාරිසරික දැනුවත් කිරීම්, රුක්රෝපණ වැඩසටහන් ආදි විවිධ පාරිසරික වැඩසටහන් 22 ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ලෝක පරිසර දිනය

ලෝක පරිසර දිනයට අදාළ විවිධ මාතෘකා පිළිබඳව ලෝකවාසීන්ගේ අවධානය යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වන අතර උද්ගත වී ඇති පාරිසරික ගැටලු සඳහා තිරසර විසඳුම් ඉදිරිපත් කිරීම ද , තිරසර ආකාරයට ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය කිරීම තුළින් මතු පරපුර සඳහා තිරසර පරිසරයක් ළඟා කර දීම කෙරෙහි සමස්ත ලෝක ප්‍රජාවගේ අවධානය යොමු කිරීම පිණිස ද ලොව පුරා විවිධ පරිසර වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

8.1 පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන්

ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සම්බන්ධීකරණයෙන් විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාවට නංවන ලදී. ඒ අනුව, දිවයින පුරා රුක් රෝපණ වැඩසටහන් 110, පාරිසරික දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 72, ශ්‍රමදාන සහ පවිත්‍ර කිරීමේ වැඩසටහන් 45, විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය හා කසල රැස් කිරීම මෙන්ම කසල කළමණාකරණය කිරීම සම්බන්ධ වැඩසටහන් 16, පාසල් දරුවන් සඳහා විවිධ තරඟාවලි සංවිධානය කිරීමේ වැඩසටහන් 10, වාහන දුම් පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන් 07, පරිසර නියමු පදක්කම් සහ සහතික ලබා දීමේ උත්සව 05, පාරිසරික ප්‍රදර්ශන සහ පා ගමන් 04, ක්ෂේත්‍ර සංචාර සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 04ක් හා පාරිසරික වැඩමුළු 01 ක් සහ වෙනත් වැඩසටහන් 12ක් පවත්වන ලදී

.

FIGURE 58: **ලෝක පරිසර දින වැඩසටහන**

8.2 "හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය" තේරීමේ වැඩසටහන

ලෝක පරිසර දිනයට සමගාමීව පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ප්‍රධාන වැඩසටහනක් ලෙස **"හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය"** තේරීමේ වැඩසටහන හැඳින්විය හැකිවේ.

ප්‍රථම වරට දියත් කරන ලද මෙම වැඩසටහනේ දී පිරිසිදු, හරිතවත් සහ සෞඛ්‍යමත් දුම්රිය ස්ථානයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා අදාළ දැනුම සහ පුහුණුව ලබා දීම පිණිස දුම්රිය ස්ථානාධිපතිවරුන් දැනුම්වත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලද අතර, තරඟයට අදාළ අයදුම්පත්‍ර සැකසීම සහ ඊට අදාළව ලැබී තිබූ අයදුම්පත්‍ර 32ක් යාපනය, කොළඹ, ගම්පහ, මහනුවර, ත්‍රිකුණාමලය, ගාල්ල සහ නුවරඑළිය ලෙස ප්‍රධාන කලාප 07 ක් යටතේ අධීක්ෂණය හා ඇගයීම සිදු කරන ලදී.

තරග කාල සීමාව තුළ බොහෝ දුම්රිය ස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කර තිබූ අතර දුම්රිය ස්ථාන පිහිටා ඇති ප්‍රදේශවල සමාජ-ආර්ථික අංශ සමඟ සම්බන්ධ වූ දුම්රිය සේවාවේ තිරසර බව සඳහා පරිසර කළමනාකරණයට අදාළ පරිසර හිතකාමී භාවිතයන් කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. තරඟයේ ජයග්‍රහකයින්ට අදාළ ත්‍යාග සහ සහතික ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලයේ දී ප්‍රදානය කරන ලදි.

හොඳම හරිත දුම්රිය නැවතුම 2024 තරගාවලියේ, ප්‍රධාන දුම්රිය ස්ථානයන්හි ප්‍රථම ස්ථානය ඇල්ල දුම්රිය ස්ථානය දිනාගත් අතර දෙවන හා තෙවන ස්ථාන පිළිවෙලින් වේයන්ගෝඩ දුම්රිය ස්ථානය හා රඹුක්කන දුම්රිය ස්ථානය දිනාගන්නා ලදී.

තරගාවලියේ උප දුම්රිය ස්ථානයන්හි ප්‍රථම ස්ථානය හෝමාගම රෝහල පාර දුම්රිය ස්ථානය දිනාගත් අතර, දෙවන ස්ථානය මීසලායි උප දුම්රිය ස්ථානය විසින් දිනාගන්නා ලද අතර ඉහළ කෝට්ටේ දුම්රිය ස්ථානය, ත්‍රිකුණාමලය දුම්රිය ස්ථානය, හැටන් දුම්රිය ස්ථානය, අහුන්ගල්ල දුම්රිය ස්ථානය හා උකුවෙල දුම්රිය ස්ථානය විසින් තරගාවලියේදී කුසලතා සම්මාන දිනාගන්නා ලදී.

FIGURE 59: **හොඳම හරිත දුම්රිය ස්ථානය තෝරා ගැනීම**

6. "සොබාකෙත" ගුවන් විදුලි වැඩසටහන

ගුවන් විදුලිය යනු ජනතාවගේ පාරිසරික සවිඥාණිකත්වය ඉහළ නැංවීම පිණිස පරිසර පණිවිඩ රැගත් ඉදිරිපත් කිරීම් විකාශනය කිරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි විද්‍යුත් මාධ්‍යයකි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක කරන විවිධ වැඩසටහන් හා කාලීන පාරිසරික මාතෘකා පිළිබඳව විද්වත් කතිකාවත් ද රැගත් සොබාකෙත වැඩසටහන ශ්‍රාවකයන්ගේ අවධානය දිනාගත් වැඩසටහනකි. සෑම ඉරිදා දිනකම පෙ.ව. 9.00 සිට 9.30 දක්වා ශ්‍රී ලංකා ගුවන් විදුලි සංස්ථාවේ වෙළඳ සේවයේ FM 94.3 සහ FM 94.5 තරංග ඔස්සේ විකාශය වන "සොබාකෙත" ගුවන් විදුලි වැඩසටහන අවසානයේ දී විද්වත් සාකච්ඡාවට අදාළව අසන ලද පැනයට නිවැරදි පිළිතුරු දුන් ශ්‍රාවකයන්ට ත්‍යාග ලබා දීම ද සිදු කෙරේ. විද්වත් කතිකාවන් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මෙන්ම බාහිර රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතන ඇතුළු විවිධ පාර්ශ්ව නියෝජනය කරනු ලබන විෂය ප්‍රවීණයින්ගේ සම්පත්දායකත්වය ලබා ගනී. ඒ අනුව, 2024 වසරේ දී සොබාකෙත වැඩසටහන් 44 ක් පටිගත කර විකාශය කරන ලදී.

7. මාධ්‍ය සාකච්ඡා, මාධ්‍ය නිවේදන නිකුත් කිරීම් හා මාධ්‍ය ආවරණය

10.1 මාධ්‍ය සාකච්ඡා

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යභාරයට අදාළව සිදු කරන කටයුතු පිළිබඳව මාධ්‍ය හමු සහ උත්සව සඳහා මාධ්‍ය කැඳවීම සිදු කරනුයේ ඒ පිළිබඳ මහජනතාව දැනුම්වත් කිරීම සඳහා වේ. ඒ අනුව එවැනි අවස්ථාවන් 05 ක් සඳහා පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය සම්බන්ධ වී ඇත.

සිදු කරනු ලබන පරිසර කළමනාකරණයට අදාළ විවිධ වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු අනාගත පරපුර වෙත සම්ප්‍රේෂණය කිරීමට ද, ආයතනය මගින් සිදු කරන ලද පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා අනාගත කාලයන්ට අදාළව කාලානුරූපීව සිදු වූ සාර්ථක වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය පිළිබඳ තක්සේරුවක් සිදු කිරීම සඳහා ද මාධ්‍ය ආවරණය වන තොරතුරු ඉතා වැදගත් වේ. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ජාතිකව සහ ජාත්‍යන්තරව සිදු කරන සන්නිවේදන කටයුතුවල දී ආයතනය මගින් සිදු කරන ලද විවිධ වැඩසටහන් විදහා දැක්වීම සඳහා සත්‍ය සාක්ෂි මාධ්‍ය ආවරණයේ දී ලබාගත් ඡායාරූප සහ වීඩියෝ පට තුළින් ඉදිරිපත් කෙරේ.

ඒ අනුව, 2024 වර්ෂයේ දී පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයේ ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ඒකකය මගින් මාධ්‍ය ආවරණ ක්‍රියාකාරකම් 107 ක් සිදුකර ඇත.

8. සමාජ මාධ්‍ය මගින් පරිසර සන්නිවේදන කටයුතු සිදු කිරීම.

10.2 මාධ්‍ය නිවේදන නිකුත් කිරීම්

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යභාරයට අදාළව මාධ්‍ය නිවේදන 26 ක් සිදුකර ඇත.

10.3 විවිධ අවස්ථා ආවරණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් ක්‍රියාත්මක වන විවිධ වැඩසටහන් පිළිබඳ තොරතුරු ප්‍රජාව වෙත සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා විවිධ අවස්ථාවන්ට අදාළව ලබා ගත් ඡායාරූප සහ වීඩියෝ දර්ශන ඉතා වැදගත් වේ. වර්තමානයේ දී

ක්‍රියාත්මක කරන ලද විවිධ ක්‍රියාකාරකම්වල තිරසරභාවය පිළිබඳව අනාගත තක්සේරුවක් ලබා ගැනීම සඳහා ද, අතීත, වර්තමාන,

ඩිජිටල්කරණයේ වර්ධනයත් සමඟම ප්‍රජාව තුළ සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය ඉතා ඉහළ යමින් පවතී. මුහුණු පොත සහ යූ ටියුබ් (You Tube) වැනි සමාජ මාධ්‍ය තරුණ පරපුර අතර අතිශය ජනප්‍රිය වෙමින් පවතින නිසාත්, මෙම සමාජ මාධ්‍ය පරිශීලනයට බොහෝ දෙනෙක් පෙළඹී සිටින නිසාත් පරිසර ප්‍රවර්ධනයට අදාළ වැඩසටහන් පිළිබඳව මෙන්ම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විවිධ අංශවලින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද වැඩසටහන් පිළිබඳව තොරතුරු මහජනතාව වෙත සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා සමාජ මාධ්‍ය භාවිතය ඉතා වැදගත් වේ. එමගින්, අදාළ පණිවිඩ විවිධ කණ්ඩායම් අතර හුවමාරු වීම තුළින් පරිසරය පිළිබඳ සන්නිවේදන කටයුතු ආර්ථික පිරිවැයක් නොමැතිව සීඝ්‍රයෙන් ප්‍රචලිත වී පරිසර සංරක්ෂණයට අදාළ තොරතුරු සමාජගත වන බැවිනි. සමාජ මාධ්‍ය මගින් පරිසර සන්නිවේදන කටයුතු සිදු කිරීම යටතේ 2024 වර්ෂයේ දී මුහුණු පොතේ උඩුගත කිරීම් (FB Post) 443 ද, CEA Web පිටුව සඳහා අන්තර්ජාල උඩුගත කිරීම් 24 ක් ද, යූ ටියුබ් (You Tube) උඩුගත කිරීම්

18ක් ද , ලින්ක්ඩ්ඉන් (LinkedIn) උඩුගත කිරීම 27ක් ද සිදු කර ඇත.

9. පරිසර සන්නිවේදනය සඳහා විද්‍යුත් මාධ්‍ය භාවිතය.

ගුවන් විදුලිය සහ රූපවාහිනිය යනු එකවර විශාල පිරිසක් වෙත පරිසර සන්නිවේදනය සිදු කළ හැකි ජනප්‍රිය මාධ්‍යයක් වේ. ඒ අනුව පරිසරයට අදාළ විවිධ මාතෘකා ඔස්සේ ප්‍රජාව වෙත පරිසර හිතකාමී තිරසර පරිසරයක් පවත්වා ගැනීමට අදාළ දැනුම බෙදාහැරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය මගින් විවිධාකාරයේ රූපවාහිනී සහ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කටයුතු සංවිධානය කරයි. විවිධ පාරිසක මාතෘකාවලට අදාළව ඒ පිළිබඳ හසළ දැනුමක් ඇති විද්වත් සම්පත්දායකයින්ගේ සහභාගීත්වයෙන් රූපවාහිනී සහ ගුවන් විදුලි සාකච්ඡා පහත දක්වා ඇති ආකාරයට 2024 වර්ෂයේ දී සිදු කර ඇත.

- රූපවාහිනී සාකච්ඡා 50 (සියත TV , ශ්‍රී ලංකා ජාතික රූපවාහිනිය , ශ්‍රද්ධා TV, හරිතTV, දෙරණ TV , SUPREME TV, වසන්තම් TV, ස්වාධීන රූපවාහිනිය, ස්වර්ණවාහිනී)

- ගුවන් විදුලි සාකච්ඡා 18 (ලක්විරු FM ,ස්වදේශීය සේවය,නෙත් FM, , රේඩියෝ ශ්‍රී ලංකා, එෆ් එම් දෙරණ)

11. පරිසර අධ්‍යාපනික ප්‍රකාශන

14.1 සොබාකෙත පාරිසරික වීවර්ණිකාව

සඟරාවක් යනු, මුද්‍රිත මාධ්‍යයට අදාළව ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලබන විද්වත් ලිපි සමූහයක එකතුවකි. පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයෙන් වාර්ෂිකව ප්‍රකාශයට පත්කරන “ සොබාකෙත” පාරිසරික සඟරාව, විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට අදාළ විද්වතුන්, විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන් හා පරිසර විෂය පිළිබඳ ප්‍රවීණයන්

14.2 පරිසර පුවත්“

පරිසර පුවත්පත” පරිසරය පිළිබඳ තොරතුරු සහ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය හා පළාත්/ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ක්‍රියාත්මක කරන වැඩසටහන්වල තොරතුරු මෙන්ම පද්‍ය සහ ගද්‍ය රචනාවන් ද සහිතව ඉදිරිපත් කරන පුවත්පතකි. ඒ

10. පරිසර සන්නිවේදනය සඳහා මුද්‍රිත මාධ්‍යයේ භාවිතය

පුවත්පත් සහ සඟරා විරාත් කාලයක් තිස්සේ පැවත එන මුද්‍රිත මාධ්‍යයන් වන අතර පරිසර සන්නිවේදනය සඳහා ඉතා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරයි. තවමත් යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් ලෙස සංවර්ධනය වී නොමැති ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට ද විද්‍යුත් මාධ්‍යයෙන් ලබා දිය නොහැකි පරිසර පණිවිඩයන් මුද්‍රිත මාධ්‍ය මගින් සපයන්නේ නාගරික මෙන්ම ග්‍රාමීය ජනතාව අතර ද පරිසර සවිඥානිකත්වය ඉහළ නංවමිනි. මහජනතාවගේ තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ලබා ගන්නා ඇතැම් තොරතුරුවල දෘඩ පිටපත් කාලයත් සමග සිදු වන පරිසර වෙනස්කම් පිළිබඳ තොරතුරු විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා අතිශය වැදගත් වේ. එය තිරසර පරිසරයක් පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පූර්විකාවන් සපයයි. මේ යටතේ, Sunday Observer, Ceylon Today, මව්බිම, සිළුමිණ, දිනමිණ, වීරකේසරී, තිනකරන් යන පුවත්පත්වල පරිසරයට අදාළ විවිධ මාතෘකා යටතේ සකස් කරන ලද ලිපි 18 පමණ පළ කරන ලදී.

මුද්‍රිත හා විද්‍යුත් මාධ්‍ය සමඟ සිදු කරන සියලු සම්බන්ධීකරණ කටයුතු මෙන්ම ලෝක පරිසර දිනයට අදාළව සිදු කරන මාධ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය විසින් සිදු කරන ලදී,

විසින් සම්පාදනය කරන ලද කාලීනව වැදගත් පර්යේෂණ / ශාස්ත්‍රීය ලිපිවලින් සමන්විතය.

සොබාකෙත පාරිසරික සඟරාවේ පිටපත් 1200 ක් 2024 වර්ෂයට අදාළව සකසා මුද්‍රණය කරන ලද අතර පාසල්, විශ්වවිද්‍යාල, මහජන පුස්තකාල, සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතන මගින් සිදු කරනු ලබන ඉල්ලීම් අනුව මහජන පරිහරණය සඳහා පිටපත් (678) ලබා දෙන ලදී

අනුව, 2024 වර්ෂයේ දී එහි පළමු වෙළුම මුද්‍රණය කර ලද අතර, පාසල්, විශ්වවිද්‍යාල, පුස්තකාල, දුම්රිය ස්ථාන සහ අනෙකුත් රජයේ ආයතනවලින් ලැබෙන ඉල්ලීම් අනුව ඔවුන්ගේ පරිහරණය සඳහා පරිසර පුවත් 2500 ක් පමණ ලබා දෙන ලදී

FIGURE 60:**සොබාකෙත සඟරාව**

FIGURE 61: **පාරිසරික පුවත් පත්‍රිකාව**

12. ජනාධිපති පරිසර සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවය පැවැත්වීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක කරන සමාජ කේන්ද්‍රීය වැඩසටහන් අතර, සුවිශේෂී පරිසර ප්‍රවර්ධන වැඩසටහනක් මෙන්ම අභිමානවත් ප්‍රාසාංගික වැඩසටහනක් වන්නේ, ජනාධිපති පරිසර සම්මාන ප්‍රදාන වැඩසටහනයි. හරිත ශ්‍රී ලංකාවක් උදෙසා කැපවූ, පරිසර සංරක්ෂණයට විශිෂ්ට මෙහෙවරක් සිදුකළ කර්මාන්ත, ව්‍යාපාර, ආයතන, නවෝත්පාදන, පරිසර හිතකාමී ව්‍යාපෘති හා පුද්ගලයින් අගයමින් අතිගරු ජනාධිපතිතුමන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැත්වෙන සම්මාන ප්‍රදාන උළෙලේදී ජනාධිපති පරිසර සම්මාන පිරිනමමින් රාජ්‍ය ගෞරවය ලබාදීම මෙම වැඩසටහනේ එක් ප්‍රධාන අරමුණක් වේ. රටතුළ පරිසර හිතකාමී කර්මාන්ත, ව්‍යාපාර හා සේවා සංස්කෘතියක් ගොඩ නැංවීම ද, පරිසර හිතකාමී ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සමාජය දිරිගැන්වීම ද, තිරසර සංවර්ධනය සඳහා ජන සමාජය ගොඩ නැංවීම ද, මෙම ජාතික වැඩසටහනේ සෙසු ප්‍රධාන අරමුණු ලෙස සඳහන් කළ හැකියි.

ඒ අනුව 2024 වර්ෂයේදී **සංවිධානය කරන ලද ජනාධිපති පරිසර සම්මාන ප්‍රදානෝත්සවයේදී රන් සම්මාන 24 ක් ද රිදී සම්මාන 24ක් ද , ලෝකඩ සම්මාන 30 ක් ද ,කුසලතා සම්මාන 47 ක් ආදී වශයෙන් සම්මාන 125ක් ද පිරිනමන ලදී.**

FIGURE 62: **ජනාධිපති පරිසර සම්මාන උළෙල**

13. විශේෂ ව්‍යාපෘති

13.1. ඩෙංගු රෝගය පැතිරවීම වැළැක්වීමට අදාළ වැඩසටහන

ඩෙංගු රෝගය වැළැක්විය හැක්කේ නිසි පරිසර කළමනාකරණයක් තුළිණි. ඒ බව වටහා ගත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා බත්තරමුල්ල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාලයත්, ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවත සහ රොබට් ගුණවර්ධන මාවත ආශ්‍රිතව පිහිටා ඇති රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ආයතනත් සම්බන්ධීකරණය කරමින් ඩෙංගු රෝගය වැළැක්වීම සඳහා කටයුතු කරනුයේ එය පාරිසරික සෞඛ්‍ය ගැටළුවක් වන බැවිනි. ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ කටයුතු වල දී මදුරු කීටයන් සහිත ස්ථාන හමුවුවහොත් මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් මගින් අදාළ නීතිය යටතේ කටයුතු කරන අතර ඩෙංගු මදුරුවන් බෝවිය හැකි ස්ථාන තිබේ නම් ඒවා ඉවත් කරන ලෙස අවවාද කෙරේ. මෙම වැඩසටහන 2010 සිට ක්‍රියාක්මක වන බැවින් ප්‍රදේශවාසීන් සහ ආයතනවල නිලධාරීන් ඩෙංගු මදුරුවන් බෝවන ස්ථාන රහිත පරිශ්‍ර පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු ක්‍රියාවට නංවනුයේ තිරසර ක්‍රියාවලියේ පූර්වෝපාය මූලධර්ම අනුගමනය කරමිනි. ඩෙංගු රෝගය පැතිරවීම වැළැක්වීමට අදාළ මෙවැනි වැඩසටහන් 10 ක් 2024 වර්ෂය තුළ දී ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයට අදාළව සතිපතා සිදුකරන ලද ඩෙංගු සමීක්ෂණ වැඩසටහන්වලට අනුව සකසන ලද මාසික ඩෙංගු සමීක්ෂණ වාර්තාව ද ඉහත කී ඩෙංගු වැළැක්වීමේ කාර්ය සාධන බලකායට අයත් ආයතනවල මාසික ඩෙංගු සමීක්ෂණ වාර්තා මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂණ නිලධාරී කාර්යාලයට යොමුකරන අතර වාර්තාවේ දක්වා ඇති තොරතුරු අනුව ඩෙංගු රෝගය වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක නිලධාරී කාර්යාලය මගින් සිදු කෙරේ. එතුළින් සුවදායී හරිත පරිසරයක් ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පසුබිම නිර්මාණය වේ.

මිහිතල පදක්කම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම.

බාලදක්ෂිකාවන්ගේ මිහිතල පදක්කම ඇගයීම සඳහා වැදගත් වන මිහිතල පදක්කම් පරීක්ෂණය (Earth Keeper Test) අදාළ කටයුතු අධීක්ෂණය කරනුයේ පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකයෙනි. මෙම වර්ෂයට අදාළව බාලදක්ෂිකාවන් 05 දෙනෙකු පරීක්ෂණයට පෙනී සිටි අතර සියලු දෙනාම සමත් වූහ.

Cefas ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදුකරන ලද වැඩසටහන්.

01. **2023 ඔක්තෝම්බර් 01 වන දිනැති ගැසට් අංක 2341/30 තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් නිෂ්පාදන තහනම් කිරීම පිළිබඳ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය.**

- මේ යටතේ බැනර් (Post) 135, සජීවී ඇනිමේෂන් (Animation) 81 ක් භාෂා ත්‍රිත්වයෙන් ම නිර්මාණය කරන ලදී.
- එම බැනර් (Post), සජීවී ඇනිමේෂන් (Animation) මගින් පහත පරිදි ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදුකරන ලදී.
  - මාස 01 කාලසීමාවක් තුළ පුවත්පත් මගින් ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදුකිරීම.
  - සමාජ මාධ්‍ය භාවිතා කරමින් (FB, You Tube, Instergram) මාස 02ක කාලසීමාවක් තුළ ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදුකිරීම.
  - LED තිර, ඩිජිටල් තිර, දැන්වීම් පුවරු (HOARDINGS) මගින් පොදු ප්‍රවාහන ස්ථාන (බස් නැවතුම්පොළ හා දුම්රිය නැවතුම්පොළ ආශ්‍රිතව) ප්‍රචාරණ කටයුතු සිදු කිරීම.
- මීට සමගාමීව, මුද්‍රිත මාධ්‍ය (අරුණ, SUNDAY OBSEVER, DAILY NEWS, වීරකේසරි, මව්බිම පුවත්පත්) හා වෙබ් ලිපි මගින් ජනතාව දැනුවත් කිරීම සිදු කරන ලද අතර, එහිදි පුවත්පත් ලිපි 17ක් සම්පාදනය කර ප්‍රචාරණය කිරීම සිදුකරන ලදි.

FIGURE 63: **ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍යවලින් මාධ්‍ය ප්‍රචාරණය තහනම්**

දේශගුණික විපර්යාස සම්බන්ධ අධ්‍යාපනික මෙවලම් එළිදැක්වීම.

පාසල් දරුවන්ගේ දේශගුණික විපර්යාස පිළිබඳ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණින් මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ, ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික පාසල් සිසුන් සඳහා ග්‍රන්ථ හා විඩියෝ පට නිෂ්පාදනය කරන ලදී.

මෙම අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය එළිදැක්වීමේ වැඩසටහන 2024 ජූලි 31 වන දින නාලන්දා විද්‍යාලයේ දී බ්‍රිතාන්‍ය මහ කොමසාරිස් හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පවත්වන ලදී

FIGURE 64: **දේශගුණික විපර්යාස අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය දියත් කිරීම**

2. දේශගුණික විපර්යාස මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ වැඩසටහන

දේශගුණික විපර්යාසවල බලපෑම සම්බන්ධව ජනතාව ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් 2024 නොවැම්බර් 09 සිට දෙසැම්බර් 13 දක්වා කාලය තුළ මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ වැඩසටහන් සිදුකරන ලදී. මෙහිදී ද පුවත්පත් දැන්වීම්, රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි දැන්වීම් ත්‍රෛභාෂා මාධ්‍යයෙන් සකස් කරන ලදී. එමෙන්ම මෙම දැන්වීම් ප්‍රධාන පුවත්පත්, රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි නාලිකා, යූ ටියුබ් නාලිකා හා දුම්රිය ස්ථාන හා ස්මාර්ට් බස් නැවතුම් වල ප්‍රචාරණය කරන ලදී.

මෙහිදී ද පුවත්පත් ලිපි 20 ක් පමණ මව්බිම, අරුණ, Sunday Times, Daily News, Sunday Observer, දිනමිණ, දිවයින, වීරකේසරී ආදී පුවත්පත් වල පළ කරන ලදී.

එමෙන්ම රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි සාකච්ඡා 09 ක් දෙරණ TV, නෙත් FM, වසන්තම් TV, ස්වාධීන රූපවාහිනී නාලිකාව, සුප්‍රීම් TV, ජාතික රූපවාහිනිය, හරිත TV, ශ්‍රී FM යන නාලිකාවල ප්‍රචාරණය කරන ලදී.

FIGURE 65: **දේශගුණික විපර්යාස මාධ්‍ය ව්‍යාපාරය**

මිහිමව රකින්නට, තෙලිතුඩක් මවන රූ රටා...
ලෝක පරිසර දිනට සමගාමීව පවත්වන ලද දීප ව්‍යාප්ත පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීම හා පෝස්ටර් චිත්‍ර තරගාවලිය 2024

2024 ජූනි 05වන දිනට යෙදුණ ලෝක පරිසර දිනට සමගාමීව නෙස්ට්ලේ ලංකා සමාගමේ පූර්ණ මූල්‍ය අනුග්‍රාහකත්වය යටතේ 'අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය' යන තේමාව යටතේ දීප ව්‍යාප්තව පාසල් සිසුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් මාලාවක් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගය ඇතිව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පවත්වන ලදී.

ඒ අනුව විධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පාසල් යොමු කිරීමේ අරමුණින් 2024 වර්ෂය තුළ මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කළ අතර ඒ සඳහා රු. මිලියන 1.5කට ආසන්න මූල්‍යමය අනුග්‍රාහකත්වයක් නෙස්ට්ලේ ආයතනය මගින් ලබා දෙන ලදී

. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල විසින් සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල පාසල් සිසුන් සඳහා දැනුවත් කිරීම් සිදු කරන ලදී. ''මිහිමව රකින්නට, තෙලිතුඩක් මවන රූ රටා...'' තේමාව යටතේ පෝස්ටර් චිත්‍ර තරගාවලියක් ද පැවැත්වීය. පාසලේ 6 ශ්‍රේණියේ සිට 9 ශ්‍රේණිය දක්වා ප්‍රාථමික කාණ්ඩය ලෙසත් 10 ශ්‍රේණියේ සිට 13 ශ්‍රේණිය දක්වා ජ්‍යෙෂ්ඨ කාණ්ඩය ලෙසත් කාණ්ඩ 02 ක් තරගයට ඇතුළත් විය. දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් තෝරා ගත් ප්‍රථම, දෙවන හා තෙවන ස්ථාන ලබා ගත් චිත්‍ර අතරින් ප්‍රවීණ විද්වත් විනිශ්චය මණ්ඩලයකගේ ඇගයීම හරහා ජාතික මට්ටමේ ජයග්‍රාහකයින් තෝරා ගන්නා ලදී.

අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා පාසල් ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමට හා එම පණිවිඩය සමාජගත කිරීමත් මෙන්ම පාසල් සඳහා කසළ බඳුන් ලබා දීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් මගින් නෙස්ට්ලේ ලංකා සමාගම විසින් සිදුකරනු ලබන මෙහෙවර කාලීන අවශ්‍යතාවක් සපුරාලන්නකි.

FIGURE 66: **තිරසාර කලාව ප්‍රතිලාභ තරඟය**

පරිසර අධ්‍යාපනික හා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්, පරිසර සංරක්ෂණය උදෙසා වැදගත් ප්‍රවේශයක් ලෙස හැඳින් විය හැක. පාරිසරික පණිවිඩය සමාජගත කිරීමටත්, පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා සක්‍රීය මහජන සහභාගීත්වයක් ලබාගැනීමටත්, පරිසර ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් වැදගත් වන අතර, එය ගුණාත්මක හා වඩා ඵලදායීව සිදුකිරීමට පරිසර ප්‍රවර්ධන ඒකකය සිය කාර්ය භාරය ඔස්සේ කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව 2024 වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක සියලුම ක්‍රියාකාරකම් ගෝලීය තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක සාධනය කෙරෙහි ද දිශාගත වන බව පැහැදිලි වේ.

7.3. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය

01. හැඳින්වීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මූලික අරමුණ වනුයේ මහජනතාවට පාරිසරික සංරක්ෂණය පිළිබඳව දැනුම හා අධ්‍යාපනය ලබාදීම මගින් පරිසරය ආරක්ෂා කිරීමයි. ඒ අනුව එම කර්තව්‍යයට පිටිවහලක් ලෙස 1984 වසරේදී පාරිසරික පුස්තකාලයක් අරඹන ලදී. 1993 වසරේදී එය ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස නැවත නම්කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික තොරතුරු සඳහා වන ප්‍රධානතම තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ලෙස ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය එහි සේවාවන් හා සම්පත් පුළුල් කරමින් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා පාරිසරික දත්ත එක්රැස්කිරීම, සැකසීම, ගබඩා කිරීම හා බෙදාහැරීම සිදුකරමින් ජාතික සංවර්ධනය සඳහා විශාල දායකත්වයක් සපයයි

0.2 ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ එකතු සංවර්ධනය

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ එහි එකතුව යාවත්කාලින කරමින් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ඒ අනුව එහි විද්‍යුත් මූලාශ්‍ර, ජාත්‍යන්තර ප්‍රකාශන, දේශීය ඉංග්‍රීසි සහ සිංහල මාධ්‍ය ප්‍රකාශන, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රකාශන එකතු, සිතියම්, විමර්ෂණ මෙවලම් සහ CD, DVD එකතු යනාදි එකතුවලින් සමන්විත වේ. තවද 2024 වසරේ දී ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ පුස්තකාල දත්ත සංසරණ පද්ධතිය විධිමත්ව සංවර්ධනය කර, ඒ හරහා පුස්තකාල තොග සමීක්ෂණය සිදුකිරීමට හැකි පරිදි සංවර්ධනය කර ඇත. තවද මෙහි එකතුව තීරු කේත සහ නාරටි ලේබල නිසි ප්‍රමිතියකට සකස්කර අලවා පුස්තකාල එකතුව යාවත්කාලින කර ඇත.ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායිව ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම සඳහා එහි කළමනාකරණ කටයුතු විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ පුස්තකාල කමිටුව විසින් එකතු සංවර්ධන ප්‍රතිපත්තියක් සකස්කර ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද

01. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ වෙබ් අඩවිය හා දත්ත පද්ධති සංවර්ධනය

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් නිර්මාණය කර පවත්වාගෙන යන පුස්තකාල වෙබ් අඩවිය හා අනෙකුත් දත්ත පද්ධති වන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛ පද්ධතිය, ISO 9001-2015 තත්ත්ව සහතික දත්ත වෙබ් අඩවිය යාවත්කාලින කිරීම සඳහා එයට පරිපාලන පැනලයක් (Admin panel) නිර්මාණය කිරීම සහ තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය හැඳින්වීමේ වීඩියෝවක් සහ ජාතික පාරිසරික පද්ධතිය හා පුස්තකාල දත්ත සංසරණ පද්ධතිය මේ වනවිට යාවත්කාලින කර විධිමත්ව පවත්වාගෙන යනු ලබයි. ඒ අනුව 2024 වසරට අදාළව පුස්තකාල

තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ගවේෂණ වීඩියෝවක් නිර්මාණය කර මේ වනවිට යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන යනු ලබයි

.

FIGURE 67: : **(තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය හැඳින්වීමේ වීඩියෝව සහ ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ගවේෂණ වීඩියෝව)**

මීට අමතරව පුස්තකාල ඩිජිටල්කරණ සංකල්පයට අනුව ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ පුස්තකාල දත්ත සංසරණ පද්ධතිය වඩාත් උසස් හා කෘතිම බුද්ධි තාක්ෂණය ඒකාබද්ධ කරගනිමින් මෙම දත්ත පද්ධති සංවර්ධනය කර ඇත. එම දත්ත පද්ධති සියල්ල පරිශීලක හිතකාමී සහ දත්ත සුරක්ෂිතතාව මැනවින් සිදුවන ආකාරයට සකස් කර ඇත.

02. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ සාහිත්‍ය මස හා කියවීමේ මස නිමිත්තෙන් සිදු කළ වැඩසටහන්

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් ප්‍රථම වතාවට ජාතික සාහිත්‍ය මාසය හා කියවීමේ මාසය නිමිත්තෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලය හා මහජනතාව සඳහා සාහිත්‍යමය වැඩසටහනක් හඳුන්වාදෙන ලදී. ඒ අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සේවක මහත්ම, මහත්මින්ගේ සාහිත්‍ය කුසලතා ඔප්නැංවීම හා ඔවුන් තුල කියවීම ආකල්ප සහ කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීමටත්, ඔවුන් තුල හටගන්නා මානසික ආතති තත්ත්වයන් පාලනය කිරීමටත්, "සොබා සිත්තම් රූ" නමින් නව සාහිත්‍ය සඟරාවක් හඳුන්වාදුන් අතර, ප්‍රථම වතාවට එය විද්‍යුත් සඟරාවක් ලෙස එළිදක්වන ලදී.

FIGURE 68: **ජාතික සාහිත්‍ය හා කියවීමේ මස නිමෙත්තෙන් සිදු කල සාහිත්‍යමය වැඩසටහන**

03. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ කතන්දර පැය වැඩසටහන

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් පාසල් සිසු දරු දැරියන්ගේ කියවීමේ කුසලතා හා ආකල්ප වැඩිදියුණු කිරීමටත්, ඔවුන්තුල සවන්දීමේ කුසලතාව සහ සෞන්දර්යය හැකියාවන් වර්ධනය කිරීම මූලික අරමුණු කරගනිමින් ප්‍රථම වරට කතන්දර පැය වැඩසටහනක් හඳුන්වාදෙන ලදී. ඒ අනුව පාසල් සිසු සිසුවියන් ඉලක්ක කරගනිමින් පැවැත්වූ එම 'කතන්දර පැය' වැඩසටහන තෙක්ලා ශ්‍රියාණි මහත්මිය විසින් ''බෝලගල'' නැමැති ළමා කතන්දරය ආශ්‍රයෙන් සිදුකරන ලදී. මෙම වැඩසටහනේ ප්‍රධාන ආරාධිත අමුත්තන් ලෙස ප්‍රවීණ ලේඛක හා පරිවර්තක දිලීප ජයකොඩි මහතා හා ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ හිටපු සභාපති, දීපාලි තලගල මත්මිය සහභාගි විය. තවද මෙම වැඩසටහනේ එක් ප්‍රධාන අංගයක් ලෙස ළමා චිත්‍ර තරගයක් පැවැත්වූ අතර, ඒ සඳහා ත්‍යාග පිරිනැමීමද සිදුකරනු ලැබීය.

FIGURE 69: : **ළමා කතන්දර පැය වැඩසටහනපළාත් සහා දිස්ත්‍රික් පුස්තකාල සංවර්ධන වැඩසටහන**

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් සහා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 6ක් සඳහා ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් ලබාදී ඇති පාරිසරික පුස්තකාල අභාවයට නොයා ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම අරමුණු කොටගනිමින් පුස්තකාල කළමනාකරණය හා සංවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණුවීමක් එම කාර්ය මණ්ඩල වෙත සිදුකරන ලදී. ඒ අනුව එම වැඩසටහන සඳහා ප්‍රවීණ පුස්තකාල විද්‍යා දේශක උදිත අලහකෝන් මහතා (ජ්‍යෙෂ්ඨ සහකාර පුස්තකාලයාධිපති, කොළඹ වි.වි.), විජිත් ජයසිංහ මහතා (පුස්තකාලයාධිපති, හෝමාගම මහජන පුස්තකාලය) සහ යානිකා නන්දසේන

මහත්මිය (පුස්තකාලයාධිපති, ජාතික විඟණන කාර්යාලය) යන මහත්ම, මහත්මින් විසින් සම්පත් දායකත්වය ලබාදෙන ලදී.

ඒ අනුව ගම්පහ, නුවර, කන්තලේ, අම්පාර, ගාල්ල සහ කිළිනොච්චිය යන පළාත් සහා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල පුස්තකාල කාර්යය මණ්ඩල මීට සහභාගි විය.

FIGURE 70: **පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල පුස්තකාල සඳහා පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන**

0.6 ලේඛන සේවා හා පුස්තකාල පිරිසැකසුම්කරණය

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ කාර්යය මණ්ඩලය විසින් අලුතින් මිලදී ගත් පොත් 325 ක් ඇතුළු වෙනත් පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය බොහෝමයක් ප්‍රතිග්‍රහණය, පරිග්‍රහණය හා සූචිකරණයට ලක්කරන ලදී. 3500 කට අධික තොරතුරු මූලාශ්‍ර ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය විසින් පාඨකයන් වෙත බෙදාහරින ලදී.

පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය අලෙවිකරණය මගින් එනම් මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ වාර්තා / මූලික පාරිසරික සමීක්ෂණ වාර්තා අලෙවිය, ප්‍රමාද ගාස්තු හා ඡායා පිටපත් සේවා ලබාදීමෙන් රුපියල් 150,862.00/- ක මුදලක් උපයා ඇත. තවද 2000 කට අධික පාඨක සංඛ්‍යාවක් භෞතිකව තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය භාවිතා කර ඇති අතර, 50,000 කට අධික පිරිසක් මාර්ගගතව ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය භාවිතා කර ඇත.

04. පාරිසරික තොරතුරු හුවමාරුව

පාරිසරික තොරතුරු ඇතුලත් ඩිජිටල් පුවත්පත් 2500 කට අධික ප්‍රමාණයක් එක්රැස් කර පුවත්පත් ලිපි අනුක්‍රමණිකා පාඨක පරිශීලනය සඳහා සකසා ඇත. මීට අමතරව ප්‍රවර්තන සම්ප්‍රජානන සේවා 20 ක ප්‍රමාණයක් සකස්කර පාඨකයන් අතර බෙදා ඇත. ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය ක්‍රියාකාරී ලෙස වෙනත් පුස්තකාල ජාල හා සම්බන්ධව තොරතුරු හුවමාරු කරගනිමින් පුස්තකාල තොරතුරු සේවා කාර්යක්ෂමව ඉටුකර

ඇත. ඒ අනුව, Sri Lanka Science & Technology Institute Network (SLSTINET), Agricultural Information Network (AGRINET), හා Health Literature, Library and Information Services (HELLIS) යන පුස්තකාල ජාල සමග අඛණ්ඩව සහසබඳතා පවත්වමින් එම තොරතුරු සේවා අඛණ්ඩව සපයමින් සිටී.

05. වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය පුස්තකාල කාර්යය මණ්ඩලය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් පවත්වනු ලබන ජනාධිපති පරිසර සම්මාන උළෙල හා ජාතික පරිසර නියමු වැඩසටහන ඇතුළු වෙනත් වැඩසටහන් හා ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දායකත්වය සපයා ඇත

ජාතික පාරිසරික තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් බ්‍රිතාන්‍ය කවුන්සිල් පුස්තකාලය මගින් ආයතනික පුස්තකාල සාමාජිකත්ව කාඩ්පත් 20 ක් ලබාගෙන ඇති අතර, එය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ කාර්යය මණ්ඩලය හා පාඨකයන් අතර බෙදාහරිමින් ඔවුන්ගේ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍ය අධ්‍යාපනය ඒ හරහා ලබාගැනීමට විශාල දායකත්වයක් ලබාදී ඇත.

8 වන පරිච්ඡේදය : සැලසුම් ඒකකය

සැලසුම් ඒකකයේ මූලික කාර්යභාරය වන්නේ ජාතික පාරිසරික පනතේ දක්වා ඇති සියලුම නියාමන ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක ක්‍රිරීම සඳහා දිගුකාලීන හා කෙටි කාලීන ඉලක්ක සැකසීම සමඟ උපාය මාර්ග සැකසීම හරහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් පිරිනමනු ලබන සේවා සැපයීම සහතික කිරීමයි.

සැලසුම් ඒකකය විවිධ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් අධීක්ෂණය කරමින් සැලසුම් ක්‍රියාවලියට නායකත්වය දුන් අතර, ආයතනික සැලැස්ම මත පදනම්ව සකස් කරන ලද මෙහෙයුම් සැලසුම්. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධීකරණය, අධීක්ෂණය සහ අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් වෙත වාර්තා කිරීම සඳහා මෙම ඒකකය වගකීම දරයි. ඒ අනුව සැලසුම් ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් පහත පරිදි සාරාංශ කෙරේ.

A. සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීම.

සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කිරීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වනුයේ ඉදිරි වසර පහ සඳහා පිහිටුවා ඇති කෙටි කාලීන හා දිගු කාලීන අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සම්පත් කාර්යක්ෂමව යොදා ගනිමින් රජයේ පවතින සංවර්ධන ක්‍රියාවලිය පහසු කරවීම සහ සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ සංවර්ධන උපාය මාර්ග කළමනාකරණය කිරීමයි.. ඒ අනුව, සෑම වසර පහකට වරක්, අධිකාරියේ සියලුම අංශ, ඒකක, පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල සහභාගීත්වයෙන් සැලසුම් ඒකකය සංයුක්ත සැලැස්ම සකස් කරයි. වාර්තාකරණ කාල සීමාව තුළ, සැලසුම් ඒකකය 2022 සිට 2025 දක්වා කාලසීමාව සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සංයුක්ත සැලැස්ම යාවත්කාලීන කර ඇත.

B. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වාර්ෂික වාර්තාව සකස් කිරීම

අධිකාරිය ලබා ඇති ප්‍රගතිය අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් වෙත සන්නිවේදනය කිරීමේ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වන්නේ වාර්ෂික වාර්තාවයි. ඒ අනුව, සැලසුම් ඒකකය විසින් වාර්ෂිකව සියලුම කොට්ඨාශ, ඒකක, පළාත් කාර්යාල සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ප්‍රගතිය එක්රැස් කර ඒවා එක වාර්තාවකට සම්පාදනය කර පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කළ යුතුය.

C. වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සකස් කිරීම, අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම, පසු විපරම් කිරීම, වාර්තා කිරීම සහ අධීක්ෂණය

• භාණ්ඩාගාර අරමුදල් හරහා ක්‍රියාත්මක කරන ක්‍රියාකාරී සැලසුම්

සැලසුම් ඒකකය විසින් භාණ්ඩාගාරයේ අරමුදල් සපයන ව්‍යාපෘතිවල මාසික පසු විපරම්, ප්‍රගති වාර්තා කිරීම, අධීක්ෂණය සහ අදාළ ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කරයි.

• මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉපැයීම් හරහා ක්‍රියාත්මක ක්‍රියාකාරී සැලසුම්.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඒකක 16 මගින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන විධිමත් සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් / සංවර්ධන මුලපිරීම් සැලසුම් ඒකකය මාසිකව පසුවිපරම් කරයි. මෙම ක්‍රියාකාරී සැලසුම් මාසිකව පසුවිපරම් කෙරෙන අතර ප්‍රගතිය අදාළ පාර්ශවකරුවන් වෙත වාර්තා කරනු ලැබේ.

D. නව ව්‍යාපෘති යෝජනා

නව ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීම සහ සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සැලසුම් ඒකකය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ තාක්ෂණික ඒකක සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ සහාය වීම. තවද, එවැනි ව්‍යාපෘති යෝජනා සඳහා රේඛීය අමාත්‍යාංශයෙන්, ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් සහ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සැලසුම් අංශය මඟින් සපයයි.

E. රැස්වීම්

• තීරණ ගැනීමේ කමිටුව, කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම ක්‍රියාත්මක කිරීම

• තීරණ ගැනීමේ රැස්වීම්

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් (EIA), මූලික පාරිසරික අධ්‍යන (IEE), පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPLs) 'A', 'B' සහ 'C' කාණ්ඩ නිකුත් කිරීම සඳහා සාකච්ඡා කිරීමට සහ අනුමැතිය ලබා දීමට මසකට වරක් අධීක්ෂණ කමිටුව රැස්වේ. BOI කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ, අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ ගැටළු තිබේ නම් පමණි. 2024 වර්ෂය තුළ තීරණ ගැනීමේ කමිටු රැස්වීම් 10ක් පවත්වන ලදී.

කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම්

කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම සඳහා සියලුම අධ්‍යක්ෂවරුන් සහභාගී වේ. මෙම රැස්වීම පැවැත්වීමේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ කළමනාකරණ ගැටළු සමථයකට පත් කිරීම සඳහා සම්බන්ධීකරණ යාන්ත්‍රණයක් නිර්මාණය කිරීමයි. රැස්වීමේදී ගනු ලබන තීරණ සම්බන්ධීකරණය, වාර්ථා සකස් කිරීම සහ පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග සැලසුම් කිරීමේ ඒකකය සිදු කරයි.

වසංගත තත්ත්වය හේතුවෙන් සහ රජයේ සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2023 වර්ෂය තුළ කළමනාකරණ රැස්වීම් 10ක් පවත්වන ලදි.

F. වාර්තා කිරීම

• සැලසුම් ඒකකය මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රගතිය රේඛීය අමාත්‍යාංශය, ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, භාණ්ඩාගාරය, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව යනාදියට වාර්තා කරයි.

• සැලසුම් ඒකකය කාර්ය සාධන වාර්තා, කැබිනට් නිරීක්ෂණ, පාර්ලිමේන්තු ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු අවශ්‍යතාවයන් පැණනැගුණු විට සකස් කරයි.

G. වෙනත් ක්‍රියාකාරකම්

II. ජනාධිපති පරිසර සම්මානය

සැලසුම් ඒකකය විසින් ජනාධිපති පාරිසරික සම්මාන උළෙලේ ‘හොඳම පරිසර හිතකාමී පෞද්ගලික අංශයේ ආයතනය’ කාණ්ඩය හසුරුවන ලද අතර, ඇගයීම් ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කිරීමෙන් අනතුරුව විශේෂඥ මණ්ඩලයක් හරහා රන්, රිදී, ලෝකඩ පදක්කම් ලාභියා තෝරා ගන්නා ලදී.

9 වන පරිච්ඡේදය : අනුකූලතා පසුවිපරම් හා පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ඒකකය

අනුකූලතා පසුවිපරම් හා පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ

ඒකකය විසින් ජාතික පාරිසරික පනතේ විධි විධාන යටතේ ක්‍රියාත්මක වන නීතිමය මෙවලම් සඳහා පසුවිපරම් යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කර, අදාල ඒකක හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හරහා විධිමත් කර පවත්වාගෙන යන අතර පාරිසරික පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණය හා ඵලදායි කළමනාකරණය සඳහා දකටයුතු කරනු ලැබේ. මෙම ඒකකය අනුකූලතා පසුවිපරම් හා පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ලෙස උප ඒකක දෙකක් යටතේ වෙනස් විෂය පථයන් ඔස්සේ ක්‍රියාත්මක වූවද අවසාන අරමුණ වනුයේ පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කිරීම, පවත්වා ගැනීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම් වේ.

1. අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය (CMU)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් නියමිත කර්මාන්ත / ක්‍රියාකාරකම් / ව්‍යාපෘති සඳහා නිකුත් කර තිබෙන බලපත්‍ර / අනුමැතීන් සඳහා අනුකූලතා පසුවිපරම් යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කර, ක්‍රියාත්මක කර, පවත්වාගෙන යාම හා එයමධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අදාල ඒකක / ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ජාලය හරහා විධිමත් කිරීම අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකයට පැවරී ඇති ප්‍රධාන වගකීමකි.

ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන යටතේ නිකුත් කර තිබෙන බලපත්‍ර / අනුමැතීන්වල සඳහන් කොන්දේසි හා ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව කර්මාන්තකරුවන් හා ව්‍යාපෘති හිමියන් විසින් කටයුතු කරන බවට සහතික කිරීම හා එවැනි නියමිත ක්‍රියාකාරකම් / ව්‍යාපෘති මගින් සිදුවන

පරිසර දූෂණය පාලනය / අවම කිරීම අනුකූලතා පසුවිපරම් ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

2008.02.01 දිනැති අංක 1534/18 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද 2008 අංක 01 දරණ ජාතික පාරිසරික (ආරක්ෂණ හා තත්ත්ව) නියෝග, 2022.01.27 දිනැති අංක 2264/17 දරණ අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් සංශෝධනයට ලක් කරන ලද අතර, එමගින් නියමිත ක්‍රියාකාරකම් පසුවිපරම් කිරීම සඳහා විධි විධාන ඇතුලත් කර ඇත.

1.1 අනුකූලතා පසුවිපරම්වලට අදාලව මෙම ඒකකයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

i පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර / උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර සඳහා අනුකූලතා පසුවිපරම් යාන්ත්‍රණයක් දීප ව්‍යාප්තව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
ii තෝරාගත් නියමිත ක්‍රියාකාරකම් කීපයක් සඳහා අනුකූලතා පසුවිපරම් සිදුකිරීම හාප්‍රාදේශීය කාර්යාල වලින් පසුවිපරම් කරන ලද කර්මාන්තවල ලිපිගොනු සමාලෝචනය කිරීම.
iii ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හා ඒකක මගින් සිදුකරන අනුකූලතා පසුවිපරම් ක්‍රමවේදය පසුවිපරම් කිරීම හා ඇගයීම.

iv. අනුකූලතා පසුවිපරම් යාන්ත්‍රණය දිවයින පුරා විධිමත්ව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම හා නිලධාරීන් සඳහා ධාරිතා වර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය මගින් අනුකූලතා පසුවිපරම් කටයුතු සිදු කිරීම.

කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර, හම්බන්තොට, කෑගල්ල සහ මාතර යන දිස්ත්‍රික්කවල,පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කරන ලද මහා පරිමාන දූෂකාරක කර්මාන්තවලින් සමහරක්2024 වර්ෂයේදී අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් පසුවිපරම් කටයුතු සඳහා තෝරා ගන්නා ලද අතර, ගංගාවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පවත්වාගැනීම අරමුණු කරගනිමින් ගංගාවලට ආසන්නව පිහිටි කර්මාන්ත සඳහා එහිදී ප්‍රමුඛතාවය ලබාදෙන ලදි.

1.2 විධිමත් අනුකූලතා පසුවිපරම් යාන්ත්‍රණයක් පවත්වාගෙන යාම

1.2.1 පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPL) සහිතව ක්‍රියාත්මක වන කර්මාන්ත පසුවිපරම් කිරීම.

පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සහිතව ක්‍රියාත්මක වන තෝරාගත් කර්මාන්ත සඳහා

පහත වගුවේ දක්වා ඇති පරිදි කර්මාන්ත 100 ක් 2024 වර්ෂය තුලදී අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් පසුවිපරම් කර ඇත.

TABLE 43: 2024**වර්ෂයේදී අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් පසුවිපරම් කරන ලදකර්මාන්ත පිළිබඳ තොරතුරු**

දිස්ත්‍රික්කය	**පසුවිපරම් කරන ලද කර්මාන්ත සංඛ්‍යාව**
කොළඹ	33
ගම්පහ	28
කළුතර	28
හම්බන්තොට	03
කෑගල්ල	03
මාතර	05
එකතුව	**100**

උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර (SWML) සහිතව ක්‍රියාත්මක වන කර්මාන්ත පසුවිපරම් කිරීම.

උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය උත්පාදන කාණ්ඩය ලෙස සැලකෙන උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ බලපත්‍ර සහිත කර්මාන්ත 25 ක් පසුවිපරම් කිරීම උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය හා රසායනික කළමනාකරණ ඒකකය හා අදාල ප්‍රාදේශීය කාර්යාල සමඟ ඒකාබද්ධව අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් 2024 වර්ෂයේදී සිදුකරන ලදි.පරිසර දූෂණයට හේතු වූ කොන්දේසි උල්ලංඝනය කිරීම් හා වෙනත් ගැටළු නිවැරදි කිරීම, උපද්‍රවකාරී අපද්‍රව්‍ය හා රසායනික කළමනාකරණ ඒකකය හා අදාල සහඑම ආකෘති පත්‍ර මඟින්ම අනුකූලතා පසුවිපරම් පිළිබඳ
ප්‍රගතිය වාර්තා කිරීම සම්බන්ධයෙන් පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට මඟ පෙන්වීම් සිදුකරන ලදි. තවද ලබාදී ඇති නිර්නායක මත පදනම්ව 2024 වර්ෂය සඳහා එක් එක් පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලින් සකස් කර ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්ෂික අනුකූලතා පසුවිපරම් සැලසුම් 25, ලබාදී ඇති මාර්ගෝපදේශයට අදාලව සමාලෝචනය කරනියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම්) ගේ අනුමැතිය සහිතව, අදාල පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලට එම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස දැනුම් දීමට කටයුතු කර ඇත.පළාත් / ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හරහා කරවීමට පියවර ගෙන ඇත.

ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින්සිදුකරනු ලබනපාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සහිතව ක්‍රියාත්මක වන කර්මාන්ත අනුකූලතා පසුවිපරම් කටයුතුවල ඵලදායිතාවය අධීක්ෂණය.

පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර පසුවිපරම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා නිකුත් කරන ලද මාර්ගෝපදේශයේ දක්වා ඇති පරිදි එක් එක් ‘A’, ‘B’ සහ ‘C’ කාණ්ඩයේ කර්මාන්ත සඳහා වාර්ෂික අනුකූලතා පසුවිපරම් සැලසුම් සකස් කිරීම

දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවලින් ලබාගත් EPL අනුකූලතා පසුවිපරම් පිළිබඳ මාසික ප්‍රගති වාර්තා මත පදනම්ව A, B සහ C කාණ්ඩවලට අදාල පළාත් / දිස්ත්‍රික් අනුකූලතා පසුවිපරම් ප්‍රගතිය මාසිකව සකස් කරන ලදි. ඉන් අනතුරුව, මාසික ප්‍රගතිය එකතු කරමින් සමුච්චිත දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ EPL අනුකූලතා පසුවිපරම් ප්‍රගතියද මාසිකව සකස් කරන ලදි. 2024 වර්ෂයේදී පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මඟින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සිදුකරන ලද කර්මාන්ත අනුකූලතා පසුවිපරම්සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු පහත වගුව මඟින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

TABLE 44: 2024 වර්ෂයේදී පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මගින් දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් සිදුකරන ලද අනුකූලතා පසුවිපරම් සංඛ්‍යාව

දිස්ත්‍රික්කය	අනුකූලතා පසුවිපරම් සිදුකල කර්මාන්ත සංඛ්‍යාව			
	A කාණ්ඩය	B කාණ්ඩය	C කාණ්ඩය	එකතුව
කොළඹ	118	261	104	483
කළුතර	44	97	59	200
ගම්පහ	110	258	135	503
ගාල්ල	9	147	76	232
මාතර	6	70	102	178
හම්බන්තොට	22	62	82	166
මහනුවර	17	182	90	289
නුවරඑළිය	4	42	52	98
මාතලේ	1	57	43	101
කෑගල්ල	30	145	122	297
රත්නපුර	8	159	76	243
කුරුණෑගල	12	56	26	94
පුත්තලම්	7	71	38	116
අම්පාර	0	10	30	40
ත්‍රිකුණාමලය	7	5	46	58
මඩකලපුව	0	15	52	67
අනුරාධපුර	9	125	66	200
පොළොන්නරුව	7	44	63	114
බදුල්ල	1	47	30	78
මොණරාගල	1	148	81	230
යාපනය	5	93	71	169
කිලිනොච්චිය	2	39	122	163
මුලතිව්	0	24	21	45
මන්නාරම	0	39	25	64
වව්නියාව	14	107	26	147
එකතුව	**434**	**2303**	**1638**	**4375**

පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර පසුවිපරම් ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳව ප්‍රාදේශීය කාර්යාලමගින් සිදුකර තිබෙන පසුවිපරම්වල ප්‍රගතියමාසිකව සමාලෝචනයට ලක්කිරීම හා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල

මගින්පසුවිපරම් සිදුකරන ලද පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලිපිගොනු සමාලෝචනයට ලක්කිරීම හරහා අනුකූලතා පසුවිපරම් ඒකකය විසින් ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින් සිදුකරනු ලබන අනුකූලතා පසුවිපරම් කටයුතුවල ඵලදායිතාවය ඇගයීමකට ලක්කර ඇත.

ඒ අනුව, 2024 වර්ෂයේදී ප්‍රාදේශීය කාර්යාල විසින් අනුකූලතා පසුවිපරම් කටයුතු සිදුකරන ලද කර්මාන්ත අතරින් අහඹු ලෙස තෝරාගත් කර්මාන්තවල ලිපිගොනු 17 ක් සමාලෝචනය කර, හඳුනාගත් අඩුපාඩු හා අවශ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් අදාල ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත යොමු කර ඇත.

9.2පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ඒකකය (CCU)

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත යොමුවන මහජන පැමිණිලි, දිවයින පුරා පිහිටුවා ඇති පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හා අදාලඒකක සම්බන්ධීකරණය කරමින්, ඵලදායී ලෙස කළමනාකරණය කිරීම පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ඒකකය වෙත පැවරී ඇති ප්‍රධාන වගකීම වේ.

පරිසරය සම්බන්ධ පැමිණිලි විසඳීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම ඒකකයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මෙලෙස යොමුවන පැමිණිලි කළමනාකරණයේදී මහජනතාවට ඵලදායී සේවාවක් ලබා දීම සඳහා මෙම ඒකකය මඟින් පහත සඳහන් ප්‍රධාන කාර්යයන් ඉටුකරනු ලබයි.

පැමිණිලි යොමු කිරීම සඳහා පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මක 1981 - ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව,විද්‍යුත් තැපෑල,වෙබ් ලිපි යන ක්‍රමවේදයන්අවුරුද්ද පුරාම පවත්වාගෙනයාම .

සෘජුවම හා ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, අග්‍රාමාත්‍ය කාර්යාලය, පරිසර අමාත්‍යාංශය සහ අනෙකුත් ආයතන හරහා ලැබී තිබෙන සියළුම පැමිණිලි, අදාල ප්‍රාදේශීය කාර්යාල හා ඒකක සමඟ සම්බන්ධීකරණය ඇතිව කළමනාකරණය කිරීම.
පැමිණිලි කළමනාකරණය කාර්යක්ෂමව සිදු කිරීම සඳහා මාර්ගගත පැමිණිලිදත්ත පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම.

නැවතත් ලැබෙන පැමිණිලි විසඳීමට අදාල තාක්ෂණික අංශවල සහයෝගය ඇතිව කටයුතු කිරීම.
ගුරු අත්පොත්/මාර්ගෝපදේශ සහ පුහුණු කිරීම් හරහා පැමිණිලි කළමනාකරණය ප්‍රමිතිගත කිරීම.
ලැබී ඇති සියළුම පැමිණිලිවලට අදාලව මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි පැමිණිලි කළමනාකරණයේ ප්‍රගතිය,කළමනාකාරිත්වය වෙත මාසිකව වාර්තා කිරීම.
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විෂය පථයට අදාළ නොවන මහජන පැමිණිලි සඳහා අදාල ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ප්‍රධාන වශයෙන්“1981” - ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව, ලිපිසහ විද්‍යුත් තැපෑල (complaint@cea.lk) හා වෙබ් අඩවිය (www.cea.lk)හරහා මහජන පැමිණිලි යොමු වේ.

වේලාවෙන් පසුව ලැබෙන ඇමතුම් ස්වයංක්‍රියව රාජකාරියට නම්කර ඇති නිලධාරීන්ට යොමු කිරීමට හැකිවන පරිදි පද්ධතිය වැඩි දියුණු කර ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ලැබෙන පැමිණිලිවලින් බහුතරයක් “1981” - ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව හරහා යොමු වේ. 2024 වර්ෂයේදී මෙම අධිකාරියවෙත ලැබුණු පැමිණිලි 3016 න් ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව හරහා පැමිණිලි 1995ක් ලැබී ඇත. ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින් නම් කරන ලද නිලධාරී කණ්ඩායමක් මඟින් කාර්යාල වේලාවෙන් පසුවද, සති අන්තය සහ රජයේ නිවාඩු දිනයන්හිදී ද ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව පවත්වාගෙන යනු ලබන අතර,ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව දවසේ පැය 24 පුරා ක්‍රියාත්මකවීම සහතික කිරීම සඳහා කාර්යාල අධිකාරියේ පොලිස් විශේෂ ඒකකය වෙත යොමු කෙරේ. පොලිස් විශේෂ ඒකකය දිවයින පුරා පිහිටි පොලිස් ස්ථානවල පරිසරපොලිස් ඒකකහා

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විෂය පථයට අදාළ පැමිණිලි සම්බන්ධව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පළාත් /දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සහ අදාළ ඒකක විසින් විමර්ශනය කර ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබේ. නීතිවිරෝධී වැලි කැණීම්, මැණික් ගැරීම, ප්‍රජා ඝෝෂා(උදා: ශබ්ද විකාශන යන්ත්‍ර වලින් නිකුත් වන ශබ්දයවැනි) ගලි බව්සර් මගින් නීතිවිරෝධීලෙස අපද්‍රව්‍ය ජල මාර්ගවලට/තෙත් බිම්වලට බැහැර කිරීම වැනිනීතිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම් සහ සාමාන්‍ය ජනතාවට පිඩාවක්වන ඇතැම් පැමිණිලි පොලිස් පරිසර ආරක්ෂණ කොට්ඨාශයයටතේපිහිටුවා ඇති මධ්‍යම පරිසර

සම්බන්ධීකරණයෙන් ඉතා කඩිනමින් එමපැමිණිලි විමර්ශනය කර විසඳීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. 2024 වර්ෂයේදී පොලිස් විශේෂ ඒකකය වෙත පැමිණිලි

276 ක් යොමුකර ඇති අතර එයින් පැමිණිලි 269 ක් විමර්ශනය කර විසඳා ඉදිරි ක්‍රියා මාර්ග ගෙන ඇත.

2.1 2024 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් මහජන පැමිණිලි විසඳීමේ ප්‍රගතිය

යාවත්කාලීන කරන ලද පැමිණිලි මෘදුකාංග දත්ත පද්ධතිය අනුව 2024වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ලැබී ඇති මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 3016 ක් වූ අතර එම පැමිණිලිවලින් ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණන කර ලද පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 2358 කි. ඒ අනුව ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කිරීමේසමස්ත ප්‍රගතිය 78% කි.

- ලැබී ඇති මුළු පැමිණිලි 3016 අතරින්, ජාතික පාරිසරික පනත මගින් නියාමනය වන ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාලව එනම් "ඒ" කාණ්ඩයට අදාලව ලැබී ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 1821 කි. එම "ඒ" කාණ්ඩයේ පැමිණිලිවලින් 1222 ක් සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ සිදුකර ක්‍රියාමාර්ග ගෙන සම්පූර්ණ කර ඇති අතර එහිප්‍රගතිය 67% කි.
- වෙනත්ආයතනවල අණපනත් සහ රෙගුලාසි මගින් නියාමනය වන එම ආයතනවල ඉල්ලීම අනුව මෙම අධිකාරිය විසින් පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදෙන ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාලව එනම් "බී" කාණ්ඩයට අදාලව පැමිණිලි 254ක් ලැබී ඇත. එම පැමිණිලි254 න් පැමිණිලි 195 ක් සම්බන්ධයෙන් මෙමඅධිකාරියේ ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කර ඇති අතර එහි ප්‍රගතිය77% කි.
- එසේම , වෙනත් ආයතනවල විෂය පථයට ඍජුවම සම්බන්ධ එනම් "සී" කාණ්ඩයට අදාලව ලැබී ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව 941 කි. එම පැමිණිලි සියල්ල ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා විෂයට අදාල ආයතන වෙත යොමු කර ඇත. ඒ අනුව එම පැමිණිලි සඳහා ක්‍රියාත්මකවීමේ ප්‍රගතිය 100%ක් වන අතර එම පැමිණිලි විසඳීම සඳහා අදාල ආයතන මැදිහත් වී ඇති අතර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත එම ආයතන මගින් යහපත් ප්‍රතිචාර යොමුකර ඇත

පහත වගුව මඟින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙත ලැබී ඇති පැමිණිලි,කාණ්ඩ හාදිස්ත්‍රික්ක පදනම් කරගෙන දක්වා ඇත.

TABLE 45: වගුව 3 - යොමු වූ මුළුපැමිණිලි සංඛ්‍යාව -"ඒ","බී"හා"සී" කාණ්ඩ හා දිස්ත්‍රික්ක අනුව

දිස්ත්‍රික්කය	"ඒ" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ" ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"ඒ" ප්‍රගතිය %	"ඒ" ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින සංඛ්‍යාව	"බී" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"බී" ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"බී" ප්‍රගතිය %	"සී" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී"මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී"ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී" ප්‍රගතිය %
කොළඹ	406	264	65	142	16	6	38	301	723	571	79
ගම්පහ	389	203	52	186	37	25	68	147	573	375	65
කළුතර	165	113	68	52	16	6	38	65	246	184	75
මහනුවර	105	88	84	17	10	10	100	49	164	147	90
නුවරඑළිය	19	16	84	3	5	4	80	26	50	46	92
මාතලේ	35	30	86	5	4	4	100	20	59	54	92
ගාල්ල	80	69	86	11	10	8	80	59	149	136	91
මාතර	70	59	84	11	14	14	100	27	111	100	90

දිස්ත්‍රික්කය	"ඒ" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ" ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"ඒ" ප්‍රගතිය %	"ඒ" ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින සංඛ්‍යාව	"බී" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"බී" ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"බී" ප්‍රගතිය %	"සී" මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී"මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී"ක්‍රියා මාර්ග ගනු ලැබූ සංඛ්‍යාව	"ඒ","බී" හා "සී" ප්‍රගතිය %
හම්බන්තොට	58	43	74	15	6	4	67	19	83	66	80
රත්නපුර	52	49	94	3	38	37	97	59	149	145	97
කෑගල්ල	74	48	65	26	26	18	69	24	124	90	73
කුරුණෑගල	126	75	60	51	11	8	73	35	172	118	69
පුත්තලම	45	32	71	13	8	6	75	12	65	50	77
අනුරාධපුර	31	17	55	14	5	1	20	15	51	33	65
පොලොන්නරුව	26	19	73	7	5	4	80	12	43	35	81
බදුල්ල	43	27	63	16	23	23	100	29	95	79	83
මොණරාගල	22	17	77	5	5	5	100	14	41	36	88
අම්පාර	23	12	52	11	6	5	83	7	36	24	67
මඩකලපුව	5	4	80	1	2	2	100	9	16	15	94
ත්‍රිකුණාමලය	2	1	50	1	4	4	100	2	8	7	88
යාපනය	22	18	82	4	1	0	0	3	26	21	81
මුලතිව්	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0
මන්නාරම	5	3	60	2	0	0	0	1	6	4	67
වවුනියා	9	7	78	2	1	1	100	5	15	13	87
කිලිනොච්චි	9	8	89	1	0	0	0	1	10	9	90
එකතුව	**1821**	**1222**	67	**599**	**254**	**195**	77	**941**	3016	**2358**	78

පහත ප්‍රස්ථාරය මඟින් දිවයින පුරා පැමිණිලි "ඒ" "බී" හා "සී" කාණ්ඩ අනුව ලැබී ඇති ආකාරය පෙන්නුම් කරයි

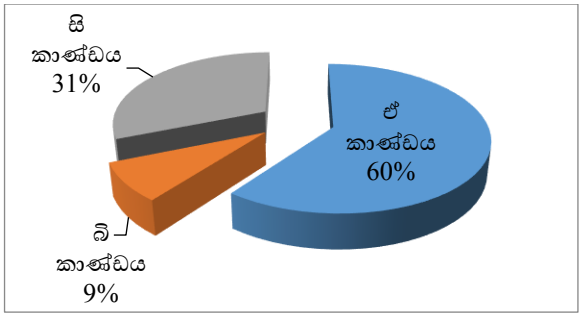

FIGURE 71: පළාත් අනුව "ඒ" ,"බී"හා "සි" කාණ්ඩවලට අදාලව ලැබුණු මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව

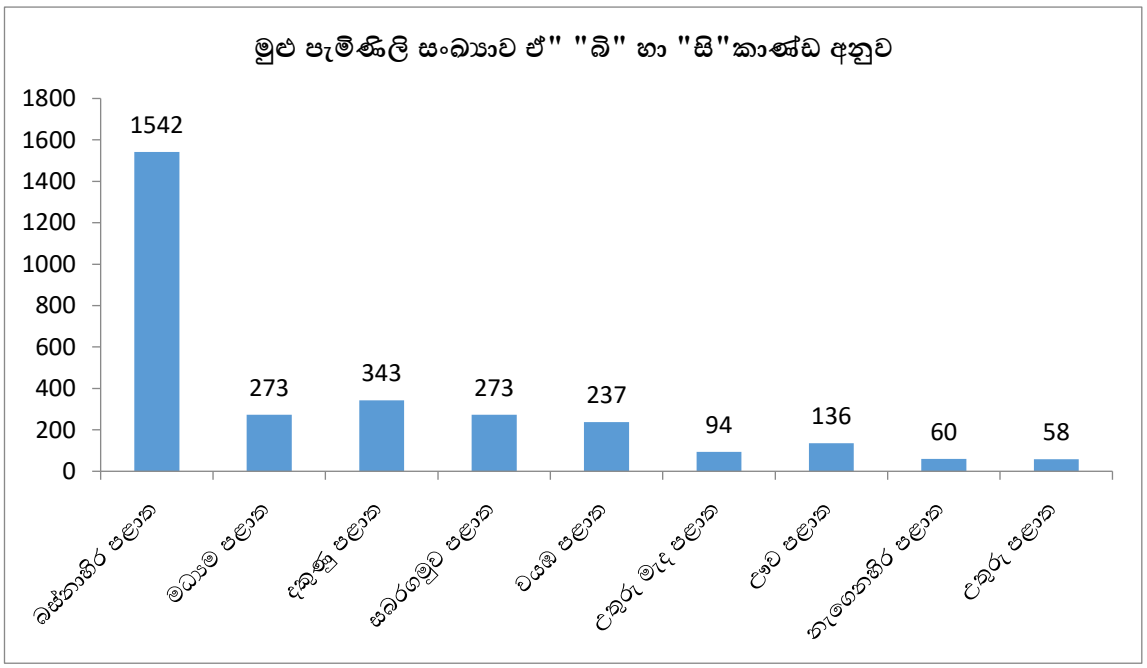

FIGURE 72: පළාත් අනුව "ඒ" ,"බී" හා "සි" කාණ්ඩවලට අදාලව ලැබුණු මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාව

ඉහත ප්‍රස්ථාරයට අනුව වැඩිම පැමිණිලි සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාතටලැබී ඇති අතර දෙවනුවවැඩිම පැමිණිලි ප්‍රමාණයක් දකුණු පළාතට ලැබී ඇත.උතුරු පළාතට අඩුම පැමිණිලි සංඛ්‍යාව ලැබී ඇත.

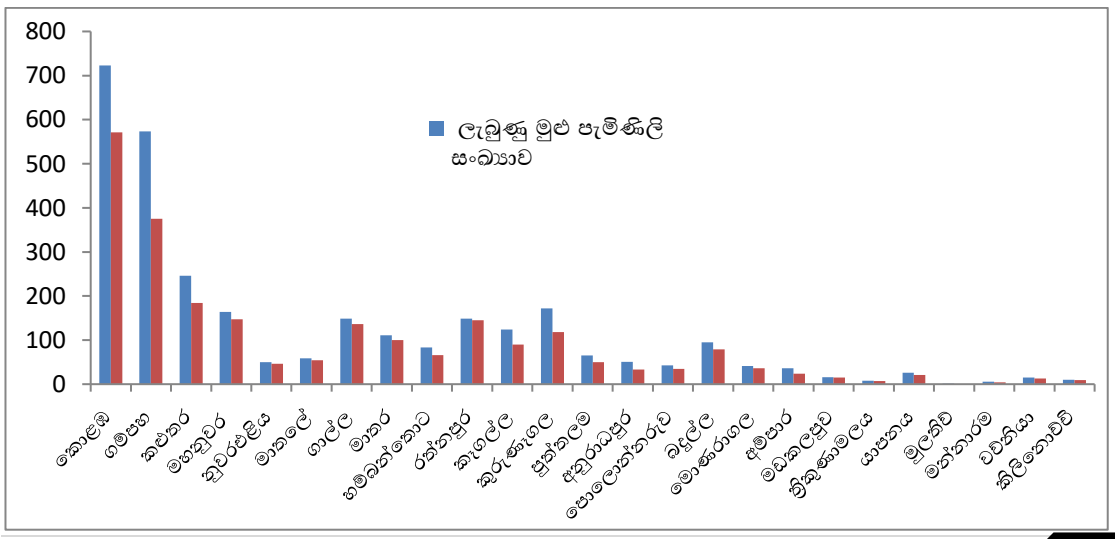

FIGURE 73: **දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් යොමු වූ මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාවට එදිරිව ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කර ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව**

ඉහත ප්‍රස්ථාර සටහනට අනුව පළමුව, දෙවනුව හා තෙවනුව වැඩිම පැමිණිලි ප්‍රමාණයක් පිළිවෙලින් කොළඹ, ගම්පහ සහ කළුතර දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ලැබී ඇත. ගාල්ලසහරත්නපුර දිස්ත්‍රික්ක සඳහා යොමු වී ඇති පැමිණිලි සංඛ්‍යාව බොහෝදුරට සමාන මට්ටමක පවතින අතරමහනුවර සහ කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ලැබී ඇති පැමිණිලි ප්‍රමාණය ඉහත දිස්ත්‍රික්කවලට වඩා වැඩි මට්ටමක පවතී.

22 "ඒ" හා "බී" කාණ්ඩයේ පැමිණිලි කළමනාකරණය

ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන අනුව සියලුම පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සහ අදාළ ඒකකමඟින්"ඒ" කාණ්ඩයේ පැමිණිලි විමර්ශනය කර ගනු ලබන නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කිරීම මඟින් එම පැමිණිලි විසඳීමට කටයුතු කරන අතර"බී" කාණ්ඩයේ පැමිණිලි පරීක්ෂා කර මෙම අධිකාරියේ නිරීක්ෂණ සහ නිර්දේශ සහිතව ගැටළු විසඳීම සඳහා විෂය අදාල ආයතන වෙත යොමු කර ඇත.

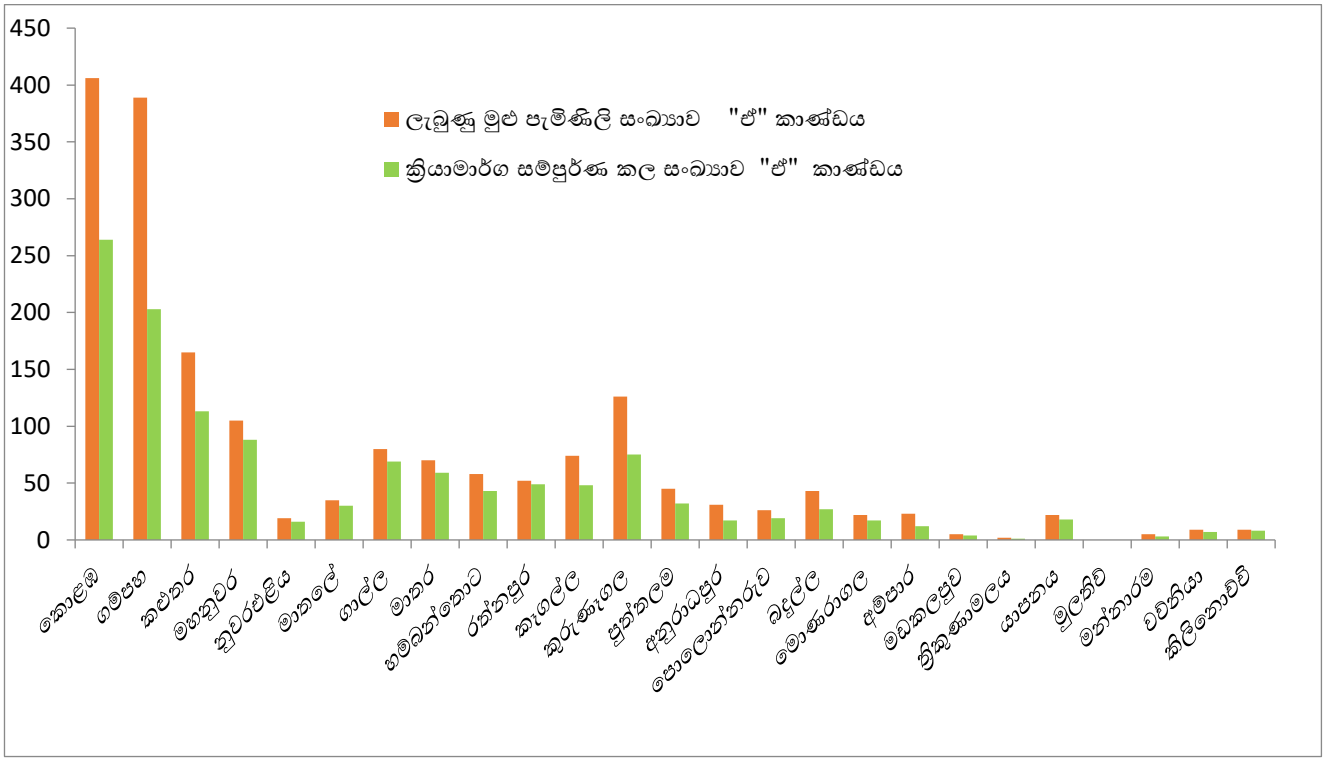

FIGURE 74: **"ඒ" කාණ්ඩයේ මුළු පැමිණිලි සංඛ්‍යාවට එදිරිව ක්‍රියාමාර්ග සම්පූර්ණ කිරීම**

ඉහත ප්‍රස්ථාරයට අනුව ,ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ නියාමනය වන ක්‍රියාකාරකම් වලට අදාලව එනම් "ඒ" කාණ්ඩයේ පැමිණිලි වැඩිම ප්‍රමාණයක් කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්ක දෙක සඳහා ලැබී ඇත. අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක හා සසඳන විට මෙම දිස්ත්‍රික්ක දෙකෙහි ඉහල කර්මාන්ත ව්‍යාප්තිය මෙන්ම ජන ඝනත්වය ද ඉහළ මට්ටමක පැවතීමඑයට ප්‍රධාන හේතුවකි.

2.3 නැවත නැවත යොමුවන පැමිණිලි කළමනාකරණය කිරීම පැමිණිලි සම්බන්ධීකරණ ඒකකය වෙත නැවත නැවතත් ලැබෙන ගැටළු සහගත පැමිණිලි අදාල තාක්ෂණික අංශවල සහයෝගය හා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම්) ගේ මැදිහත්වීම මත විසඳීමට කටයුතු කරනු ලැබේ. 2024 වර්ෂයේදී, එවැනි නැවත නැවතත්යොමු වන ගැටළු සහගත පැමිණිලි 06ක් සඳහාඅදාල තාක්ෂණික ඒකක සමඟ ස්ථාන පරීක්ෂා සිදුකරඅදාල ලිපිගොනුසමාලෝචනයකරවිසඳුම් ලබාදීමට කටයුතු කර ඇත.

2.4 ගුරු අත්පොත්/මාර්ගෝපදේශ සහ පුහුණු කිරීම් මගින් පැමිණිලි කළමනාකරණය ප්‍රමිතිගත කිරීම

ගුරුඅත්පොත්/මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ පුහුණු වැඩමුළු පැවැත්වීම් හරහා පැමිණිලි කළමනාකරණය ප්‍රමිතිගත කිරීම මගින් පැමිණිලි ඵලදායිලෙස කළමනාකරණය මෙම ඒකකය මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. ඒ අනුව පැමිණිලි කළමනාකරණය සඳහා 2019 වර්ෂයේදී සකස් කරන ලද පැමිණිලි කළමනාකරණ ගුරු අත්පොත නැවත සමාලෝචනය කර සිංහල සහ ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට කටයුතු ඇත.

2024 වර්ෂයේදී කාර්යාල වේලාවෙන් පසුව සති අන්ත සහ රජයේ නිවාඩු දිනවල ක්ෂණික ඇමතුම් සේවාව සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාලවලින් නම් කරන ලද නිලධාරීන් සඳහා ක්ෂණික ඇමතුම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම, පැමිණිලි ලේඛනගත කිරීම හා අදාල ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට යොමු කිරීම සම්බන්ධව මහ පෙන්වීම සිදුකර ඇ

10 වන පරිච්ඡේදය: අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය

අභ්‍යන්තර විගණනයේ විෂය පථය.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිට සෘජුව වග කියන ලෙස ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය තුල අභ්‍යන්තර විගණන අංශය ස්ථාපිත කර ඇති අතර 2021/01 අංක දරන පොදු ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අනුව ශ්‍රීතීය කාර්යය විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව හරහා අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය වෙතද පරිපාලනමය කාර්යය අධිකාරියේ සභාපති වෙතද වාර්තා කරනු ලබයි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ප්‍රධාන කාර්යාලය හා සියළුම පළාත්/දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල අභ්‍යන්තර විගණකවරයාගේ විෂය පථය තුළට ඇතුළත් වේ. ඒ අනුව අධිකාරියේ සියලුම ක්ෂේත්‍ර සාමාලෝචනය කිරීමේ බලය අභ්‍යන්තර විගණකවරයාහට පැවරී ඇති අතර, ඒ සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා හා ලිපි ලේඛන පරීක්ෂා කිරීමට සහ ගබඩා හා පුද්ගලයන් වෙත ප්‍රවේශ වීමට අවශ්‍ය සම්පූර්ණ බලය පවරා ඇත.

අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකයේ කාර්ය

- ගණකාධිකරණ හා අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රියා පිළිවෙල පිළිබඳව සමාලෝචනය.
- මූල්‍ය හා මෙහෙයුම් තොරතුරු විමර්ශනය කිරීම.
- ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු වල ආර්ථික බව, කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායීතාව පිළිබඳව මූල්‍ය
  හා මූල්‍ය නොවන පාලනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කිරීම.
- ආයතනයේ අභ්‍යන්තර හා බාහිර නීති රෙගුලාසි, කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති හා මඟ පෙන්වීම්
  ක්‍රියාත්මක කෙරේදැයි පරීක්ෂා කිරීම.

2024 වර්ෂයේ විගණන වාර්තා තුළින් පැන නැඟුණු පහත කරුණු කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කරන ලදී.

01. 1988 අංක 56 හා 2000 අංක 53 දරණ පනත් මඟින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරණ පාරිසරික පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන සියළුම කාර්යාල වල එකීය ක්‍රම වේදයකට කාර්යාලීය අභ්‍යන්තර පාලන ක්‍රම ක්‍රියාවට නැංවීම.

කළමනාකරණය විසින් අවස්ථානුකූලව පවරන ලද විශේෂ විමර්ශන.

විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම

2021 නොවැම්බර් මස 16 දිනැති මුදල් අමාත්‍යාංශයේ පොදු ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ 01/2021 අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2024 වර්ෂයේ විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු තුනක් කාර්තුමය වශයෙන් රැස්විය. 2024 වර්ෂයේ මුල් කාර්තු දෙකෙහි විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ සභාපති ධුරය දරනු ලබුවේ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රථිපත්ති සැළසුම් දේපාර්තමේනතුවේ අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් බී.එන්.ගමගේ මහත්මිය වන අතර අවසන් කාර්තුවේ එම අමාත්‍යාංශයේ රාජ්‍ය ව්‍යාපාර දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර අධ්‍යක්ෂිකා කේ.වී. ජී.කේ කලවිටගොඩ මෙනවිය කමිටුවේ සභාපති ධුරය දරනු ලැබිය. අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩළය විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු සමාජිකයින් ලෙසත් ජාතික විගණන කාර්යාලයේ සහකාර විගණකාධිපති, පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක හා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති, කමිටු නිරීක්ෂකයින් ලෙසත්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරු, අධ්‍යක්ෂ (මුදල්), අධ්‍යක්ෂිකා (සැළසුම්) සකවිඡා කෙරෙන විෂයට අදාල අධ්‍යක්ෂවරුන් හා කමිටුවට සහභාගී විය. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර විගණක/වැ.ඛ. ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක කමිටුවේ කැඳවුම්කරු ලෙස ක්‍රියාකරයි. විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුවේ නිර්දේශ අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට අවශ්‍ය තීරණ ගැනීම සඳහා යොමු කරන ලදී.

02. අධිකාරියේ කාර්යාලීය පරිපාලන දුර්වලතා සඳහා අභ්‍යන්තර පරිපාලන ක්‍රම ඉදිරිපත් කිරීම.
03. නිර්නාමික පැමිණිළි පරීක්ෂා කිරීමෙන් හා විශේෂ විමර්ශන වලින් හඳුනාගත් අභ්‍යන්තර පාලන
  දුර්වලතාවයන් සඳහා පාලන ක්‍රම ඉදිරිපත් කිරීම

11 වන පරිච්ඡේදය: විමර්ශන ඒකකය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉහළ කළමනාකාරීත්වයටමතුවන තාක්ෂණික ගැටළු විමර්ශනය සඳහාමෙන්මනීති විරෝධී පොලිතීන් වැටලීම් විධිමත්ව සිදු කිරීම සඳහා2018 මාර්තු මසයේදි විමර්ශන ඒකකයපිහිටුවන ලද අතර මෙය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.එමෙන්ම තහනම් පොලිතීන් සහ තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම ද මෙම ඒකකයට පැවරේ.

1. අපද්‍රව්‍ය අවම කිරීම සහ නිසි ලෙස බැහැර කිරීම පිළිබඳ විධිමත් කිරීම

එක් වරක් භාවිතා කරන ප්ලාස්ටික්මඟින් පරිසරයට ඇති දැඩි බලපෑම සැලකිල්ලට ගනිමින්, 2017 සැප්තැම්බර් 1 වන දින ජාතික පාරිසරික පනතෙහි අංක 23ද වගන්තිය යටතේඅංක 2034/33, 2034/35, 2034/36, 2034/37 සහ 2034/38දරන නියෝග සහ රෙගුලාසි ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 2017පොලිතීන් නිෂ්පාදන තහනම් කිරීම සහ පොලිතීන්/ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් සැරසිලිවලට අදාළ සමහර ක්‍රියාකාරකම් සහ ප්ලාස්ටික් අඩංගු කසල විවෘත දහනයතහනම් කර ඇත. පසුව, 2021 දී ජාතික පාරිසරික පනතෙහි 23දවගන්තිය යටතේ අංක 2211/51 දරන ගැසට් පත්‍රය මඟින්20 g/ 20 ml ට සමාන හෝ අඩුසැඟේ, ප්ලාස්ටික් කූරසහිත කොටින්බඩ්ස්සහ හුළං වලින් පිරවිය හැකි සෙල්ලම් බඩු තහනම් කර ඇත. මීට අමතරව, 2023ජූලි 17 වන දින නිකුත් කරන ලද 2341/30ගැසට් පත්‍රය මඟින් ඇතැම් තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය කිහිපයක් තහනම් කර ඇත. 2023 ඔක්තෝබර් 12 දින නිකුත් කරන ලද 2353/55ගැසට්පත්‍රයට අනුවPET පානීය ජල බෝතල් සඳහා ද රෙගුලාසි හඳුන්වා දී ඇත.

1.1 අංක 2034/33, 2034/34, 2034/37, 2211/51, 2341/30 සහ 2353/55 දරන ගැසට් නිවේදනබලාත්මක කිරීම

ඉහත රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දිවයින පුරා වැටලීම් සිදු කර ඇත. 2024වර්ෂයේදී සිදු කරන ලද මුළු වැටලීම් සංඛ්‍යාව 7802ක් වන අතර මුළු නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම් සංඛ්‍යාව 340කි. වැටලීම් සාමාන්‍ය ප්‍රගතිය 80.2%කි.

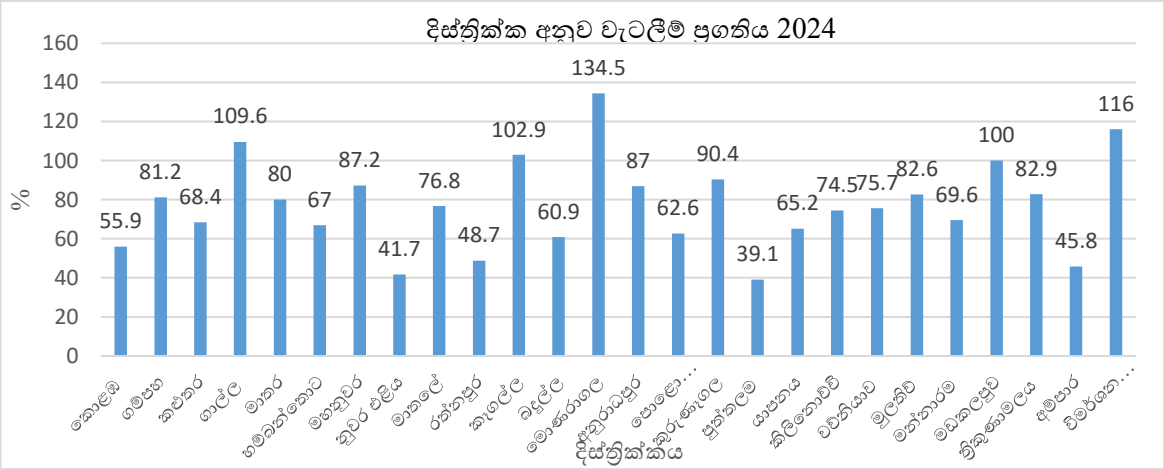

FIGURE 75: **දිස්ත්‍රික්ක අනුව වැටලීම් ප්‍රගතිය**

ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ සහ පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරියේ සහය ඇතිව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමර්ශන ඒකකය සහ සියලුම පළාත්/දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මඟින් මුළු දිවයිනම ආවරණය වන පරිදි 2017.09.01දිනැති අංක 2034/34 දරන ගැසට් නිවේදනය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහාවැටලීම් සිදු කරන ලදී. 2024 වර්ෂය තුළ නීති විරෝධී ආහාර දවටන වැටලීම් 4295ක් සිදු කර ඇති අතර එහිදිඅනාවරණය වූ රෙගුලාසිකඩ කිරීම් සංඛ්‍යාව 170කි. කර්මාන්ත ශාලා, තොග වෙළෙඳසැල්, සිල්ලර වෙළෙඳසල් සහ වාණිජ භාවිත කරන්නන්මෙම වැටලීම්මඟින් පරීක්ෂා කර ඇත.

TABLE 46: **අංක 2034/34 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය**

පොලිතීන් ආහාර දවටන			
වැටලීම්	නීතිමය පියවර	අවවාද කිරීම්	තොග අත් අඩංගුවට
4295	170	-	11,611.5

2018 සිට 2024 දක්වා කාලය තුළ පොලිතින් ආහාර දවටන සඳහා වූ වැටලීම්වල මුළු වැටලීම් සංඛ්‍යාවසහ මුළු නීති උල්ලංඝනය කිරීම් ප්‍රතිශතය පහත දැක්වෙන ප්‍රස්ථාර1හි දැක්වේ.

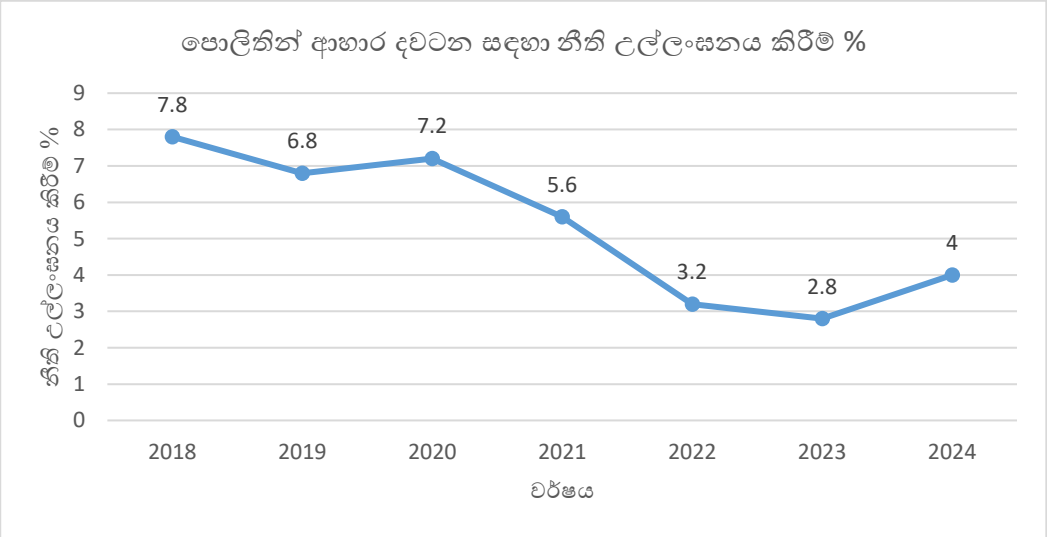

FIGURE 76: **අංක 2034/34,ආහාර දවටන රෙගුලාසි (2018–2024) සඳහා උල්ලංඝනය කිරීමේ ප්‍රතිශතය**

ජාතික පාරිසරික පනතේ පවතින නීතිමය ප්‍රතිපාදන අනුව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට භාණ්ඩ තොග අත්අඩංගුවට ගැනීමටබලයක් නොමැත. එ බැවින් නඩු භාණ්ඩ ලෙස අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා නියැදි ලබා ගැනීම හා ඒවා අදාළ ප්‍රදේශවල මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණයට ඉදිරිපත් කිරීම පමණක් සිදු කරයි.එබැවින් අත්අඩංගුවට නොගෙනඉතිරිවන භාණ්ඩ වෙළඳපොලෙහි විකිණීම නිරන්තරයෙන් සිදු වේ. මෙයට විසඳුමක් ලෙස පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරිය හා ඒකාබද්ධව තොග වෙළඳසැල් හා නිෂ්පාදන කර්මාන්ත වැටලීම් කරන ලදී.ඒ අනුව 2024 වසර තුළ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ සහයෝගය ඇතිව තහනම් පොලිතීන් ආහාර දවටන කිලෝග්‍රෑම්11,493.5 (ටොන්11.49) අත්අඩංගුවට ගැනීමට විමර්ශන ඒකකයට හැකි විය. අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ගවලින් පසුව, චිත්තිකරුවන්ට දඩ නියම කිරීමෙන් පසු මෙම නිෂ්පාදන විනාශ කරයි.

මෙලෙස තොග අත් අඩංගුවට ගැනීම නිසා රුපියල් මිලියන 3.8ක් වටිනා පොලිතින් අවිධිමත්වපරිසරයට මුදා හැරීම වැළැක්විය හැකි විය. මෙය තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් දූෂණය අවම කිරීම ඉලක්ක කරගත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වැටලීම් වැඩසටහනේ සැලකිය යුතු සාර්ථකත්වයක්ලෙසපෙන්නුම් කළ හැකිය.

හොර ලන්ච් ෂීට් කිලෝ 2000ක් අත්අඩංගුවට

රත්නම ඉසංක

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ නිලධාරීන් පිරිසකට ලද තොරතුරක් මත තණෝමුල්ලේ සිදු කළ වැටලීමකින් නීතිවිරෝධී පොලිතීන් ("ලන්ච් ෂීට්") කිලෝග්‍රෑම් 2060ක් අත්අඩංගුවට ගෙන තිබේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ නම්පත දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය විසින් පරිසර පොලිස් ඒකකය සහ පාරිභෝගික සටහනු පිළිබඳ අධිකාරියේ නම්පත දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය සමඟ ඒකාබද්ධව, තණෝමුල්ල, බොල්ලපා ප්‍රදේශයේ සිදුකළ වැටලීමකින් නීතිවිරෝධී පොලිතීන් "ලන්ච් ෂීට්" ප්‍රමාණයක් අත්අඩංගුවට ගෙන ඇත.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට ලද රහසිගත තොරතුරක් මත පසුගියදා මෙම වැටලීම සිදු කළ අතර, වැටලීමෙන් කිලෝග්‍රෑම් 2050ක පමණ ප්‍රමාණයක නීතිවිරෝධී "පොලිතීන් ලන්ච් ෂීට්" ප්‍රමාණයක් අදාළ කර්මාන්ත ශාලාවට අයත් ලඳාව රඳවාගත් සතුවා තිබිය දී අසාධා ගැනීමට හැකි විය. පාරිභෝගික සේවා අධිකාරිය එම පොලිතීන් ප්‍රමාණය අත්අඩංගුවට ගෙන ඇත. ජාතික පාරිසරික පනතේ විධිවිධාන යටතේ කර්මාන්ත ශාලාවේ හිමිකරුට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගැනීමට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය කටයුතු කරයි.

නීතිවිරෝධී "පොලිතීන් ලන්ච් ෂීට්", නීතියෙන් තහනම් කර ඇති ග්‍රෑම් 20 හෝ මිලිලීටර් 20ට අඩු සැහේ පැකට්, හුළං පුරවන ලද සෙල්ලම් බඩු, ප්ලාස්ටික් කුර සහිත කොටින්බඩස්, බයිලෝන 20ට අඩු පොලිතින්, තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් බීම බට සහ කලතන, තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් පිඟන්, කෝප්ප, පැදි, තරාදිපු සහ පිහි, ප්ලාස්ටික් බල් මිනුම්, ප්ලාස්ටික් ඉදිආප්ප වට්ටි යන නිෂ්පාදන විකිණීම, ප්‍රදර්ශනය, නිෂ්පාදනය සහ භාවිතය පාරිසරික පනත යටතේ නීතියෙන් තහනම් කර ඇති අතර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය මේ සම්බන්ධයෙන් දිවයින පුරා අඛණ්ඩව වැටලීම් සිදුකරයි.

අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ගවලින් පසුව2024 වසරේ අත්අඩංගුවට ගත් නීති විරෝධී ආහාර දවටන තොග විනාශ කිරීම, සියම් සිට් සිමෙන්ති ලංකා ලිමිටඩ් (INSEE සිමෙන්ති) ආයතනයේ සම-සැකසීම(co-processing) හරහා සිදු කරන ලදී. මෙම සම-සැකසීමේ ක්‍රමයේදී, පොලිතීන් ආහාර දවටන 2000 ° C ට වැඩි උෂ්ණත්වයකට නිරාවරණය වන අතර, විෂවායු විමෝචනය නිකුත් නොකර එම ද්‍රව්‍යවල සම්පූර්ණ බිඳවැටීම සහතික කරයි.

FIGURE 77: **නීතිවිරෝධී පොලිතීන් ආහාර දවටන කිලෝග්‍රෑම් 2060ක් අත්අඩංගුවට ගැනීම**

ප්‍රමිතියෙන් තොර ලන්ච් ෂීට් කිලෝ 5377 පුත්තලමේ දී විනාශ කෙරේ

2021 ජනවාරි 21 දින පනවන ලද අංක 2211/51 දරන ගැසට් රෙගුලාසිපිළිබඳවදීප ව්‍යාප්ත වැටලීම් සිදු කරන ලදී. මෙම වැටලීම් වලදීකර්මාන්ත, වෙළඳුන් සහ වාණිජ භාවිතා කරන්නන් ඉලක්ක කර ඇත.
පහත සාරාංශය මගින් මෙම වැටලීම් වල ප්‍රගතිය ගෙනහැර දක්වයි.

FIGURE 78: INSEE හි **අත්අඩංගුවට ගත් ආහාර දවටන විනාශ කිරීම**

තහනම් අයිතම	වැටලීම් ගණන	නීතිමය පියවර ගැනීම් ගණන	අවවාද කිරීම් ගණන
ශුද්ධ බර ග්‍රෑ/මි.ලී. 20 ට සමාන හෝ ඊට අඩු සැෂේ (Sachet)	2383	34	105
ප්ලාස්ටික් කුර (stem) සහිත කොටින්බඩස්	2192	0	37
හුළං වලින් පිරවිය හැකි සෙල්ලම් බඩු	562	9	22

TABLE 47: **අංක 2211/51 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය**

2023.07.19 දින අංක 2341/30 දරන ගැසට් නිවේදනයට අනුව තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් බීම බට, කලතන, කෝප්ප, පිඟන්, පිහි, ගෑරුප්පු, හැඳි, ප්ලාස්ටික් ඉදිආප්පවට්ටි සහ ප්ලාස්ටික් මල්මාලා නිෂ්පාදනය කිරීම හා විකිණීම තහනම් වේ. මෙම රෙගුලාසිය යටතේ2024 වර්ෂයේදීසිදු කරන ලද තහනම් ප්ලාස්ටික් අයිතම වැටලීම් සාරාංශය පහත සඳහන් වේ.

තහනම් අයිතම	වැටලීම් ගණන	නීතිමය පියවර ගැනීම් ගණන	අවවාද කිරීම් ගණන
තනිභාවිතප්ලාස්ටික්බීමබටසහකළතන	2572	44	392
තනි භාවිතප්ලාස්ටික්කෝප්ප	2358	25	437
තනි භාවිත ප්ලාස්ටික්පිගන්	1317	0	46
තනි භාවිත ප්ලාස්ටික්හැඳි, ගෑරප්පු, පිහි	1228	13	85
පුළුල් කරන ලද(ප්‍රසාරිත) පොලිස්ටයිරින් ආහාර බහාලුම්	1158	7	56
ප්ලාස්ටික් මල් මාලා	962	9	60
ප්ලාස්ටික් ඉදි ආප්ප වට්ටි	1178	6	71

TABLE 48: **අංක 2341/30 ගැසට් නිවේදනයේ වැටලීම් සාරාංශය**

2023 ඔක්තෝබර් 12දිනැති අංක 2353/55 දරන ගැසට් නිවේදනය මගින් ජල ගබඩා කිරීම සඳහා වර්ණ ගැන්වූ පොලිඑතිලීන්ටෙරෙෆ්තලේට් (PET) ජල බෝතල් නිෂ්පාදනය කිරීම, විකිණීම සහ භාවිතය තහනම් කරන ලදී. එමෙන්ම PET ජල බෝතල් ලේබල් කිරීම සඳහා පොලිවයිනයිල්ක්ලෝරයිඩ් (PVC) භාවිතය සහ මෙම බෝතල්වල මූඩියේ අමතර ආවරණ (shrink caps)සඳහා පොලිඑතිලීන් හෝ වෙනත් දිරාපත් නොවන ද්‍රව්‍ය භාවිතය ද මෙම රෙගුලාසිය මගින් තහනම් කර ඇත.

මෙම රෙගුලාසියේ අනුකූලතාවය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා, PET ජල බෝතල් නිෂ්පාදන කර්මාන්ත පිළිබදවදීප ව්‍යාප්ත වැටලීම් සිදු කරන ලදී. මෙහිදිකර්මාන්ත 143ක් පරීක්ෂාවට ලක් කර ඇති 2024වසර තුළ තත්ව කළමණාකරන සැලැස්මට (QMS)අනුව බස්නාහිර පළාතේ බහුඅවයවික හෝ බහුඅවයවික ආශ්‍රිත කර්මාන්ත වලින් 65%ක්පරීක්ෂා කිරීමේ ඉලක්කයක් ලබා දෙන ලදී. ඒ අනුව සමස්ත කර්මාන්ත 217න් කර්මාන්ත 167ක් පරීක්ෂා කිරීමට හැකි වූ අතර, ඉන් 77% ක ප්‍රගතියක් ලබා ගැනීමට හැකි විය.

1.4 වෙරළ තීරයේ කසළ විශ්ලේෂණය පිළිබඳ සමීක්ෂණය

පොදුරාජ්‍ය මණ්ඩලීය කසළවැඩසටහන (CLiP)යටතේ පරිසර ධීවර හා ජලජීවී වගා විද්‍යා මධ්‍යස්ථානය (Cefas)විසින් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) නිලධාරීන්ට ජාත්‍යන්තරව පිළිගත්සාගර පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඔස්ලෝ සහ පැරිස් සම්මුති(OSPAR)මාර්ගෝපදේශ භාවිතා කරමින් කසළ බහුලත්වය සහ සංයුතිය විශ්ලේෂණය කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව ලබා දෙන ලදී. මෙම පුහුණුවෙන් අතර, ගැසට් නිවේදනයට අනුකූල නොවන බව අනාවරණය වූ කර්මාන්ත 27 කට එරෙහිව නීතිමය පියවර ගන්නා ලදී.

1.2ප්ලාස්ටික් අඩංගුකසළවිවෘතව පිළිස්සීම හෝ ප්ලාස්ටික් අඩංගුකසළ විවෘතව පිළිස්සීමට ඉඩ දීම හෝ අවසර දීම සම්බන්ධයෙන් රෙගුලාසි බලාත්මක කිරීම

2024 වර්ෂය තුළ ප්ලාස්ටික් අඩංගු කසල විවෘතව පිළිස්සීම සම්බන්ධයෙන් මහජන පැමිණිලි 5ක් ලැබී ඇත. එම පැමිණිලි 5ම විමර්ශනය කර අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී.

1.3 බස්නාහිර පළාතතුළබහුඅවයවික හෝ බහුඅවයවික ආශ්‍රිත කර්මාන්ත පරීක්ෂාව

පසුව, සෑම මාස හතරකට වරක්ම අඛණ්ඩව වසර තුනක් වත්තල දික්ඕවිට වෙරළ තීරයේ කසළ පිළිබඳ සමීක්ෂණ පැවැත්වීමට කටයුතු යොදා ඇත. මෙම අධ්‍යයනයේ දී අවධානය යොමු කර ඇත්තේ මුහුදේ අපද්‍රව්‍ය එකතු වීම තක්සේරු කිරීම සඳහා වන අතර ඒ සඳහා ඒ සඳහා වෙරළට ගසාගෙන එන කසළ විශ්ලේශණය සිදු කරනු ලබයි.

පෙර සමීක්ෂණ 2022 සහ 2023 දී ද පවත්වන ලද අතර2024 වර්ෂයේ සිදු කරන ලදසමීක්ෂණ 2024.03.01, 2024.07.29 සහ 2024.12.16 යන දිනවල 2022 සහ 2023 දී භාවිතා කරන ලද ක්‍රමවේදයම අනුගමනය කරමින් සිදු කරන ලදී. මුහුදු රළ ගසන ස්ථානයේ සිට වෘක්ෂලතා ප්‍රදේශය දක්වා විහිදෙනවෙරළ තීරයේ මීටර් 100 ක දුරක් ඔස්සේ සියළු කසල එකතු කිරීම සිදු කරන ලදී. එම සාම්පල, විමර්ශන ඒකකයට ගෙනැවිත්පොලිමර් ද්‍රව්‍ය, රබර්, වීදුරු, කඩදාසි සහ දැව ලෙස වර්ග කර අයිතමවලට වර්ග කර බර කිරා බැලීම සිදු කරන ලදී. ප්‍රතිඵලCefasවෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

FIGURE 79: 2024.07.29 දින වෙරළ පිරිසිදු කිරීම සහ කසළ සමීක්ෂණය

1.5 සුපිරි වෙළඳසැල් සහ තොග අලෙවි හිමියන් සඳහා ප්ලාස්ටික්/පොලිතීන් රෙගුලාසි පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම -ලෝක පරිසර දින සැමරුම

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමර්ශන ඒකකය විසින් 2024.06.05 ලෝක පරිසර දිනයේදී කොළඹ ප්‍රදේශයේ සුපිරි වෙළඳසැල් සහ තොගවෙළඳසැල් හිමියන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් සංවිධානය කරන ලදී. ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ප්ලාස්ටික් සහ පොලිතින් රෙගුලාසි පිළිබඳව වෙළඳසැල් හිමියන් දැනුවත් කිරීම, පරිසර හිතකාමී විකල්ප භාවිතා කිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ තිරසාර ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම පිළිබඳව පාරිභෝගිකයින් දැනුවත් කිරීම හා එම ව්‍යාපාර දිරිගැන්වීම කෙරෙහි මෙම වැඩසටහන අවධානය යොමු කළේය. මෙම වැඩසටහනට පොලිස් ඒකකය ද එක් විය.

FIGURE 81:කොස්වත්ත, බත්තරමුල්ල ප්‍රදේශයේ සුපිරි වෙළඳසැල් දැනුවත් කිරීම.

FIGURE 80: කෝට්ටේ ප්‍රදේශයේ සුපිරි වෙළඳසැල් දැනුවත් කිරීම

1.6බුද්ධංගල ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය විශ්ලේෂණය

ලෝක පරිසර දින සතිය තුළ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ප්ලාස්ටික් කළමනාකරණ දිනයට යන තේමාව යටතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමර්ශන ඒකකය විසින් 2024.06.12 දින අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ බුද්ධංගලඝණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයේ දී කොම්පෝස්ට්අංගනය සහ කසල බැහැර කිරීමේ ස්ථානය සඳහා අම්පාර නගර සභාව විසින් ගෙන එන ලද අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සිදු කරන ලදී.අම්පාර නගර සභා සේවකයන් විසින් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේදී නැවත විකිණීම සඳහා ඉහළ වටිනාකමකින් යුත් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළ හැකි ප්ලාස්ටික් එකතු කරන බව නිරීක්ෂණය විය.එහිදිප්‍රවාහනය කරන ලද අපද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය කිරීමේදී83%ක් දිරාපත් වන අපද්‍රව්‍ය වලින් සමන්විත වන අතර 17%ක් දිරාපත් නොවන (ප්ලාස්ටික් සහ අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය) බව අනාවරණය විය.

බුද්ධංගලවනජීවී අභයභූමියට යාබදව පිහිටා ඇති මෙම ස්ථානයට බැහැර කරන අපද්‍රව්‍ය ආහාරයට ගැනීමට වන අලි රංචු නිතර ඇදී එයි. මෙම අලි ඇතුන් පොලිතින් අපද්‍රව්‍ය පරිභෝජනය කරන බව නිරීක්ෂණවලින් හෙළි විය. මෙම හේතුවෙන් අලි ඇතුන්ගේ රෝග හා මරණසිදු වීමට සැලකිය යුතු අවදානමක් මතු කරයි.

FIGURE 82: JICA විසින් සකස් කරන ලද ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය (P-WACS) පිළිබඳ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ සංයුති මාර්ගෝපදේශ අනුව කසළ සංයුතිය විශ්ලේෂණය සිදු කරන ලදී.

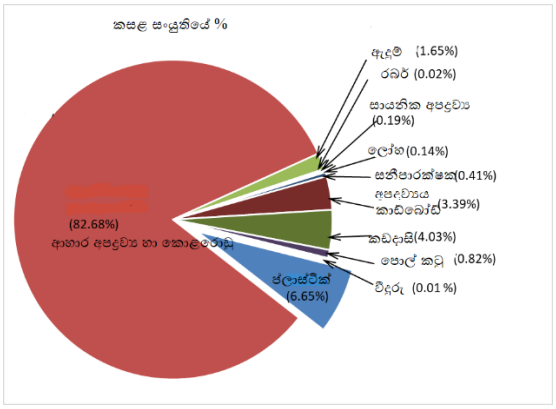

FIGURE 84: අවසාන සාම්පලයේ විවිධ අපද්‍රව්‍ය කාණ්ඩවල සංයුතිය

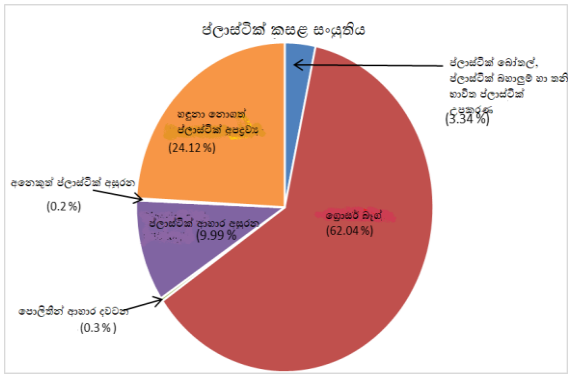

FIGURE 83: අවසාන සාම්පලයේ ඇති ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සංයුතිය

1.7 තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් තහනම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම පිළිබඳ සමීක්ෂණය

ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ ක්‍රියාත්මක තනි භාවිත ප්ලාස්ටික් රෙගුලාසි පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා දීප ව්‍යාප්ත සමීක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. තහනම් භාණ්ඩ පිළිබඳ මහජන දැනුමේ මට්ටම පිළිබඳ අවබෝධයපරීක්ෂා කිරීමසහවෙළඳපොලේ මෙම අයිතම සඳහා ආදේශක ලබා ගැනීමේ හැකියාව විමර්ශනය කිරීම සමීක්ෂණයේ අරමුණයි. දිවයින පුරා සමස්තසමීක්ෂණ ප්‍රතිඵල 1550ක් ලබා ගන්නා ලදී.

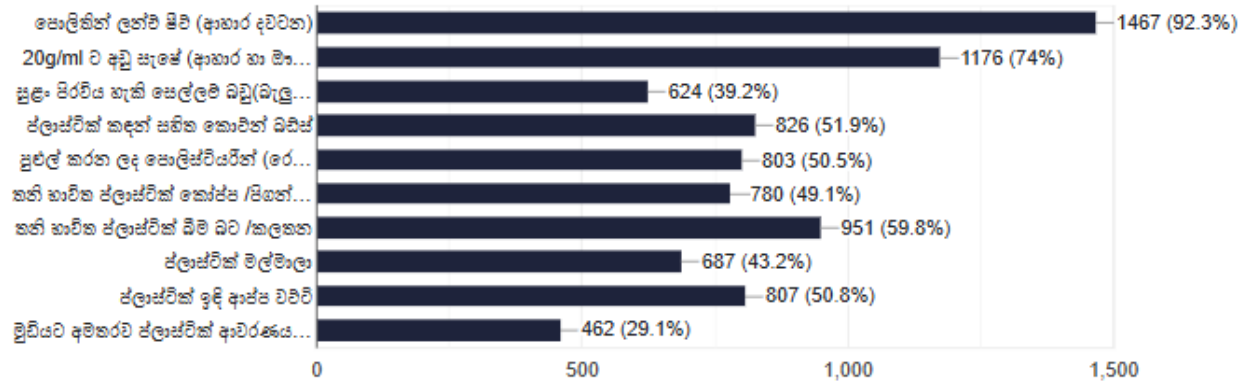

FIGURE 85: **තහනම් ප්ලාස්ටික් අයිතම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රතිශතය**

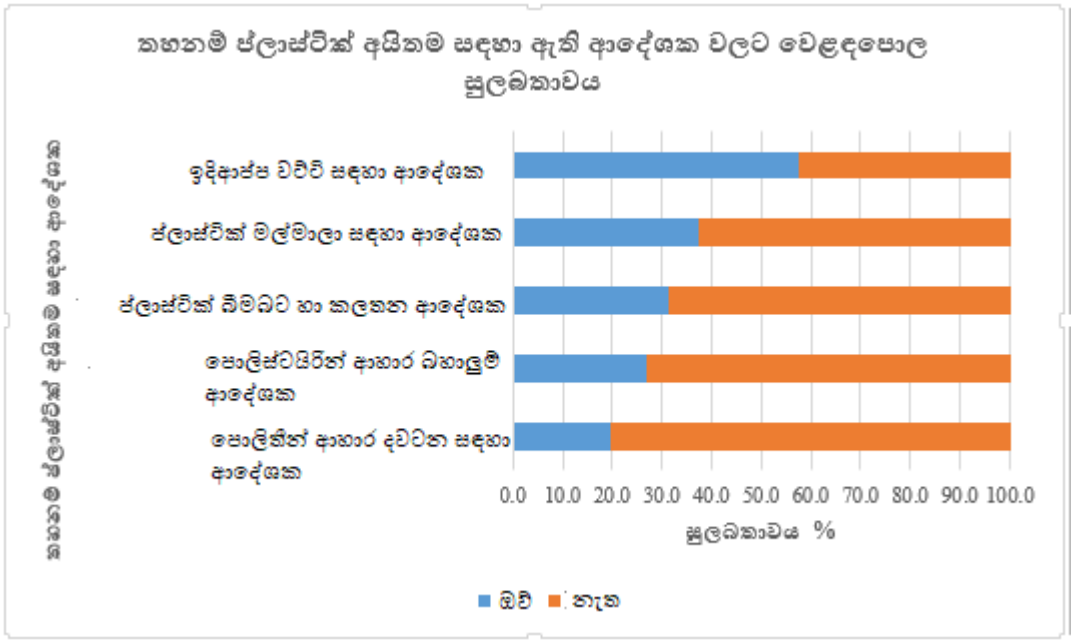

FIGURE 86: **තහනම් ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය සඳහා ආදේශක ලබා ගැනීමේ ප්‍රතිශතය**

2 තීරණාත්මක පාරිසරික ගැටළු විමර්ශනය

සභාපතිවරයා සහ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් යොමු කරන ලද තීරණාත්මක පාරිසරික ගැටලු පිළිබඳ විමර්ශන 17ක් මෙම ඒකකය විසින් සිදු කරන ලද අතර එම ගැටළු විසඳීම සඳහා නිර්දේශ ලබා දෙන ලදී.

3 මිනුම් මීටර් ක්‍රමාංකනය කිරීම

පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ඇති මිනුම් මීටර් 16 මිනුම් විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ක්‍රමාංකනය කර අදාළ කාර්යාලවලට නැවත භාර දෙන ලදී.

12 වන පරිච්ඡේදය: තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය

හැඳින්වීම

තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) ඒකකය ආයතනයක සුමට මෙහෙයුම් සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, සේවකයන්ගේ කාර්යක්ෂමතාව සහ ඵලදායිතාව ඉහළ නැංවීමට දායක වේ. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය පසුගිය වසරේදී යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම් සහ සයිබර් ආරක්ෂණ ආරක්ෂාව ඉහළ නැංවීම ඇතුළු ප්‍රධාන ඉලක්ක සාර්ථකව ජයගෙන ඇත. මෙම ඩිජිටල් තාක්ෂණය සහ නවීන මෙවලම් භාවිත කරමින්, තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය සමස්ත ආයතනයේම ඵලදායිතාව සහ අභ්‍යන්තර සබඳතා ශක්තිමත් කිරීමට විශාල මෙහෙවරක් ඉටු කරනු ලැබේ.

ඵලදායී මෙහෙයුම් යෙදවුම් සහ බාධාවකින් තොර විද්‍යුත් සන්නිවේදනය, උසස් පාරිභෝගික සේවාවක් සහතික කරයි. එමඟින් පාරිභෝගික සම්බන්ධතා සුමටව හා විශ්වාසනීය ලෙස කළමනාකරණය කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකය, සේවකයින්ට තාක්ෂණයට බාධාවකින් තොරව ප්‍රවේශය ලබා දීම සඳහා කැපවී සිටින අතර, ආයතනික වැඩ ප්‍රවාහයන් සුමටව ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කරනු ලැබේ.

2024 වර්ෂය තුළ තොරතුරු තාක්ෂණ ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යයන්

❖ **ජාල සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය**

- බදුල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ රැහැන් සහිත ජාල පහසුකම් ස්ථාපනය කිරීම ඇතුළුව ජාල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සහාය ලබා දීම.
- සයිබර් සහ ජාල ආරක්ෂාව වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නව ආරක්ෂක ෆයර්වෝල්යක් ස්ථාපනය කරන ලදී.
- පරිශීලකයින් සඳහා ආරක්ෂිත සහ අඛණ්ඩ දුරස්ථ ප්‍රවේශය සක්‍රීය කිරීම සඳහා ආරක්ෂිත අතථ්‍ය පුද්ගලික ජාලයක් (VPN) ක්‍රියාත්මක කර වින්‍යාස කිරීම.
- පළාත් සහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල හරහා ජාල, සේවාදායක සහ දුරස්ථ ස්ථාන කළමනාකරණය සඳහා හදිසි අවස්ථා සහ හදිසි උපස්ථ සැලසුම් කළමනාකරණය කර නඩත්තු කිරීම.
- පරිශීලක කළමනාකරණය, සේවාදායක කළමනාකරණය, ජාල කළමනාකරණය සහ දුරස්ථ ස්ථාන හැසිරවීම වැනි ක්ෂේත්‍රවල කාර්යක්ෂම දෝශ නිරාකරණ කුසලතා උපයෝගී කරගනිමින් ජාල පහසුකම් සඳහා අඛණ්ඩ සහාය සහ අධීක්ෂණය ලබා දීම.
- උතුරු මැද පළාත් කාර්යාලය, නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලය, ප්‍රධාන කාර්යාලය ආදී විවිධ කාර්යාලවල පරිගණක සහ ලැප්ටොප් පරිගණක ආශ්‍රිත දෘඩාංග ගැටළු සඳහා සේවා සහාය ලබා දීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම් සිදු කිරීම.

❖ **මෘදුකාංග පද්ධති සංවර්ධනය**

- නිරවද්‍යතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා වායු ගුණාත්මක දර්ශකය යාවත්කාලීන කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීම.
- කාර්ය සාධනය සහ ආරක්ෂාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා "තුරුලතා" සර්වර් මෙහෙයුම් පද්ධතිය Windows Server 2012R2 සිට Windows Server 2019 දක්වා යාවත්කාලීන කිරීම.
- ප්‍රශස්ත ගබඩා විශ්වසනීයත්වය සහතික කිරීම සඳහා සේවාදායකයේ SAS දෘඩ තැටි ප්‍රතිස්ථාපනය කර නව ධාවක ස්ථාපනය කිරීම.
- පද්ධති කාර්යක්ෂමතාව වැඩි දියුණු කිරීම සහ නඩත්තු දුෂ්කරතා අඩු කිරීම සඳහා සේවාදායක කාමර කේබල් කිරීම ප්‍රතිසංවිධානය කර විධිමත් කිරීම.
- ජාතික පරිසර තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයේ, චක්‍රලේඛ දත්ත සමුදායේ (සේවාදායක නිර්මාණය සහ වින්‍යාසය) පසු-අන්ත නඩත්තුව සිදු කිරීම.

❖ **පරිශීලක සහාය**

- අවම අක්‍රීය කාලයක් සහ ප්‍රශස්ත පද්ධති ක්‍රියාකාරිත්වය සහතික කරමින්, තොරතුරු තාක්ෂණ සහාය ගැටළු 3,000 කට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් සාර්ථකව විසඳීම.
- පරිගණක සහ ලැප්ටොප් පරිගණක 210කට වැඩි ගණනක ක්‍රියාකාරිත්වය අලුත්වැඩියා කර ප්‍රතිෂ්ඨාපනය කිරීම සහ පරිශීලක ඵලදායිතාව වැඩි දියුණු කිරීම.
- අඛණ්ඩ මාර්ගගත රැස්වීම් සඳහා විශ්වාසනීය සහ අඛණ්ඩ තාක්ෂණික සහාය සැපයීම
- ❖ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තුළ විවිධ ක්‍රියාකාරී ක්ෂේත්‍ර සඳහා මෘදුකාංග පද්ධති සංවර්ධනය හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දායක වීම.
- ❖ දෝශ නිරාකරණය, අලුත්වැඩියාව සහ නඩත්තුව හරහා දෘඩාංග සහාය ලබා දීම.
- ❖ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ ආරක්ෂක නිලධාරීන් සඳහා නව ඇඟිලි සලකුණු යන්ත්‍ර ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා රැහැන්ගත ජාල පහසුකමක් ස්ථාපනය කිරීම

13 වන පරිච්ඡේදය: මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ විමධ්‍යගතකරණ වැඩ පිළිවෙල

අ.මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලය පලාත් කාර්යාල වෙත විමධ්‍යගතකරණය කිරීම.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ප්‍රධාන කාර්යාලය වශයෙන්, ජාතික ප්‍රමිතීන්, මිනුම් දඩු ප්‍රකාශයට පත් කිරීම හා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කිරීම ජාතික වශයෙන් සිදු කරන අතර ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ඉලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා 2002 වසරේ දී මධ්‍යම හා දකුණු පළාත සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල දෙකක් පිහිටුවිය.

2002 වසරේ එසේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල පිහිටුවීමෙන් ලබා ගන්නා ලද අත්දැකීම මත එම වැඩ පිළිවෙල මුළු දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත කරන ලද අතර, 2007 වසර වන විට සියළුම පළාත් පාදක කොට ගෙන පළාත් කාර්යාල පිහිටුවා, පරිසර කළමනාකරණය හා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වූ ක්‍රියාත්මක වැඩ පිළිවෙලක් ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් ක්‍රියාවට නංවා ඇත.

ඒ අනුව, ජාතික පාරිසරික පනත යටතේ පැවරී ඇති බලතල වලින් කොටසක් මෙම පළාත් කාර්යාල ප්‍රධානීන් වෙත මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පවරන ලදි.

ආ.පළාත් පාලන ආයතන වෙත බලතල විමධ්‍යගත කිරීම

උප ප්‍රාදේශීය මට්ටමෙන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය බලය පවරාදීමේ වගන්ති ජාතික පාරිසරික පනත මඟින් සම්පාදනය කොට ඇත.

ඒ අනුව, එකී පනතේ 26 වන වගන්තිය අනුව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සතු බලතල, කාර්යය හෝ කර්තව්‍ය කිසිවක් ආණ්ඩුවේ යම් දෙපාර්තමේන්තුවකට, සංස්ථාවකට, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයකට, පළාත් පාලන ආයතනයකට හෝ රජයේ යම් නිලධාරියෙකුට පවරා දෙනු ලැබිය හැකිය. 2000 අංක 53 හා 1988 අංක 56 දරන පනත් වලින් සංශෝධිත 1980 අංක 47 දරන ජාතික පාරිසරික පනතින් පවරා ඇති බලතල අනුව අනුව, අධිකාරියේ කටයුතු ප්‍රාදේශීය මට්ටමින් විමධ්‍යගත කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.

මේ වගන්තිය අනුව, 1993 වසරේ දී මධ්‍යම

පරිසර අධිකාරියේ බලතල වලින් යම් කොටසක් පළාත් පාලන ආයතන වලට පවරා

දීමේ මූලික කටයුතු සිදු කරන ලද අතර, 1994.01.01 දින සිට

බලපැවැත්වෙන පරිදි සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල හා තවත් කටයුතු 12 ක් සඳහා බලතල පළාත් පාලන ආයතන වෙත එනම්, මහ නගර සභා, නගර සභා හෝ ප්‍රාදේශීය සභා වෙත පවරන ලදි.

1993 වසරේ දී සුළු පරිමාණ කර්මාන්ත සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම සඳහා විමධ්‍යත කරන ලද බලතල නැවත පවරාගෙන 2000 අංක 53 දරන සංශෝධිත පවතින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද, 1159/22 දරන ගැසට් නිවේදනයට අනුව, එම ගැසට් නිවේදනයේ 'ආ' කාණ්ඩයට අයත් කර්මාන්ත / කටයුතු 45 ක් සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල එම පළාත් පාලන ආයතන වෙත පවරා දෙන ලදි.

ඉන්පසු නැවතත්, අංක 1533/16 හා 2008 ජනවාරි 25 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයේ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය නියමිත කටයුතු 'අ', 'ආ' සහ 'ඇ' වශයෙන් කාණ්ඩ තුනක් යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2008 පෙබරවාරි 14 දින පළාත් පාලන ආයතන වෙතපවරා තිබූ බලතල නැවතත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට පවරා ගන්නා ලද අතර, 2008.03.01 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ඉහත ගැසට් නිවේදනයේ 'ආ' කාණ්ඩයට අයත් නියමිත කටයුතු සඳහා පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ බලතල නැවතත්, පළාත් පාලන ආයතන වලට පවරා දෙන ලද අතර, එම ආයතන ඒ අනුව කටයුතු කරන ලදි.

5.

14 වන පරිච්ඡේදය : මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීයකරණ වැඩ පිළිවෙල

අ. පරිසර දූෂණ පාලනය

පරිසර ආරක්ෂණය සඳහා පළාත් කාර්යාල වෙත පවරා ඇති බලතල අතරින් ප්‍රධානතම නෛතික ක්‍රියාවලිය වනුයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය වේ. මෙම ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ජාතික වශයෙන් පනවා ඇති, අපද්‍රව්‍ය පිට කිරීම සඳහා වූ ප්‍රමිතීන් හා උපමාන, වායු විමෝචන හා ශබ්ද මට්ටම් අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් පාරිසරික ආරක්ෂාව මෙම බලපත්‍ර ක්‍රමය තුලින් තහවරු කෙරේ. ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානය දෙස බැලීමේ දී පෙනී යන්නේ මෙම පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රමය හඳුන්වා දීමට ප්‍රථම එනම්, මීට දශක දෙකකට හෝ තුනකට පෙර ස්ථානගත කරන ලද කර්මාන්ත වලින් විශාල වශයෙන් පාරිසරික ගැටළු ඇති වී තිබෙන බවය.

කාර්මික අපද්‍රව්‍යන්ද (පිලියම් කල හෝ නොකළ) ආසන්නතම ජල ප්‍රවාහ වන ගංගා, වැව් සහ මුහුදු වැනි නිදහස් පරිසරයට මුදාහැරීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු වේ. ජාතික ජල සම්පාදන හා ජලප්‍රවාහන මණ්ඩලය විසින් පොදු මහජනතාවගේ ඉල්ලුම සඳහා අවශ්‍ය වන ජලය සපයා ගනු ලබන්නේ ගංගා වලිනි. එහෙයින් අපද්‍රව්‍ය ජල මූලාශ්‍ර වලට මුදා හැරීම විශාල ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. පොදු ජනතාවගේ පානීය ජල ප්‍රභව අපවිත්‍ර වීම කෙරෙහි මතුපිට ජල දූෂණයට අමතරව භූගත ජල දූෂණය ද බලපානු ලබයි.

පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීම සම්බන්ධව වර්තමානයේ පවතින ප්‍රමිතීන් මඟින් භූගත ජලය නැවත පිරීම සහ එහි ආරක්ෂාව යන කරුණු ආවරණය නොවේ.

නෛතිකව බැඳී පවතින නිකුත් කරන ලද පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයන්හි නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් අඩංගු වී ඇත. එහෙයින් පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් තුලින් නිකුත් කරන්නා වූ කොන්දේසි කඩකිරීම ජාතික පාරිසරික පනත අනුව දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදකි. නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් වලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් බස්නාහිර පළාත තුල පිහිටා ඇත. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය සතුව ඇති දත්ත අනුව මහා පරිමාන හා මධ්‍යම පරිමානයෙන් පරිසර දූෂණයට දායක වන කර්මාන්තශාලා වලින් 37% ක් බස්නාහිර පළාත තුල පිහිටා ඇත. මධ්‍යම පළාතේ එම අගය 10% ක් වන අතර සහ දකුණු පළාතේ එම අගය 13% සහ 40% ක් වන ඉතිරිය අනකුත් පළාත් වන සබරගමුව, නැගෙනහිර, උතුරු මැද, ඌව, උතුර සහ වයඹ පළාත් වල පිහිටා ඇත. මෙම කර්මාන්ත සමීක්ෂණය අදාල පළාත් වල පරිසර නිලධාරීන් විසින් කරන ලද අතර, ඒ සඳහා මහ පෙන්වීම් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය මඟින් ලබාදෙන ලදි.

නිර්දේශිත ක්‍රියාකාරකම් සඳහා නිකුත් කරන පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍රය අළුත් කළ යුතු වේ. එමෙන්ම, යම් කර්මාන්ත කරුවෙක් තම බලපත්‍රයේ සඳහන් කොන්දේසිවලට පටහැනි ලෙස ක්‍රියාකර ඇති බව ඔප්පු වුවහොත් එම බලපත්‍ර අවලංගු කිරීමේ බලතල ද අධිකාරිය සතු වේ. එම අවලංගු කිරීමකින් පසු යම් කෙනෙක් අභියාචනාවක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම්, පාරිසරික අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට එය ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, එතුමාගේ තීරණය ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ අවසාන තීරණය වේ.

I. පරිසරආරක්ෂණබලපත්‍රක්‍රියාපටිපාටිය

2024 වර්ෂයේ දී ‘‘අ’’ කාණ්ඩයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 161 ක් සහ ‘‘ආ’’ කාණ්ඩයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 714 ක් අලුතින් නිකුත් කර ඇති අතර ‘‘අ’’ කාණ්යේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 722 ක් සහ ‘‘ආ’’ වර්ගයේ පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර 8,790 ක් අළුත් කරන ලදී.

TABLE 49:**පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාපටිපාටිය පලාත් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරී**

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	නිකුත් කරන ලද බලපත්‍ර ගණන						අළුත් කරන ලද බලපත්‍ර ගණන					
		2022		2023		2024		2022		2023		2024	
		"A"	"B"	"A"	"B"	"A"	"B"	"A"	"B"	"A"	"B"	"A"	"B"
බස්නාහිර	කොළඹ	154	24	24	125	12	113	461	85	166	288	118	1528
	ගම්පහ	270	67	50	164	13	125	1486	278	225	1169	129	1246
	කළුතර	24	9	6	42	6	70	374	8	69	351	100	678
මධ්‍යම	මහනුවර	18	7	7	59	2	45	622	130	91	40	11	638
	මාතලේ	51	15	8	31	0	30	269	33	42	45	3	376
	නුවරඑළිය	6	1	9	4	1	27	132	4	62	0	1	239
දකුණු	ගාල්ල	34	45	5	25	1	28	483	172	75	397	15	180
	මාතර	19	25	3	16	2	21	371	140	32	252	7	204
	හම්බන්තොට	55	37	4	39	1	29	276	41	44	217	9	195
සබරගමු	කෑගල්ල	9	26	25	43	5	32	284	129	336	81	33	350
	රත්නපුර	10	5	57	65	3	41	215	31	580	81	18	535
උතුරු මැද	අනුරාධපුර	95	61	17	74	3	13	423	46	61	353	71	381
	පොලොන්නරුව	21	15	2	33	2	4	150	44	18	122	21	220
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	25	17	1	9	1	7	195	68	49	51	3	152
	අම්පාර	33	48	3	4	0	18	354	35	9	67	3	224
	මඩකලපුව	16	10	2	33	1	28	168	58	24	38	2	221
ඌව	බදුල්ල	21	21	3	13	1	25	359	63	36	254	2	314
	මොණරාගල	13	2	1	8	2	33	57	12	17	212	1	273
උතුරු	යාපනය	3	15	0	4	2	4	282	68	9	229	14	328
	කිලිනොච්චි	4	23	2	10	0	2	45	21	14	37	15	70
	මුලතිව්	2	5	3	8	0	0	18	23	29	21	2	60
	වව්වනියා	34	10	2	15	0	3	185	24	38	95	19	94
	මන්නාරම	6	5	1	10	0	0	145	24	1	75	3	100
වයඹ	කුරුණෑගල	16	13	2	6	2	10	87	24	10	71	98	118
	පුත්තලම	8	11	2	15	1	6	33	6	14	24	24	66
මුළු එකතුව		**947**	**517**	**249**	**855**	**61**	**714**		**1567**	**2081**	**4470**	**722**	**8790**

II. නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත්කිරීම

යම් ස්ථානයක නව කර්මාන්තයක් ස්ථානගත කිරීමට ප්‍රථම අධිකාරියේ නිර්දේශය ලබා ගැනීම මූලික අවශ්‍යතාවන් වන අතර එමඟින් එම කර්මාන්තය නුසුදුසු ප්‍රදේශයක ස්ථානගත වීම වැළැක්වේ. මෙම පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම තුලින් නුසුදුසු ස්ථානයන් හි නුදුසු කර්මාන්ත

ස්ථානගත කිරීම වළක්වාගත හැකි වී තිබෙන අතර මේ නිසා කර්මාන්තකරුවන්ට නියම ස්ථානයේ නියම කර්මාන්තය අදාල පරිසර දූෂණ පාලන පිරිවිතරයන් අනුගමනය කිරීම තුලින් ස්ථානගත කිරීමට හැකියාව ලැබී ඇති නිසා ඔවුන්ටද විශාල වශයෙන් ප්‍රතිලාභ අත් වී තිබේ. එමෙන්ම සුදුසු ස්ථානයන්හි සුදුසු කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම තුලින් අසල්වාසීන්ටද පරිසර දූෂණයෙන් හෝ මහජන පීඩාවන්ගෙන් තොරව වාසය කිරීමේ හැකියාව ලැබී ඇත.

2024 වසර තුල නව කර්මාන්ත 2,024 ක් නිර්දේශ සඳහා අයදුම් කළද 2023 වසරේ අයදුම්පත් ද ඇතුළුව කර්මාන්ත **8039** ක් සඳහා නිර්දේශ ලබා දී ඇත. එමෙන්ම අයදුම්පත් 45ක් නිර්දේශ ලබා ගැනීම සඳහා සුදුසුකම් සපුරා නොමැති බැවින් ප්‍රතික්ශේප කර ඇත.

TABLE 50:**නව කර්මාන්ත සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කිරීම**

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබුණු අයදුම්පත් ගණන			අනුමැතිය ලබාදුන් ගණන			ප්‍රතික්ෂේප ගණන		
		2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
බස්නාහිර	කොළඹ	60	1	95	27	8	62	0	0	10
	ගම්පහ	190	134	163	117	69	113	21	5	13
	කළුතර	48	77	114	53	64	84	2	3	0
මධ්‍යම	මහනුවර	18	45	105	12	11	83	0	0	4
	මාතලේ	20	71	87	10	28	34	0	0	0
	නුවරඑළිය	11	7	46	16	2	6	0	0	0
දකුණු	ගාල්ල	84	65	57	35	32	39	5	2	3
	මාතර	46	76	68	35	29	78	6	7	2
	හම්බන්තොට	72	79	55	50	46	20	0	1	4
සබරගමු	කෑගල්ල	0	0	154	1	0	124	0	0	2
	රත්නපුර	94	70	226	0	31	238	0	0	0
උතුරු මැද	අනුරාධපුර	57	38	35	46	23	44	2	1	0
	පොලොන්නරුව	8	6	161	4	4	85	0	0	0
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	21	23	27	20	15	22	0	2	2
	අම්පාර	29	17	53	36	19	19	1	2	0
	මඩකලපුව	33	35	65	35	27	44	0	0	0

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	ලැබුණු අයදුම්පත් ගණන			අනුමැතිය ලබාදුන් ගණන			ප්‍රතික්ෂේප ගණන		
උඩ	බදුල්ල	58	39	38	39	26	27	1	0	1
	මොණරාගල	113	62	105	46	26	6734	2	1	4
උතුරු	යාපනය	68	89	82	29	41	28	0	0	0
	කිලිනොච්චි	85	54	89	63	29	24	0	0	0
	මුලතිව්	37	20	21	24	13	19	0	1	0
	වව්වනියා	21	29	25	34	35	31	0	0	0
	මන්නාරම	57	61	34	36	45	23	0	8	0
ඌව	කුරුණෑගල	25	13	28	17	11	58	1	0	0
	පුත්තලම	67	29	91	37	29	0	0	0	0
මුළු එකතුව		**1322**	**1,140**	**2024**	**822**	**663**	**8,039**	**41**	**33**	**45**

ආ. ISO 14000 තත්ත්ව සහතිකකරණය පිළිබඳ බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලයේ දායකත්වය.

ISO 14000 ප්‍රමිති යටතේ නව කාර්මාන්ත සහතික කිරීම සඳහා බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය දායක වීම

කාර්මික හා තාක්ෂණික කරුණු පිළිබඳව ප්‍රවීණ දැනුම ලබා දෙමින් කර්මාන්ත සඳහා ISO 14001 සහතිකය ලබා දීමේදී බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයට සහාය වේ. පහත වගුවේ දැක්වෙන්නේ ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනය විසින් සිදු කරන ලද විගණන ක්‍රියාවලියේ තාක්ෂණික හා නෛතික යෙදවුම් සහිතව අ ISO 14001 සහතික ලබා දුන් කර්මාන්ත සඳහා ය.

C. පරිසර කළමනාකරණය

I. මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය (IEE)

1993 වසරේ සිට සියළු ප්‍රධාන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමට ප්‍රථම මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියකට යටත්විය යුතුය. යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘති, කර්මාන්ත, උද්‍යාන වැඩි දියුණු කිරීම ආදී මහා පරිමාණ නියමිත කටයුතු මෙම ක්‍රියාවලියට අයත් වේ. පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේ දී මහා පරිමාණ ව්‍යාපෘතීන් පරිසර බලපෑම් මුල් අවධියේ ම හඳුනාගෙන එම බලපෑම් අවම කිරීමේ අවශ්‍ය නිර්දේශ සපයනු ලැබේ. මේ නිසා ව්‍යාපෘති යෝජකට ව්‍යාපෘතියේ මුල් අදියරේම පරිසර බලපෑම් අවම කර ගැනීමට හැකි වේ.

පාරිසරික බලපෑම් ඇගයීම් ක්‍රියාවලියට හෝ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියකට යටත් ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ නිකුත් කිරීම පළාත් කාර්යාල මඟින් සිදු කරනු ලැබේ.

පහත දැක්වෙන්නේ මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලියට භාජනය වීමට යෝජනා වූ ව්‍යාපෘතීන් පිළිබඳ විස්තර.

TABLE 51: **මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ (IEE) / පරිසර බලපෑම් ඇගයීම (EIA) නියමයන්ට අනුකූලව 2024 වසර තුළදී අනුමත වූ ව්‍යාපෘති ලැයිස්තුව.**

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	අයදුම්පත් ගණන			අනුමත කල ගණන		
		2022	**2023**	**2024**	**2022**	**2023**	**2024**
බස්නාහිර	කොළඹ	0	0	4	0	0	3
	ගම්පහ	0	0	2	0	0	0
	කළුතර	2	0	3	0	1	3
දකුණු	ගාල්ල	8	0	14	2	1	5
	මාතර	1	3	14	0	0	2
	හම්බන්තොට	0	0	10	7	1	6
මධ්‍යම	මහනුවර	67	23	60	37	36	21
	මාතලේ	0	0	0	0	0	5
	නුවරඑළිය	0	0	18	0	2	15
සබරගමු	කෑගල්ල	0	0	27	7	1	11
	රත්නපුර	38	6	35	0	4	10
ඌව	බදුල්ල	179	220	30	148	176	13
	මොණරාගල	1	1	6	2	7	7
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	0	0	5	0	3	1
	අම්පාර	0	0	2	0	0	1
	මඩකලපුව	0	0	5	0	1	2
උතුරු මැද	අනුරාධපුර	3	5	17	2	16	10
	පොලොන්නරුව	2	2	0	1	1	8
වයඹ	කුරුණෑගල	0	3	0	0	0	0
	පුත්තලම	0	0	4	0	0	2
උතුරු	යාපනය	0	3	1	0	0	3
	කිලිනොච්චි	0	0	3	0	0	0
	මුලතිව්	0	2	0	0	2	0
	වව්වනියා	2	0	0	1	0	0
	මන්නාරම	0	2	1	0	0	1
එකතුව		**303**	**270**	**261**	**207**	**252**	**129**

2024වසර තුල දී අයදුම්පත් 261 ක් ලැබුණු අතර ඉන් 129 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබාදුන් අතර අපේක්ෂිත තත්වයේ නොවන අයදුම්පත් මේ වසරේ ලැබී නොතිබිණි.

II. ලැයිස්තුගතකොට නැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා පාරිසරික නිර්දේශ ලබාදීම.

ඒ ඒ ව්‍යාපෘති යෝජකයන් විසින් ඉදිරිපත් කරන්නා වූ ඉල්ලුම් පත්‍ර අනුව එම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම තුලින් පරිසරයට සිදු වන්නා වූ අහිතකර බලපෑම් අවම කිරීමට අදාල කොන්දේසි සමඟ මෙම පාරිසරික නිර්දේශ නිකුත් කරනු ලැබේ. ඒ අනුව, ගත වූ වසර තුල හෝටල්, දැව හෙළීම්, විදුලි සංදේශ කුළුණු ඉදිකිරීම් හා ඉඩම් කට්ටි කිරීම ආදී වශයෙන් වූ ව්‍යාපෘතීන් **4,637** (පසුගිය වසරේ අයදුම්පත් ද ඇතුළුව) ක් සඳහා පහත දැක්වෙන පරිදි පාරිසරික නිර්දේශ පළාත් කාර්යාල විසින් නිකුත් කරන ලදි. සංවර්ධිත ක්‍රියාවලියේ මූලික සැලසුම් අවධියේ ම පාරිසරික බලපෑම් හඳුනාගෙන ඒ සඳහා පිළියම් යෙදවීමට ඉහත සඳහන් ක්‍රියාවලිය පහසුකම් සලසයි.

TABLE 52: 2024 වසරේදී ලැයිස්තුගතකොට නැති ක්‍රියාකාරකම් සඳහා ලබාදුන් පාරිසරික නිර්දේශ ලැයිස්තුව

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	අයදුම්පත් ගණන	අනුමත ගණන	ප්‍රතික්ෂේප වූ ගණන
බස්නාහිර	කොළඹ	145	106	1
	ගම්පහ	141	44	29
	කළුතර	127	217	9
දකුණ	ගාල්ල	108	54	15
	මාතර	47	46	1
	හම්බන්තොට	154	64	2
මධ්‍යම	මහනුවර	329	330	0
	මාතලේ	137	98	7
	නුවරඑළිය	122	51	1
සබරගමුව	කෑගල්ල	936	647	0
	රත්නපුර	169	145	2
ඌව	බදුල්ල	210	191	0
	මොණරාගල	92	158	0
නැගෙනහිර	ත්‍රිකුණාමලය	497	475	6
	අම්පාර	328	179	0
	මඩකලපුව	73	62	1
උතුරු මැද	අනුරාධපුර	135	158	0
	පොලොන්නරුව	1521	1292	0
උතුරු	යාපනය	17	11	0
	කිලිනොච්චි	6	4	0
	මුලතිව්	111	168	0
	වව්වනියා	44	43	0
	මන්නාරම	46	40	0

පළාත	දිස්ත්‍රික්කය	අයදුම්පත් ගණන	අනුමත ගණන	ප්‍රතික්ෂේප වූ ගණන
වයඹ	කුරුණෑගල	21	13	0
	පුත්තලම	59	41	2
එකතුව		**5,575**	**4,637**	**76**

ඉහත වගුවේ දැක්වෙන්නේ 2024දී ලබා දී ඇති එවැනි නිර්දේශයන්ගේ තොරතුරුය

15 වන පරිච්ඡේදය: ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ජාලය (පළාත් / දිස්ත්‍රික් කාර්යාල) මඟින් සපයනු ලබන සේවාවන් වඩාත් ගුණාත්මක හා කාර්යක්ෂමව ඉහළ නැංවීම සහතික කිරීම ඉලක්කගත කරමින් ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශය 2018 දෙසැම්බර් මාසයේදී ස්ථාපිත කරන ලදි. ඒ අනුව, විධිමත් ප්‍රවේශයක් හරහා මනා සම්බන්ධීකරණයක් මගින් අවශ්‍ය උපකාරක සේවාවන් ලබාදෙමින් පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල සමස්ථ කාර්ය සාධනය වැඩිදියුණු කිරීම මෙම අංශයේ අරමුණ වේ.එහිදී මෙම අංශය වෙත පහත සඳහන් ප්‍රධාන වගකීම් පවරන ලදි.

i. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අදාළ අංශ හා ඒකක සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගනිමින් පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මඟින් ඉටු කරනු ලබන කාර්යයන්/ ක්‍රියාකාරකම් විධිමත් කිරීම.

ii. ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ජාලය ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යාම.

මෙම අංශය වෙත පවරන ලද ප්‍රධාන වගකීම් යටතේ 2024 වසරේදී පහත කාර්යයන් සිදු කරන ලදි.

1. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අදාළ අංශ හා ඒකක සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගනිමින් පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල මඟින් ඉටු කරනු ලබන කාර්යයන්/ ක්‍රියාකාරකම් විධිමත් කිරීම.

1.1 පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල වල (ප්‍රාදේශීය කාර්යාල) ප්‍රගතිය ඇගයීමට ලක් කිරීම හා අවශ්‍ය අවස්ථා වලදී නිවැරදි කිරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම .

2024 වර්ෂය තුළ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වල ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් සහ කාර්යාල පරිශ්‍ර නිරීක්ෂණ 28 ක් පවත්වන ලදී (වගුව 1). එහිදී, අදාල ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයන්වල නිළධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පවත්වා සේවයේ නියුතු පහළම මට්ටමේ නිළධාරීන් පවා රාජකාරී කටයුතු කිරීමේදී මුහුණ දෙන ගැටළු සාකච්ඡා කිරීමටත් රැස්වීම තුළදීම හැකිතාක් එම ගැටළු විසඳීමටත් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීමයත් කටයුතු කරන ලදී. ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අදාළ අංශ වෙත යොමු කළ යුතු තීරණාත්මක කරුණු/ ගැටළු හඳුනාගෙන එම ගැටළු අදාල අංශ වෙත යොමු කරන ලදී.

TABLE 53: **ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් සහ කාර්යාල පරිශ්‍රයන් නිරීක්ෂණය කිරීම**

මාසය	ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය
පෙබරවාරි	නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය පුත්තලම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
මාර්තු	දකුණු පළාත් කාර්යාලය හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
මැයි	බස්නාහිර පළාත් කාර්යාලය
ජුනි	ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
ජූලි	පුත්තලම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය කළුතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
අගෝස්තු	වයඹ පළාත් කාර්යාලය දකුණු පළාත් කාර්යාලය මධ්‍යම පළාත් කාර්යාලය මාතලේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මාතර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
සැප්තැම්බර්	උතුරුමැද පළාත් කාර්යාලය ඌව පළාත් කාර්යාලය පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මොනරාගල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය පුත්තලම දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
ඔක්තෝබර්	සබරගමුව පළාත් කාර්යාලය නැගෙනහිර පළාත් කාර්යාලය වයඹ පළාත් කාර්යාලය කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මඩකලපුව දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය අම්පාර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය
දෙසැම්බර්	නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

මෙම රැස්වීම් සහ කාර්යාල නිරීක්ෂණයන්හි අභිමතාර්ථයන් නම් 1) ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයන්හි රාජකාරී කටයුතු වල සිදුවන ප්‍රමදවීම්, මානව හා භෞතික සම්පත්වල පවතින ගැටළු, බාධක සහ සහාය අවශ්‍ය ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගැනීම 2) ප්‍රධාන කාර්යාලය සහ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයන් අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් ඇතිකරලීම 3) තාක්ෂණික, පරිපාලන හා අනෙකුත් සේවා සැපයුම් අංශවලට අදාල ගැටළු කළමනාකාරීත්වයේ අවධානයට යොමු කර විසඳුම් ලබාගැනීම 4) ප්‍රදේශීය කාර්යාලවල කාර්යක්ෂමතාවය සහ ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශයේ කාර්ය භාරය සහ වගකීම් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.2 පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල ප්‍රගතිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙත නීතිපතා වාර්තාකිරීම, පාරිසරික ගැටළු හඳුනාගැනීම සහ ඒවා විසඳීමට උපායමාර්ග සකස්කිරීම.

සෑම ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීමක් සහ කාර්යාල පරිශ්‍ර නිරීක්ෂයක් පැවැත්වීමෙන් අනතුරුව ඊට අදාලව පුළුල් වාර්තාවක් සකස්කරන ලදී. එසේම, ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයේ පවතින

එහිදී කාර්ය සාධනය ඉහළ නැංවීම, දෝෂ ගවේෂණය සහ බාධක සහ සීමාකාරී සාධක මැඩපවත්වා ගනිමින් වඩාත් හොඳ සේවාවක් පාර්ශවකරුවන් වෙත සැපයීම සඳහා ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වෙත සුදුසු උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.

දැඩි/දැවෙන ප්‍රශ්න අදාල තාක්ෂණික, පරිපාලන සහ මූල්‍ය අංශයන්වලට සහ ඉහළ කළමනාකාරීත්වය වෙත දන්වා අවශ්‍ය විසඳුම් ලබාදීමට සහාය වන ලදී.

1.3 මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අදාල අංශ/ ඒකක ප්‍රධානීන් සම්බන්ධීකරණයෙන් පාරිසරික ගැටළු විසඳීම සඳහා පළාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාලවල කාර්ය මණ්ඩලයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික මහපෙන්වීම ලබාදීම.

තාක්ෂණිකමය ගැටළු නිරාකරණය කරගැනීම සඳහා පවත්වන ලද රැස්වීම්හිදී, ප්‍රාදේශීය කාර්යාල මඟින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ක්‍රියාවලිය, පරිසර නිර්දේශ ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය,මහජන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම, මූලික පාරිසරික පරීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය, පරිසර නියමු ඩැඩසටහන, පරිසර අධ්‍යාපන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්, පුස්තකාල සේවා සැපයීම මඟින් පරිසර තොරතුරු බෙදාහැරීම සහ පාර්ශවකරුවන් වෙත රසායනාගාර සේවා සැපයීම වැනි විවිධ ක්ෂේත්‍ර වල කාර්ය සාධනයන් පිළිබඳ සමාලෝචනය කරන ලදී.

මීට අමතරව පරිසර කළමණාකරණය, පසුවිපරම් කිරීම සහ බලාත්මක කිරීම මෙන්ම ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වල කළමණාකරණ සහ පරිපාලනමය ගැටළු ද ඉහත ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් වලදී සාකච්ඡා කරන ලද අතර එම ගැටළු සඳහා සුදුසු පිළියම් යෝජනා කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී (වගුව 2).

TABLE 54:**තාක්ෂණික, පරිපාලන සහ මූල්‍යමය කටයුතු සඳහා අදාල අංශ සම්බන්ධීකරණය කර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ප්‍රාදේශීය මෙහෙයුම් අංශයේ දායකත්වය**

සංරචකය/ ක්‍රියාකාරකම	කටයුතු/ මැදිහත්වීම් ප්‍රමාණය
අදාල අංශ සම්බන්ධීකරණය කර පළාත්/ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණිකමය උපදෙස් ලබාදීම	77
පළාත්/ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයන්හි අවශ්‍ය මානව හා භෞතික සම්පත් හඳුනාගැනීම සහ පහසුකම් සැලසීම සහතික කිරීම	15
ගැටුම් විසඳීම සඳහා පවතින අඩුපාඩු සහ බාධක විශ්ලේෂණය කිරීම	56
පළාත්/ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයන්හි පවතින ගැටුම් සහ ගැටළු නිරාකරණය කිරීම සඳහා සහභාගී වීම	69
ඉහත සංරචක/ ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාලව අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණය සහ රැස්වීම් සඳහා සහභාගී වීම	91
හදිසි අවස්ථා සහ වෙනත් කරුණුවලට අදාලව කටයුතුකිරීම	61

2. ජාතික පාරිසරික පනතේ ප්‍රතිපාදන පළාත් හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාල ජාලය ඵලදායී හා කාර්යක්ෂම ලෙස පවත්වාගෙන යාම.

2.1. ප්‍රාදේශීය කාර්යාල වල කාර්ය සාධනය ඉහළ නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් / වැඩමුළු හඳුනා ගැනීම සහ එම පුහුණු වැඩසටහන් / වැඩමුළු පැවැත්වීම.

ජාතික පාරිසරික පනතට අනුව අදාල කටයුතු කිරීම් වඩාත් ක්‍රමවත් ලෙස සිදුකිරීම සඳහා ගැටළු පවතින ක්ෂේත්‍රයන් හඳුනගෙන කර්මාන්තකරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු දෙකක් කොළඹ සහ ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කවල පැවැත්විණි.

fdsfප්‍රදේශයන් අවරණය වන ලෙස හෝටල්, සේවා මධ්‍යස්ථාන, විවිධ නිෂ්පාදන සහ භාණ්ඩ

i. ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය තුළ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා සිදු කරන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව

කර්මාන්ත කටයුතුවලින් සිදුවන පාරිසරික බලපෑම්වල විශාලත්වය සහ හානිය/දූෂණය මත පදනම්ව කර්මාන්තකරුවන් හඳුනාගෙන තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර පටිපාටියට අනුකූල වීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව දැනුවත්කිරීම ඉලක්ක කර වැඩමුළුව පවත්වන ලදී.

මෙම වැඩසටහන 2024.09.03 වන දින ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේදී පැවැත්විණි. කැළණිය, ජා-ඇල, ඒකල, මීගමුව, මීරිගම, දොම්පේ, ගම්පහ, කටාන, මිනුවන්ගොඩ, සීදුව, මීරිගම, කිරිබත්ගොඩ, බියගම, මහර, බෙම්මුල්ල, වටුරුගම, අත්තනායක, කිරිදිවෙල යන

ආදී ක්ෂේත්‍රවල කර්මාන්තකරුවන් 44 දෙනෙකු ඒ සඳහා සහභාගී විය.

ii. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ කර්මාන්තකරුවන් සඳහා සිදු කරන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව

මෙම වැඩසටහන 2024.08.15 දින මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන කාර්යාල පරිශ්‍රයේ ශ්‍රවණාගාරයේදී පවත්වන ලද අතර එහිදී පහත අංශ ආවරණය කරන ලදී.

- **වාහන සේවා සැපයීම් ස්ථාන සඳහා පාරිසරික ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබාදීමේ නීතිමය පසුබිම**
- **වාහන සේවා සැපයීම් ස්ථානයන්ට අදාල පාරිසරික දූෂණ පාලන ක්‍රම සහ පවතින ගැටළු**
- **පරිසර හිතකාමී ලෙස වාහන සේවා ස්ථාන ක්‍රියාත්මක කරන ආකාරය**

16 වන පරිච්ඡේදය: පළාත් කාර්යාලවලින් ලැබුණු සාර්ථක කතා

අ. නැගෙනහිර පළාත

ඊ-අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන

ඊ-අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය ලේකම් (ප්‍රා.ලේ.) ප්‍රදේශවල ක්‍රියාත්මක කරන ලද අතර එය විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ වර්ධනය වන ගැටලුව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම අරමුණු කර ගෙන තිබේ. මෙම මූලපිරීමේ අරමුණු වූයේ:

• යල්පැන ගිය පරිගණක, ජංගම දුරකථන සහ ගෘහස්ථ උපකරණ වැනි විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කර ආරක්ෂිතව බැහැර කිරීම. • නුසුදුසු ඊ-අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ පාරිසරික සහ සෞඛ්‍ය අවදානම් පිළිබඳව ප්‍රදේශීය ප්‍රජාවන්, පාසල් සහ ව්‍යාපාර අතර දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම. • බලයලත් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ පහසුකම් සමඟ සහයෝගයෙන් ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සහ වගකීම් සහිත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය දිරිමත් කිරීම.

මෙම වැඩසටහන බත්තිකලෝවේ අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය සමුච්චය අඩු කිරීම සහ තිරසාර විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සාර්ථකව සිදු කළේය.

ලෝක පිරිසිදු කිරීමේ දින වැඩසටහන්

ලෝක පිරිසිදු කිරීමේ දින වැඩසටහන් කිරන්කුළම් සහ පුත්තුකුඩියිරුප්පු ප්‍රදේශවල සැමරූ අතර එහිදී ප්‍රදේශීය ප්‍රජාවන්, රාජ්‍ය බලධාරීන් සහ ස්වේච්ඡා සේවකයන් එක්ව කටයුතු කළහ. ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වූයේ:

• පොදු ප්‍රදේශවල මහා පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපාර, ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් දූෂකයන් ඉවත් කිරීම. • නියමිත අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය සහ බැහැර කිරීම පිළිබඳව ජනතාවට දැනුම් දීම සඳහා අධ්‍යාපනික සැසිවාර. • දිගුකාලීන තිරසාර ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රජා සම්බන්ධීකරණ මූලපිරීම්.

මෙම වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිසරික දූෂණය අඩු කිරීම, මහජන දැනුවත්භාවය වැඩි දියුණු කිරීම සහ පාරිසරික වගකීමේ සංස්කෘතියක් පෝෂණය කිරීම සඳහා අත්‍යවශ්‍ය කාර්යභාරයක් ඉටු කළේය.

අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ ලෝක පිරිසිදු කිරීමේ දිනය

• 2024 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) අම්පාර දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය පදියතලාව, සම්මන්තුරෙයි, කරතිව්, නින්තවුර්, සායින්තමරුතු සහ කල්මුණ්ඩේ ලෝක පිරිසිදු කිරීමේ දින වැඩසටහන් සාර්ථකව සංවිධානය කළේය. මෙම මූලපිරීම් සත අපද්‍රව්‍ය දූෂණයට මුහුණ දීම, මහජන දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සහ තිරසාර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කර ගත්තේය.

• ප්‍රධාන සාක්ෂාත්කාර: • මහා පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපාර: සිසුන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන් සහ ප්‍රදේශීය ප්‍රජා සාමාජිකයින් ඇතුළුව ස්වේච්ඡා සේවකයන් පොදු ප්‍රදේශ, වෙරළ තීර සහ නාගරික ප්‍රදේශවලින් ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය සහ ජෛව-විඝේදී නොවන ද්‍රව්‍ය ඉවත් කළහ. • මහජන දැනුවත් කිරීමේ සැසිවාර: නුසුදුසු අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ බලපෑම ඉස්මතු කිරීම සහ වගකීම් සහිත අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය දිරිමත් කිරීම සඳහා අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. • අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණ සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ මූලපිරීම්: ගෘහස්ථ සහ ව්‍යාපාර අපද්‍රව්‍ය වෙන් කිරීම පිළිබඳව අධ්‍යාපනය ලබා දුන් අතර, එමඟින් දිස්ත්‍රික්කය පුරා ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ප්‍රයත්නවල වැඩිවීමක් ඇති විය.

• මෙම වැඩසටහන පරිසර සංරක්ෂණයේ ප්‍රජා සහභාගිත්වය වැඩි දියුණු කිරීම, අපද්‍රව්‍ය සමුච්චය අඩු කිරීම සහ අම්පාරේ දිගුකාලීන තිරසාරතා ප්‍රයත්නවලට ප්‍රේරණය ලබා දීම සාර්ථකව සිදු කළේය. මෙම මූලපිරීම ශ්‍රී ලංකාවේ අනාගත පාරිසරික ව්‍යාපෘති සඳහා ආදර්ශයක් ලෙස සිටී.

ආ. ඌව පළාත

ඌව පළාත් වාර්ෂික වාර්තාව 2024 ශ්‍රී ලංකාවේ ඌව පළාතේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) පාරිසරික ජයග්‍රහණ සහ කාර්යයන් පිළිබඳ සාරාංශයක් ලබා දෙයි. එය තිරසාර ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ආරම්භ කර ඇති පරිසරික ගැටලු සහ ව්‍යාපෘති රාශියක් ආවරණය කරයි. මෙම වාර්තාව මහජන දැනුවත්භාවය, නීතිමය බලාත්මක කිරීම, පැමිණිලි සම්බන්ධ කටයුතු, මූල්‍ය ප්‍රගතිය, කර්මාන්ත නිර්දේශ සහ පරිසරික කළමනාකරණය ඇතුළුව පුළුල් පරාසයක මාතෘකා ආවරණය කරයි. වාර්තාවේ සටහන් වී ඇති දිරිගන්වන ප්‍රතිඵල මඟින් පරිසරය සැකසීම සඳහා CEA හි කැපවීම පෙන්නුම් කරන අතර එමඟින් කලාපයේ පරිසර සංරක්ෂණය කෙරෙහි අඛණ්ඩ කැපවීම ප්‍රකාශ කරයි.

විවිධ ප්‍රාදේශීය බලධාරීන් සහ සංවිධානවල සහයෝගයෙන් CEA හි ඌව පළාත් කාර්යාලය කිලෝග්‍රෑම් 1,010.5 ක් ඊ-අපද්‍රව්‍ය එකතු කර ප්‍රතිචක්‍රීකරණය කළේය.

FIGURE 87: **විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය එකතු කිරීමේ වැඩසටහන**

FIGURE 88:**රුහුණු මහා කතරගම දේවාලයේ වාර්ෂික ඇසළ උත්සවයේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය**

ඇ. දකුණු පළාත් කාර්යාලය

ලෝක පරිසර දිනය 2024 සිදුවීම විශාල සාර්ථකත්වයක් වූ අතර විශේෂයෙන්ම දකුණු පළාතේ පාසල් සඳහා නාට්‍ය තරඟය. පාසල් වර්තමාන පාරිසරික ගැටලු පිළිබඳව කෙටි නාට්‍ය ඉදිරිපත් කළ අතර හොඳම පාසල් 10ක් ප්‍රදර්ශනය සඳහා තෝරාගෙන තිබේ. ජයග්‍රාහකයා වූයේ හ/ගුරුවල මහා විද්‍යාලය වන අතර ඔවුන් පළමුවන ස්ථානය දිනා ගත්හ. මෙම සිදුවීම පාරිසරික ගැටලු පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සහ තිරසාර ක්‍රම ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා විශිෂ්ට මාර්ගයක් විය.
මාතර දිස්ත්‍රික්කය එහි පාරිසරික ප්‍රමිතීන් වැඩි දියුණු කිරීමේ ප්‍රයත්නවල ප්‍රගතියක් ලබා ගන්නා අතර සමහර සාර්ථකත්වයන් වන්නේ:

• ලෝක තෙත්බිම් දින සැමරීම: ලෝක තෙත්බිම් දිනය 2024 සැමරීම සඳහා මාතර දිස්ත්‍රික්කය ගරන්දුව කලපුවේ වැඩසටහනක් සාර්ථකව සංවිධානය කළේය. මෙම සිදුවීම කිරල කලේ ස්වභාව සංරක්ෂිතයේ තෙත්බිම් පරිසර පද්ධතිය සංරක්ෂණය කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. එය විශේෂයෙන්ම ස්වභාවික සමතුලිතතාව කඩාකප්පල් කරන ඇකේෂියා වැනි ආක්‍රමණශීලී ශාක ගැටලුව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළේය. මෙම වැඩසටහන මෙම ආක්‍රමණශීලී විශේෂ ඉවත් කිරීම සහ දේශීය ශාක කුලය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා පියවර ගැනීම සාර්ථකව සිදු කළේය

FIGURE 89: **ලෝක තෙත්බිම් දින සැමරුම**

•
ලෝක පරිසර දින සැමරීම්: මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ලෝක පරිසර දින සැමරීම් විශාල සාර්ථකත්වයක් විය. මෙම සැමරීම්වලට ගස් සිටුවීම, පිරිසිදු කිරීමේ ව්‍යාපාර සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ වැඩසටහන් වැනි ක්‍රියාකාරකම් ගණනාවක් ඇතුළත් විය.

ඇ. ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය

ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ (CEA) ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය ප්‍රධාන පාරිසරික උන්නීතකයක් වන පොලිතීන් භාවිතයට එරෙහිව සටන් කිරීමේ ප්‍රයත්නවලදී සැලකිය යුතු සාර්ථකත්වයේ කතාවක් ජය ගෙන තිබේ. 2024 වර්ෂයේදී කාර්යාලය පොලිතීන් වැටලීමේ වැඩසටහන් 20ක් පවත්වා, වැටලීම් 280ක් සහ අවවාද 96ක් ප්‍රතිඵල ලබා ගත්තේය. මෙය පොලිතීන් වැටලීමේ වැඩසටහන් 12ක් පමණක් පවත්වන ලද පසුගිය වර්ෂයට වඩා සැලකිය යුතු වැඩිවීමකි. වැටලීම් සහ අවවාද සංඛ්‍යාවේ වැඩිවීම පොලිතීන් තහනම බලාත්මක කිරීම සඳහා කාර්යාලයේ කැපවීම පිළිබිඹු කරයි. වැටලීමේ වැඩසටහන් වලට අමතරව ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය 2024 වර්ෂයේදී පාරිසරික අධ්‍යාපන සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ගණනාවක්ද පවත්වන ලදී. මෙම වැඩසටහන් සිසුන්, ගුරුවරුන් සහ ප්‍රජා නායකයන් ඇතුළුව 10,000කට වැඩි සංඛ්‍යාවකට ළඟා වීය. වැඩසටහන් පොලිතීනයේ අන්තරායන් සහ එහි භාවිතය අඩු කිරීමේ වැදගත්කම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය. මෙම ප්‍රයත්නවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2024 වර්ෂයේදී ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ එකතු වූ පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 15%කින් අඩු වී තිබේ. මෙය සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණයක් වන අතර පොලිතීන් අපද්‍රව්‍ය ප්‍රධාන දූෂණ ප්‍රභවයකි. ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලයේ සාර්ථකත්වයේ කතාව ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කවල සඳහා ආදර්ශයක් වේ. බලාත්මක කිරීම සහ අධ්‍යාපනය සඳහා කාර්යාලයේ කැපවීම පොලිතීන් දූෂණයට එරෙහිව සටනේ සැබෑ වෙනසක් ඇති කර ඇත.

ඉ. උතුරු පළාත

ලෝක පරිසර දිනය 2024 සිදුවීම විශාල සාර්ථකත්වයක් වූ අතර විශේෂයෙන්ම පෝස්ටර් තරඟය, විශාල ජනකායක් ආකර්ෂණය කර ගත්තේය. අමතරව, මෙම සිදුවීමේ වෙළඳපොල පිරිසිදු කිරීමේ වැඩසටහනක් සහ මහජනතාව සහ ප්‍රජා ජනතාව සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක්ද ඇතුළත් විය.

17 වන පරිච්ඡේදය: මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන සහ මූල්‍ය අංශය

17.1 මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකය

කාර්ය මණ්ඩලයේ පුහුණුව සහ සංවර්ධනය මානව සම්පත් සංවර්ධන ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරවලින් එකක් වන අතර, ඉන් හැරුණු විට විනය සම්බන්ධ විමර්ශන හැසිරවීම ද සිදු කරනු ලබයි.

2024 වර්ෂයේදී කාර්ය මණ්ඩලයට පහත දැක්වෙන දේශීය හා විදේශීය පුහුණු අවස්ථා ලබා දෙන ලදී.

දේශීය පුහුණුව

(1) 2024 වර්ෂයේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් දේශීයව පවත්වන ලද ගෘහස්ථ පුහුණු වැඩසටහන්වලට සහභාගි වීම සඳහා නිලධාරීන්ට අවස්ථා 167ක් ලබා දෙන ලදී. මෙම කණ්ඩායම් පුහුණු අවස්ථා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පුනරාවර්තන අයවැය යටතේ ලබා දෙන ලදී.

(2) ඉහත වැඩසටහන් අතර පහත දැක්වෙන කණ්ඩායම් පුහුණුව සහ වැඩමුළු ඇතුළත් විය:

	පුහුණු වැඩසටහනේ නමසහභාගි වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව	පුහුණු වැඩසටහනේ නමසහභාගි වූ නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව
01.	මධ්‍යම කළමනාකරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන	110
02.	අලුතින් බඳවා ගත් සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන	20

විදේශීය පුහුණුව

2024 වර්ෂයේදී පරිසර දූෂණ පාලනය, අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, ඝන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය, වායු ගුණාත්මක නිරීක්ෂණය, පරිසර කළමනාකරණය සහ තක්සේරුව ආදී ක්ෂේත්‍රවල ප්‍රධාන වශයෙන් කෙටිකාලීන පුහුණුව සඳහා නිලධාරීන් 68 දෙනෙකු නම් කර ඇති අතර ඉන් 57 දෙනෙකු තෝරාගෙන තිබේ.

විනය කළමනාකරණය

- 2024 වර්ෂය සඳහා පැමිණිලි 37ක් ලැබී ඇති අතර ඉන් 03ක් සඳහා තීරණ ගෙන තිබේ.
- ඉතිරි පැමිණිලි 34 සඳහා අදාළ පුද්ගලයන්ට එරෙහිව විනය ක්‍රියාමාර්ගයන් ආරම්භ කර ඇත.
- 2024 වර්ෂයේදී වාහන අනතුරු 06ක් වාර්තා වී ඇති අතර (FR 104) විමර්ශන සිදුවෙමින් පවතී

- .

17.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණ උප ඒකකය

මානව සම්පත් කළමණාකරන උප ඒකකය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් පහත කාර්යයන් ක්‍රියාවට නංවනු ලැබේ.

- සමස්ත මානව සම්පත් සැලසුම්කරණය
- තෝරා ගැනීම්, බඳවා ගැනීම්, උසස් කිරීම්, මාරු කිරීම් වලට අදාල රාජකාරි
- වැටුප් කළමනාකරණය සහ සුපරීක්ෂණය
- එක් එක් සේවකයාගේ කාර්ය සාධනය ඇගැයීම් සඳහා අවශ්‍ය රාජකාරි
- සේවකයින්ගේ දුක්ගැනවිලි සමනය කිරීම
- මානව සම්පත් දත්ත ගබඩාව පවත්වාගෙන යාම
- සේවක නිවාඩු කළමනාකරණය

2024.12.31 දිනට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මුළු අනුමත සේවක සංඛ්‍යාව 1166ක් වූ අතර ස්ථීර සේවයේ යෙදී සිටි මුළු සේවක සංඛ්‍යාව 779 ක් විය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සමාජික හා සභාපති ලෙස පත්කර සිටි වෙනුර ප්‍රනාන්දු මහතා 2024.07.30 දින සිට ධුරයෙන් ඉවත් කරන ලද අතර, යූ ඩී චන්දන ජයලාල් මහතා 2024.08.05 දින සිට අධිකාරියේ සමාජික හා සභාපති ලෙස වැඩ භාර ගන්නා ලදි. යූ ඩී චන්දන ජයලාල් මහතා 2024.09.26 දින සිට ධුරයෙන් ඉල්ලා අස් වූ අතර, ආචර්ය මුදිත ලියනගෙදර 2024.10.14 දින අධිකාරිය සමාජික හා සභාපති ලෙස වැඩ භාර ගන්නා ලදි. ආචර්ය මුදිත ලියනගෙදර 2024.10.24 දින සිට ධුරයෙන් ඉල්ලා අස් වූ අතර, මහාචාර්ය ඒ එල් තිලක් හේවාවසම් 2024.11.07 දින සිට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සමාජික හා සභාපති ලෙස වැඩ භාර ගන්නා ලදි.

TABLE 55: 2024 **වර්ෂයේ සේවයට බඳවා ගැනීම්, උසස්වීම්, සේවයෙන් ඉල්ලා අස්වීම්, සේවය හැර යාම සහ විශ්‍රාම ගැනීම.**

	තනතුර	2024			
		බඳවා ගැනීම්	උසස්වීම්	ඉල්ලා අස්වීම් / සේවය හැර යාම	විශ්‍රාම ගැනීම
1	**ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ**				
	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්				05
	අධ්‍යක්ෂ		05	01	04
2	**මධ්‍යම කළමනාකරණ**				
	නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ				01
	සහකාර අධ්‍යක්ෂ		10		02
	කළමණාකරු		01		
	රසඥ	01			
3	**කණිෂ්ඨ කළමනාකරණ**				
	අභ්‍යන්තර විගණන නිලධාරි		01		
	ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරි			07	03
4	**බලාත්මක/මෙහෙයුම්/ව්‍යාපෘති**				
	පරිසර නිලධාරි			10	14
	සහකාර නීති නිලධාරි	03		03	

5	**කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ නොවන)**			03	--
6	**කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ)**				
	රසායනාගාර සහකාර	07		--	--
	තාක්ෂණ සහකාර	03		01	
	ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය කාර්මික				01
6	**ප්‍රාථමික මට්ටම (ශිල්පීය)**				
	රියදුරු			01	03
	මෝටර් කාර්මික			**01**	
7	**ප්‍රාථමික මට්ටම (ශිල්පීය නොවන)**				
	ක්ෂේත්‍ර සහායක			01	
	කාර්යාල සහායක			04	**01**
		14	**17**	**32**	**34**

ඉහත දක්වා ඇති උසස්වීම් වලට අමතරව, සහකාර අධ්‍යක්ෂවරුන් 06 ක් මධ්‍යම කළමනාකරණ මට්ටමේ I ශ්‍රේණියටද, ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසර නිලධාරීන් 05 ක් කණිෂ්ඨ කළමනාකරණ මට්ටමේ I ශ්‍රේණියටද, පරිසර නිලධාරි 23ක් බලාත්මක/මෙහෙයුම්/ව්‍යාපෘති සේවයේ I ශ්‍රේණියට ද, පරිසර නිලධාරි 16ක් බලාත්මක/මෙහෙයුම්/ව්‍යාපෘති සේවයේ II ශ්‍රේණියට උසස් කරන ලදි. කළමනාකරණ සහකාරවරු 02ක් කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ නොවන) සේවයේ I ශ්‍රේණියටද, කළමනාකරණ සහකාරවරු 04ක් කළමනාකරණ සහකාර (තාක්ෂණ නොවන) සේවයේ II ශ්‍රේණියටද, රියදුරු 04ක් ප්‍රාථමික මට්ටමේ (ශිල්පීය) II ශ්‍රේණියට උසස් කරන ලදි. තවද කාර්යාල සහායක 06ක් ප්‍රාථමික මට්ටමේ (ශිල්පීය නොවන) II ශ්‍රේණියට උසස් කරන ලදි.

17.3 මුදල් ඒකකය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්
2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

1. සංස්ථාගත තොරතුරු

1.1 වාස ස්ථානය සහ නීතිමය ස්වරූපය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA) යනු 1980 අංක 47 ජාතික පරිසර පනතේ විධිවිධාන යටතේ සංස්ථාපිත කරන ලද අර්ධ රාජ්‍ය ආයතනයකි. ලියාපදිංචි කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකාවේ බත්තරමුල්ල, ඩෙන්සිල් කොබ්බෑකඩුව මාවත, අංක 104 "පරිසර පියස" හි පිහිටා ඇත.

1.2 ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම්වල ස්වභාවය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ අපගේ තාක්ෂණික ප්‍රවීණතාව සහ කැපවීම මත පදනම්ව පරිසර දූෂණ පාලනය, ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ පරිසර අධ්‍යාපනය හරහා පරිසරයේ ගුණාත්මකභාවය ආරක්ෂා කිරීම, කළමනාකරණය කිරීම සහ වැඩිදියුණු කිරීමයි.

1.3 සේවකයින් සංඛ්‍යාව

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට සේවකයින් සංඛ්‍යාව 787 කි. (2023-813)

2. සකස් කිරීමේ පදනම

2.1 අනුකූලතා ප්‍රකාශනය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශනය, කොටස් වෙනස්වීම්වල ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන් ඇතුළත් වේ. මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ICASL) විසින් නියම කරන ලද ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති (SLPSAs) අනුව සකස් කර ඇත.

2.2 මිනුම් පදනම

මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඓතිහාසික වියදම් පදනම මත සකස් කර ඇත.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල උද්ධමන සාධක සඳහා කිසිදු සකස්කිරීමක් සිදු කර නැත.

2.3 ක්‍රියාකාරී සහ ඉදිරිපත් කිරීමේ මුදල් ඒකකය

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන CEA හි ක්‍රියාකාරී මුදල් ඒකකය වන ශ්‍රී ලංකා රුපියල් වලින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.4 සංසන්දනාත්මක තොරතුරු

අවශ්‍ය වූ විට, සංසන්දනාත්මක සංඛ්‍යා වර්තමාන වර්ෂයේ ඉදිරිපත් කිරීමට අනුකූල වන පරිදි නැවත සකස් කර ඇත.

2.5 විදේශ මුදල් ගනුදෙනු

විදේශ මුදල් වලින් සිදුවන ගනුදෙනු මුලින්ම ගනුදෙනුවේ දිනයේ පවතින ක්‍රියාකාරී අනුපාත මගින් වාර්තා කරනු ලැබේ. වාර්තාකරණ දිනයේ විදේශ මුදල් වලින් නම් කරන ලද මුදල් වත්කම් සහ බැරකම් වාර්තාකරණ දිනයේ පවතින විනිමය අනුපාතයෙන් මූල්‍ය මුදල් ඒකකයට පරිවර්තනය කරනු ලැබේ.

3. සැලකිය යුතු ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කරන ලද සියලුම කාල වකවානුවලට පහත දක්වන ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති ස්ථිරව යොදා ගෙන ඇත.

3.1 දේපල පිරියත හා උපකරණ

3.1.1 පිළිගැනීමේ පදනම

වත්කමට සම්බන්ධ අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සංස්ථාවට ගලා එනු ඇති සම්භාවිතාව ඇති නම් සහ වත්කමේ පිරිවැය විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකි නම් දේපල, පිරියත සහ උපකරණ පිළිගනු ලැබේ. දේපල, පිරියත සහ උපකරණ අයිතම පිරිවැයෙන් අඩු සමුච්චිත පිරිහීම සහ සමුච්චිත අවපාත පාඩු ප්‍රකාශ කරනු ලැබේ.

3.1.2 පසුකාලීන පිරිවැය

දේපල, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමක කොටසක් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේ පිරිවැය, එම කොටසේ අන්තර්ගත අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සංස්ථාවට ගලා එනු ඇති සම්භාවිතාව ඇති නම් සහ එහි පිරිවැය විශ්වාසදායක ලෙස මැනිය හැකි නම් අයිතමයේ වැටුප් මුදලෙහි පිළිගනු ලැබේ.

3.1.3 ප්‍රදානය ලෙස ලැබෙන දේපල, පිරියත සහ උපකරණ

ඕනෑම ප්‍රදානයක් යටතේ ලබා ගන්නා දේපල, පිරියත සහ උපකරණ පිරිවැයෙන් ප්‍රාග්ධනීකරණය කරනු ලැබේ.

3.1.4 නැවත තක්සේරු ආකෘතිය

නැවත තක්සේරු කිරීම් වාර්තාකරණ වර්ෂයේ අවසානයේ සාධාරණ වටිනාකම භාවිතයෙන් තීරණය කරනු ලබන්නාට වැටුප් මුදල සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් නොවන ලෙස ප්‍රමාණවත් නිතිපතා සිදු කරනු ලැබේ.

3.1.5 පිළිගැනීම ඉවත් කිරීම

දේපල, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමක වැටුප් මුදල බැහැර කිරීම අවස්ථාවේ හෝ එහි භාවිතයෙන් හෝ බැහැර කිරීමෙන් අනාගත ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අපේක්ෂා නොකරන විට පිළිගැනීම ඉවත් කරනු ලැබේ.

3.1.6 බැහැර කිරීමේදී ලාභ හා පාඩු

දේපල, පිරියත සහ උපකරණ අයිතමක් බැහැර කිරීමේ ලාභ හා පාඩු බැහැර කිරීමේ ආදායම දේපල, පිරියත සහ උපකරණවල වැටුප් මුදල සමඟ සැසඳීමෙන් තීරණය කර ලාභ හානි ප්‍රකාශනයේ "වෙනත් ආදායම/වෙනත් වියදම්" තුල ශුද්ධව පිළිගනු ලැබේ.

3.1.7 පිරිහීම

නිදහස් භූමිය හැර අනෙකුත් සියලුම දේපල පිරියත හා උපකරණ සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රයෝජනවත් ජීවිත කාලය තුලදී පිරිවැය ඉවත ලිවීම සඳහා පිරිහීම අය කරනු ලැබේ. වත්කම් භාවිතය සඳහා ලබා ගත හැකි දිනයේ සිට බැහැර කරන දිනය දක්වා පිරිහීම ලබා දී ඇත.

දේපල පිරියත හා උපකරණ සරල මාර්ග ක්‍රමයට ක්ෂය කිරීමට ලක් කරනු ලබන අතර අදාළ අනුපාත පහත පරිදි වේ:

- මෝටර් වාහන: වාර්ෂිකව 10% සිට 25%
- ගෘහ භාණ්ඩ සහ ගැළපුම්: වාර්ෂිකව 10%
- කාර්යාල උපකරණ: වාර්ෂිකව 10%
- යන්ත්‍ර සහ උපකරණ: වාර්ෂිකව 10%
- පරිගණක සහ උපාංග: වාර්ෂිකව 10% සිට 25%
- ගිණුම්කරණ සහ විශේෂ මෘදුකාංග: වාර්ෂිකව 25% සිට 100%
- රසායනාගාර උපකරණ: වාර්ෂිකව 10%
- රසායනාගාර ඒකක: වාර්ෂිකව 10%
- පුස්තකාල පොත්: වාර්ෂිකව 10%

3.1.8 බදු දී ගත් වත්කම් සහ ක්ෂය වීම

බදු දී ගත් වත්කම් බදු ගිණුම්ගේ බදු කොන්දේසි අනුව තක්සේරු කර ක්ෂය වීමේ ගාස්තු බදු ගිණුමේ කාලය මත පදනම් වේ.

3.2 තොග

තොග පිරිවැය සහ ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකමෙන් අඩු වටිනාකම්න් තක්සේරු කරනු ලැබේ. ශුද්ධ උපලබ්ධි වටිනාකම යනු සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර ක්‍රමයේදී තොග අලෙවි කළ හැකි මිල අඩු කර ඇස්තමේන්තුගත සම්පූර්ණ කිරීමේ පිරිවැය සහ අලෙවිය සිදු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ඇස්තමේන්තුගත පිරිවැයයි.

3.3 ආයෝජන

භාණ්ඩාගාර බිල්පත්වල ආයෝජන දිගුකාලීන වත්කම් ලෙස ගිණුම්ගත කර මාස තුනේ සිට දොළහ දක්වා ගැලවීමේ කාලයක් සහිත මුදල් වෙළඳපොළ උපකරණවල ආයෝජන කෙටිකාලීන ආයෝජන ලෙස සලකා වර්තමාන වත්කම් යටතේ වර්ගීකරණය කරනු ලැබේ.

3.4 මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ

මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ ලෙස අතින් ඇති මුදල්, බැංකු සමඟ තබා ඇති කෙටිකාලීන තැන්පතු ඇතුළත් වේ.

3.5 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය වක්‍ර ක්‍රමය භාවිතයෙන් සකස් කර ඇත.

3.6 සේවක ප්‍රතිලාභ

3.6.1 නිර්වචනය කරන ලද දායක සැලැස්ම

නිර්වචනය කරන ලද දායක සැලැස්ම යනු CEA සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට (EPF) සහ සේවක භාරකාර අරමුදලට (ETF) ස්ථාවර දායකත්වය ගෙවන සේවකයන්ට පසු ප්‍රතිලාභයකි. නිර්වචනය කරන ලද දායක සැලැස්මට බැඳීම් ඇති වූ පරිදි ආදායම් ප්‍රකාශනයේ වියදමක් ලෙස පිළිගනු ලැබේ. CEA සේවකයින්ගේ මුළු වේතනවල 15% සහ 3%

පිළිවෙලින් EPF සහ ETF වෙත දායකත්වය දරනු ලබයි.

3.6.2 නිර්වචනය කරන ලද ප්‍රතිලාභ සැලැස්ම

ගෘහස්ත සේවකයින්ට නිර්වචනය කරන ලද ප්‍රතිලාභ සැලැස්මකි. CEA අදාළ ප්‍රතිපාදනයට අනුව ගෘහස්ත ගෙවීමට බැඳී ඇත. මෙම බැඳීම සපුරාලීම සඳහා, කලින් අපි සම්පූර්ණ කරන ලද සේවා වර්ෂයකට එක් සේවකයෙකුගේ මාසික වේතනයෙන් අර්ධයක් මත පදනම්ව වට්ටම ගණනය කළ අතර දැන් එය පහත පදනම සහිත උපකල්පන සහිතව ප්‍රමිතියට අනුව සූත්‍ර ක්‍රමයට ගණනය කරනු ලැබේ.

(a) වර්තමාන සේවා පිරිවැය
ප්‍රමිතියට අනුව, දෙසැම්බර් 31 වන දිනට එක් එක් සේවකයාගේ වේතනයේ වර්තමාන වටිනාකම වර්තමාන සේවා පිරිවැය ලෙස සලකනු ලැබේ.
(b) වේතන වර්ධන අනුපාතය
පෙර වර්ෂයේ සහ වර්තමාන වර්ෂයේ වේතන වැඩිවීම අතර වෙනසේ ප්‍රතිශතය වේතන වර්ධන අනුපාතය ලෙස සලකනු ලැබේ.
(c) වට්ටම් අනුපාතය
වර්ෂ අවසානයේ වාණිජ බැංකු විසින් ගෙවනු ලබන කෙටිකාලීන භාණ්ඩාගාර බිල්පත් පොලී අනුපාත වට්ටම් අනුපාතය ලෙස සලකනු ලැබේ.
(d) පසුකාලීන සේවා පිරිවැය
පසුකාලීන සේවා පිරිවැය වයස අවුරුදු 60 දක්වා නිර්වචනය කරන ලද ප්‍රතිලාභ සැලැස්ම යටතේ සේවක සේවාව සඳහා ගෙවිය යුතු ප්‍රතිලාභය ලෙස පිළිගනු ලබන අතර එම වයසෙන් පසු සේවාවට කිසිදු ප්‍රතිලාභයක් ආරෝපණය නොකරයි.

(e) සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතය

පෙර වර්ෂයේ සේවයේ පැවති සේවකයින් සංඛ්‍යාව සහ වර්තමාන වර්ෂයේ විශ්‍රාම ගිය සේවකයින් සංඛ්‍යාව අතර අනුපාතය සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතය ලෙස සලකනු ලැබේ.

කෙසේ වෙතත්, 1983 අංක 12 ගෘහස්ත ගෙවීමේ පනතට අනුව මෙම බැඳීම අඛණ්ඩ සේවා වර්ෂ 5ක් සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව පමණක් පැන නගී. ශේෂ පත්‍ර දිනයේ සිට වසරක් ඇතුලත ගෙවිය යුතු ගෘහස්ත වර්තමාන බැරකම් ලෙස වර්ගීකරණය කර වසරකට වඩා වැඩි කාලයකදී ගෙවිය යුතු ගෘහස්ත දිගුකාලීන බැරකම් ලෙස සලකනු ලැබේ.

ගෘහස්ත බැඳීම බාහිරව අරමුදල් සපයා නැත. ඒ අනුව, සාමාන්‍ය භාණ්ඩාගාරය සෑම වසරකම අවශ්‍ය වෙන්කිරීම ලබා දෙනු ඇත.

3.7 ආදායම් පිළිගැනීම

ආර්ථික ප්‍රතිලාභ අධිකාරියට ගලා එනු ඇති සම්භාවිතාව ඇති සහ ආදායම සහ සම්බන්ධිත වියදම් ඇති වූ හෝ ඇති වනු ඇති පමණින් විශ්වාසදායකව මැනිය හැකි නම් ආදායම් පිළිගනු ලැබේ.

ආදායම් අලෙවි බදු අඩු කර ලැබෙන හෝ ලැබිය යුතු සාධාරණ වටිනාකමින් මිනිනු ලැබේ. ආදායම් පිළිගැනීම සඳහා පහත විශේෂිත නිර්ණායක භාවිතා කරනු ලැබේ.

a) පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර (EPL) සඳහා අනුමත බලපත්‍ර ගාස්තු එකතු කිරීම (නියමිත ක්‍රියාකාරකම්) ඔවුන්ගේ පරිසර දූෂණ හැකියාවේ පරාසයට අනුව A, B, C සහ D යන කාණ්ඩ හතරකට වර්ගීකරණය කර 2022.01.27 දිනැති 2264/18 අංක ගැසට් පත්‍රයේ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. එයට A කොටසේ කර්මාන්ත/ක්‍රියාකාරකම් 33ක්, B කොටසේ 71ක් සහ C කොටසේ 56ක් ඇතුළත් වන අතර EPL අවශ්‍ය වන උපරිම වලංගු කාලය පිළිවෙලින් වසර 1, වසර 1 සහ වසර 2 වේ.

b) කර්මාන්ත ස්ථානගත කිරීම සඳහා නව සහ අලුත් කිරීමේ වෙබ් අඩවි නිර්දේශ සහ ස්වාභාවික සම්පත් කළමනාකරණ පරිසර නිර්දේශ සඳහා අවශ්‍ය සියලුම පරීක්ෂණ ගාස්තු එකතු කිරීම.

c) ඉහත a සහ b හි සේවාවන් ලබා ගැනීම සඳහා GSMB, BOI සහ SLTDA වෙතින් ගෙවීම්.
d) අපජල විශ්ලේෂණය, ශබ්දය සහ කම්පන මැනීම සහ අටු විමෝචන වාර්තා ආදිය සඳහා කුලියට ගත් පරීක්ෂණ සහ ප්‍රවාහන ගාස්තු.
e) කාල තැන්පතු සහ අනෙකුත් පොලී ගෙවන වත්කම්වලින් බැංකුවලින් උපදවන පොලී ආදායම නිලධාරියා විසින් කාලානුක්‍රමිකව සහ අදාළ අනුපාතයෙන් ප්‍රධාන හිහකම මත සමානුපාතික පදනමින් ගණනය කරනු ලැබේ.
f) **EIA/IEE ගෙවිය යුතු සහ පරිපාලන ගාස්තු**
2023 ජුනි 1 වන දින සිට බදු (VAT සහ SSCL) අය කිරීම හඳුන්වා දී ඇති අතර ඒ අනුව එවැනි වියදම් ද පරිපාලන ගාස්තු සමඟ ඇතුළත් කර ඇති බැවින් එය අධිකාරියේ ආදායම ලෙස සලකනු ලැබේ.
1993 ජුනි 24 දිනැති 772/22 අංක අසාමාන්‍ය ගැසට් පත්‍රය යටතේ නිකුත් කරන ලද රෙගුලාසිවලට අනුව පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීමේ (EIA)/ප්‍රාරම්භික පරිසර පරීක්ෂණයේ (IEE) ව්‍යාපෘති යෝජකයා

ආයෝජනය මත පදනම්ව එවැනි ව්‍යාපෘති සඳහා පරිපාලන ගාස්තු සඳහා අත්තිකාරම් මුදලක් ගෙවීම අවශ්‍ය වේ.
පරිසර බලපෑම් තක්සේරු කිරීම/ප්‍රාරම්භික පරිසර පරීක්ෂණ අවසරය නිකුත් කිරීමේ අවස්ථාවේදී 2006 සිට ආදායම් ප්‍රකාශනය සමඟ ඉහත ගිණුම්වල ශේෂ මුදල ආදායම ලෙස පිළිගනු ලැබේ. ඉහත ව්‍යාපෘතිය අත්හැර දමා ඇත්නම් හෝ පරිසර බලපෑම් තක්සේරු ක්‍රියාවලිය ආරම්භ නොකර ඇත්නම් තැන්පත් කර ඇති මුදල ව්‍යාපෘති යෝජකයාගේ ඉල්ලීම මත එවැනි ව්‍යාපෘතිවල පරිපාලන වියදම් ආවරණය කරමින් පසුව ආපසු ලබා දෙනු ලැබේ.

g) **අනෙකුත් ආදායම:**
අනෙකුත් ආදායම සම්පූර්ණ පදනම මත පිළිගනු ලැබේ.

h) **රජයේ ප්‍රදාන:**
ආදායම ස්වභාවයේ සලකනු ලබන සංවර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ රජයේ ප්‍රදාන.

3.8 ප්‍රදාන සඳහා ගිණුම්කරණය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට සිදුවූ වියදම් සඳහා වන්දි ගෙවන ප්‍රදාන එම වියදම් පිළිගත් එම කාල සීමාව තුළ විස්තෘත ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ආදායම මත පිළිගනු ලැබේ.

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට වත්කමක පිරිවැය සඳහා වන්දි ගෙවන ප්‍රදාන විස්තෘත ආදායම් ප්‍රකාශනයේ සම්පූර්ණ පදනම මත පිළිගනු ලැබේ.

3.8.1 රජයෙන් සහ අනෙකුත් ආයතනවලින් ලැබෙන ප්‍රදාන

මුදල් නොවන ප්‍රදාන ඇතුළුව රජයෙන් සහ අනෙකුත් ආයතනවලින් ලැබෙන ප්‍රදාන ප්‍රදානය ලැබෙනු ඇති සාධාරණ සහතිකයක් ඇති තැනදී ඔවුන්ගේ සාධාරණ වටිනාකමින් පිළිගනු ලැබේ.

දේපල පිරියත හා උපකරණ සම්බන්ධ රජයේ ප්‍රදාන ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස දිගුකාලීන බැරකම්වල ඇතුළත් කරනු ලැබේ.

මුදල් නොවන ප්‍රදාන මුදල් නොවන වත්කමේ සාධාරණ වටිනාකමින් මනිනු ලබන අතර ප්‍රදානය සහ වත්කම යන දෙකම සාධාරණ වටිනාකමින් ගිණුම්ගත කරනු ලැබේ.

3.9 බැරකම් සහ ප්‍රතිපාදන

මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශනවල වර්තමාන බැරකම් ලෙස වර්ගීකරණය කර ඇති බැරකම් යනු ඉල්ලුමෙන් හෝ මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශන දිනයේ සිට වසරක් ඇතුලත ගෙවීම සඳහා දිනට ඉල්ලනු ලබන ඒවායි. දිගුකාලීන බැරකම් යනු මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශන දිනයේ සිට වසරකට වඩා පසුව ගෙවීම සඳහා දිනට එන ශේෂයන්ය. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී සියලුම දන්නා බැරකම් ගිණුම්ගත කර ඇත.

අධිකාරියට අතීත සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස නීතිමය හෝ ගනුදෙනු බැඳීමක් ඇති විට සහ බැඳීම සමථයට පත් කිරීම සඳහා ආර්ථික ප්‍රතිලාභවල නිකුත් වීමක් අවශ්‍ය වනු ඇති සම්භාවිතාව ඇති විට සහ ප්‍රතිපාදනයේ මුදල විශ්වාසදායකව මැනිය හැකි විට ශේෂ පත්‍රයේ ප්‍රතිපාදනයක් පිළිගනු ලැබේ.

3.10 අවිනිශ්චිතතාවයන් සහ කැපකිරීම්

අවිනිශ්චිතතාවයන් යනු අතීත සිදුවීමකින් පැන නගින සම්භාවිත වත්කම් හෝ බැඳීම් වන අතර CEA හි පාලනයෙන් ඔබ්බට ගිය අනිශ්චිත අනාගත සිදුවීම්වල සිදුවීම හෝ නොසිදුවීම මත පමණක් තහවුරු කරනු ඇත.

සියලුම දැකිය හැකි අවදානම් සියලුම දන්නා බැරකම්වල ප්‍රමාණය තීරණය කිරීමේදී ගිණුම්ගත කර ඇත. අවිනිශ්චිත බැරකම් යනු ආර්ථික ප්‍රතිලාභ හුවමාරුව සම්භාවිත නොවන හෝ විශ්වාසදායකව මැනිය නොහැකි වර්තමාන බැඳීම් හෝ අනිශ්චිත අනාගත සිදුවීම් මගින් පමණක් තහවුරු කරනු ඇති සම්භාවිත බැඳීමය. අවිනිශ්චිත බැරකම් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ පිළිගනු නොලැබේ නමුත් ඒවා දුරස්ථ නොවන්නේ නම් අනාවරණය කරනු ලැබේ. නීතිමය ඒකක වාර්තාවට අනුව CEA ට එරෙහිව ගොනු කර ඇති නීතිමය නඩු 2024 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට 205ක් වන අතර නීතිමය නඩු 05ක් හිමිකම් සඳහා වන නඩු සේ පෙනේ. CEA ට එරෙහිව වර්තමානයේ පවතින නඩු CEA හි වාර්තා කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රතිඵල මත සැලකිය යුතු බලපෑමක් නොකරනු ඇත.

3.11 ශේෂ පත්‍ර දිනයෙන් පසු සිදුවන සිදුවීම්

සියලුම වැදගත් ශේෂ පත්‍ර පසු සිදුවීම් සලකා බලා ඇති අතර සුදුසු තැනදී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහනේ සකස්කිරීම් හෝ අනාවරණයන් කර ඇත.

3.12 බදුකරණය

ආදායම් බදු සඳහා ප්‍රතිපාදනය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වාර්තා කර ඇති ආදායම් සහ වියදම් අංග මත පදනම්ව 2017 අංක 24 අභ්‍යන්තර

ආදායම් පනතේ විධිවිධාන සහ ඊට පසු සංශෝධන අනුව ගණනය කර ඇත.
කෙසේ වෙතත්, අධිකාරිය වර්තමාන වර්ෂයේ සිට පෙර වර්ෂ මේ ගෙන ගිය බදු පාඩු ප්‍රකාශ කර ඇති බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආදායම් බදු සඳහා කිසිදු ප්‍රතිපාදනයක් සිදු කර නැත.

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

TABLE 56: **මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්ව ප්‍රකාශනය**

	සටහන	2024	2024	2023 නැවත සකසන ලද
		රු.	රු.	රු.
		අයවැය		
ආදායම				
හුවමාරු නොවන ගනුදෙනු වලින් ආදායම				
පුනරාවර්තන ප්‍රදානය - භාණ්ඩාගාරය (වේතන)		893,525,000	872,070,000	804,000,000.00
අනෙකුත් පුනරාවර්තන ප්‍රදාන	5	-	64,898,006	53,635,157
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	6	-	69,009,722	73,361,394.58
හුවමාරු ගනුදෙනු වලින් ආදායම				
CEA ආදායම	7	639,563,558	740,629,134	679,218,777
මුළු ආදායම		**1,533,088,558**	**1,746,606,861**	**1,610,215,329**
මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල				
පුනරාවර්තන ආදායම		1,533,088,558	1,677,597,139	1,536,853,934
මුළු පුනරාවර්තන ආදායම		**1,533,088,558**	**1,677,597,139**	**1,536,853,934**
වියදම				
පුද්ගලික ගෙවීම්	8	973,626,213	957,656,401	796,825,866.73
ගමන් බිමන්	9	60,000,000	57,771,552	58,655,937.34
සැපයුම් සහ පරිභෝජන භාණ්ඩ	10	177,247,171	174,771,609	184,403,492.73
නඩත්තුව	11	88,456,576	88,456,576	87,574,404.06

	සටහන	2024	2024	2023 නැවත සකසන ලද
ගිණුම්ගත සේවා	12	148,498,098	133,809,403	117,347,580.24
පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය	13	65,820,000	60,404,360	51,183,512.00
පිරිහීම සහ ක්ෂය වීම	14	-	85,599,267	87,344,847.85
අනෙකුත් මෙහෙයුම් වියදම්	15	18,281,189	15,956,307	10,706,266.37
වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම්	16	-	38,532,925	26,702,036.37
මූල්‍ය පිරිවැය		1,159,311	1,159,311	803,086.90
මුළු වියදම		**1,533,088,558**	**1,614,117,710**	**1,421,547,031**
වර්ෂයේ වර්තමාන අතිරික්තය/(හිඟකම)		**-**	**63,479,429**	**115,306,904**
දේපල පිරියත හා උපකරණ සඳහා හුවමාරු නොවන ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන		-	69,009,722	73,361,395
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන - PPE සම්බන්ධ වර්ෂයට අදාළ අතිරික්තය/(හිඟකම)		-	69,009,722	73,361,395
ආදායම් බදුවට පෙර ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන - PPE ගිණුම්ගත කිරීමෙන් පසු වර්ෂයේ අතිරික්තය/(හිඟකම)		-	132,489,151	188,668,298
ආදායම් බදු වියදම		-	-	-
ආදායම් බදුවෙන් පසු වර්ෂයේ අතිරික්තය/(හිඟකම)		**-**	**132,489,151**	**188,668,298**

2024 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට

	සටහන	2024	2023 නැවත සකසන ලද
		රු.	රු.
වත්කම්			
දිගුකාලීන වත්කම්			
දේපල පිරියත හා උපකරණ	17	728,500,557	767,010,671
දිගුකාලීන ආයෝජන	18	9,960,000	9,960,000
ප්‍රාග්ධන කාර්ය ප්‍රගතිය	19	11,772,326	3,055,228.70
		750,232,883	**780,025,900**
වර්තමාන වත්කම්			
තොග	20	20,894,387	22,629,994.08
ගිණුම් ලැබිය යුතු	21	108,688,644	149,455,307.49
පෙර ගෙවීම්	22	9,464,324	4,087,979.06
කෙටිකාලීන ආයෝජන	23	610,152,126	300,000,000.00
මුදල් සහ මුදල් සමකක්ෂ	24	255,380,173	370,294,855.83
මුළු වර්තමාන වත්කම්		**1,004,579,654**	**846,468,136**
මුළු වත්කම්		**1,754,812,537**	**1,626,494,036**
කොටස් සහ බැරකම්			
වර්තමාන බැරකම්			
ගිණුම් ගෙවිය යුතු	25	206,086,610	283,520,408.26
වසරක් ඇතුලත ගෙවිය යුතු ගෘහස්ත	26	10,983,283	33,865,037.50
සමුච්චිත වියදම්	27	157,579,905	139,273,924.44
මුළු වර්තමාන බැරකම්		**374,649,798**	**456,659,370**
කල් දැමූ ආදායම් සංචිතය		**18,011,333**	**17,392,000.01**
දිගුකාලීන බැරකම්			

	සටහන	2024	2023 නැවත සකසන ලද
පුනරාවර්තන ප්‍රදානය	28	9,631,665	12,333,525.30
වසරකට පසු ගෙවිය යුතු ගෘහස්ත	26	441,197,135	363,111,697.50
මුළු බැරකම්		**843,489,931**	**849,496,593**
මුළු ශුද්ධ වත්කම්		**911,322,606**	**776,997,443**
ශුද්ධ වත්කම්/කොටස්			
සමුච්චිත අරමුදල		74,181,224	74,181,224
සමුච්චිත අතිරික්තය	වර්තමාන	(713,502,805)	(778,818,246.08)
	ප්‍රාග්ධන	1,309,360,877	1,240,351,155.78
නැවත තක්සේරු සංචිතය		241,283,310	241,283,309.55
		911,322,606	**776,997,443**

TABLE 57: **මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය**

2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා

	සටහන	2024	2023 නැවත සකසන ලද
		රු.	රු.
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) මුදල් ප්‍රවාහ			
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින් අතිරික්තය/(හිඟකම)		63,479,429	115,306,904
සකස්කිරීම් සඳහා:			
• පිරිහීම	14	85,599,267	87,574,404
• පෙර වර්ෂ සකස්කිරීම්		2,776,446	(16,913,973)
• මුදල් නොවන අයිතම සඳහා සකස්කිරීම්		6,837,012	1,818,671
• පොලී ආදායම	7	(52,969,266)	(43,659,412)
• ගෘහස්ත සඳහා ප්‍රතිපාදනය	8	103,462,103	30,453,105

	සටහන	2024	2023 නැවත සකසන ලද
ක්‍රියාකාරී ප්‍රාග්ධන වෙනස්කම්වලට පෙර මෙහෙයුම් ලාභය		**209,184,991**	**174,579,700**
• තොගවල අඩුවීම/(වැඩිවීම)	20	1,735,607	5,388,595
• ගිණුම් ලැබිය යුතුවල අඩුවීම/(වැඩිවීම)	21	40,766,663	(45,402,777)
• පෙර ගෙවීම්වල අඩුවීම/(වැඩිවීම)	22	(5,376,345)	2,753,298
• ගිණුම් ගෙවිය යුතුවල වැඩිවීම/(අඩුවීම)	25	(77,433,798)	64,587,691
• සමුච්චිත වියදම්වල වැඩිවීම/(අඩුවීම)	27	18,305,981	3,336,385
• කල් දැමූ ආදායම් සංචිතයේ වැඩිවීම/(අඩුවීම)		619,333	1,277,333
• පුනරාවර්තන ප්‍රදානයේ ශුද්ධ වෙනස	28	(2,701,860)	(16,119,337)
මෙහෙයුම්වලින් ජනනය වූ මුදල්		**185,100,573**	**190,400,889**
• මූල්‍ය පිරිවැය ගෙවීම්		-	-
• ගෘහස්ත ගෙවීම්	26	(48,258,421)	(27,834,057)
මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ		**136,842,152**	**162,566,832**
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) මුදල් ප්‍රවාහ			
• දේපල පිරියත හා උපකරණ ලබා ගැනීම	17.1	(51,624,230)	(9,203,436)
• මෝටර් වාහන විකිණීමේ ආදායම් සාමාන්‍ය භාණ්ඩාගාරයට හුවමාරු		-	(8,596,138)
• කෙටිකාලීන ස්ථාවර තැන්පතුවල ආයෝජන	23	(310,152,126)	(300,000,000)
• පොලී ආදායම		52,969,266	43,659,412
• ප්‍රාග්ධන කාර්ය ප්‍රගතියේ ශුද්ධ වෙනස	19	(8,717,097)	15,195,806
ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ		**(317,524,187)**	**(258,944,356)**
මූල්‍යකරණ ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) මුදල් ප්‍රවාහ			
• ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානවලින්/(සඳහා) ප්‍රයෝජන	6	65,767,353	24,052,606
මූල්‍යකරණ ක්‍රියාකාරකම්වලින්/(සඳහා) ශුද්ධ මුදල් ප්‍රවාහ		**65,767,353**	**24,052,606**
මුදල් සහ මුදල් සමකක්ෂයේ ශුද්ධ (අඩුවීම)/වැඩිවීම		**(114,914,682)**	**(72,324,919)**
වර්ෂ ආරම්භයේ මුදල් සහ මුදල් සමකක්ෂ		**370,294,856**	**442,619,775**

	සටහන	2024	2023 නැවත සකසන ලද
වර්ෂ අවසානයේ මුදල් සහ මුදල් සමකක්ෂ	24	**255,380,173**	**370,294,856**

TABLE 58: **කොටස්වල වෙනස්කම් ප්‍රකාශනය**

2024 දෙසැම්බර් **31** වන දිනට

	සමුච්චිත අරමුදල	සමුච්චිත අතිරික්තය/(හිඟකම)		නැවත තක්සේරු සංචිතය	මුලු වටිනාකම
		වර්තමාන	ප්‍රාග්ධන		
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
		නැවත සකසන ලද	නැවත සකසන ලද		
2023.01.01 වන දින ශේෂය	**74,181,224**	**(952,166,834)**	**1,166,989,761**	**243,723,310**	**532,727,461**
වර්ෂයේ අතිරික්තය/(හිඟකම)	-	115,306,904	-	-	115,306,904
ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	-	-	73,361,395	-	73,361,395
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන සඳහා සකස්කිරීම්	-	81,111,794	-	-	81,111,794
පෙර වර්ෂ සකස්කිරීම්	-	(16,913,973)	-	-	(16,913,973)
සාමාන්‍ය භාණ්ඩාගාරයට හුවමාරු කරන ලද මෝටර් වාහන විකිණීමේ ශුද්ධ ප්‍රයෝජන	-	(8,596,138)	-	-	(8,596,138)
නැවත තක්සේරු කරන ලද මෝටර් වාහන විකිණීමේ මුදල රඳවාගත් ආදායම්වලට අවබෝධය	-	2,440,000	-	(2,440,000)	-
2023.12.31 වන දින ශේෂය	**74,181,224**	**(778,818,246)**	**1,240,351,156**	**241,283,310**	**776,997,443**

	සමුච්චිත අරමුදල	සමුච්චිත අතිරික්තය/(හිඟකම)		නැවත තක්සේරු සංචිතය	මුලු වටිනාකම
වර්ෂයේ අතිරික්තය/(හිඟකම)	-	63,479,429	-	-	63,479,429
ලැබුණු ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන	-	-	69,009,722	-	69,009,722
පෙර වර්ෂ සකස්කිරීම්	-	1,836,012	-	-	1,836,012
2024.12.31 වන දින ශේෂය	**74,181,224**	**(713,502,805)**	**1,309,360,877**	**241,283,310**	**911,322,606**

TABLE 59: **මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සටහන්**

4. **මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට එරෙහිව ගොනු කරන ලද නඩු**

	නඩු අංකය	අධිකරණය	නම සහ ලිපිනය	ඉල්ලන වන්දි	වර්තමාන තත්ත්වය
1	15413 M	DC නිගම්බෝ	තේවත්ත පාර, රාගම වසන K V R සම්පත් විතරණ විරුද්ධව CEA හි ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල අධ්‍යක්ෂ	රු. මිලියන 50	04.06.2025 දින නඩු විභාගය
2	M 4323	DC හොරණ	S & C Latex (Pvt) Ltd., හොරණ විරුද්ධව CEA	රු. මිලියන 108	06.03.2025 දින තවදුරටත් නඩු විභාගය
3	2348/07/L	DC කොළඹ කුඩා	මොරටුවේ ශිරානි ප්‍රනාන්දු සහ අනෙකුත් විරුද්ධව CEA	නඩුව ගොනු කළ දිනයේ සිට නඩු අවසන් වන තුරු මසකට රු. 10,000/- (2007.05.10 දින නඩුව ගොනු කරන ලදී)	11.02.2025 දින තවදුරටත් නඩු විභාගය
4	30/1828/2020	LT කඩුවෙල	වෙල්ලම්පිටියේ A A F ෆර්හානා විරුද්ධව CEA	මුළු වැටුප් හිඟකම්, EPF සහ ETF සමඟ මුළු වැටුප් හිඟකම් ගෙවන තුරු වන්දි ඉල්ලීම	19.02.2025 දින කැඳවීම
5	DMR/756/22	DC කොළඹ	වෙල්ලම්පිටියේ A A F ෆර්හානා විරුද්ධව CEA	රු. 50,000,000/-	16.05.2025 දින ලිඛිත ඉදිරිපත් කිරීම

දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා

5. වෙනත් පුනරාවර්තන ප්‍රදාන

විස්තරය	2024 රු.	2023 නැවත ප්‍රකාශිත රු.
පරිසර පුරෝගාමී වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	13,606,929	6,320,000

විස්තරය	2024 රු.	2023 නැවත ප්‍රකාශිත රු.
අධ්‍යාපන දැනුවත් කිරීම් සහ හරිත සම්මාන වැඩසටහන	14,995,950	7,422,000
පරිසර පුරෝගාමී කඳවුර - ගාල්ල (සොබා කැත)	15,910	233,630
වාහන රක්ෂණ හිමිකම්	982,939	3,728,071
කැළණි ගඟ ප්‍රදානය	16,845	37,218
එක් මාසයක වැටුප් අයකර ගැනීම	455,940	156,738
වායු ගුණාත්මක අධීක්ෂණ VET ප්‍රදානය	1,822,648	1,167,667
පරිසර පුරෝගාමී කඳවුර - දකුණු පළාත් සභාව	927,523	882,520
EIA සහ IEE ව්‍යාපෘති විය‍දම් ප්‍රතිපූරණය	19,159,369	23,476,780
CEFAS පරිත්‍යාගය	4,233,951	1,202,244
අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	1,445,002	594,998
මාලේ ප්‍රදානය	642,316	-
අධ්‍යාපන ඒකකය පරිත්‍යාගය CEFAS ආයතනය	298,730	-
පරිසර දිනය කුඩාව කල්වාන	533,550	-
කොමසාරිස්වරුන්ගේ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා සඳහා EPP වැඩසටහන	60,000	-
ගුරුවරුන් සඳහා EPP වැඩසටහන	60,000	-
ගාල්ල රුමස්සල සොබකෙත පරිසර දින වැඩසටහන	702,050	-
හරිත දුම්රිය ප්‍රදානය	279,475	-
තෙත්බිම් සිතියම්ගත කිරීම සහ ප්‍රමුඛතා	22,500	-
දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන සඳහා ගෙවීම්	3,185,991	-
දෙදින නේවාසික පරිසර කඳවුර	750,389	-
ගෘහස්ථ වායු ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම	125,000	-
තෙත්බිම් දින ප්‍රදානය	75,000	-
ඊ-අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ප්‍රදානය	500,000	-
එකතුව	**64,898,006**	**53,635,157**

6. ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය - භාණ්ඩාගාර අරමුදල	59,999,813	24,600,000
VET වැඩසටහන දෙපාර්තමේන්තුව - මෝටර් වාහන	5,497,876	-
CEFAS පරිත්‍යාග ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය	1,181,556	-
සෞඛ්‍ය සම්පන්න භූමිදර්ශන ව්‍යාපෘතිය	732,140	-
රූමස්සල සොබ කැන වහල අලුත්වැඩියාව	650,000	-
දොම්පේ කසළ කොටස ප්‍රදානය	944,287	-
පාසල් වැඩසටහන ප්‍රාග්ධන ප්‍රදානය	4,050	-
එකතුව	**69,009,722**	**73,361,395**

7. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ආදායම

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
පරීක්ෂණ ගාස්තු	346,841,427	335,040,950	333,941,366
බලපත්‍ර ගාස්තු	171,769,937	147,330,461	148,191,059
පාරිසරික නිර්දේශ	12,655,528	12,655,528	11,815,373
BOI පරීක්ෂණ ගාස්තු	958,819	1,379,216	1,378,296
BOI බලපත්‍ර ගාස්තු	2,454,845	3,712,000	6,489,254
උපදේශන ගාස්තු	7,236,034	1,231,803	4,815,000
වායු ගුණාත්මක සහ ශබ්ද පරීක්ෂණ	2,815,244	3,448,410	2,626,095
ආපසු නොගෙවන ටෙන්ඩර් තැන්පතු	455,373	827,957	724,072
ජල ගුණාත්මකභාවය	17,784,454	20,429,333	18,135,436
උසාවි නඩු ආදායම	1,633,572	1,945,699	1,523,816
හරිත උද්‍යානය සනීපාරක්ෂක කසළ කොටස දොම්පේ	13,404,939	12,418,011	11,210,941
කොම්පෝස්ට් ආදායම	274,366	274,366	244,285
අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය වැඩසටහන	46,124,970	63,024,489	35,302,765
පොලී ආදායම	14,190,835	52,969,266	43,659,412
විවිධ ආදායම්	963,216	74,377	281,459
එකතුව	**639,563,558**	**740,629,134**	**679,218,777**

8. පුද්ගල වැටුප්

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
වැටුප් සහ කුලී	734,380,000	676,721,159	609,747,946
EPF දායකත්වය	95,576,000	91,144,667	81,757,576
ETF දායකත්වය	19,115,000	18,228,933	16,351,515
අතිකාල සහ නිවාඩු වැටුප්	17,700,863	17,700,863	14,993,777
වෛද්‍ය නිවාඩු මුදල් කිරීම	40,000,000	30,613,749	31,800,336
විශ්‍රාම වැටුප් සඳහා ප්‍රතිපාදන	44,454,000	103,462,103	30,453,105
මණ්ඩල සහ සභා සාමාජිකයන්ට දීමනා	500,000	286,000	167,000
සභා, කළමනාකරණ සහ මණ්ඩල රැස්වීම් සඳහා සංග්‍රහ	2,000,000	1,661,681	1,536,518
වෘත්තීය දීමනා	11,750,000	9,686,896	10,018,094
කාර්ය සාධන පදනම් දීමනා	8,150,350	8,150,350	-
එකතුව	**973,626,213**	**957,656,401**	**796,825,867**

9. ගමන් වියදම්

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
දේශීය	53,000,000	51,111,031	54,806,517
විදේශීය	7,000,000	6,660,521	3,849,420
එකතුව	**60,000,000**	**57,771,552**	**58,655,937**

10. සැපයුම් සහ පරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
ලිපි ද්‍රව්‍ය සහ කාර්යාලීය අවශ්‍යතා	23,000,000	19,997,923	24,199,165
ඉන්ධන සහ ප්‍රවාහන	152,122,171	152,122,171	156,675,643
නිල ඇඳුම්	1,000,000	828,280	782,400
පුවත්පත්	750,000	615,455	807,885
මුද්‍රණය	375,000	1,207,781	1,938,400
එකතුව	**177,247,171**	**174,771,609**	**184,403,493**

11. නඩත්තු

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
මෝටර් වාහන අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	43,017,081	43,017,081	46,945,878
ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	24,910,370	24,910,370	21,473,371
කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	20,529,125	20,529,125	19,155,155
එකතුව	**88,456,576**	**88,456,576**	**87,574,404**

12. ගිවිසුම්ගත සේවා

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
විදුලිය	26,068,098	26,068,098	24,596,279
ආරක්ෂක සේවා	30,285,000	25,603,446	27,518,656
රක්ෂණ	28,000,000	25,913,173	16,021,751
තැපැල්	9,000,000	8,243,039	7,676,914
දුරකථන	20,000,000	14,673,649	14,761,461
ගොඩනැගිලි කුලී	27,000,000	25,356,077	21,660,961
ජල සැපයුම	5,145,000	5,143,720	2,452,421
සාමාජිකත්ව ගාස්තු	300,000	153,200	259,137
විගණන ගාස්තු	2,700,000	2,655,000	2,400,000
එකතුව	**148,498,098**	**133,809,403**	**117,347,580**

13. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
පරි. අධ්‍යාපන සහ දැනුවත් කිරීමේ වියදම්	1,130,000	14,995,950	7,593,098
පරි. දූෂණ පාලනය (13.1)	25,400,000	23,645,820	25,580,926
පරි. කළමනාකරණය සහ තක්සේරුව (13.2)	8,550,000	7,390,424	7,429,124
උපායමාර්ගික පරිසර තක්සේරු ඒකකය	1,100,000	868,953	567,313
විමර්ශන ඒකකය	1,540,000	1,446,246	1,341,551
නීති වියදම්	5,000,000	4,227,305	3,277,940
මානව සම්පත් සංවර්ධනය	16,676,000	6,388,551	4,681,237

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
පුස්තකාල ඒකකය	1,120,000	1,173,765	443,404
කලාපීය මෙහෙයුම් අංශය	304,000	267,348	268,920
ආපදා ණය	5,000,000	-	-
එකතුව	**65,820,000**	**60,404,360**	**51,183,512**

14. ක්ෂය හා ක්‍රමක්ෂය

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසළ කොටස	20,258,604	19,760,000
ගොඩනැගිලි	6,097,576	7,057,740
මෝටර් වාහන	6,242,094	6,251,704
ගෘහ භාණ්ඩ සහ උපකරණ	4,056,200	4,310,659
පරිගණක සහ උපාංග	5,824,579	5,030,924
කාර්යාල උපකරණ	8,523,718	8,978,640
රසායනාගාර උපකරණ	14,801,935	15,720,286
පුස්තකාල පොත්	156,134	207,286
යන්ත්‍ර සහ උපකරණ	213,403	213,403
නාම පුවරුව	77,626	70,881
කලාපීය කාර්යාලය	3,935,018	3,910,564
ස්වභාව ක්ෂේත්‍ර මධ්‍යස්ථානය	1,210,130	1,169,459
ජංගම රසායනාගාරය	13,114,950	13,579,224
රත්නපුර ඉඩම ක්‍රමක්ෂය	315,490	315,490
ප්‍රධාන කාර්යාල බද්ද ඉඩම ක්‍රමක්ෂය	771,809	768,587
එකතුව	**85,599,267**	**87,344,848**

15. වෙනත් මෙහෙයුම් වියදම්

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
මාධ්‍ය දැන්වීම්	1,200,000	63,436	706,367
විවිධ	800,000	18,238	29,775

විස්තරය	අයවැය රු.	2024 රු.	2023 රු.
සුබසාධන වියදම්	14,781,189	14,781,189	9,962,771
ජාතික උත්සව	1,500,000	1,000,025	7,350
විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවීම් මත අධිභාරය	-	93,420	-
VET අරමුදලට ජංගම රසායනාගාරය මාරු කිරීමේ අලාභය	-	-	3
එකතුව	**18,281,189**	**15,956,307**	**10,706,266**

16. වැඩසටහන් ක්‍රියාකාරකම්

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
පරිසර පුරෝගාමී වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	16,176,747	10,130,923
වායු ගුණාත්මක අධීක්ෂණ වියදම්	1,822,648	1,167,667
කැළණි ගඟ වියදම්	16,845	37,218
පරිසර පුරෝගාමී කඳවුර - දකුණු පළාත් සභාව	927,514	882,520
පරිසර පුරෝගාමී කඳවුර - ගාල්ල	18,720	233,630
CEFAS පරිත්‍යාග සම්බන්ධ වියදම්	4,233,951	1,202,244
මාර්ගගත ජල ගුණාත්මක වියදම්	334,239	236,933
ලෝක පරිසර දින වියදම්	702,050	178,750
අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වියදම්	1,407,830	594,998
EIA/IEE වියදම්	6,275,396	1,640,566
අධ්‍යාපන ඒකක පරිත්‍යාග CEFAS ආයතනය	298,730	-
පරිසර දිනය කුඩාව කල්වාන	533,550	-
කොමසාරිස්වරුන්ගේ ක්ෂේත්‍ර චාරිකා සඳහා EPP වැඩසටහන	60,000	-
ගුරුවරුන් සඳහා EPP වැඩසටහන	60,000	-
හරිත දුම්රිය වියදම්	279,475	-
තෙත්බිම් සිතියම්ගත කිරීම සහ ප්‍රමුඛතා සලකා බැලීම	22,500	-
දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් වියදම්	3,185,991	-
දෙදින නේවාසික පරිසර කඳවුර	750,389	-

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
ඊ-අපද්‍රව්‍ය වියදම්	500,000	-
තෙත්බිම් දින වියදම්	86,400	-
ශ්‍රී ලංකාවේ ගෘහස්ථ වායු ගුණාත්මක වැඩිදියුණු කිරීම	125,000	-
මාලේ වියදම්	642,316	-
එකතුව	**38,532,925**	**26,702,036**

21. ගිණුම් ලැබිය යුතු දෑ

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
මුදල් අත්තිකාරම් (21.1)	94,938	80,398
මිලදී ගැනීම් අත්තිකාරම් (21.2)	-	3,210,505
තැන්පතු ලැබිය යුතු දෑ (21.3)	3,153,753	2,998,096
EIA අත්තිකාරම් සහ EIA ලැබිය යුතු දෑ (21.4)	85,000	13,020
යතුරුපැදි ණය - රියදුරන්	13,317	13,317
ආපදා ණය	81,868,056	91,225,678
දොම්පේ ලැබිය යුතු දෑ	2,056,748	5,574,927
රත්නපුර ගොඩනැගිලි සැලසුම් සඳහා CECB වෙත කළ ගෙවීම	1,675,350	1,675,350
පවුල් වෛද්‍ය රක්ෂණය	339,388	38,764
උත්සව අත්තිකාරම්	264,100	260,350
වැටුප් අත්තිකාරම්	150,249	204,271
විශේෂ අත්තිකාරම්	94,659	175,059
පොලී ආදායම ලැබිය යුතු	12,734,318	28,195,479
WHT ලැබිය යුතු	4,965,982	1,953,425
පරිසර අමාත්‍යාංශ ලැබිය යුතු	19,585	550,000
CEFAS ආයතනය - රසායනාගාර පරිත්‍යාග	386,490	-
නීති නිලධාරී ගෙවීම් ලැබිය යුතු	780,000	-
පොලිතීන් වැටලීම් අත්තිකාරම්	6,710	-

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
එකතුව	**108,688,644**	**149,455,307**

22. පූර්ව ගෙවීම්

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
අත්තිකාරම් ගෙවීම්	9,448,885	4,072,541
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අත්තිකාරම් අග්‍රිම	15,439	15,439
එකතුව	**9,464,324**	**4,087,979**

23. කෙටි කාලීන ආයෝජන

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
ස්ථාවර තැන්පතු ආයෝජන - ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත		
FD අංක 90683765	52,798,870	100,000,000
FD අංක 90683768	54,083,939	50,000,000
FD අංක 90683757	120,004,658	50,000,000
FD අංක 90683774	120,004,658	100,000,000
FD අංක 92520293	26,102,457	-
FD අංක 92520469	26,102,457	-
FD අංක 92520228	52,763,772	-
FD අංක 92520249	52,763,772	-
FD අංක 92520266	52,763,772	-
FD අංක 92520276	52,763,772	-
එකතුව	**610,152,126**	**300,000,000**

24. මුදල් සහ මුදල් සමාන දෑ

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
ලංකා බැංකුව, පැලවත්ත - ප්‍රධාන ගිණුම 0002937303	238,264,558	366,295,193
ලංකා බැංකුව, ආයතනික ශාඛාව, 1608	12,420,168	3,999,663
ලංකා බැංකුව කලාපීය කාර්යාල ජංගම ගිණුම්	4,695,448	-

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
එකතුව	**255,380,173**	**370,294,856**

25. ගිණුම් ගෙවිය යුතු දෑ

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
EIA පරිපාලන බදු (25.1)	181,983,193	198,570,659
යතුරුපැදි සඳහා ලැබූ අත්තිකාරම්	849,570	2,862,570
ආපසු ගෙවිය යුතු ටෙන්ඩර් තැන්පතු	759,454	1,015,254
මුද්දර බදු ගෙවිය යුතු	4,673,762	4,266,337
රඳවා ගැනීමේ ගාස්තු	1,806,989	1,497,233
කාර්ය සාධන බැඳුම්කර	733,935	521,948
සායනික අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම ගෙවිය යුතු	14,198,138	57,371,836
අත්තිකාරම් පොලී ගිණුම	340,347	588,736
ලංසු ආරක්ෂණය	160,000	120,000
CEA සුබසාධන සමිතිය ගෙවිය යුතු	561,452	-
පරීක්ෂණ ගාස්තු ආපසු ගෙවීම	19,771	-
එකතුව	**206,086,610**	**283,520,408**

26. විශ්‍රාම වැටුප් ගෙවිය යුතු

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
ජනවාරි 01 දින ශේෂය	396,976,735	394,357,687
වර්ෂය තුළ කළ ගෙවීම්	(48,258,421)	(27,834,057)
වර්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන	103,462,103	30,453,105
දෙසැම්බර් 31 දින ශේෂය	**452,180,417**	**396,976,735**
එක් වසරක් තුළ ගෙවිය යුතු විශ්‍රාම වැටුප්	10,983,283	33,865,038
එක් වසරකට පසු ගෙවිය යුතු විශ්‍රාම වැටුප්	441,197,135	363,111,698
එකතුව	**452,180,417**	**396,976,735**

26.උපචිත වියදම්

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
වැටුප් සහ කුලී	7,564,854	6,001,696
EPF	7,457,642	6,670,264
ETF	1,491,529	1,334,053
අතිකාල	2,200,497	1,451,642
දේශීය ගමන්	6,023,597	5,725,184
ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	2,395,973	3,163,108
කාර්යාල උපකරණ අලුත්වැඩියා සහ නඩත්තු	2,088,284	3,423,863
ආරක්ෂක ගාස්තු	4,807,541	2,289,200
විදුලි ගාස්තු	1,615,354	1,961,469
ඉන්ධන සහ ප්‍රවාහන	10,674,321	10,963,915
ලිපි ද්‍රව්‍ය	800,069	3,989,592
විදුලි සංදේශ	458,625	471,855
පුවත්පත්	35,645	46,110
ජල සැපයුම්	319,590	132,882
VAT ගෙවිය යුතු	15,300,404	11,449,622
විගණන ගාස්තු	2,655,000	2,400,000
NRM අංශය	2,800,833	2,551,573
පාසල් වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	1,092,704	792,432
සුබසාධන වියදම්	2,001,230	356,680
අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අංශය	185,301	83,261
ප්‍රාග්ධන වත්කම් ක්‍රියාත්මක වන කාර්යයන්	13,150,260	2,105,860
මෝටර් වාහන අලුත්වැඩියාව	12,082,246	12,691,110
වෛද්‍ය නිවාඩු	30,397,954	31,777,667
දේශීය පුහුණු	1,097,282	657,443

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
එකතුව	**157,579,905**	**139,273,924**

28. පුනරාවර්තන ප්‍රදාන

විස්තරය	2024 රු.	2023 රු.
පරි. දූෂණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා දත්ත පද්ධති සංවර්ධනය	10,732	10,732
SAICM පරිසර දූෂණ පාලනය	2,617	2,617
කැළණි ගඟ ප්‍රදානය	509,974	526,819
ජල ගුණාත්මක පර්යේෂණ ආයතනය	190,657	190,657
අන්තරායකර අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳ දිවයින පුරා සමීක්ෂණය	498,959	498,959
තෙත්බිම් සිතියම්ගත කිරීම සහ ප්‍රමුඛතා	457,664	480,164
UNEP - ඊ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ වැඩසටහන	72,940	72,940
මාර්ගගත ජල ගුණාත්මක අධීක්ෂණය	1,184,176	1,184,176
ඕසෝන් වියන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන	271,142	263,665
මහා පරිමාණ ජල ගුණාත්මක ප්‍රදාන	659,937	659,937
KITA ප්‍රදානය	105,822	105,822
ජල ගුණාත්මක අධීක්ෂණ වැඩසටහන	509,422	509,422
ජල ගුණාත්මකභාවය - ප්‍රධාන ජල මූලාශ්‍ර	1,116,258	1,116,258
රසායනාගාර පරිත්‍යාග CEFAS ආයතනය	1,428,486	1,428,486
දියවන්නා ඔය ව්‍යාපෘතිය	2,047,831	-
එකතුව	**9,631,665**	**12,333,525**

29. ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන

විස්තරය	මුළු මුදල (රු.)	ගිණුම්ගත මුදල (රු.)
ඩව් මූල්‍ය ප්‍රදානය	1,539,985.47	1,539,985
EA1P ප්‍රදානය	3,505,411.55	3,505,412
මූල්‍ය ප්‍රදානය - ඣන අරමුදල	276,546,933.71	222,975,132

විස්තරය	මුළු මුදල (රු.)	ගිණුම්ගත මුදල (රු.)
ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සංගමය	62,746,967.91	62,746,968
ප්ලාස්ටික් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ මූල්‍ය ප්‍රදානය	396,393.00	396,393
මැසනින් මහල	14,886,802.53	14,886,803
පුස්තකාල තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය	45,246.59	45,247
පයිනියර් වැඩසටහන - අමාත්‍යාංශය	730,476.39	730,476
CEA ප්‍රයෝගශාලාව ශක්තිමත් කිරීම	26,134,779.07	26,134,779
පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘති මූල්‍ය වත්කම්	6,976,444.24	6,976,444
SAICM හානිකර අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය	41,840.97	41,841
SAICM පරිසර දූෂණ පාලනය	453,198.65	453,199
පිලිසාරු ව්‍යාපෘතිය - ප්‍රයෝගශාලා උපකරණ	807,854.14	807,854

29. ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන (ඉදිරියට)

ව්‍යාපෘතිය / ප්‍රදානය	මුළු මුදල (රු.)	ගිණුම්ගත මුදල (රු.)
EDCF ගොඩනැගිලි අරමුදල	1,192,533.87	1,192,534
KOICA මූල්‍ය ප්‍රදානය	243,632,437.09	243,632,437
යුනිසෙෆ්	27,839.47	27,839
UNREDD වැඩසටහන	763,368.31	763,368
UNESCO මූල්‍ය ප්‍රදානය	50,766.70	50,767
අධ්‍යාපන අවබෝධය සහ හරිත සම්මාන	940,844.97	936,795
WEPA	1,546,384.87	1,546,385
දිලු ප්‍රවාහන (පුද්) සමාගම	15,949.76	15,950
Capital Maharaja ආයතනය	107,407.13	107,407
ජයිකා ජල ගුණාත්මකත්වය	1,645,460.61	1,645,461
ජල ගුණාත්මකත්වය නිරීක්ෂණය සහ ප්‍රයෝගශාලා ශක්තිමත් කිරීම	79,790.10	79,790
වෘත්තීය අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව - මෝටර් වාහන	71,656,225.29	66,158,349
සුරකුමු ගඟ	5,656,876.25	5,656,876
අනුගමනය මූල්‍ය වත්කම් ක්‍රියාත්මක කිරීම	6,971,423.64	6,971,424

ව්‍යාපෘතිය / ප්‍රදානය	මුළු මුදල (රු.)	ගිණුම්ගත මුදල (රු.)
CEFAS පරිත්‍යාග මූල්‍ය ප්‍රදානය	4,508,913.22	3,327,357
ඒකාබද්ධ WM ව්‍යාපෘතිය අනුගමනය	2,498,075.96	2,498,076
ජයිකා ජල නිරීක්ෂණය	774,358.62	774,359
ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය	2,408,500.71	2,408,501
UN ව්‍යාපාර තරඟය - මොනරාගල	484,502.46	484,502
පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ඒකකය	203,279.59	203,280
කැලණි ගඟ මූල්‍ය ප්‍රදානය	35,931.13	35,931
කොකෝ කොලා බීවරු ශ්‍රී ලංකා සමාගම	31,040,698.00	43,557,750
පැමිණිලි පෙට්ටිය පරිත්‍යාගය	11,756.85	11,757
නිල් අරමුදල් ව්‍යාපෘතිය	296,030.35	296,030
පුස්තකාල පොත් ප්‍රදානය	2,130.47	2,130
සෞඛ්‍ය සූන්දර භූ දර්ශන ව්‍යාපෘතිය	732,140.00	-
රෑමස්සල සොබා කෙත වහල නවීකරණය	825,534.00	-
දොම්පේ භූමිය පිරවීම	944,286.85	-
එකතුව	**773,865,780.49**	**723,625,588.16**

18 වන පරිච්ඡේදය; මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව

ජාතික විගණන කාර්යාලය
தேசிய கணக்காய்வு அலுவலகம்
NATIONAL AUDIT OFFICE

මගේ අංකය எனது இல. My No. FWL/B/CEA/01/FA/24
ඔබේ අංකය உமது இல. Your No.
දිනය திகதி Date 2025 මැයි 30 දින

සභාපති
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වාගණනය කළ මතය

මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංගයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

(අ) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 03 හි 47 (ආ) ප්‍රකාරව පූර්ව කාලපරිච්ඡේද වැරදි, එම පැරණි කාලපරිච්ඡේදයේ වත්කම්, වගකීම් සහ ශුද්ධ වත්කම්වල ආරම්භක ශේෂයන් නැවත ප්‍රකාශ කිරීමෙන් අතීතානුයෝගීව නිවැරදි කළ යුතු වුවත් පෙර වර්ෂයේ අස්පෘශ්‍ය වත්කම් ලෙස හඳුනා නොගත් රු.650,000 ක් වටිනා වත්කම් හා පෙර වර්ෂයේ රසායනාගාර උපකරණ සඳහා අඩුවෙන් ගිණුම් ගත කර තිබූ රු.328,900 ක වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂයේ වත්කම් එකතු වීමක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

අංක 306/72, පොල්දූව පාර, බත්තරමුල්ල, ශ්‍රී ලංකාව. இல. 306/72, பொல்துவ வீதி, பத்தரமுல்லை, இலங்கை. No. 306/72, Polduwa Road, Baitaramulla, Sri Lanka.
+94 11 2 88 70 28 - 34 +94 11 2 88 72 23 ag@auditorgeneral.gov.lk www.naosl.gov.lk

(ආ) අධිකාරිය වෙත 2025 වර්ෂයේ ජනවාරි මාසය තුළ ලැබී තිබූ රු.560,200 ක් වූ කාර්යාල උපකරණ හා රු.92,877 ක් වූ ගෘහ භාණ්ඩ හා සවි කිරීම් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම නොවන වත්කම් සහ ජංගම බැරකම් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබුණි.

(ඇ) අධිකාරියේ සනීපාරක්ෂක පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම වෙනුවෙන් 2024 ජනවාරි 10 දින ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව වෙත රු.9,319,928 ක අත්තිකාරම් මුදලක් ලබාදී තිබූ අතර රු.5,456,306 ක් වැය කර එම කාර්යය 2024 ඔක්තෝබර් 07 දිනැතිව වැඩ අවසන් කර අධිකාරිය වෙත භාරදී තිබුණි. ඒ අනුව ඉතිරි රු.3,863,622 ක මුදල් ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතු වුවද එය කෙරිගෙන යන වැඩ ගිණුමෙහි ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

(ඈ) 2009-2017 කාල පරාසය තුල තිස් අවුරුදු බදු පදනම මත ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවෙන් රු.59,502,000 කට ලබාගෙන තිබූ ඉඩම් කොටස් 2 ක් සඳහා ගෙවියයුතු බදු මුදලෙන් ඉඩම් කොටසක් සඳහා ගෙවා තිබූ රු. 1,490,400 ක ප්‍රමාද ගාස්තු සහ රු. 6,445,469 ක හිඟ බදු වර්ෂයේ බදු ලෙස සලකා ස්ථාවර වත්කම් යටතේ ගිණුම්ගත කිරීම නිසා 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජංගම නොවන වත්කම් රු. 53,056,531 ක් අඩුවෙන් ද, ජංගම නොවන වගකීම් (කල්බදු ශේෂය) රු.40,186,531 ක් ගිණුම්ගත නොවීම ද, හිඟ බදු මුදල් රු.12,870,000 ක් ද, ප්‍රමාද ගාස්තු රු. 5,882,400 ක් සහ වත්කම් වලට අදාල ක්ෂය රු.27,707,139 ක් ගිණුම්ගත නොවීම නිසා වර්ෂයේ ලාභය රු.2,791,398 ක් වැඩියෙන් ද, රඳවා ගැනීමේ ඉපයීම් රු. 30,798,141 ක් වැඩියෙන් ද, ජංගම වගකීම් රු. 17,262,000 ක් අඩුවෙන් ද, සමුච්චිත ක්ෂය වෙන් කිරීම් රු.27,707,139 ක් අඩුවෙන් ද, දක්වා තිබුණි.

(ඉ) පරිසර අධිකාරියේ වායු තත්ත්ව පසු විපරම් රසායනාගාරය විසින් සිදු කරනු ලබන Development of National Platforms for Integration and Dissemination of Air quality Data යන ව්‍යාපෘතිය සඳහා ගිවිසුම්ගත වී තිබූ වටිනාකම් රු.5,195,816 ක් වූවත් එය රු.5,497,876 ක් ලෙස කෙරිගෙන යන වැඩ හා උපචිත වියදම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

(ඊ) ඉකුත් වර්ෂයේ සිදු වී තිබූ රිය අනතුරුවලට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලැබුණු රක්ෂණ වන්දි රු.633,467 ක් 2024 වර්ෂයේ ආදායම් ලෙස හඳුනාගෙන තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් රු.633,467 ක් වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.

(උ) 2024 අගෝස්තු 02 දින ලබාදුන් සමථ කොන්දේසිය ප්‍රකාරව අධිකාරියේ සේවයේ නිරතව සිටි නිලධාරියෙකුගෙන් රු.20,000 බැගින් වූ මාසික වාරික 90 කින් සහ ඉතිරි රු. 9,540 ක මුදල් 91 වන වාරිකය ලෙස 2024 අගෝස්තු 25 දින සිට අයවිය යුතු රු.1,809,540 කින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුදලින් ලැබිතිබූ රු.60,000 ක් පමණක් ගිණුම්ගත කර තිබීමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාලව ලැබිය යුතු රු.40,000ක් සහ ඉදිරි වර්ෂය වෙනුවෙන් ලැබිය යුතු රු.240,000 ක් ඇතුළුව රු.280,000කින් ජංගම වත්කම් අඩුවෙන්ද තවදුරටත් ලැබිය යුතු රු.1,469,540කින් ජංගම නොවන වත්කම් අඩුවෙන්ද සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආදායම් රු.1,749,540කින් අඩුවෙන්ද ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම්, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම් යන

පිටුව 2 | 10

කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 අධිකාරියේ 2024 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් අනෙකුත් තොරතුරු

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් අධිකාරියේ 2024 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ඒ පිළිබඳව වූ මාගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු, අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.
මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ මාගේ මතයෙන් අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මම ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතිකවීමක් හෝ මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මාගේ විගණනයට අදාළව, මාගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් අනෙකුත් තොරතුරු කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ හෝ විගණනයේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගත් මාගේ දැනුම් අනුව ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපෙනවාද යන්න සළකා බැලීමයි.

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් අනෙකුත් තොරතුරු මත හා මා විසින් කරන ලද කාර්යයන් මත පදනම්ව, මෙම අනෙකුත් තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැරදි ලෙස දක්වා ඇති බව මම නිගමනය කරන්නේ නම්, එම කරුණ මා විසින් වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් මට වාර්තා කිරීමට කිසිවක් නැත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම් වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අධිකාරිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අධිකාරිය ඈවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අධිකාරියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අධිකාරියේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම් හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලැසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායිත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අධිකාරියේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් නිබෙද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම් යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යූහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුලත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරමි.

2. වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

2.1.1 මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවන් අනුව, විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා අධිකාරිය පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

2.1.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඈ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව අධිකාරියේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (i) (ඈ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

2.2 අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රකාශ කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවිය.

2.2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඈ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලයේ යම් සාමාජිකයෙකුට අධිකාරිය සම්බන්ධවී යම් ගිවිසුමක් සම්බන්ධයෙන් සෘජුව හෝ අන්‍යාකාරයකින් සාමාන්‍ය ව්‍යාපාරික තත්ත්වයෙන් බැහැරව සම්බන්ධයක් ඇති බව.

2.2.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ හැර යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අධිකාරියේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.

	නීතිරීති / විධිවිධානයට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ)	2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 01/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛ මඟින් සංශෝධිත 371 (ආ) මුදල් රෙගුලාසි	(i) චක්‍රලේඛයේ (ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව ලබා ගන්නා ලද අතුරු අග්‍රිමය අදාල කාර්ය නිම කල වහාම පියවිය යුතු වුවත් අවස්ථා 28 කදී ලබා ගත් රු.2,083,000ක මුදලින් සියයට 45 ක් වූ රු.935,679 ක් පියවීම සඳහා සති 02 ත් මාස 09 ත් අතර කාල පාරාසයක් ගත වී තිබුණි.

(ii) ලබාගත් අත්තිකාරම් මුදලක් වියදම් නොවුයේනම් එය එකවර නොපමාව පියවිය යුතු වුවද 2024 අප්‍රේල් 24 වන දින අත්තිකාරම් අංක 297 යටතේ රු.700,000 ක මුදලක් පරිසර බක්මහ උලෙල සඳහා ලබා ගෙන තිබූ අතර එම මුදලින් කිසිදු වියදමක් නොදරා වාරික දෙකකින්, එනම් 2024 මැයි 14 දින රු.202,234 ක්ද, 2024 අගෝස්තු 15 වන දින රු.497,766 ක්ද වශයෙන් පියවා තිබීමෙන් රජයේ මුදල් අනිසි භාවිතයක් සඳහා ඉඩ සලසා තිබුණි.

(iii) තත්කාර්යය අතුරු අග්‍රිමය කිසියම් විශේෂිත කාර්යයක් සඳහා මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පමණක් එක් අවස්ථාවක දී රු.100,000 ක උපරිමයක් දක්වා ලබා දිය හැකි වුවද අධිකාරිය විසින් එම සීමාව ඉක්මවා අවස්ථා 08 කදී රු.1,946,129 ක මුදලක් තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිමය ලෙස ගෙවා තිබුණි.

(ආ)	2022 දෙසැම්බර් 22 දිනැති අංක SEC/2022/E/04 දරන දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි චක්‍රලේඛයෙහි 8 ඡේදය	ඉතිරිකරගත් නිවාඩු වෙනුවෙන් නිලධාරීන් 47 දෙනෙකුට එකතුව රු.4,037,785 ක් වූ දීමනාව ගෙවීමේදී අත්තිකාරම් පුද්ගල ආදායම් බදු සඳහා යටත්වන නිලධාරින්ගෙන් අදාළ බදු ගණනය කිරීම සිදුකර නොතිබුණි.
(ඇ)	2024 ජනවාරි 10 දිනැතිව මුදල්, ආර්ථික ස්ථායීකරණ සහ ජාතික ප්‍රතිපත්ති අමාත්‍යාංශය මඟින් නිකුත් කරන ලද 01 /2024 දරන ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛයෙහි 2.1 ඡේදය	නිසි ප්‍රතිපත්තිමය අනුමැතියක් ලබා ගැනීමෙන් තොරව විවිධ අමාත්‍යාංශ/ දෙපාර්තමේන්තු/ ආයතන මට්ටමින් නිකුත් කර ඇති අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛ උපදෙස් මත කිසිදු දීමනාවක් නොගෙවිය යුතු වුවද අධිකාරිය විසින් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය මත පමණක් 2024 අප්‍රේල් මාසය සඳහා සේවකයන් 779 දෙනෙකුට රු.10,500 බැගින් රු.8,179,500 ක මුදලක් කාර්ය සාධන දීමනා ලෙස ගෙවා තිබුණි.
(ඈ)	2022 දෙසැම්බර් 21 දිනැති අංක මුදල් /103 දරන මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛය	අනිකාල රාජකාරී සඳහා පූර්ව ලිඛිත අනුමැතිය ලබා ගත යුතු නමුත් එපරිදි පූර්ව අනුමැතිය ලබා නොතිබූ අවස්ථා 65 ක් වෙනුවෙන් රු. 480,755 ක අනිකාල දීමනා ගෙවා තිබීම ද අනුමත සීමාවන් ඉක්මවා අනිකාල සේවය අවශ්‍ය වන්නේ නම් ඒ සඳහා අවශ්‍ය පූර්ව අනුමැතිය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙතින් හෝ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (මානව සම්පත් සංවර්ධන, පරිපාලන හා මුදල්) වෙතින් ලබා ගත යුතු වුවත් ඊට අනුකූල නොවූ අවස්ථා 71 ක් වෙනුවෙන් රු.911,053 ක් අනිකාල දීමනා ලෙස ගෙවා තිබුණි.

පිටුව 6 | 10

2.2.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය හැර අධිකාරියේ බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.

බලතල, කර්තව්‍ය, කාර්යයන්	අනුකූල නොවීම
2022 ජනවාරි මස 27 දිනැති අංක 2264/18 දරන ගැසට් පත්‍රයෙහි "අ" "ආ" "ඇ" යන කාණ්ඩ හා 05 වගන්තිය	පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර ලබා ගැනීමකින් තොරව පවත්වාගෙන යන හෝකන්දර ප්‍රදේශයේ වාහන සේවා ස්ථාන 03 ක් ද, ආනයනය කරනු ලබන රසායනික ද්‍රව්‍යයක් භාවිතා කර ගම් නිෂ්පාදනය කර බෝතල් කර අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ලෙස 2017 වර්ෂයේ ආරම්භ කර 2021 වර්ෂයේ දී ප්ලාස්ටික් උපකරණ නිෂ්පාදනය කිරීමේ කර්මාන්තයක් දක්වා ප්‍රසාරණය කර තිබූ ආයතනයක් ද, අහංගම බලප්‍රදේශයේ ලැහුම්හල් 10 ක් ද 2025 පෙබරවාරි 05 දින සිදුකළ විගණන පරීක්ෂාවේදී අනාවරණය විය.

2.2.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ හැර අධිකාරියේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර නොමැති බව.

(අ) 2020 මාර්තු 25 වන දින නිකුත් කරන ලද ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනිරේකයේ 2.14 ප්‍රකාරව මිලියන 1 ට අඩු කොන්ත්‍රාත්තු සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු තෝරා ගැනීමේදී වෙළෙඳපොළ මිල සැඳහුම් ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් මුද්‍රා යෙදූ මිල ගණන් තුනකට නොඅඩු සංඛ්‍යාවක් කැඳවීම මඟින් කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු තෝරා ගත යුතු වුවත් අධිකාරියෙහි උපායමාර්ගික පාරිසරික ඇගයීම් ඒකකයේ සිවිලිම අලුත්වැඩියා කිරීමට නිශ්චිත පදනමකින් තොරව 2024 වර්ෂය සඳහා අධිකාරියේ ලියාපදිංචි සැපයුම්කරු නාමලේඛනයේ හෝ ඇතුළත් නොවූ කොන්ත්‍රාත්කරුවෙකු මඟින් මිල ඇස්තමේන්තුවක් ලබාගෙන තිබුණි. තවද වටිනාකම රු.464,020 ක් වූ අළුත්වැඩියා කටයුතු 24 ක් සඳහා එක් ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවෙකුගෙන් පමණක් මිල ගණන් ලබා ගෙන අළුත්වැඩියාවන් සිදුකරවාගෙන තිබුණි.

(ආ) 2006 ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.4 (i) ඡේදය ප්‍රකාරව කටයුතු නොකර සනීපාරක්ෂක පද්ධතිය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම වෙනුවෙන් රු.9,319,928 ක සම්පූර්ණ ඇස්තමේන්තුගත මුදල 2024 ජනවාරි 10 දිනැතිව චෙක්පතක් මඟින් ගොඩනැඟිලි දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ගෙවා තිබුණි.

(ඇ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා බස්නාහිර පළාත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය ඒකාබද්ධ ගිවිසුමක් මඟින් ඉදිකරන ලද පෙතියාකන්ද කොම්පෝස්ට් අංගනය 2018 වර්ෂයේදී වැඩ නිම කර මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය වෙත භාර දී තිබුණු නමුත් මේ දක්වා එහි කිසිදු

මෙහෙයුම් කටයුත්තක් සිදු කර නොතිබීමෙන් කාර්යාල සංකීර්ණය ඇතුළු එම ගොඩනැඟිලි වල් බිහි වී තිබීමත් වටිනාකම රු.49,381,801ක් වූ දකුණු කොරියානු රජය මඟින් ලද පයිරොලයිසිස් යන්ත්‍රය දිරාපත් වෙමින් පැවතීමත් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව, වාර්ෂික නඩත්තු වියදම හැර මෙම කොම්පෝස්ට් අංගනය ප්‍රතිස්ථාපනය හා පවත්වා ගැනීම වෙනුවෙන් වැය කරන ලද රු.231,730,621 ක් වූ මුදල නිෂ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.

(ඈ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 24 අතුරින් 15 ක් පුද්ගලික හිමිකරුවන් සතු ගොඩනැඟිලි වල සහ 02 ක් රජයට අයත් ගොඩනැඟිලි වල කුලී පදනමින් පවත්වාගෙන තිබූ අතර ගොඩනැඟිලි කුලිය ලෙස වාර්ෂිකව රු.මිලියන 24 ක් වැය කර තිබුණි. දිර්ඝ කාලයක සිට දිස්ත්‍රික් කාර්යාල පුද්ගලික ගොඩනැඟිලි පරිශ්‍ර තුළ අධික වියදමක් දරමින් පවත්වා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ආයතනයේ අවධානය යොමු කර රජයට වඩාත් වාසි සහගත සහ ස්ථිර විකල්ප අවස්ථාවන් සම්බන්ධව අධිකාරියේ අවධානය යොමු වී නොතිබුණි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ගම්පහ දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය මසකට රු.320,000 බැගින් වාර්ෂිකව රු.3,840,000 ක් වැය කොට පුද්ගලික ගොඩනැඟිල්ලක පවත්වාගෙන යන අතර අධිකාරිය විසින් කරන ලද විමසීමකට අනුව ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල පරිශ්‍රයේ වර්ග අඩි 5000 කට ආසන්න නව ගොඩනැඟිල්ලක් ගාස්තු අය කිරීමකින් තොරව ලබා දීමට 2022 ජූනි මස 15 දිනැති අංක 2 /දි /ලේ/ගො/ 2019 ලිපිය මඟින් එකඟත්වය පල කොට අවස්ථා කිහිපයකදී සිහිකැඳවීමේ ලිපි ද යොමු කර තිබුණි. නමුත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් එම ගොඩනැඟිල්ල ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු නොකර එම එකඟතා ලිපි සඳහා පිළිතුරු ද යොමු කර නොතීබීමෙන් එම යෝජනාව සාධාරණ හේතු රහිතව ප්‍රතික්ෂේප කර තිබූ බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඉ) මානව සම්පත් තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා අධිකාරිය පුද්ගලික ආයතනයක් සමඟ ගිවිසුම් ගත වී තිබුණි. මෙම පද්ධතිය නිසි පරිදි ස්ථාපිත නොවීම මත වර්ෂ 5 ක් ඉක්මවන තෙක් රු.1,845,000 ක වටිනාකම නොනිමි වැඩ ලෙස ගිණුම්ගත වී තිබීම නිරීක්ෂණය වූ අතර අවශ්‍ය පරිදි modules සැකසීම ආරම්භ කළද එහි අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය ලබා ගැනීමට නොහැකිවීම නිසා 2019 ඔක්තෝබර් 11 වන දින ගෙවා තිබූ රු.369,000 ක අත්තිකාරම් මුදල නිෂ්කාර්ය වියදමක් වී තිබුණි.

2.3 වෙනත් කරුණු

(අ) 2020 අංක 01 දරන පනත මඟින් සංස්ථාපිත ශ්‍රී ලංකා පරිසර වෘත්තියවේදීන්ගේ ආයතනයේ ලියාපදිංචි කාර්යාලය 2006 වර්ෂයේ සිට මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට අයත් වර්ග අඩි 144 ක භූමි ප්‍රමාණයක් තුළ පවත්වාගෙන යන අතර ඊට අදාළ නීත්‍යානුකූල එකඟතාවයක් දෙපාර්ශවය විසින් මේ වන තෙක් ඇති කර ගෙන නොතිබුණි.

(ආ) අධිකාරිය විසින් වායුගත්ත්ව රසායනාගාරය සඳහා 2016 වර්ෂයේදී මීතේන් හා මීතේන් නොවන හයිඩ්‍රොකාබන් හා වාෂ්පශීලී කාබනික සංඝටක විශ්ලේෂණය කිරීම අරමුණු කර රු.3,274,875 කට මිලදීගෙන තිබූ උපකරණයක් 2021 වර්ෂයේ සිට නිශ්කාර්යව පැවතුණි. තවද, කර්මාන්ත වල ස්ථාපිත

විමිනි වලින් මුදාහරිනු ලබන වායු වල තත්ත්වයන් පරීක්ෂාව සඳහා රු.7,029,414 ක කට මිලදීගෙන තිබූ උපකරණයක් මිලදී ගත් 2016 වර්ෂයේ සිට විගණිත දිනය දක්වා වසර 08 කට වැඩි කාලයක් භාවිතයට ගෙන නොතිබුණු අතර ඒ සඳහා තාක්ෂණික දැනුම සහිත පුහුණු ශ්‍රමය නොමැති වීම, මෙම උපකරණය භාවිතයේදී සේවකයන්ට සිදුවිය හැකි අනතුරු අවධානම් පැවතීමත් ඒ සඳහා විශේෂිත සේවක රක්ෂණාවරණය හෝ අවධානම් දීමනා වැනි පහසුකම් නොමැති වීම, ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය අනෙකුත් උපකරණ හා රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමට විශාල මුදලක් වැය වීම වැනි හේතූන් බලපා තිබුණි.

(ඇ) 2023 මාර්තු 27 දින සිට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය යටතේ කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නීති නිලධාරී තනතුර සඳහා නිලධාරිනියක් බඳවා ගෙන තිබූ අතර ගිවිසුම්ගත උපරිම මාසික දීමනාව වූ රු.75,000 ඉක්මවා එකතුව රු.720,000 ක් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි.

(ඈ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පලාත් හා දිස්ත්‍රික් කාර්යාල 25 ට අදාලව හා ප්‍රධාන කාර්යාලයට විවිධ අංශ සඳහා 2024 වර්ෂයේ පැමිණිලි 1821 ක් ලැබී තිබූ අතර ඉන් පැමිණිලි 610 ක් එනම් ලැබී තිබූ පැමිණිලි වලින් සියයට 33 ක් සම්බන්ධව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) පරීක්ෂා කරන ලද පැමිණිලි ලිපි ගොනු 22 ක් සම්බන්ධව ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාව සිදු කර නිරීක්ෂණ ඇතුළත් ලිපිය කර්මාන්තකරු වෙත යැවීමට මාස 3 කට වඩා වැඩි කාලයක් ගතවීමද අධික ශබ්දය පිලිබඳ පැමිණිලි 03 ක් වෙනුවෙන් ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවක් සිදුකර නොතිබීමද, පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් ලබා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණ ගාස්තුවක් ලෙස රු.58,972ක් ගෙවා 2025 පෙබරවාරි 28 වන විට වසර 2ක් ගත වී තිබූ ආයතනයකට අධිකාරිය විසින් පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍රයක් නිකුත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර නොතිබීමද වශයෙන් මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) දකුණු පළාත් පරිසර ආරක්ෂණය වෙනුවෙන් ක්‍රියාකාරීව දායකත්වයක් සැපයීම සඳහා 2015 වර්ෂයේදී අපජලයේ රසායනික පරීක්ෂා පමණක් සිදු කරමින් රසායනාගාර කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණි. අපජලයේ රසායනික පරීක්ෂාවන්ට අමතරව ක්ෂුද්‍ර ජීවී පරීක්ෂණ (Micro Biology Analysis test) සිදු කිරීම සඳහා සේවාලාභී ඉල්ලුම් වැඩි වීම මත හා එම පරීක්ෂණ කටයුතු වෙනුවෙන් ජල නියැදි ලබාගෙන ප්‍රධාන කාර්යාලය වෙත යොමු කිරීම සඳහා ප්‍රවාහන වියදම් අධික වීම නිසා එම පරීක්ෂණ කටයුතු දකුණු පළාත් රසායනාගාරය තුලම සිදුකිරීමට කටයුතු සලස්වමින් 2020 හා 2021 වර්ෂවලදී රු.2,000,370 කට වඩා වැඩි වටිනාකමින් යුතු උපකරණ කට්ටලයන් දකුණු පළාත් කාර්යාලයේ රසායනාගාරය වෙත ලබාදී තිබුණ ද ක්ෂුද්‍ර ජීවී පරීක්ෂණ කටයුතු ආරම්භ කර නොතිබීම නිසා එම උපකරණ කට්ටල අධ්‍යක්ෂ නිල නිවාසයේ නිෂ්කාර්යව ගබඩා කර තිබුණි.

(ඇ) මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් 2024 වර්ෂය සඳහා ප්‍රාග්ධන ප්‍රදාන ලෙස ලැබී තිබූ රු.59,999,813ක මුදලින් රු.15,815,800 ක් නියමිත කාර්යයන්වලට යෙදවීමෙන් තොරව දොම්පේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ පිහිටි මාලිගාවත්ත නැමැති ඉඩමෙහි හිඟ බදු මුදල් පියවීම සඳහා වැයකර තිබුණි.

ජී.එච්.ඩී.ධර්මපාල
විගණකාධිපති (වැ.බ)